

Кудрик Л. Г., Сурмяк Ю. Р.

Діти ІНДИГО – зерна нового людства

Л. Г. Кудрик, Ю. Р. Сурмяк

ДІТИ ІНДИГО –
зерна нового людства

Львів
«Аверс»
2011

ББК Ч 491,8
УДК 159. 922.7
К 888

Рецензенти:

Вачевський М. В., доктор педагогічних наук, академік Академії вищої освіти, професор (Дрогобицький державний педуніверситет ім. І. Франка)

Копельчак М. П., кандидат педагогічних наук, доцент (Львівський науково-практичний центр професійно-технічної освіти АПН України)

Рекомендовано Вченою радою Прикарпатського інституту ім. М. Грушевського МАУП як посібник для вчителів, вихователів і батьків (протокол № 7 від 24. 09. 2010 р.)

Кудрик Л. Г., Сурмяк Ю. Р.
К 888 **Діти Індиго – зерна нового людства.** Посібник для вчителів, вихователів і батьків. – Львів: Аверс, 2011. – 376 с.

У науково-популярному посібнику чи не вперше в українській педагогіці зроблено спробу цілісного осмислення феномену Дітей Нової Свідомості, подано їх характеристику в біологічному, психологічному, духовному, педагогічному та інших аспектах. Особливості Нових Дітей розглянуто у контексті міркувань про духовну природу людини, її еволюційне становлення, розвиток людської свідомості. Подано гіпотези, факти, концепції про сучасних Нових Дітей (Індиго і Кристалічних), переважно філософсько-езотеричного змісту. Представлено біблійні погляди на взаємини батьків і дітей, виховання молодого покоління. Порушено також проблеми фізичного і духовного здоров'я сучасних дітей, успішної соціалізації і самореалізації у теперішніх складних умовах, налагодження здорового способу життя шляхом подолання усталених стереотипів, пізнання вселенських законів, відновлення втраченої гармонії з природою, Богом, самим собою.

Посібник буде корисний тим, хто цікавиться питаннями освіти й виховання і працює з дітьми, – перш за все батькам, учителям, вихователям, лікарям, психологам, студентам, а також усім, хто не байдужий до проблеми самопізнання і самовдосконалення людини.

ББК Ч 491,8

ISBN 978-966-8386-84-8

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО

Ми стоїмо на порозі Нової Духовної Епохи — Ери Світлої, Сонячної, Гармонійної і Гуманної, так чудово описаної у творах «Туманність Андромеди», «Час бика» видатним ученим-духовидцем XX ст. І. Єфремовим.

Людство повинно зробити останні зусилля, якісний стрибок, щоб піднятися на новий еволюційний виток: піднести свою свідомість до космічного, духовного рівня і перейти, нарешті, у світ Радості, Сонця і Любові.

Чи в стані ми це зробити? Чи вистачить у нас сил, віри, надії, любові, мужності, доброти, терпіння?

Складається враження, що темрява заполонила майже все — і не вистачає повітря, і опускаються руки, і неможливо пробитися до Світла.

Але Господь не залишає нас на цьому останньому шляху випробувань: Він протягнув нам Свою Долоню: послав до нас своїх дітей-янголів, котрі допоможуть нам перейти у Світле Майбутнє, переведуть нас...

Діти Індиго, Кристалічні Діти...

Їх називають Дітьми Бога і посланцями Творця, дітьми Світла і Божим Благословенням, дітьми нової свідомості і новими месіями, духовними пасторами недалекого майбутнього і емісарами з Небес, дітьми тисячоліття і людьми з майбутнього, провісниками нової людської раси, новим поколінням і паростками нової цивілізації, основоположниками нової ери в історії людства і творцями Нового Світу і, найголовніше, найбільшою надією на краще майбутнє нашої планети.

Діти Індиго несуть у собі небесні послання, які поки ще до кінця не доступні земному розумінню, проте допомагають нам у пошуках істини, гармонії, любові, радості, миру, сенсу життя.

Книга «Діти Індиго — зерна нового людства» — надзвичайна: вона написана серцем. Автори допомагають нам усвідомити, що ми не самотні, що Бог завжди з нами через ці світлі, мудрі, сонячні дитячі душі, які спустилися з Небес на Землю, щоб допомогти нам врятувати себе і нашу багатостраждальну планету.

Це перше дослідження цієї проблеми українською мовою.

Для авторів характерний новітній, інтегрований у дусі III тисячоліття підхід до осмислення цієї проблеми: на основі синтезу релігії, науки та езотерики за принципом взаємодоповнення, що дає можливість глибоко і всебічно розглянути цей феномен.

Книга «Діти Індиго — зерна нового людства» — це унікальне дослідження енциклопедичного характеру. Знання, накопичені на сьогодні релігією, езотерикою, сучасною наукою (медициною, психологією, біологією, педагогікою, філософією, соціологією): наукові ідеї, концепції, думки, міркування, класифікації щодо Дітей Індиго автори переосмислили, узагальнили, систематизували і висунули власну концепцію.

У посібнику розкрито духовні, інтуїтивні, емоційні, інтелектуальні особливості Нових Дітей, їх медико-психологічні, біологічні, педагогічні, соціальні характеристики та сутнісні форми вияву; подано практичні психолого-педагогічні рекомендації щодо виховання та навчання Індиго у сім'ї, школі, поради щодо налагодження гармонійних стосунків з Новими Дітьми та шляхів формування позитивних моделей поведінки.

Автори підняли глобальну космопланетарну проблему, яку можна плідно дослідити та спробувати вирішити, лише об'єднавши весь духовний і науковий потенціал планети.

Це сучасна енциклопедія Дітей Індиго — їх дивовижного Світу. Але вона для нас — дорослих: їх батьків, вихователів, лікарів, психологів. Ця книга допоможе нам краще зрозуміти феномен Індиго і орієнтуватися у їх світі.

У роботі активно використано філософський, психологічний, педагогічний та духовний доробок багатьох знаних мислителів та вчених: від Платона, християнських богословів, П. Юркевича, Реріхів, В. Вернадського, І. Огієнка до А. Васильчука, О. Онищенка та ін., що свідчить не тільки про високий науковий рівень цього дослідження, але й про те, що автори працюють у руслі відповідної течії, яка представлена багатьма авторитетами.

Тяжко вийти за межі стереотипного мислення і повірити у реальність Божих Посланців. Але ж, насправді, Вони серед нас!

Ця книга — як крик душі:

Не відвертайтеся від нас!

Не відрікайтеся від нас!
Не ігноруйте нас!
Не знищуйте нас!
Прислухайтеся до нас!
Почуйте нас!
Ми є, ми існуємо, ми вже тут, на Землі!
Ми прийшли, щоб допомогти Вам!

Тюріна Т. Г.,
доктор філософії, кандидат педагогічних наук, доцент Національного університету «Львівська Політехніка».

Відгук на книгу «Діти Індиго – зерна нового людства»

Як мати, педагог, вихователь молодого покоління, я щиро зраділа, коли мені до рук потрапив рукопис книги Ліліани Кудрик і Юрія Сурмяка «Діти Індиго – зерна нового людства». Адже, перейшовши в XXI століття, ми ввійшли в «золотий вік» людства. В епоху, коли молоде покоління докорінно відрізняється від попереднього своїм світосприйняттям. А саме від нього залежить вибір та доля людини. Не існує меж людського потенціалу. Кожен, хто з'ясовує своє призначення і втілює свій задум, отримує задоволення та визнання. Так, ми створенні для щастя, розвитку та позитивних переживань. Тільки в такій атмосфері людина «розквітає» і навпаки, під тиском атакуючих негативних емоцій ми гинемо.

Як же нам бути щасливими? Як зростити щасливими наших дітей, таких не схожих на нас? Як виховати дитину, щоб у майбутньому її обличчя було осяяне усмішкою, а ми раділи її досягненням та успіхам? Саме у цій книзі можна знайти відповіді на хвилюючі нас запитання. Я впевнена, що вона стане помічником для батьків, педагогів та психологів, адже проблеми, пов'язані з вихованням Дітей Індиго, є сьогодні актуальними у нашому суспільстві.

Нові Діти, такі складні і, водночас, такі незахищені, потребують нових методів у вихованні, нових поглядів у педагогіці, нового підходу до пізнання особистості, яка зветься Дитиною Нової Свідомості. Я з нетерпінням чекаю появи цієї книги, щоб порекомендувати її своїм близьким та знайомим.

З повагою,
шанувальниця цієї титанічної праці,
Волошенюк І. Л.

Пора стати воїнами, які борються за серця людства,
за дітей і наше майбутнє.
Друнвало Мелхіседек

ЗАГАДКА СВІДОМОСТІ І НЕРОЗКРИТІ ЛЮДСЬКІ РЕЗЕРВИ

...Ваші серця пізнають у безмовності таємниці днів і ночей.
Але ваші вуха хочуть почути знання вашого серця.
Вам хочеться пізнати у словах те, що ви завжди знали в думках.
Вам хочеться торкнутися пальцями голого тіла ваших снів.
І це прекрасно.
Таємний струмок вашої душі повинен вилитися
і з дзюрчанням потекти до моря;
І скарбниця власних безмежних глибин відкриється вашим очам.
Але не намагайтеся зважити на вагах ваш невідомий скарб;
І не пробуйте виміряти глибини свого знання посохом чи лотом.
Бо ваша сутність — море безмежне і безмірне.
Не говоріть: «Я відкрив усю істину»,
Але краще скажіть: «Я відкрив істину».
Не говоріть: «Я відкрив шлях душі». Скажіть краще:
«Я зустрів душу, яка йде моїм шляхом».
Бо душа ходить усіма шляхами.
Душа не йде в одному лише напрямку і не росте, як тростина.
Душа розкривається, як лотос з незліченними пелюстками.
Калїл Джебран «Пророк»

Свідомість — основа існування

Істинна наука — це вивчення непізнаного,
усе решта — науково-технічний прогрес.

Наука підійшла впритул до вивчення світу свідомості. Одна за одною відкриваються все нові і нові таємниці природи, людини і космосу. Картина світу стає різнобарвною, живою і динамічною. Позаду залишається науково-матеріалістична концепція життя і людини. На наших очах відбувається тотальна зміна життєвих, науково-філософських і освітніх парадигм. Ми на порозі нового світу, нового розуміння духовності, на грані відкриття нового стану живої матерії і думки, входимо в інший простір Свідомості та Духу. І запорукою, предтечею і провісником цих глобальнних процесів на нашій планеті є пришестя наших Нових Дітей — Дітей Нової Свідомості.

Сьогодні ми є свідками стрімкого розвитку науки і техніки, і цей процес відбувається все швидшими темпами. А що ж діється з самою людиною? Чи розвивається вона? А якщо розвивається, то як? З чим узагалі можна пов'язувати розвиток людини, її прогрес, її еволюцію? Розвиток людини, її удосконалення залежать насамперед від розвитку свідомості. Духовний розвиток людини на Землі можливий лише шляхом еволюції свідомості.

Сучасні вчені вважають свідомість тим основним принципом, на якому тримається все існування, ув есь спостережуваний нами Всесвіт. Професор інституту теоретичної фізики університету в Орегоні (США) Аміт Госвамі у своїй книзі «Як свідомість творить матеріальний світ», намагаючись розкрити сутність свідомості, виділяє чотири обставини:

1) існує поле свідомості (всеохоплюючий океан свідомості), про яке інколи говорять як про психічне поле;

2) існують об'єкти свідомості, такі як думки і почуття, які піднімаються з цього поля і занурюються в нього;

3) існує суб'єкт свідомості — той, хто відчуває і / або є свідком;

4) свідомість є основою існування [152, с. 135].

Відомий фізик Д. Бом також стверджує, що «Всесвіт, що усвідомлює сам себе, який сприймається нами як цілісний і взаємопов'язаний, становить собою реальність, названу полем свідомості» [152, с. 135]. У цьому контексті матерія — це лише форма, якої набуває енергія згідно з інформацією, породженою Свідомістю.

Свідомість — таке всеохопне поняття, багатопланове і складне, що теперішня наука лише починає його осмислювати. Побутують твердження: «Всеохопний океан Свідомості», «Все, що оточує нас, є Свідомість», «Поле Свідомості Всесвіту», «Свідомість — основа Світу», «Існує деяке Надсвідоме, пов'язане з Абсолютним Ніщо», «Свідомість — універсальне явище, яке існує повсюдно і в найменших, і в найбільших об'єктах Всесвіту».

Усі об'єкти Всесвіту, в тому числі і ті, що розташовані на Землі, демонструють той чи інший рівень свідомості залежно від матерії, з якої вони складаються. Свідомість краще розвинута в істот, котрі перебувають на вищих ступенях еволюції. На найвищій сходинці еволюційного розвитку на Землі є людина.

Людину можна розглядати як складну копію Всесвіту, голограму Всесвіту. Недаремно мислителі всіх часів закликали до самопізнання, стверджуючи тотожність мікро- і макрокосмосу: «Як наверху, так і внизу» (Гермес), «Пізнай самого себе»

(Сократ, Сковорода), «Кинь Коперникові сфери, глянь в сердечнії печери» (Г. Сковорода), «Пізнай самого себе, і в самому собі ти знайдеш усе необхідне» (напис над входом у давній грецький храм).

Людина — складне голографічне утворення, маленька частинка величезної голограми Всесвіту, яка містить у собі інформацію про все, що відбувалося, відбувається і буде відбуватися у Всесвіті.

Наш головний мозок складається із двох половинок — лівої і правої півкуль. Як установила наука, ці півкулі спеціалізуються на вирішенні цілком відмінних завдань і виконують взаємодоповнюючі функції. Ліва півкуля здатна сприймати тільки тривимірний простір, вона орієнтована на той світ, у якому ми живемо. Пов'язана з нею свідомість допомагає нам сприймати, усвідомлювати цей світ і творити в ньому, розуміти мову, слова. Проте ліва півкуля не здатна сприймати процеси, що відбуваються у світі, вповні, цілісно, тому диференціює їх, ділить на складові частини. Усе наше сприйняття і життя загалом спрямоване переважно на розвиток лівої півкулі. Тому ми добре вміємо все розчленовувати, препарувати і розділяти. І свій ресурс щодо цього ліва півкуля вже вичерпала. Пригадаймо, кому, за Біблією, належить роль диференціатора, чий девіз: «Розділяй і володарюй!». Чиїм знаряддям ми стаємо, розвиваючи тільки ліву півкулю, дискретне мислення?..

Права півкуля орієнтована на сприйняття багатовимірного простору, на формування у свідомості людини єдиної, цілісної картини світу. Саме вона дає можливість об'єднати розрізнені поняття й уявлення; дозволяє передбачити наслідки тих чи інших дій, побачити цілісну картину всіх світових процесів у їх органічному взаємозв'язку; дає можливість творчо реалізувати себе, передбачати і формувати майбутнє — формувати його з бажаним результатом, розширювати діапазон усвідомлення і розкривати в собі богоподібні можливості і здібності. «Тільки через розвиток правої півкулі людина здатна досягти досконалого здоров'я, безсмертя і здійснювати всі ті чудеса, на які здатні йоги, маги, чарівники» [8, с. 37].

Активність правої півкулі притаманна всім людям від народження. Однак, починаючи з раннього дитинства, її розвиток

блокується усім виховним процесом, оскільки характер такого розвитку не сприймається людьми, в котрих активніша ліва півкуля. Такою дитиною важко керувати. А отже, її треба гнути, ламати, щоб була як усі, тобто надзавдання матеріального світу — заглушити активність правої півкулі, разом з її володарем, незалежно від того, ким він є для нас і чим зрештою це для людини обернеться.

Наука дійшла висновку, що людина може творчо реалізувати себе, виконати свою місію тільки за умови рівноцінної і взаємодоповнюючої роботи обох півкуль. Нашою цивілізацією ці навички втрачені, і їх доведеться набувати знову. Уміння людини включити у роботу свій головний мозок за рівноцінної участі правої і лівої півкуль — гарантія успіху і благополуччя в усіх аспектах буття, запорука відмінного здоров'я і довгого життя. Така людина у своїй єдності з природою, світом і життям гармонійна як всередині, так і ззовні.

Вищі стани свідомості

Дотепер наука знала три стани свідомості людини: бадьорість, повільний і швидкий сон. Ці стани відрізняються один від одного характеристиками електричних імпульсів у корі мозку. Недавно вчені дійшли висновку, що молитовний стан так само властивий і необхідний людині, як і три вже відомих. Саме він дозволяє нам керувати нашими внутрішніми процесами, які перебувають поза сферою управління свідомістю. Причому працює не стан сам по собі, а технологія роботи над собою під час молитви. Коли душа підноситься до Бога, абстрагується від буденних життєвих проблем, руйнуються патологічні зв'язки, що позитивно впливає на фізичне і духовне здоров'я. Східні мудреці називають такий стан «нірвана», «самадхі». Хосе Сільва — американський учений зі світовим іменем, котрий надав цій технології наукового статусу — нейролінгвістичне програмування (НЛП), назвав цей стан свідомості — альфа-рівень. Для того, щоб виходити на цей рівень і з його допомогою зцілювати себе, звичайній людині потрібні певні навички і невелике тренування. Саме на альфа-рівні людина здатна загнуздати свою психічну енергію, донести

ідею здоров'я до кожної клітинки свого організму, установивши з нею зворотний зв'язок.

Проте більшу частину життя людина проводить у станах сну і бадьорості. У стані бадьорості людина може пересуватися, міркувати, приймати рішення, і взагалі, їй доступно те, що неможливе у стані сну. Але порівняно з більш високими станами свідомості, такими як молитва, звичайний стан бадьорості подібний до глибокого сну. У стані бадьорості людина сприймає світ через призму тривимірного простору й одновимірного часу. Якщо ж усунути звичні обмеження свідомості, тобто перейти до вищого стану, то світ постане зовсім іншим.

Ця істина була відома з найдавніших часів. У посланні апостола Павла до ефесян перелічені не три, а чотири виміри простору: «...Щоб ви, укорінені і затверджені в любові, пізнали зо всіма святими, що то ширина і довжина, глибина і висота» (Еф. 3:17-18). Це означає, що внаслідок роботи над собою, за умови закоріненості в любові, людина зможе сприймати чотири виміри простору, що відбувається за рахунок зміни стану свідомості. Г. Грабовий стверджує, що «зі зміною стану свідомості людина може почати сприймати простори будь-якої кількості вимірів» [164, с. 5].

Про час в «Об'явленні Івана Богослова» (Об. 10) сказано: «І клявся... що часу вже не буде». Поєднуючи це висловлювання про час зі словами апостола Павла про простір, ми бачимо, що завжди існувало розуміння того, що сприйняття світу через призму тривимірного простору і часу є обмеженим, і що це обмежене сприйняття світу пов'язане із рівнем свідомості, що є у людини на теперішньому етапі її розвитку. Але, як свідчать наведені цитати з Біблії, можливий вихід за рамки буденного сприйняття.

Г. Грабовий пояснює, що «насправді закони природи, що базуються на поняттях про тривимірний простір і час, є лише поверхневим описом цього Світу. Насправді існує більш глибокий, більш фундаментальний зв'язок світових структур, завдяки якому зміни у цьому Світі можуть викликатися просто своєрідним вольовим актом. Для того, щоб бути спроможним здійснювати подібні зміни, треба володіти більш високим станом свідомості

або, принаймні, перебувати у такому стані у той момент, коли здійснюється вольовий акт, необхідний для отримання потрібного результату» [164, с. 7].

Уважно читаючи Євангеліє, можемо зауважити, що ключовим терміном у Книзі є «царство Боже» («Царство Небесне»). Ісус Христос на основі різних алегорій знову і знову закликає відмовитися від усього заради здобуття Царства Божого, пояснюючи, що, якщо комусь вдасться набути Царство Боже, то все решту додасться.

На думку Г. Грабового, «Царство Боже, у першу чергу, і є більш високий стан свідомості. І сходження до все більш і більш високих станів свідомості — це і є, по суті, шлях до Бога. І стає зрозумілою фраза «Царство Боже всередині нас». Саме тому, що Царство Боже — це більш високий стан свідомості, саме тому воно всередині нас. І коли Ісус знову і знову говорить «Прокинься!», він має на увазі саме пряме значення цього слова, тому що порівняно з більш високими станами свідомості звичайний стан бадьорості є глибокий сон, майже так само, як порівняно зі станом бадьорості сном є наш звичайний сон.

І при набутті Царства Божого все решта додасться до нього, тому що людина з більш високим станом свідомості виявляється позбавленою від обмежуючої її моделі тривимірного простору і часу, того способу сприйняття Світу, який властивий звичайній бадьорій свідомості, і людина стане спроможною почати сприймати фундаментальну реальність.

У цьому більш високому стані свідомості людина виявляється здатною чинити дії, які з точки зору звичайної бадьорої свідомості здаються неймовірними, фантастичними. Ну, наприклад, такі, як спілкування з померлими... » [164, с. 8].

Подібні здатності мали багато видатних особистостей. Наприклад, академік В. Вернадський у своїх щоденниках пише про вроджену здатність спілкування з померлими, зокрема описує контакти з померлим братом Миколою. Він побоювався подібного досвіду і намагався втекти в науку, таким чином раціоналізувавши свою природу. Але, напевно, саме завдяки тонкому сприйняттю невидимої реальності всесвітньо відомий учений міг мислити так масштабно і прогностично.

На основі опрацювання щоденників В. Вернадського Г. Бєлімов схиляється до думки, що «Володимир Іванович був, імовірно, одним з тих, кого називають контактуючими людьми, або людьми з «відкритою свідомістю» [6, с. 28]. «Я за природою своєю містик, — писав Вернадський, — я цікавився релігійно-теологічними побудовами, спіритизмом... відчував довкола себе присутність сутностей, які не вловлюються тими органами чуттів, які дають поживу логічному мисленню...». Г. Бєлімов висловлює припущення, що видатні здібності Вернадського, його дивовижна інтуїтивність, а можливо, і підказка з боку Вищих Сил — усе це забезпечило найважливіші його відкриття, просунуло думку вченого так далеко, що багато його концепцій були широко визнані в науковому світі, а деякі реалізувалися за його життя. Але в той час мало хто знав про феномен контактування, тому навіть сам учений не міг чітко розібратися, що з ним відбувається. Швидше за все, він здогадувався про свій зв'язок з Вищими Силами, однак прямо говорити про це у ті часи не міг, а довірився лише своєму щоденнику...

Для сучасних Нових Дітей неймовірні, з погляду здорового глузду, здібності є цілком реальними і навіть звичними.

Сутність еволюції — у розширенні людської свідомості

Уже з початку XX ст. духовно-наукові дослідження стали вказувати як на грядущі соціальні перевороти, так і на рішучі зміни свідомості, яка особливо з середини XX ст. у формі нових душевних здатностей проявляється у все більшої кількості людей. Одним з основних симптомів є поступова зміна абстрактної здатності мислення на образне мислення і сприйняття. Сюди належить здатність бачити ауру інших людей, майбутні події, а також образи, що є фрагментами минулих життів тощо. Однак до цих змін, котрі пов'язані з новою дієвістю Христа у земній сфері, люди повинні бути підготовлені, щоб правильно на них реагувати.

Так, відомий філософ сучасності П'єр Тейяр де Шарден, котрий одним із перших здійснив фундаментальний синтез науки, релігії і філософії, виділяє п'ять етапів космогенезу-христогенезу,

фінальним із яких є етап наджиття — стан єднання душ людей у космічному Христі, у соборній Свідомості Христа. Свідомість Христа — це свідомість сутності, відзначеної любов'ю і благодаттю, відданої своїй божественній природі. Це стан прощення і блаженства, який наповнює життя, присвячене служінню вищому духовному поклику.

На думку Тейяра де Шардена, усі люди, навіть ті, хто не вірує, відчувають присутність Бога і шукають його у магії великого Космосу: «Ісус, центр, до якого все прагне, дозволь нам усім, якщо це можливо, знайти місце серед обраних, святих монад, котрі одна за одною вилучаються Твоєю опікою з нинішнього хаосу, мало-помалу з'єднуються в Тобі, щоби утворити нову Землю» [150, с. 216]. У своєму величному «Гімні Всесвіту» мислитель стверджує, що планетизація людства для свого правильного здійснення передбачає наявність, окрім Землі, яка поступово стягується, окрім людської думки, яка ущільнюється, ще й третього фактора — «сходження на нашому внутрішньому горизонті деякого психічного космічного центра, деякого полюса вищої свідомості, до якого прагнуть всі окремі свідомості світу і в якому вони зможуть любити одна одну: сходження Бога» [150, с. 218]. Хто може вирватися за рамки застарілих стереотипних уявлень і йде по світу з відкритими очима і серцем, той обов'язково помітить, як це нове духовне вже прокладає собі шлях у численних сферах і умах, щоб освітлювати і зігрівати справжню людську зустріч.

Проте актуальними залишаються слова Г. Сковороди «Весь світ спить...». Багато людей продовжують перебувати у сплячому стані свідомості. Критерій нечутливої душі і сплячої свідомості дуже простий: людина боїться будь-яких змін, будь-якої новизни у всіх аспектах життя. Замість того, щоб зробити крок назустріч новому або людині, яка несе це нове, «сплячий» перш за все бачить загрозу своєму благополуччю і стабільності. Носій новизни для таких людей — найперший ворог (як у відомій алегорії печери у Платона).

Але життя — це безперервна еволюція. Воно не зупиняється саме і не дає зупинитися людині, не дозволяє їй зійти з дистанції — еволюційного розвитку світу. Людина — універ-

сальна за своєю анатомічною будовою, фізіологічними і психічними процесами. Завдяки цьому вона зайняла особливе місце в природі. Тільки людина наділена здатністю до членороздільної мови; може мислити і творити, висувати ідеї і реалізувати їх; здатна усвідомлювати себе, своє місце у світі і перетворювати світ. Чи закінчується на цьому становлення людини? Зовсім ні — далі починається справжня еволюція людини, розвиток її самосвідомості. На цьому шляху людина здатна набути, а точніше повернути, фізичне безсмертя, надможливості, такі як телепатія, яснобачення, самозцілення, телепортація (переміщення у будь-яку точку простору як на Землі, так і у Всесвіті у фізичному тілі) тощо. Вона зможе завдяки самій лише думці матеріалізувати предмети, спочатку неживі, а потім і об'єкти живої природи, стаючи її творцем, але не царем.

Про такі перспективи людство мріяло протягом тисячоліть, згадуючи «втрачений рай». Це пам'ять про колишню могутність, якою володіла людина. Спогади про ці чудові часи збереглися у казках, легендах, билинах і міфах народів усього світу (килим-літак, чарівна торба, шапка-невидимка, золота рибка, джин, який виконує бажання, «за щучим велінням, за моїм хотінням» тощо). Саме прагнення до повернення втрачених здібностей, ностальгія за цими часами стали для людства поштовхом до науково-технічного прогресу, що став своєрідною сурогатною еволюцією. Істинна еволюція полягає в розвитку людини як духовної істоти, у розширенні людської свідомості.

Вже декілька років у Москві діє Міжнародна Академія Розвитку Людини, яка може стати головною Академією XXI ст. Її очолює Бронников В'ячеслав Михайлович — академік Міжнародної Академії Інформатизації, доктор філософії, основоположник науки «космопсихобіологія», автор Методу «Інформаційний розвиток людини». На основі розкриття незадіяних ресурсів мозку, закладених природою, Метод Бронникова розвиває у людині унікальні здібності, фантастичні творчі можливості. Цей Метод дозволяє проявити і розкрити в людському, особливо в дитячому, організмі, у свідомості могутній потенціал, що прокладе шлях до відкриття нових і форсованого розвитку вже відомих здібностей. Створено нову наукову школу — школу академіка

Бронникова, яка ставить собі завдання формувати із людини розумної, що живе емпірично, — людину свідому, котра будує своє життя на основі знання майбутніх подій. Нові якості людини створюють і нову науку, науку людини свідомої, нову освіту, нову медицину, де в основі — етика людини свідомої, яка живе духовно. Духовність академік Бронников визначає як «шлях пізнання законів і принципів початку і кінця Божественної Ідеї «Людина» [193].

Людина Заходу пішла хибним шляхом, розвиваючи зовнішні технології і нехтуючи внутрішніми, стала заручником створеної нею одновимірної цивілізації. Більш гармонійний шлях обрали люди Сходу, де побутують легенди про загадки Тибету, Шамбали, про джерело вічної молодості. Багато втрачених знань зараз

відроджуються. Основна складність у набутті цих знань не в тому, що вони від нас приховані (те, що вчора було езотеричним — таємним, прихованим, доступним лише вибраним, посвяченим, сьогодні стає екзотеричним — відкритим для широкого загалу), а в тому, що люди не готові їх прийняти і, тим паче, скористатися ними. Вони здаються примітивними для наших витончених умів. Щоб отримані знання пішли нам на користь (*знання подібне до сонця; як сонце допомагає бачити здоровим очам і шкодить очам хворим, так і знання мудрому йде на користь, а глупому на шкоду*), дали відчутні результати у плані зцілення і гармонізації нашого життя, їх треба прийняти й усвідомити до рівня молекули ДНК кожною клітинкою організму, злитися з ними воєдино. Необхідний синтез західної науки і східної філософської мудрості.

Змінюватися непросто. Доводиться ламати звичні стереотипи, відмовлятися від догм. Вчитися робити правильний вибір і нести відповідальність за нього. А це тяжка праця, яка вимагає чесності з самим собою, критичної переоцінки своєї особистості. Інших, легших шляхів до розкриття у собі надможливостей і надздібностей не існує. Це механізм самозахисту природи: досконалою може стати тільки гармонійна людина.

Природа сьогодні змушена увімкнути механізм самозахисту і знищувати своє дитя — людину, тому що для неї небезпечна дисгармонійна, всемогутня істота, котра досягнення НТР використовує врозріз з природними і духовними законами, котра негативно впливає на довкілля незагнузданим потенціалом думки, психічної енергії. Адже людина, котра не вміє контролювати свій психічний потенціал, може внести і вже вносить у природні процеси аномальні корективи, чим прирікає на загибель не тільки себе, але й буття загалом, життя на інших рівнях Тонкого Світу.

Учені встановили, що Земля — жива істота, і є більш організована й інтелектуально розвинута, ніж людина. Людина — дитина Землі, кожен із нас є членом її сім'ї. Сьогодні Земля не може витримувати викиди агресивної психічної енергії людини, які страшніші за своїми наслідками від викидів отруйних газів в атмосферу, тому що сіють духовну руйнацію. Вона вживає адекватних заходів для напоумлення своїх нерозумних дітей. Учені припускають, що

планета сьогодні прийняла рішення максимально скоротити кількість людей, і численні стихійні лиха (повені, землетруси, урагани, цунамі та ін.) — це способи самозахисту й очищення планети. Як змія скидає шкіру, так планета оновлює свій покров.

Перед людиною сьогодні стоїть завдання зцілити себе і планету. Але вона повинна захотіти цього, зробити усвідомлений вибір. Напрям своєї еволюції кожний із нас повинен вибрати добровільно. Якщо це справді еволюційний шлях, то людина отримує всіляку допомогу, захист і підтримку Зверху.

Сучасні дослідження головного мозку показали, що людина у використанні цього дивовижного органа майже нічим не відрізняється від приматів. Розвитком інтелекту, виявляється, розширити людські резерви неможливо. З цього випливає, що людина в своєму сучасному вигляді не така вже й універсальна і досконала істота. Про це дві тисячі років тому сказав Ісус Христос: «Суджено вам народитися — Згори», застерігаючи нас від спроби загальмувати еволюцію. Народитися *Згори* — це і є істинне народження людини, відправний пункт її еволюції. Це означає, що еволюційний процес не завершений, а, по суті, тільки починається. Згідно з прогнозами ясновидців і провидців, настане Золотий Вік — вік гармонійного життя. Не буде так яскраво вираженої боротьби протилежностей, яка спостерігається сьогодні у всіх аспектах буття. Усі будуть щасливі, благополучні і житимуть безмежно довго. Життя повинне проявити себе у повному розквіті. Будуть народжуватися богоподібні діти, діти з унікальними можливостями (і це вже відбувається!). Однак у світле майбутнє повинні спершу увійти їх батьки, котрі стануть посередниками для приходу у цей світ дітей із надможливостями.

Виникає запитання: які структури на рівні держав і відомств повинні потурбуватися про підготовку і виховання таких гармонізованих батьків і їх богоподібних дітей? Річ у тім, що навряд чи офіційні соціальні інститути поспішатимуть турбуватися про якихось «ненормальних» (з погляду «нормальної» людини) фантазерів. «Державні структури залишаться вірними 99% населення і підуть з ними до кінця у вигляді небуття. Тому виховувати і вчити таким батькам спочатку доведеться самих себе,

заради себе і своїх майбутніх дітей. Одному відсоткові людей, які виживуть, доведеться розраховувати тільки на свої сили і ресурси. Долаючи нерозуміння, а інколи й жорсткий спротив з боку світу, що гине...» — такий тверезий прогноз дають Тамара й Олександр Бєлиє [8, с. 48], автори Комплексної Системи Гармонізації Особистості.

Зміщення магнітних і навіть географічних полюсів Землі, відхилення земної осі, підняття рівня Світового океану, енергетичні удари, які приймає на себе Земля в міру різних космічних факторів, — це та багато іншого викликає глобальні зміни у геофізичних, хімічних, біологічних процесах. Багато технологічних процесів протікають з відхиленнями від заданих параметрів і часто закінчуються катастрофами. У людей катастрофічно погіршується здоров'я. Зашлаковані, забруднені незбалансованим харчуванням організми згорають під впливом невідомих космічних енергій та випромінювань, про що попереджала у 30-х роках XX ст. Агні-Йога.

Наш час називають апокаліпсисом. Його початок згадані автори визначають як вересень 1997 року. Тоді Земля увійшла в енергетичний гравітаційний циклон і почала наближатися до Сонця. Це наближення не випадкове, з його допомогою Земля мінімізує збитки від планети-гіганта, яка наближається до нас і є винуватцем аномальних глобальних змін на Землі і в Сонячній системі. Апокаліпсису відводять 25 років. За прогнозами вчених, виживуть у катаклізмах близько 1% жителів Землі. Організми більшості людей не можуть і вже не встигнуть пристосуватися до швидко змінюваних процесів зовнішнього середовища. Системи таких людей впадають у колапс — як «старі міхи, у яких не можна влити нове вино...»

Отже, апокаліпсис — це не факт у вигляді природного катаклізму чи удару астероїда, а рутинний, на перший погляд нічим не примітний, крім катастрофічного зменшення населення, процес [8, с. 29]. «Дика сила пробиває собі дорогу, спочатку руйнуючи; але, незважаючи на це, її діяльність необхідна... Жахливі енергії — те, що називають злом, — це циклопічні архітектори і будівничі доріг Людства», — так геніально висловив суть апокаліпсису Ф. Ніцше.

У 2002 році було опубліковано відкриття вчених, за яким, незважаючи на все, що відбувається, «у 1% жителів Землі молекула ДНК укріплюється». Це ті, хто зрозуміли небезпеку і, зазирнувши у прірву, вжахнулися і повертаються назад, продираючись крізь натовп. Для інших ці люди — «білі ворони». Вони живуть не так, як усі, роблять не те, що усі, і говорять незвичні речі. Вони вчаться виживати не завдяки здобуткам цивілізації, науково-технічного прогресу, соціуму, релігії, невсипним турботам держави і досягненням медицини, а всупереч усьому цьому.

Людина може бути здоровою, якщо вивчає Духовні Закони і намагається жити згідно з ними. Давньогрецький філософ Геракліт, відомий своїми крилатими словами: «Все тече, все змінюється», «В одні і ті ж ріки ми входимо і не входимо, існуємо і не існуємо», зауважував, що, попри постійні зміни, світ залишається самим собою. Отже, в його основі лежить якась усезагальна, тривка, об'єктивна закономірність, яку він назвав Логосом — космічним законом. На думку Геракліта, мета людини, котра хоче здобути мудрість, — пізнати Логос і впорядкувати своє життя відповідно до нього. Але Геракліта називали «плачучим», бо, як тільки він виходив на вулицю і бачив натовпи людей, то заливався гірким плачем — бідкався над долею нещасного людства, яке не хоче, або — в деяких випадках — уже не може пізнати Логоса.

Античний стоїк Сенека стверджував: «*Мудрого необхідність веде, а дурного волочить*». Краще бути мудрим і добровільно йти в ногу з еволюцією. Шлях до здоров'я, гармонії і цілісності — це процес, у першу чергу пізнавальний. Сьогодні є багато інформації про духовні закони еволюції. Про це пишуть Д. Чопра, Дж. Темплтон, К. Коупленд, Сан Лайт, Н. Уолш, Дж. Мерфі, Р. Гейдж, Л. Хей, Ошо Раджніш, Н. Правдіна, В. Синельников, Р. Доля та багато інших. Треба тільки захотіти пізнавати і вдосконалювати не лише довколишній світ, а в першу чергу самого себе. Релігійні люди кажуть: «*Спасися сам, і довкола тебе спасуться тисячі*». Олена Реріх стверджувала: «*Удосконалюючи себе, ми вдосконалюємо світ*».

Апокаліпсис — це не кінець світу, а початок нового еволюційного періоду життя. Вижити в ньому зможуть тільки ті, хто захоче стати гармонійною особистістю та еволюціонувати спіль-

но з життям. Під еволюцією мається на увазі використання людиною у критичній ситуації своїх прихованих, нереалізованих можливостей. Кожна людина має цей невикористаний запас у межах 95-98%. Секрет виживання у ситуації, що склалася, полягає у нашому бажанні і вмінні розконсервувати свій НЗ. Середньостатистична людина використовує близько 4-6% можливостей свого мозку, 2-5% можливостей своєї свідомості, 10-15% психофізичних резервів здоров'я. А звідси хвороби, старіння і смерть. Досягти досконалості можна завдяки реалізації своїх безмежних потенційних можливостей. Сказано: «*Будьте досконалі, як досконалий Отець ваш Небесний*».

Сенс еволюції людини — набуття здатності вийти за межі стандарту (комфортної зони) свого існування; знайти в собі сили і мужність, щоб подолати стереотипи, загальноприйняті «норми», неписані закони, не побоявшись стати несхожим на інших або смішним (це чудово описано у відомій притчі Р. Баха «Чайка на ім'я Джонатан Лівінгстон»).

«Річ у тім, що Буття у Всесвіті підтримується Свідомістю Бога, Його мисленнєвими процесами, психічною енергією чи Духом Святим. Люди, які живуть на найнижчому рівні свідомості, тобто ми, існують винятково за рахунок споживання цієї енергії, бездарно розсіюючи її на свої емоції, амбіції і «проблеми». Інша річ, коли людина вчиться не тільки раціонально використовувати Психічну енергію Бога, але й примножує її, підтримуючи своє власне існування. Така здатність людини розширює її можливості. Вона стає господарем своєї долі, свого Життя. Саме в цьому полягає Еволюція людини на нашому етапі — здатність перетворити себе із того, хто спалює життя, прохача, у Творця» [8, с. 79].

Автори Системи Гармонізації Особистості наголошують, що наше народження на Землі — це велика особиста відповідальність як перед Богом, так і перед усіма попередніми втіленнями нашої Душі. Тому що стадія людини є завершальним етапом у її еволюційному розвитку. Вона до цього часу пройшла мільйони втілень і перевтілень, але на стадії перетворення в людину може зупинити свою еволюцію або, ще гірше, відійти у небуття. Винна у цьому сама людина, котра зробила кумира зі свого фізичного тіла, а про

свою душу не хоче знати, хоча на словах переживає за її чистоту і ставить свічки за її спасіння. Людині й на думку не спадає, що вона може бездарно загубити свою душу. Вона думає, що, прийшовши на Землю, отримала повну свободу, але насправді отримує тільки свободу вибору — стати на шлях еволюції людини, або справді піти у небуття, в «космічну переробку», розсипавшись на дрібні частинки — гумус, на якому виросте життя, але вже в іншому Всесвіті...

Відсоток відбракування, відсіву душ до їх втілення в людину, поки вони керовані Свідомістю Бога, — дорівнює нулю. Відсоток душ, які усвідомили себе, з'єдналися зі свідомістю і повернулися додому, у Світ Бога, разом з фізичним тілом, нікчемно малий. Шість мільярдів душ на Землі для Тонкого Світу і Бога — гола абстракція, ще не народжені діти, котрі тільки розмірковують, народитися їм чи ні. Ті, хто підключився до Каналу Бога, цей крок уже зробили, тому отримують підтримку і допомогу Тонкого Світу [8, с. 136-137].

Неповторність Землі полягає в тому, що вона єдина планета у Всесвіті, яка дає душі досконале тіло — тіло людини. На землі зароджується свідомість і починається її еволюційний процес. Саме тут людина намагається отримати право на життя у променевій формі, тобто вчиться набувати життя вічне.

Від нас вимагається робота над собою, над своєю свідомістю. Результатом нашої роботи повинно стати повне возз'єднання зі своїм вищим «Я» і з Богом, уміння слухати свою вищу, істинну сутність і підкорятися її вимогам. Тільки тоді людина отримає здоров'я, успіх, і їй будуть надані техніки, які сприятимуть трансформації фізичного тіла у променеву форму, оминувши смерть. Воістину, *«не всі ми помремо, але всі змінимося»*...

Не все так трагічно. Найпохмуріші прогнози можуть бути зведені нанівець, якщо ми змінимо колективну свідомість і актуалізуємо новий варіант розвитку подій. Фатуму немає. Пам'ятаємо, у сучасних дослідженнях Біблійного коду вчені постійно натрапляють на запитання: «Чи зміниш?» [45]. Діти Нової Свідомості є нашим шансом.

ХТО ТАКІ ДІТИ ІНДИГО І НА ЩО ВОНИ ЗДАТНІ?

Ваші діти — не діти вам.
Вони сини і дочки туги Життя за самим собою.
Вони приходять завдяки вам, але не від вас,
І, хоча вони з вами, вони не належать вам.
Ви можете дати їм вашу любов, але не ваші думки,
Бо в них є свої думки.
Ви можете дати пристановище їх тілам, але не їх душам,
Бо їх душі живуть у домі завтрашнього дня,
Де ви не можете побувати навіть у мріях.
Ви можете старатися бути подібними на них,
Але не прагніть зробити їх подібними на себе.
Бо життя не йде назад і не затримується на вчорашньому дні.
Ви — луки, із яких ваші діти, як живі стріли, послані вперед.
Стрілець бачить ціль на шляху безконечності
І згинає вас своєю силою,
Щоб його стріли летіли швидко й далеко.
Хай ваш вигин у руці Стрільця несе радість,
Бо як любить стрілець стрілу, що летить,
Так любить він і лук, який залишається на місці.

Джебран Каліл Джебран, «Пророк»

Проблема Нових Дітей у сучасній педагогічній науці

У педагогічному лексиконі нещодавно з'явився новий термін — «Діти Індиго» («Нові Діти», «Діти Нової Свідомості» — будемо розглядати ці поняття як синонімічні). В українській педагогічній науці він поки що широко не використовується. Хоча День Індиго вже декілька років поспіль відзначають 29 січня у понад ста країнах світу.

Для вітчизняної академічної науки Діти Індиго ще не стали предметом безпосереднього зацікавлення. Вважається, що риси, які відрізняють їх від інших, деякою мірою притаманні кожній

особистості на певному етапі її розвитку. Проте на Заході низка вчених у галузі психології, педагогіки, філософії та мистецтва серйозно розглядають проблему взаємодії з Дітьми Індиго на різних рівнях: побутового спілкування, навчання, розвитку мистецьких здібностей тощо.

Що являє собою феномен Дітей Індиго? Це явище загальнопланетарного масштабу, для якого не існує культурних і мовних бар'єрів. Донедавна феномен не викликав усезагальної уваги через те, що він «дивний» для сучасної психології, яка вважає людську природу незмінною. Як правило, люди вірять в еволюцію, але в таку, що вже відбулася. А того, що на Землю приходить нова людська свідомість, яка проявляється в наших дітях уже сьогодні, консервативна думка не допускає. Але феномен продовжує розвиватися — зафіксовано все більше випадків появи Дітей Індиго. Оскільки феномен відомий уже доволі давно, його вивчають багато спеціалістів, і на деякі питання вже стали з'являтися конкретні відповіді.

Проте спектр ставлення до цього феномену дуже широкий — від трепетно-піднесеного до нігілістичного. Довкола появи Нових Дітей тривають суперечки езотериків і вчених. Одні намагаються пояснити цей феномен результатом мутації, впливом СНІДу; інші вважають вигадкою американських учених, котрі бажають заробити на подібній сенсаційній теорії; треті ставляться до цього явища дуже серйозно і відповідально, переконуючи, що нинішнє покоління дійсно врятує світ.

Змінилися часи, звичаї, традиції, іншими стали суспільні і моральні норми — змінилися і діти. Є думка, що ці, так звані Індиго, завдяки спілкуванню з телевізором всмоктують у себе нову культуру, яка спеціально їм нав'язується, унаслідок чого у них формується новий тип свідомості — звідси і гіперактивність, і небажання підкорятися, і завищені вимоги на кшталт «адже я цього вартий», «будь крутіший». Сьогодні їх уже ніхто не змушує носити піонерські галстуки, форму і думати за вказівкою. З юного віку вони перебувають у бурхливому потоці інформації (найчастіше нефільтрованої батьками) і знають набагато більше, ніж старше покоління у їх віці. Ось і вся «індиговість», скаже дехто.

Але більшість педагогів і психологів, котрі безпосередньо працюють з сучасними дітьми, на основі власного досвіду стверджують, що діти зараз справді інші. І зовсім не середовище робить сучасних дітей «індиговими». Вони народжуються з усіма тими ознаками, які так наполегливо приписують носіям цього феномену. Ці властивості проявляються у них виразно буквально з народження і не залежать від стилю виховання.

Позитивно налаштовані дослідники впевнені, що ці діти передвіщають новий еволюційний виток і є новою людською породою, яка несе нову мораль і нові цінності. Негативно ж налаштовані вважають їх розбещеним поколінням, моральними потворами й ознакою виродження людства. Ці радикальні версії, що взаємовиключають одна одну, красномовно ілюструють схильність людини до крайнощів. Тоді як істина завжди багатогранна. В одній думці всі збігаються: сучасні діти значно випереджують ровесників у розвитку і мають здібності, про які раніше людство і не мріяло.

У будь-якому випадку це цілком унікальне явище, варте уваги і всебічного вивчення! Це явище, яке має багато проявів і форм, але, по суті, незрозуміле. У цьому посібнику запропоновано одну з можливих версій, яка не претендує на вичерпність або на істину в останній інстанції. Або швидше, набір версій, інколи несумісних і навіть суперечливих. Хай читач, який не завжди має можливість «покопатися» в Інтернеті або читати спеціальну літературу, ознайомиться з різними думками і сам зробить висновки. Або — якщо висновки робити поки що зарано — принаймні зацікавиться проблемою і шукатиме ще більше інформації, ставитиме нові запитання. Згадаймо сократівську майєвтику: правильно поставлене запитання — половина відповіді. Всі відповіді є у нас самих, бо всі ми — зрілі духи, котрі пройшли вже величезні цикли космічних переroджень. Треба тільки пригадати... «*Справжнє знання, як і дитина, народжується в муках*» (Сократ). І ці муки творчого пошуку, дерзання і пізнання обов'язково рано чи пізно увінчаються відкриттям, просвітленням, прозрінням, потрясінням. Цей стан чудово відтворила Ліна Костенко:

Буває мить якогось потрясіння:
Побачиш світ, мов вперше у житті.
Звичайна хмарка, сіра і осіння,
Пропише раптом барви золоті.

Стоїш, як стогін, під склепінням казки.
Душа прозріє всесвітом очей.
Тремтить гілля, з облич спадають маски...
З усього світить суть усіх речей.

І до віків благенька приналежність
Переростає в сяйво голубе.
Прямим проломом пам'яті в безмежність
Уже аж звідти згадуєш себе.

Про Дітей Індиго сьогодні пишуть численні автори: Роберт Т. Байярд і Джин Байярд, Барбара Марсіньяк, Вейн Досік та Елен Кауфман, Георг Кюлевінд, Джеймс Твайман, Діана Ланкастер, Дорін Війорче, Друнвало Мелхіседек, Зігфрид Войтінас, Кароліна Гегенкамп, Лі Керолл (Крайон) і Джен Тоубер, Пеггі Дженкінс, Пол Донг і Томас Рафілла, Джон Грей, Роберт Джерард, Сімоне Харланд, Стів Ротер, П.М.Х.Етуотер, Юрій Земун, Геннадій Бєлімов, Вадим Зеланд, Влад Булгаков, Марина Куртишова, Зоряна і Ніна Некрасови та інші.

В українській педагогіці цю тему поки що майже не розроблено. Педагоги про феномен Нових Дітей говорять з обережністю, посилаючись на те, що в Україні проблема Індиго ще не визріла, отже, широке вивчення цього феномена на науковому рівні не ведеться. Певною мірою проблему досліджують психологи, надаючи допомогу батькам, котрих насторожує аномальна поведінка дитини. Теперішні батьки часто не знають, як виховувати своїх дітей. Вони скаржаться на те, що дитина не сприймає традиційні підвалини життя і правила суспільства і, на їх погляд, хибно налагоджує контакти з ровесниками. Прихильники традиційної точки зору вважають, що йдеться передусім про поведінкові реакції, властиві тому чи іншому психотипу, або про результат дефіциту уваги чи прояви гіперактивності. Однак існують численні факти, які свідчать про справжність існування Індиго.

Протягом 2007-2008 навчального року у Львівському інституті післядипломної педагогічної освіти (ЛОІППО) було прочитано низку лекцій на тему «Феномен Дітей Індиго і виховання духовності» для вчителів різних категорій: вчителів української мови та літератури, вчителів предмета «Основи здоров'я», викладачів ВНЗ; педагогів-організаторів; вчителів початкових класів; вчителів музики та музичних керівників дошкільних навчальних закладів; вчителів трудового навчання, зарубіжної літератури, математики, інформатики тощо. Було проведено анкетування з метою визначити рівень обізнаності вчителів з феноменом Дітей Індиго та їх потребу в інформації про цих дітей, методи роботи з ними.

Було опитано 120 осіб. Лише деякі з них (близько 20%) до лекції чули про Дітей Індиго. Джерелами інформації для них були: телебачення (50%), преса (40%), колеги (15%), книги (10%), радіо (5%), психологи (3,5%), Інтернет (3%). На курсах підвищення кваліфікації вперше отримали детальну інформацію про Дітей Індиго понад 90% респондентів.

З публікаціями українських авторів на цю тему учасники анкетування не ознайомлені. Відчувають потребу в літературі про сучасних Нових Дітей і хотіли б її отримати 95% слухачів.

На запитання «*Чи вважаєте доцільним вивчення українських Нових Дітей і чому?*» схвально відповіли 80% опитаних, висунувши такі аргументи:

• світ змінюється, треба іти в ногу з часом;

• це потреба нашого часу;

• так, тому що це явище існує, але не достатньо вивчене;

• тому що вони — наше майбутнє;

• щоб дізнатись більше про їх можливості;

• щоб уміти вирізняти їх серед інших;

• щоб знати, як сприймати таких дітей, як виховувати;

• потрібно пояснити дорослим шкідливість застарілих методів виховання;

• для вивчення їх особистості, щоб допомогти розвинути інших;

• для допомоги батькам і вчителям;

• щоб зрозуміти, допомогти і підтримати їх;

• знання про них полегшує роботу і навчання;

• щоб дати їм можливість самореалізації і повчитися в них;

• для розвитку суспільства у кращий бік;

• тому що такі діти потребують особливого підходу. А якого?

• тому що з ними потрібно працювати, розвивати їх здібності;

• від того, наскільки ми пізнаємо їх, залежить їх життя;

• щоб розвинути нове розумне покоління людей;

• щоб життя несло більше любові і миру, щоб світ був більш духовним;

• для кращого розуміння сутності людського існування на Землі;

• щоб було менше агресії, насильства;

• можливо, зміниться свідомість сучасних українців на користь народу.

На запитання: *«Які ознаки характеризують Нових Дітей? Що це за діти? Яка їх роль у сучасному світі і значення для майбутнього планети та людства?»* після прослуханої лекції відповіли приблизно 60% опитаних і дали такі характеристики:

• для них характерне «непорозуміння» з цим світом; дуже вразливі;

• їх інколи важко зрозуміти;

• не бажають чекати, проявляють нетерплячість, хочуть всього й одразу;

• влаштовують істерики (тому доводиться виховувати власне терпіння, а в них — повагу до інших);

• швидше й активніше за інших проявляють свої здібності;

• їх призначення — змінити світ та розкрити любов;

• це діти, котрі живуть у гіперінформаційному просторі;

• орієнтуються у всьому, відчувають серцем;

• здібності яснобачення;

• потребують нестандартних форм і методів навчання;

• думають по-дорослому, обдаровані, талановиті, часто змінюють настрій, з вираженою індивідуальністю, чутливістю;

• розвинутий інтелект, парапсихологічні здібності, своєрідне мислення та поведінка. Це діти «перехідного періоду» між сучасністю та майбутнім;

• особливі, цікаві, потребують індивідуального підходу, змінять нас і нашу планету до кращого;

• цілеспрямовані, впевнені, захоплені певною ідеєю, душевні, добрі. Їх завдання — викоренити зло із земного життя;

• нестандартні, творчі, самостійні, бунтарі, ламають стереотипи, змінюють погляди, бачення світу;

• несуть душевне начало у наш зматеріалізований світ;

• гостро відчувають фальш;

• замкнутість, бажання обстоювати свої думки, впевненість у своїх вчинках, діях;

• це діти майбутнього, люди прекрасного нового світу;

• для них характерні ознаки, не притаманні звичайній дитині. Їх завдання — змінити світ, врятувати людство та нашу планету від глобальної катастрофи;

• гіперактивні, не люблять критики, часто говорять про космос;

• незакомлексовані, розкуті, з великою уявою і глибоким внутрішнім світом;

• дуже енергійні, рухливі, їм важко висидіти урок; поведінка неадекватна, увага розсіяна;

• ці діти наділені від народження чимось незвичним, володіють новими знаннями та світоглядом;

• такі діти в майбутньому — рушійна сила суспільства;

• по-іншому сприймають світ, здатні мислити й аналізувати на рівні дорослої високоосвіченої людини;

• вносять в суспільство нову інформацію, почуття, мають лідерські якості;

• відмежованість від ровесників, прислухаються тільки до своїх відчуттів і потреб;

• у них уява, фантазія розвинуті краще, ніж у їх ровесників;

• відрізняються своїми можливостями, можуть робити великі відкриття;

• їх роль — у зміні світогляду інших людей;

• це діти з неординарним мисленням, часом неадекватною поведінкою, високими ідеалами, великим серцем; їм належить майбутнє;

• здібні до малювання, мають цікаві задуми сюжетів малюнка;

• цікаво пояснюють космос, дуже цікавляться різними енциклопедіями, мають передчуття біди;

• вимагають поваги до себе, хочуть бути нарівні з дорослими.

На запитання «*Чи є у Вас у школі (класі, сім'ї) такі діти? Яке їх співвідношення щодо «звичайних» дітей?*» були такі відповіді:

1) Є: 32 ос. (≈ 26% опитаних). Причому наведено різні дані щодо процентного відношення: 1-2%, 5-10%, 10-15%, 20%, 30%.

2) Нема: 33 ос. (≈ 27% опитаних).

3) Не знають: 7 ос. (≈ 6% опитаних).

На запитання: «*Які труднощі виникають у роботі і спілкуванні з цими дітьми?*» отримано такі відповіді:

• не завжди реагують на прохання, їх важко заспокоїти;

• не завжди виконують завдання, дивляться ніби самі в себе, часто змінюють настрій;

• їх треба вислухати, щоб зрозуміти;

• вони хочуть, щоб увага приділялася тільки їм, часто не дають висловитися іншим, випереджаючи їх;

• вони дуже тендітні, багато людей їх не розуміє;

• за ними важко встигати;

• інколи не слухають на уроках, у вільний час дуже активні;

• з ними важко знайти спільну мову, «звичайні» діти їх уникають. Як правило, Дитина Індиго самотня;

• велика наповнюваність класів, важко визначити таких дітей і приділити їм увагу;

• самовпевненість, гіперактивність, неслухняність;

• важко завоювати у них авторитет;

• часто не можуть пояснити, чим мотивовані їх дії, що ними керує;

• відчуваєш вину, коли щось є недопрацьованим у стосунках з ними;

• труднощі в управлінні їх поведінкою, а у спілкуванні — брак знань про них.

На запитання «*Як Ви долаєте ці труднощі?*» дали відповідь близько 10% опитаних:

• інколи прихвалюю, переконую, викликаю на відверту розмову;

• допомагає любов до дитини і гордість за неї;

• стараюся зрозуміти, стати на їх місце, подивитись на все їх очима;

• сприймаю їх такими, якими вони є;

• працюю над собою;

• взаємодопомога, довіра, дисципліна;

• даю індивідуальні завдання;

• вникаю у їх світ, твори, даю оцінку, підтримую.

Запитання «*Хто допомагає Вам у роботі з Новими Дітьми?*» сформувало таку картину:

• психолог: 8 ос. (≈ 6%);

• адміністрація школи: 7 ос. (≈ 5,5%);

• батьки: 6 ос. (5%);

• священик: 6 ос. (5%);

• заступник директора з виховної роботи: 3 ос. (2,5%);

• література: 1 ос. (0,9%);

• соціальний педагог: 1 ос. (0,9%);

• логопед: 1 ос. (0,9%).

Окремі вчителі висловили оригінальні побажання укладачам посібника про Дітей Нової Свідомості:

«Допоможіть цим дітям адаптуватися в світі і навчити вчителів і батьків, як їм допомогти» (Біян О. В.).

«Підтримуйте і спрямовуйте у правильне русло Дітей Нової Свідомості, допомагайте їм адаптуватися у нашому суспільстві і допоможіть їм здійснити свої плани. Бо не кожен з нас має таке розуміння і бачення. Хоч, наприклад, я після вашої лекції, здається, змінилася сама для себе у своїй свідомості і навчилася по-іншому дивитися на оточуючих. Я горда, що поруч із звичайними людьми є люди іншого бачення і розуміння, які допомагають змінювати наше суспільство. Ви — як духовний наставник, який пропагує, а інші через серце і розум повинні почути» (Прокопчук С. О.).

У цьому посібнику зроблено спробу теоретично узагальнити доступний матеріал, цілісно осмислити феномен Дітей Нової Свідомості у єдності їх медико-психологічних, духовних, педа-

логічних та інших характеристик. Ґрунтовна експериментальна робота, яка базувалась би на конкретних прикладних дослідженнях, ще попереду. Хоча по-справжньому зрозуміти феномен Нових Дітей, ймовірно, можливо не на зовнішньому, раціональному, а на внутрішньому рівні інтуїтивного сприйняття.

Майже всі опитані сходяться на думці: у Дітей Індиго не так працює мозок, по-іншому влаштована психіка, вони відрізняються від інших дітей і тому вимагають принципово нових підходів.

У Франції Індиго називають «тефлоновими дітьми» за те, що до них не «пристають» загальноприйняті правила поведінки. В Англії їх називають «дітьми тисячоліття», Японії і Китаї — «дітьми світла», а в США закріпилася назва «Діти Індиго» за яскраво-синій, індиговий колір аури, побачений екстрасенсом Ненсі Енн Тепп. Остання назва стала популярною і у нас.

Діти Індиго відрізняються від ровесників з раннього дитинства, по-перше, незвичайними здібностями, а, по-друге, цілком особливим самостійним поглядом на світ. Вони не будують життя за правилами дорослих, а частіше змушують останніх підлаштовуватися. Кожна Дитина Індиго приходить у світ з усвідомленням власної місії — принести людям нове знання, перебудувати світ за новими правилами. *«Я лише дрібний штрих у картині побудови нового світу»*, — каже Дитина Індиго Сергій із Мінська.

Принци і принцеси, послані у світ рабів

Діти Індиго з'являлися і раніше, але не так часто. Неординарні особистості були в усі часи у всіх цивілізаціях. До раси типових Індиго зараховують Жанну д'Арк, Леонардо да Вінчі, Джордано Бруно, Вінсента Ван Гога, Моцарта, Франца Кафку та ін. Одне з неканонічних Євангелій розповідає, що в Ісуса Христа була яскраво-синя аура, особливо рідкісна у ті далекі часи. До моменту розп'яття вона змінилася на золоту — ауру святих і пророків.

Сьогодні кількість Дітей Індиго стрімко збільшується. Західні фахівці визначили: серед тих, кому зараз 50 років, Індиго зустрічаються у пропорції одна на 1000-5000 осіб, кому 30 — одна на 600. У віковій групі від 17 до 29 років на їх частку припадає вже 6-12%, у старших класах — 20-25%, у середніх — близько

40%, у 4-5 — 60-70%, а діти 2000 року народження і молодші — майже всі Індиго. Є і дещо інша статистика: зараз таких дітей у 10-11 класах 5-7%, у 8-9-х — 12-15%, у 6-7-х — 19-24 %, у 5-х класах — уже близько 30%, у початковій школі — в середньому до 40 %. У дитячих садках цифри ще більш вражаючі — від 60 до 80%.

Але, можливо, ці дані перебільшені і неточні. У нас в Україні масштабні дослідження, які могли б виявити хоча б приблизну кількість Дітей Індиго, ще не проводилися. Один з Дітей Індиго, одинадцятирічний Сашко, стверджує, що справжніх Індиго мало. Вони прийшли допомогти нам напередодні глобальних змін. Якби ми могли самі собі допомогти, то вони б не приходили. Вони не хочуть зайвий раз турбувати людей, проте змушені говорити про себе, тому що виконують свою роботу, і їх дії помітні.

Сашко пояснює різницю між Індиго і звичайними людьми. Хоча Індиго за своїми фізичними можливостями люди, але коли вони думають, то не подібні на людей. Розум Індиго охоплює всю Землю, а розум простої людини складається зі знань, які вона отримує від інших людей або із книг. Ще Індиго добре відчувають, тоді як люди зовсім холодні у своїх відчуттях. Хлопчик стверджує, що *Індиго можуть упізнати тільки подібні на них або ті, хто їх створили.* Він бачить собі подібних завдяки Світлу. Воно золотисте і має форму певного зрозумілого йому «знака». Ще Індиго змінюють інтенсивність світла — то яскравіше, то темніше, чого люди не вміють.

Земля — єдине місце у космосі, де можуть з'являтися Індиго, так само, як і люди. Насправді ж Індиго — це аспект людини, про який вона нічого не знає. Індиго приходять як чужі, хоча насправді є частиною людей. І все ж вони на Землі тимчасово. «Ми тільки допомагаємо Вам пройти Спалах. Після цього Ви самі станете сильними. У Вас є Знання на Землі для цього, але Ви ними погано користуєтеся. Ми зі Світу, який за Межею. Ця Межа Вами не буде досягнута ніколи...»

Сашко зауважує, що коли говорять про Індиго, то часто плутають завдання дитини і походження дитини. Індиго приходять із інших куточків Космосу, ніж інші діти. Зараз чимало дітей, котрі багато чого вміють. Але це їх здібності, а не ознака

Індиго. Індиго, наголошує Сашко, мають золотий колір. Синій мають ті, хто розвиває здібності і розум. Індиго не варто вирізняти чи шукати, вважає хлопчик. Вони мають жити нарівні з людьми і звичайними дітьми. Те, що їм необхідно, вони спробують зробити [195].

Г. Белімов описує дівчинку Індиго із Мінська, яка «завжди відчувала себе чужою на цій планеті». Вона відчуває себе старою у дитячому тілі і стверджує, що не допустить, щоб їй, як багатьом іншим Індиго, зламали життя неправильним ставленням: «Ми надто вразливі, тому що ми — перші! На наших планетах нас вважають ледве не героями за те, що ми наважилися на цю надскладну місію (у кожного вона своя, але спільна мета — відродження планети). Нам потрібне Ваше розуміння... Вам знадобиться наша мудрість і наша допомога, але умійте терпіти і чекати» [6, с. 69].

Дівчинка припускає, що Індиго, ймовірно, найвищий для Землі еволюційний ступінь духовного розвитку (хоча з цим не можна беззастережно погодитися): «Ми — останні, далі йдуть Фіолетові, але вони — свідомість у найчистішому вигляді, вони позатілесні. Їх ніколи не буде на цій планеті, тут верх — індиго» [6, с. 70]. Попри духовну зрілість, вони потребують нашої підтримки: «Мені потрібно хоч трішки схвалення і визнання. Всі діти індиго такі. Їм приписують зазнайкуватість, але це через те, що ми насправді принци і принцеси, послані у світ рабів. Однак ми не дивимося на людей зверху вниз, ми їх любимо. Ось тільки треба, щоб вони схвалювали мене, особливо, коли я була маленькою» [6, с. 73].

Ця древня душа пам'ятає і детально описує свою прабатьківщину — планету Сирену із сузір'я Оріона й, очевидно, сильно тужить за нею, відчуваючи себе все більш дискомфортно у середовищі землян: «...проблема в тому, що я все більше боюся людей. Надто багато серед них недобрих особистостей. Моя маленька душа просто розідрана на шматки, я не знаю, що мене тут тримає — так страшно жити у цьому світі війн, злочинності, жорстокості, заздрості, злих думок і вчинків!» Дівчинка бачить свою духовну сутність як чисту, відкриту, непорочну, «не заляпану тутешнім багном», і вона відчуває себе тут дуже одиноко, як істота,

«принижена існуючою тут цивілізацією»: «Я приходжу до висновку, що цей світ не створений для того, щоб люди мали можливість бути вільними. А я повинна бути вільною. Я повинна навчитися бути вільною, незважаючи на все, — як та сутність, яка живе у мені, і якою я, по суті, є» [6, с. 76].

Проаналізувавши багато подібних ситуацій на основі спілкування з Дітьми Індиго, Г. Бєлімов дійшов висновку, що «дітей індиго посилають у земне суспільство певні Сили, яким небайдужий розвиток нашої цивілізації»[6, с. 81], причому ці сили непідконтрольні людині.

Кольорова гама аури — відображення душевно-духовних якостей людини

У 90-і роки японські великі компанії («Соні», «Міцубісі» та ін.), які мають могутні аналітичні і спеціальні служби, звернули увагу на цікаве явище: діти 90-х років народження набагато випереджували у своєму розвитку дітей попередніх десятиліть. Крім того, спеціальні прилади (спектроаурометри) показували індигове світіння їх аур на відміну від зелених, жовтих і червоних тонів інших дітей і дорослих. Відсоток таких дітей був дуже високий як для випадковості — 50%. Японці провели ретроспективний аналіз і дійшли висновку, що такі діти народжувалися і в минулому, але тільки у «сині» («індигові») роки із закінченням на «4» і «5» за східним гороскопом (тобто 1905, 1915, 1904, 1914, 1924-25 та ін.). Але відсоток і кількість цих дітей були набагато меншими.

Провівши величезну роботу, японці зробили висновок: цей феномен викликаний впливом декількох факторів: а) радіацією (загальною і ядерною, після Хіросіми і атомних станцій, ядерної зброї); б) тектонічними процесами; в) зміною якості складу води, повітря і їжі (особливо — збільшенням кількості міді, селену, йоду, кобальту та інших макро- і мікроелементів). Але розподіл «людей Індиго» на нашій планеті не рівномірний. Це покоління з'являється переважно у народів, котрі пройшли через значні випробування, стреси світового масштабу, а також у малодітних, а не багатодітних народів.

Це відкриття стимулювало подібні дослідження і в інших країнах, особливо в США і на Заході. Установлено, що найбільша кількість Дітей Індиго народилися в Естонії, Фінляндії, у горах Європи — Піренеях, Альпах та Карпатах. Великі «вогнища» Дітей Індиго на півдні Франції, Німеччини, півночі Іспанії, Італії, у Швейцарії і Австралії. Тобто саме у гірських системах Європи, там, де є тектонічні розломи з викидом радіації, мікро- і макроелементів. На території колишнього СРСР такі місця є на Поліссі (українському і білоруському) і в Карпатах, у поляків — у Татрах (на півдні Польщі). У Росії такі місця: Карелія, Санкт-Петербурзька область, Псковщина, Курська магнітна аномалія, Кавказ, Урал, Середнє Поволжя, Алтай, Саяни, Байкал, Сіхоте-Алінь.

З давніх-давен існують спроби розділити людей на категорії залежно від форми черепа, кольору шкіри, коефіцієнта інтелекту та ін. Антропологи і фізіологи витратили роки на дослідження й оцінку того, як ми думаємо, почуваємо чи діємо. Існують, зокрема, такі системи класифікації: тести інтелекту, тести на індивідуальність, особистісні тести, тести пам'яті тощо.

В основу класифікації поведінкових моделей людей були покладені такі фактори: структура родини і звичаї, культура, мрії, власне психологія, зв'язки і схильності, міфи, релігія, свідома і несвідома мотивація і думки. Визнані теоретики психології і психіатрії Фрейд, Юнг, Адлер, Берн, Фромм, Кернберг, Кляйн, Маслоу, Перлз, Райх, Роджерс, Скіннер, Салліван та інші використовували різні системи особистісної класифікації.

Крім традиційних існують духовні і метафізичні системи класифікації, метою яких є спроба об'єднати людей у групи, наприклад, на основі характеристик, пов'язаних з часом їх народження (астрологія), рівнем їх життєвої енергії чи шануванням тієї чи іншої тотемної тварини (китайські та індійські корені). Усі ці системи, давні і сучасні, існують для того, щоб допомогти людям краще зрозуміти самих себе, свою неповторність і водночас єдність з іншими людьми, з усім сущим. Махатма Ганді казав: «*Наша здатність досягти єдності при існуючій розмаїтості буде прекрасним іспитом для нашої цивілізації*». Кінець

другого — початок третього тисячоліття ознаменований розвитком більш високої свідомості, любові і терпимості людей — того, що ми могли б пізнати багато століть тому з культури аборигенів, якби не вважали їх недорозвиненими.

За кольорами спектру сонячного світла класифікувала певні типи людської поведінки американка Ненсі Енн Тепп — психолог, біоенергетик, ясновидиця, котра бачить ауру людини. Саме вона вперше описала феномен Дітей Індиго. У 1982 р. Ненсі Тепп написала книжку «Як колір допомагає краще зрозуміти твоє життя». Це перше відоме видання, у якому визначаються моделі поведінки Нових Дітей. Авторка дивиться на людей крізь призму їх кольору життя для того, щоб краще зрозуміти, яка їх місія тут, на земному плані, який урок вони прийшли вивчити в цьому житті, яка їх життєва програма.

Подібна класифікація людей за колірними групами представлена у книзі доктора філософії Хартмана Тейлора, виданій у 1998 році під назвою «Колірний код; ще один спосіб побачити себе, свої відносини і своє життя». Ця книга розповідає про зв'язок людського характеру з кольором, про середньовічну і гіпократівську системи розподілу людей за типом темпераменту — на сангвініків, меланхоліків, флегматиків і холериків — і про те, який колір їм відповідає: червоний, блакитний, білий, жовтий.

Класифікація Ненсі Тепп є інтуїтивною, але точною і заснованою на життєвих спостереженнях. Доктор Тепп вважає, що зміни в суспільстві багато в чому обумовлені тотальною зміною кольорів аур людей. Коли на початку 80-х років до неї на прийом стало приходити все більше спантеличених батьків зі своїми нестандартними дітьми, вона зрозуміла, що у цілого покоління дітей вимальовуються суттєві зміни. Після багаторічних спостережень за такими дітьми Н. Тепп побачила, що у їх випромінюванні на перший план усе чіткіше став виходити голубий індиго, замінюючи оранжевий і червоний, а також жовтий і теплий зелений кольори, що домінували раніше. Ненсі Тепп стверджує, що 90 % дітей, молодших 10 років, і 70% дітей у віці від 15 до 25 років — Діти Індиго.

Сьогодні все більше людей відкривають або розвивають у собі здатність сприймати душевно-духовні якості людей як кольо-

рове випромінювання, тобто ауру. Подібно до того, як фахівець зі спектрального аналізу за *кольоровим спектром* може робити висновок про хімічний склад і речовинну консистенцію природних об'єктів, ці чутливі люди за кольором аури можуть пізнавати духовні особливості й обдарування людей, котрі зазвичай приховані від зовнішнього погляду. Аура є чітким відображенням людських якостей.

Аура сприймається духовним зором як кольорові випромінювання навколо фізичної людини, що оповивають її як хмара у формі яйця. У всіх людей розмір аури різний. Але можна приблизно уявити собі, що, в середньому, людина з аурою вдвічі довша і в чотири рази ширша, аніж саме фізичне тіло. В аурі струмують найрізноманітніші кольорові тони. Ця течія є точною картиною внутрішнього людського життя. Залежно від настроїв, емоцій, переживань змінюються окремі кольорові відтінки. Однак певні стабільні властивості: таланти, звички, риси характеру — виражаються у постійних кольорових тонах.

Аура, дуже різна відповідно до різних темпераментів і схильностей людей, відмінна *також і за ступенями духовного розвитку.* Цілком іншу ауру має людина, котра повністю віддається своїм тваринним інстинктам, аніж та, що живе світлими помислами. Істотно відрізняється аура релігійно налаштованої натури від тієї, котра загрузла в тривіальних буденних клопотах.

Засновник антропософського руху, основоположник Вальдорфської педагогіки Рудольф Штайнер у своїй спеціальній розвідці «Про ауру людини» детально показав значення різних відтінків кольору індиго. Він стверджує, що голубі тони проявляються у відданих, побожних натур. Чим більше людина ставить себе на службу якійсь справі, тим виразнішими стають голубі тони. Аура добрих, самозречених, релігійних натур проявляється гарним рівним голубим світлом. Якщо такі люди, крім того, інтелігентні, то в їх аурі чергуються зелені і голубі потоки, або голубий колір набуває зеленуватого відтінку. Життя в дусі, поєднане з благородною самовіддачею і здатністю до самопожертви, упізнається за рожево-червоним чи світло-фіолетовим кольором. Ідеалізм і серйозність у ставленні до життя представлені індиго-голубим кольором.

Ось що говорить про колір індиго наука хромотерапія (лікування кольором). Цей колір відповідає за розвиток психічних здібностей. Очищує мислення, звільняє від тривог і страхів, дозволяє почути внутрішній голос і прийняти правильне рішення (інтуїція). З індиго простіше переходити на тонші рівні свідомості. Колір індиго лікує глухоту, катаракту, кровотечі, безсоння; є антисептиком. Допомагає при ангінах, ревматизмах. Впливає на ендокринну систему (вироблення гормонів). Асоціюється з гіпофізом, «третім оком».

Третє око, або Око Брами — це шоста чакра, Аджна, або 96-пелюстковий лотос. Розташована між бровами. Пов'язана з мозком, шишковидною залозою, гіпофізом. Відповідає за розум, сприйняття, знання. Канал розуму. Світ інтуїції, духу. Від цього енергетичного центру залежить гармонійний розвиток нашого організму і всіх його частин; уміння зосередитися на ньому може бути використане для виправлення фізичних недоліків свого тіла. Розкриття Третього ока дає повне або часткове яснобачення, яснослухання, можливість спостерігати дію органів у своєму та іншому тілі, бачити крізь перешкоди і крізь землю, спостерігати за життям рослин і мінералів, слухати музику сфер, голоси неба і землі. У Живій Етиці сказано, що для відкриття яснобачення треба також оволодіти сильним магнітом серця.

Колір індиго (синьо-фіолетовий або синій) — це колір поєднання суперечностей, духовності, творчості і пізнання. Він проявляється у різних градаціях: від світло-голубого, ультрамаринового — до темно-синього і чорного. У цьому виявляються два боки подвійної природи людини як два можливі варіанти її розвитку: людина із сильним «Я» може піднятися до вершин духовного або ж через сили, які виражаються у чорнуватій холодності кольору індиго, глибоко впасти і стати злою через свою високорозвинену холодну інтелектуальність. Тому психологи стверджують, що з «індигових» дітей можуть вирости і геніальні художники, і жорстокі бандити, і божевільні вчені, котрі легко переступають межі здорового глузду.

Українська духовна традиція через «філософію серця» (Іларіон Київський, І. Вишенський, Г. Сковорода, П. Юркевич, П. Куліш, М. Костомаров, М. Гоголь, І. Огієнко, О. Бердник та ін.) завжди застерігала про небезпеку гордині розуму, гово-

рила про необхідність гармонійного поєднання інтелектуального та емоційно-вольового начал за переваги останнього. Тому філософсько-світоглядні і педагогічні ідеї українських мислителів, яскравих виразників кордоцентризму як типової риси української ментальності, сьогодні як ніколи актуальні та вимагають глибокого вивчення і впровадження в освітній процес.

Розглянемо детальніше деякі з можливих проявів кольору індиго і їх смислові характеристики:

Голубий колір — колір небес. Колір довіри (уміння давати, нічого натомість не вимагаючи). Цей колір відповідає за наші взаємовідносини з довколишнім світом, за тонке сприйняття краси, співпереживання.

Синій колір — це колір інтуїції і мислення. Розвиваючи в собі ці якості, ми можемо наблизитися до наших ангелів, вищих сил, до Бога.

Фіолетовий колір — колір мудрості і духовності. Це колір філософії і релігії. Він є останнім серед кольорів райдуги, який розпізнається людським оком. А далі він розчиняється у надзвичайно сліпучому світлі. У нашому фізичному світі фіолетове світло має найвищу для видимого спектру частоту. Тому воно володіє найбільшою здатністю проникати у речовину і трансформувати її на атомному і субатомному рівнях. Фіолетовий колір — це колір духовного світла, який посилює якості милосердя, прощення і трансмутації. *Трансмутувати означає змінювати, перетворювати щось у вищу форму.* Цей термін використовували алхіміки, котрі старалися на фізичному рівні трансмутувати неблагородні метали в золото, а на духовному — досягти внутрішнього преображення і вічного життя.

Колір індиго, отже, засвідчує дві потенціальні властивості людини: з одного боку, палке прагнення до духовності, здатність думати про духовні речі і глибоко розуміти їх; з іншого — схильність до духовного занепаду і моральної деградації, прагнення до знань і переживань, які приховують у собі здатність руйнувати і навіть убивати. Відомі випадки, коли інтелектуально високообдаровані діти, котрі можуть бути зараховані до групи Дітей Індиго, з рідкісною холоднокровністю вбивали інших дітей чи дорослих. Протилежністю цьому є зовсім інша, набагато більша група дітей, котрі, як високообдаровані чутливі істоти, духовно і художньо виростають творчими особистостями. Отакий широкий діапазон можливостей розвитку Нових Дітей з нестандартними якостями, що можуть бути пов'язані з кольором індиго.

А. Васильчук у книзі «Функціональна анатомія тонкоматеріальних тіл людини» детально описує властивості синього інтуїтивного тіла, яке він називає третім духовним або десятим тонкоматеріальним тілом. У всіх людей інтуїтивне тіло тією чи іншою мірою розвинене, оскільки кожній людині природно властиві інтуїтивні відчуття та інтуїтивне пізнання світу. Систематичне використання інтуїтивних відчуттів і знань у процесі пізнання і вирішення практичних життєвих завдань, прагнення зрозуміти, всебічно інтерпретувати інтуїтивну інформацію та емоційні переживання таких відчуттів допомагають розвитку та

вдосконаленню інтуїтивного тіла. Основними ознаками розвиненого інтуїтивного тіла є добра зорова і слухова пам'ять, духовне бачення («третє око»), вміння розуміти, усвідомлювати і переживати любов, красу, гармонію фізичного, астрального і духовного; інтелектуальні, ментальні, психічні, емоційні, духовні, наукові, практичні та будь-які соціально-біологічні прояви людини через духовність. При розвиненому інтуїтивному тілі людина може відчути, пережити і пізнати духовні емоції, усвідомити значення інтуїтивної інформації, що достатньою мірою відображається тільки у процесі релаксації, концентрації, візуалізації, медитації. Розвинене інтуїтивне тіло становить собою вищий духовний розум [23, с. 107].

У праці проаналізовано також вплив синього тонкоматеріального тіла на соціально-біологічні прояви людини. «Розвинуте синє тіло ... забезпечує найвищий розвиток інтуїції; дає початок розвитку екстрасенсорних зорових відчуттів (духовного бачення) з одночасним удосконаленням телепатичних здібностей, екстрасенсорних слухових, нюхових, смакових, дотикових, больових, температурних, пропріо- та інтерорецепторних відчуттів до стану ясновидіння, яснослуху, ясносмаку, повної ясносенсорності, аж до яснознання; створює інформаційно-енергетичні умови для прояву псі-феноменів — радієстезії, психометрії, телеметрії, регресії, когніції, ретрокогніції, передкогніції, психокінезу, телекінезу, левітації, позатілесної проекції, телепортації, матеріалізації, дематеріалізації та інших феноменів (божественних дарів). Синє тіло вдосконалює високорозвинуті гармонійно збалансовані духовні і соціально-біологічні властивості людини, наповнюючи їх найвищою духовністю; інтегрує людське, земне, космічне і духовне буття в людині; створює в будь-якій соціально-біологічній властивості людини симбіоз органічних, неорганічних, інформаційних, енергетичних і біоплазматичних матерій людського, земного, космічного і духовного походження, даючи їм можливість ефективно проявлятися в людському, земному, космічному і духовному бутті; розпочинає формувати якісно нові властивості людини, що перебувають за межами загальноприйнятих уявлень про людину; прискорює еволюційний розвиток людини; готує духовні властивості і свідомість людини до сприйняття духовності Божої Мате-

рі, Ісуса Христа, Духа Святого і Бога. Під впливом синього тіла людина набуває глибокої мудрості, ясного відчуття, відображення й усвідомлення правди реального світу, всебічно витонченого інтуїтивного сприйняття інформації середовища, зрозумілих інтуїтивних відчуттів, адекватної інтуїтивної орієнтації і правильного використання інтуїції при соціально-біологічних проявах.

Синє тіло інформаційно-енергетично посилює пам'ять, збільшує довготривалу максимальну інтелектуально-ментальну працездатність, розкриває нескінченність творчого процесу, може скеровувати мислення до глибокого містицизму, дає можливість пізнати таємне і відкрити нові знання, розвиває душевну могутність і велич людини до всеохоплюючої духовної свідомості. Людина спроможна оволодіти методами релаксації, концентрації, візуалізації, ментальної імагінації, медитації і духовного пізнання світу, значно розширює соціальну комунікацію, досягає надзвичайно ефективної працездатності, вміє приймати доленосні рішення, визначити оптимальні напрямки прогресивного розвитку людства, окремих держав, соціальних груп, підприємств, людей і власної особи. У людини формується правильне ставлення до всього, що існує на світі, розуміння єдності та взаємозалежності всього людського, земного, космічного і духовного. Діяльність синього тіла сприяє звільненню людини від матеріальної залежності земного життя, розширює свободу людини шляхом набуття соціально-біологічними властивостями духовних якостей, підготовлює людину до духовного життя і функціонування в духовному світі. *Синє тіло орієнтує людину до набуття знань, вмінь і практичних навичок духовного вчителя, проповідника, гуманітарного працівника, релігійного діяча, парапсихолога, психотроніка, митця та ін.* Здебільшого це елітні інтелектуали, політики, вчені, духовні діячі, письменники, люди з геніальними здібностями, носії найвищого інтелекту, мудрості, духовності, ясновидіння, витонченої інтуїції, духовної свідомості. Це люди, яким довіряють, вони здатні перейматися проблемами інших, допомагати нужденним, брати відповідальність на себе і своєю діяльністю забезпечувати прогресивний еволюційний розвиток людства. Духовність людини набуває властивостей надихати людей, прискорювати їх духовний розвиток, духовно

оздоровляти навколишнє середовище, змінювати, скеровувати, переорієнтовувати і трансформувати свідомість людства до духовної свідомості [23, с. 267-268].

Проте домінантний розвиток і довготривала гіперфункціональна активність синього тіла може мати і негативні прояви. «Людина швидко може досягти максимально можливого, досить часто проявляється максимально, стає неупередженою, безпристрасною, стриманою, поблажливою, досить часто може проявляти свою зверхність, соціальну і економічну перевагу, бути спонтанною, різкою і авторитарною у спілкуванні. Високоінтелектуальний розвиток, високе соціальне становище, наявність капіталу і наділеність державною владою дають можливість людині самостійно вирішувати проблеми, вона перестає дослухатися до інших, у неї виникає відчуття власної винятковості, людина не помічає схильності до авторитарного ідеалізму, все більше віддаляється від суспільства, самоізолюється від щоденного життя, втрачає можливість бачити життя таким, яким воно є насправді, її свідомість наповнюється утопічними фантазіями, вона створює власну філософію життя, всебічно занурюється у приватне життя і починає реалізовувати чужі ідеї не на користь собі. Поступово відбувається трансформація від духовної свідомості, широкого спілкування і екстравертного прояву до ідеалістичної свідомості, спілкування в межах приватного життя та інтровертного прояву. Досить часто людину супроводжує почуття страху від того, що її ідеалістичне життя може бути зруйноване. І вона переорієнтовує інтелект і матеріальні можливості на захист перед містичною небезпекою. За таких обставин людина починає проявлятися параноїдально, виникають нічим не обумовлені інтелектуальні, психічні, емоціональні чи душевні напруження і депресії» [23, с. 267-268, 270].

Але життя йде вперед, і ясновидці виявили в аурі Нових Дітей уже не колір індиго, а білий колір, чистий, як кристал. Так народилося нове поняття — Кристалічні Діти. А всіх дітей з незвичними здібностями зараз називають — Діти з Новою Свідомістю, проте для лаконічності багато хто послуговується першим терміном — Діти Індиго.

Головні риси Нових Дітей

Значної популярності серед широкого загалу і в ЗМІ термін «Діти Індиго» набув у 1999 році, після успіху книги американських психологів Лі Керолла та його дружини Джен Тоубер — першої книжки, присвяченої безпосередньо Дітям Індиго. Керолл стверджує, що ця тема постала як наслідок ченелінгу — спілкування з «носієм ангельської енергії» на ім'я Крайон. На думку авторів, нині понад 92% дітей і підлітків, молодших 20 років, належать до групи Індиго. Дивацтво цих дітей проявляється вже в перші декілька місяців їх життя. А підростаючи, вони все дужче відрізняються від однолітків.

Лі Керолл і Джен Тоубер назвали 10 найпоширеніших якостей Нових Дітей:

1. Вони приходять у світ з відчуттям своєї царственості, що часто відбивається на поведінці.

2. Дитина відчуває, що «заслужила бути тут» , і щиро здивована, якщо інші не поділяють її думки.

3. У дитини немає абсолютних авторитетів, вона не вважає за необхідне пояснювати свої вчинки і визнає тільки свободу вибору — як свого, так і чужого.

4. Дитина не сумнівається у своїй значимості і нерідко повідомляє батькам, «хто вона є». У неї висока самооцінка, і найбільші невдачі зовсім не засмучують її. Вона впевнена, що головна справа попереду, ось тоді й вона «розкриється».

5. Дитина цілком уникає певних дій (наприклад, для неї нестерпне стояння у черзі). Вона не хоче підлаштовуватись під чужі правила.

6. Такі діти «губляться», стикаючись з консервативними системами, де царюють чіткі суворі правила, а не прояви творчої думки.

7. Дитина часто бачить більш раціональний спосіб зробити щось у школі чи вдома, але оточуючі розцінюють це як «порушення правил» і небажання пристосовуватися до існуючої системи.

8. Дитина здається некомунікабельною, замкнутою, неговіркою, перебуваючи у чужій компанії.

9. Вона не реагує на звинувачення в порушенні дисципліни.

10. Дитина не соромиться дати зрозуміти, якщо відчуває у чомусь потребу.

За різними даними, Діти Індиго почали заявляти про себе з 40-х років XX ст. або ще раніше. Але масове народження нового покоління почалося десь у 80-х. «Ранні» Індиго народилися до 80-х, тоді, коли культура ще була не готова до впливу «чистих» Індиго. Ці «ранні» володіють тими самими можливостями, що й молодші Індиго, відмінність лише в часі народження. У 1984 році відбувся так званий «парад планет», коли народилося найбільш потужне покоління Індиго. Їх місія — нормалізувати людську цивілізацію, причому кожний окремо взятий Індиго має свою мету, яка є частиною глобальної.

А з 1998 почали з'являтися жителі Нового Світу, котрих називають «Кристалічними Дітьми». Вони приходять, щоб жити у світі, побудованому Індиго, котрі, в свою чергу, «очищують» територію для зерен безумовної любові. «Чиста любов» — так ще називають покоління Кристалічних Дітей. Вони набагато спокійніші від Індиго й інколи є повною протилежністю цих «рушіїв прогресу». Вони приходять, щоб дати нам урок правильного життя — життя в гармонії зі своїм серцем і своїми мріями. Їх місія — здійснення підйому планети. Їх аура — кристально чиста з відтінком золотого. Їх особливість — спілкування очима, без слів, що часто сприймається традиційною медициною як відхилення від норми. Також вони можуть телепатично спілкуватися один з одним і гостро відчувати енергетичні поля більшості людей. «Christed Child» — вважається, що вони несуть у собі енергію Христа, щоб усі інші могли з їх допомогою підніматися на вищі рівні. Кристалічні Діти надчутливі до всього навколо, особливо до своєї сім'ї і природи. Якщо у батьків розлад чи проблеми, вони навіть можуть «прийняти» ці проблеми на себе, ніби нейтралізувавши негативний заряд. У їх владі — безконтактно і на відстані лікувати людей і тварин, спілкуватися між собою телепатично, входячи в єдиний інформаційний простір. У них дуже сильна «серцева» чакра (анахата), світло від якої дозволяє формувати довкола себе атмосферу любові і спокою.

За твердженням окремих психологів, найбільше таких незвичайних дітей зафіксували на пострадянському просторі, особливо в Україні. Інші ж стверджують, що, відповідно до кількості населення, найбільше незвичних дітей у китайців.

Дитина Індиго — це така дитина, котра володіє новими незвичними психологічними характеристиками та моделями поведінки. Це передбачає, що люди, котрі взаємодіють з подібними дітьми (батьки, вчителі, вихователі, лікарі тощо), щоб досягти успіху, повинні змінити свій підхід до них, методи виховання і способи лікування. Ігнорування нових моделей поведінки дітей може призвести до психічної нестійкості і розладу мислення у безцінної юної істоти, котра тільки-но вступає у життя.

Діти Індиго від народження мають особливі здібності, наприклад, можуть бачити енергетичне поле людини (ауру), володіють даром передбачення. Їм дуже легко даються іноземні мови. Вони надзвичайно талановиті — співають, малюють, пишуть вірші, танцюють, підбирають мелодії на музичних інструментах та багато іншого. Навіть більше, люди, котрі вірять у те, що Діти Індиго справді існують, а не є новітнім міфом сучасного світу, кажуть, що в деяких з цих дітей змінений генний код. Відтак діти зі зміненим кодом мають імунітет проти раку, СНІДу та інших важких хвороб. За інформацією досліджень іноземних фахівців, людей зі зміненим генетичним кодом зараз є близько 1% всього населення Землі, і їх число невпинно збільшується.

Ведуться дискусії про те, чи справді такі діти існують, чи це лише вигадка сучасного світу. Існують різноманітні припущення:

1. Особлива психологічна чутливість дітей пов'язана з перенасиченням сучасного світу інформацією, до чого мозок дитини особливо чутливий. Діти змалечку чують радіо, бачать передачі по телевізору, часто мають доступ до комп'ютера та Інтернету. В однорічних канал сприйняття світу цілком відкритий, трирічні дуже здібні до вивчення мов, малювання, співів, танців. І вже дорослі використовують переважно ті знання про світ, які отримали в дитинстві.

2. Діти Індиго — це звичайні діти, з якими більше «займалися» дорослі.

3. Особливі здібності дітей пов'язані з погіршенням екології на планеті, в тому числі з радіацією.

4. Езотерики стверджують, що Діти Індиго — це представники наступної раси земних людей, ті, кому буде надано більші можливості, порівняно з попередньою расою. Вони прийшли у цей світ для того, щоб урятувати його, відвернути від передбачуваного містиками апокаліпсису.

Ті методи роботи з дітьми, про які говорять прихильники версії існування Дітей Індиго, знайшли безумовне схвалення у психологів усього світу. Хотілося б, щоб більшість дітей виховували так, начебто вони справді є втіленням ангелів та майбутніми геніями. Якби таких дітей навіть не було, їх варто було б вигадати...

Сучасних нестандартних дітей характеризують такі основні риси:

• *гіперактивність* (вони весь час перебувають у русі, стояння в черзі чи строю для них є проблемою, так як і спокійне сидіння під час занять чи підготовки уроків);

• *високий рівень інтелекту, нестандартність мислення* (вони часто знаходять кращий шлях розв'язання поставленого завдання чи практичної ситуації);

• *розвинена інтуїція, гостро відчувають фальш*;

• *впевненість у собі, віра у власні можливості* (як наслідок — повна відсутність страху);

• *почуття власної гідності* (самоповага для них не просто почуття, це умова нормального розвитку);

• *високий рівень самооцінки*;

• *самостійність*;

• *емоційна неврівноваженість*;

• *неприйняття авторитету дорослих*, якщо він не підкріплений практичними діями і поважним ставленням дорослого до дитини;

• *здобувають знання емпіричним шляхом*, погано реагують на пасивне навчання та «зубріння» (багаторазове повторення) матеріалу.

Якщо спробувати порівняти сучасну дитину-дошкільника і дитину 60-х років XX ст., то педагоги із значним досвідом роботи чи батьки, що вже мають дорослих дітей та онуків, можуть констатувати, що:

— залишити вдома сучасного малюка навіть на короткий термін неможливо, тоді як колись така практика була популярна в побуті (сучасна дитина шукатиме забавлянку поза колом доступних іграшок, прагнучи замінити їх побутовою технікою, посудом, хімічними рідинами тощо);

— поговорити з сусідкою чи подругою в магазині, на вулиці чи деінде, якщо з вами малюк дошкільного чи молодшого шкільного віку, неможливо. Дитина всіма силами звертатиме на себе увагу: увесь час буде сіпати вас за одяг, говорити, крутитися. А 20-30 років тому дитина спокійно б чекала;

— у колі однолітків чи навіть дорослих людей буде впевнено і наполегливо обстоювати власну думку. В разі, коли поряд немає дитини з подібним способом мислення чи дорослого, що розуміє дитину, може вдатися до антисоціальних вчинків або ж «згорнутися всередину себе», відчуваючи, що її не розуміють;

— дуже негативно реагує на слова «Йди вибачайся!» Вважає себе винятковою, має почуття гідності і не бажає принижуватися;

— на заняттях у дошкільному закладі чи школі, якщо знає відповідь на поставлене питання, буде активно тягти руку, підстрибувати, вигукувати: «Мене спитайте, мене! Я знаю! Я!». Якщо ж не дати дитині можливості висловитись — ображається, інколи настільки, що не бажає надалі вчитися і відповідати такому «поганому» педагогові.

Найважчою проблемою для педагогів є надзвичайна складність організації індивідуально-диференційованого, особистісно орієнтованого навчання і виховання в умовах роботи з великим колективом дітей. Кожна дитина потребує концентрації всіх зусиль педагога, і за умови, коли їх у навчальній групі (класі) 25-30 осіб, здійснювати якісне навчання дуже важко.

Чотири типи Дітей Індиго

Існує чотири типи Дітей Індиго, кожний із яких має свою визначену життєву програму.

1. Гуманісти. Вони служать масам і мають намір працювати з людьми: це майбутні лікарі, юристи, вчителі, моряки, бізнесмени і політики. Вони гіперактивні, комунікабельні і здатні розмовляти з ким завгодно, як завгодно довго, у дуже дружній манері. У них стійкі переконання. Фізично вони нерзграбні, й, будучи гіперактивними, інколи можуть «врізатися в стіну», забувши «вимкнути гальма». У дитинстві люблять бавитись багатьма іграшками, хоча й часом ігри для них байдужі. Якщо ви скажете такій дитині прибрати свою кімнату, то вам доведеться неодноразово нагадувати їй про це, тому що вона зазвичай розсіяна. Вона, звичайно, почне прибирати, але як тільки їй на очі потрапить яка-небудь книжка — вона «прикипить» до неї, забувши про все на світі. Можливо, хто-небудь з індигівських учених-гуманістів незабаром відкриє секрет вічного життя...

Індиго-гуманісти не терплять будь-якого обмеження свободи: чи то тісний одяг, зачинені двері, ходіння за руку, обмеження часу прогулянки, вказівки, що і як робити. Інстинкт свободи спрацьовує миттєво: вирватися, зламати, втекти, порушити.

Ця дитина могла би чудово вчитися у школі. Але, на жаль, ще немає такої школи, де б навчання відповідало лише бажанням

та потребам учнів. А «зубріння» для таких дітей нестерпне: нові та цікаві уроки вони негайно хочуть застосувати на практиці.

Дорослий Індиго-гуманіст комунікабельний, у разі необхідності завжди готовий допомогти навіть малознайомій людині. Тут йому допомагають природний шарм і відкритість. Уміє підтримати людину, сказати комплімент, зробити щось приємне. Добре розбирається у здібностях людей, відчуває їх приховані чесноти і недоліки. Часто здатний передбачити поведінку оточуючих. Тягнеться до неординарних людей, цікавиться усім незвичним і загадковим. Захопившись якою-небудь ідеєю, охоче її рекламує, стаючи її активним прихильником.

Вразливий і чуйний, любить давати людям поради у складних життєвих ситуаціях. Емоційний, потребує постійного надходження нових вражень. Стресостійкий, в екстремальних ситуаціях мобілізується, може дати рішучу відсіч. У разі невдачі переживає її бурхливо, але недовго. Любить гарні речі, прагне оригінально вдягатися.

Проте є і проблеми. Через бажання підтримувати з усіма добрі стосунки дорослий Індиго-гуманіст задихається від браку часу, перевантажує себе зайвими контактами. Довірливий характером, у розмові може інколи розповідати зайве. Далеко не однолюб. Швидко розчаровується в об'єктах своїх симпатій.

Не приймає умовностей і забобонів. Може бути істеричним, сильно залежить від настрою. Не терпить регламентації і строгих правил, які обмежують його незалежність. Противник ієрархії і вшанування чинів. Часто не встигає зробити заплановане вчасно, оскільки відволікається на другорядні справи. Інколи йому не вистачає терпіння і ретельності, не завжди доводить розпочату справу до кінця. Засуджує грубих і невихованих людей, однак і сам буває запальний, нестриманий, часом навіть агресивний.

2. Концептуалісти. Цей тип Індиго занурений у свої проекти набагато глибше, ніж усі інші. Це майбутні інженери, архітектори, дизайнери, астронавти, пілоти, мандрівники і військові. Вони завжди спритні і зазвичай добре збудовані. Хочуть керувати. І найчастіше об'єктом управління стають їх матері (якщо це хлопчики). А якщо дівчата, то під їх «керівництвом», як правило, опиняються батьки (тати). Якщо вони втрачають своїх батька чи матір, це створює величезну проблему у їх житті. Цей тип

Індиго має схильність до поганих звичок, особливо до наркотиків у підлітковому віці. Батьки повинні дуже ретельно слідкувати за їх поведінкою, і не зайвим буде з'ясувати, що приховують їх діти, коли починають ховати речі або казати що-небудь на зразок «Не заходь у мою кімнату».

Для них характерне яскраве, парадоксальне мислення, гостре бачення деталей, бажання «побавитися» з відтінками суті.

У них добре розвинуті всі канали чуттєвого сприйняття та інтуїція, що дозволяє Індиго-концептуалістам вилучати море інформації там, де інші нічого не бачать і не чують.

Одна із основних ознак появи на світ таких дітей — вони народжуються дещо пізніше розрахованого терміну. Дитина дуже чутлива, здригається від різких звуків і миттєво заспокоюється біля маминих грудей, приспана серцебиттям. Ссе мляво. Засинаючи і прокидаючись, задумується, ніби прислухаючись, що відбувається довкола, що чекає її у новому, невідомому світі.

Гострий музичний слух, даний від народження, — це і біда, і радість Дитини Індиго. Неповторні відчуття можна одержати від звучання світу довкола нас: шелестіння листя і спів птахів, гуркіт океану і симфонія води, луна гірських вершин і гул печер... Найчутливіші чують голос Усесвіту (як колись Піфагор чув космічну симфонію, музику сфер), потрапляють із ним у резонанс, і тоді вічність стає доступна їм, піднімаючи на сам пік емоційної насолоди. Частково природу замінює музика. «*Средь наслаждений мира одной любви музыка уступает, но и любовь — мелодия*», — казав великий Пушкін.

З іншого боку, наше життя не завжди наповнене гармонійними звуками. Різноманітні шуми, крики, брязкіт, скрипи пригнічують... Щоб вижити у цьому сповненому гуркоту світі, вони вчаться «відключатися», ховатися від хаосу звуків у тиші своїх думок.

Індиго-концептуалісти добре запам'ятовують вірші. При цьому для них важливі не стільки слова і зміст фрази, скільки їх ритм і мелодійне звучання, які уже є поезією. Ці діти легко вивчають іноземні мови. Вловивши мелодію мови, ритм, інтонаційні особливості, вони правильно будують фрази за принципом: звучить — не звучить. Складніше з написанням: як чують, так і пишуть. Вроджена грамотність — не їх перевага.

Якщо така людина ображена, вона не буде кричати, бити ногами, битися і кусатися, тобто звертати на себе увагу загалу. Вона не настільки сильна й енергійна — усамітниться, поплаче в подушку та й викине все з голови.

Тонкі душі вимагають делікатного ставлення. Хочуть слухати тишу — хай слухають. Відгородилися навушниками — хай буде так. Музиканти, диригенти, композитори і, звичайно, слухачі. Якщо музика не стане професією, то вона обов'язково увійде в дім як хобі.

З віком Індиго-концептуалісти стають серйозними, відповідальними людьми. Їм можна довіряти у всьому. Вони чесно виконують свої обов'язки. Вони старанні, акуратні і методичні, при цьому володіють унікальною здатністю зосереджуватися. Справа, яку вони розпочали, обов'язково буде доведена до кінця, виконана так добре, як це можливо на той момент. Їм властива деяка фанатичність: їх дуже важко відволікти чи посіяти сумнів у тому, в чому вони переконані.

Спокійні і працьовиті, Індиго-концептуалісти зазвичай володіють доброю пам'яттю, особливо щодо деталей. Вони нічого не роблять, не подумавши про наслідки, але логіка їх мислення може бути досить дивною. При цьому неправильні, з нашого боку, логічні побудови часто дозволяють їм знаходити навдивовижу ефективні рішення. Самі ж Індиго досить терпляче ставляться до тих, хто їх не розуміє і не поділяє поглядів.

Люди цього типу вміють добре слухати і люблять чіткі та ясні формулювання. Їх лозунг: «Говори те, що думаєш, і думай про те, що говориш».

Спільною проблемою для всіх Індиго-концептуалістів є тенденція «тонути» у дрібницях. Вони важко відділяють головне від другорядного, усе стараються зробити «на відмінно». Володіючи логічним складом розуму, вони схильні вимагати цього ж і від інших. Інколи вони вважають свою думку єдино правильною і відмежовуються від більш творчих чи новаторських методів. Ці люди можуть бути ефективними у багатьох сферах діяльності, якщо навчаться працювати у команді і прислухатися до думки колег.

3. Художники. Це діти відкритої душі, набагато чутливіші, ніж представники інших категорій Індиго. Зазвичай вони легкої тілобудови. Занурені у всілякі мистецтва, схильні до творчості, — це майбутні учителі і художники. До якої би сфери людської діяльності не звернулися, вони завжди зберігають творчий підхід. Якщо вони йдуть у медицину, то стають непоганими хірургами і

науковими працівниками. Якщо вибирають мистецтво, саме з них виростають видатні актори. У віці 4-10 років вони можуть випробувати себе у півтора десятках видів творчої діяльності, недовго позаймавшись однією справою і закинувши її. Індиго-художник може працювати одночасно з п'ятьма або шістьма музичними інструментами, а досягнувши підліткового віку, він вибирає один з них і стає майстром в обраній царині.

Цей тип зустрічається відносно рідко: художникам важко вижити в сучасних умовах глобальної модернізації.

Для дітей цього типу характерне яскраве, образне мислення, здатність до співпереживання. Так вони співають, малюють

і навіть складають казки. Можливо, ці діти — найяскравіший прояв глобальної місії Індиго. Головна їх відмінність від нас — зовсім не інтелект, не фізична сила. Вони прийшли у цей світ, щоб збільшити у ньому об'єм любові. І вони роблять це з перших днів свого життя.

Це вразливі істоти, котрі відчувають усі тонкощі життя. Наш світ, у якому багато хамства і зла, поки що мало пристосований для таких людей. Такій дитині необхідна батьківська любов і підтримка щодень і щохвилини. Що б не накоїла ця дитина, батьки повинні залишатися її друзями.

У ранньому віці такі дітки лагідні та прив'язані до батьків, довго ходять за ручку з боязні загубитися. Не слід карати їх, залишаючи на самоті чи в темряві. Вони бояться привидів, чудовиськ, страшних фільмів тощо. Дитячі психологи вважають, що ефективним прийомом під час роботи з такими дітьми є малювання ними своїх страшних снів.

Не лякайтеся їх нестримного плачу. Індиго-художникам просто необхідно таким способом розрядити свої емоції (не тільки дівчаткам, але й хлопчикам). Часто ви можете застукати їх, коли вони, як вважають ділові і зайняті дорослі, нічого не роблять. Але насправді вони споглядають за світом, творять у своїй уяві. Слід дати дитині фарби якнайраніше, але в жодному разі не вчити її малювати, бо тим самим можна згубити у ній талант художника. Хай творить самостійно.

Для Індиго-художників головне — зір: «Бачу, отже, знаю». У цих дітей вроджене відчуття кольору, пропорції, гармонії, вони напрочуд спостережливі. Очі для них — основний інструмент пізнання світу. А ось математика, обчислення й абстрактні розмірковування не для них. Вони важко запам'ятовують дати, результати вимірювань, все, що виражається числом і не може бути представлене в образі. У них з дитинства і протягом усього життя чудова, навіть фотографічна, зорова пам'ять. Вони добре запам'ятовують обличчя людей, з якими колись зустрічалися. Пишуть грамотно, але не тому, що знають правила, а завдяки своїй зоровій пам'яті.

Часто їх заполонюють емоції. Інколи переживання так захоплюють і переповнюють дитину, що вночі повертаються до неї у

снах. Ці діти схильні до істерик. Але якщо немає реакції глядачів, дитина швидко заспокоїться.

Хлопчики-«художники» дружать з дівчатками. Не забувають приділити увагу своїй зовнішності, люблять «покрутитися» біля дзеркала, прискіпливо себе розглядаючи. У сім'ї вони більше прив'язані до мами, бабусі чи сестри. Вони, як і дівчатка, образливі.

Індиго-художники страждають від хамства в усіх проявах. «Дрібниці», яких ми не помічаємо, можуть стати для них причиною неврозу. Їм важко заснути на твердому ліжку (принцеса на горошині, очевидно, також була Індиго). Їм добре підходять професії, пов'язані зі створенням гарних речей: дизайнери, модельєри, вишивальниці, художники.

Дорослі Індиго-художники найчастіше романтики, люди, в першу чергу, роздумів, ніж дії. Індивідуалісти, вважають, що все найголовніше у житті відбувається в душі людини. Теперішнє їх хвилює мало, вони спрямовані у майбутнє.

Індиго-художники досить емоційні, добре розуміють почуття інших людей і не приховують свої. Вони вміють контролювати свої емоції. Можуть зриватися, але не тоді, коли накипіло, а коли самі вважатимуть за необхідне. Часто закохуються. Рідко бувають у шлюбі раз і назавжди. Терплячі до людей, розуміють і намагаються прощати їх слабкості. На обличчі — часто загадкова усмішка. Схоже на те, що вони завжди знають більше, ніж говорять. У ситуації конфлікту не махають руками, а намагаються звести все на жарт. Володіють тонким почуттям гумору. Елегантні. Виглядають урівноваженими і підтягнутими. Водночас їх зовсім не хвилює зовнішній вигляд інших і хаос (творчий безлад) у власній квартирі.

Люблять спілкуватися з художниками, поетами, світською богемою, взагалі з цікавими та екзотичними людьми. Мріють внести гармонію в суспільство. У них яскраво виражений потяг до гарних речей: віршів, живопису, витончених дрібничок — неодмінних атрибутів їх дому.

4. Багатовимірні (котрі живуть у всіх вимірах, філософи). Вони не піддаються впливу дорослих, навіть у дуже ранньому віці. Вони відповідають вам: «Я знаю. Я можу зробити це сам.

Залиш мене». Це ті люди, котрі несуть у світ нові філософії і нові релігії. Вони можуть бути бешкетниками та забіяками, тому що значно більші від представників трьох інших типів Індиго і не вміють легко пристосовуватися. Ці діти знають все про все. Уже в ранньому віці вони повчають своїх батьків, намагаються бути самостійними. Із таких всезнайок виходять видатні особистості.

Вони не надто дипломатичні у стосунках з іншими людьми не тому, що погано виховані. Ці діти впевнені, що те, про що вони говорять, про що просять, до чого закликають, настільки зрозуміле кожному, що і пояснювати нема потреби. Тут вони помиляються. Для них джерелом інформації є увесь світ, а для звичайних людей — слова і відчуття. Індиго-багатовимірні відчувають, чують і бачать набагато більше від нас. У них особливо загострений нюх. Часто нам важко зрозуміти, чому вони веселі або сумні, чому плачуть або не хочуть нікого слухати. Виходить, що ми живемо у різних світах, хоча й перебуваємо поряд.

Оточуючим важко зрозуміти, наскільки настрій Індиго-багатовимірних залежить від того, що реально існує для такої дитини, але для нас, дорослих, закрите. Вони й самі не завжди усвідомлюють, звідки приходить нав'язливе почуття незадоволення, страху чи роздратування. Зазвичай вони рано починають курити. Можливо, це для них спосіб відмежуватися від неприємних запахів.

Дорослі Індиго-багатовимірні надійні, діють згідно з планом, унаслідок чого виконують задумане і досягають успіху. Це вроджені лідери, котрі бачать ціль і не бояться взяти на себе відповідальність. Вони володіють даром переконання, але при цьому їм рідко приходить думка послухати когось, крім власної інтуїції. Рішення, які вони приймають, зрештою виявляються правильними, але зрозуміти траєкторію їх мислення дуже складно, краще просто довіритися.

З віком Індиго-багатовимірні починають реально дивитися на речі, але не тому, що вони забули, відкинули свої фантазії, а тому, що вчорашні фантазії раптом стали зримою реальністю. Їх тепер займає те, що існує насправді, до чого можна доторкнутися руками, їх хвилює те, що відбувається «тут і зараз».

У повсякденному житті ці люди організовані і солідні. Вони цінують дружбу, землярство, корпоративність, і поняття «честь

мундира» для них не пустий звук. Вирізняються легким характером, комунікабельні, відкриті, чуйні.

Через те що Індиго-багатовимірні висувають до себе й до інших чіткі етичні вимоги і силкуються нав'язати свою точку зору, їх часто сприймають як диктаторів. Їм слід пам'ятати про це і бути м'якшими. Їх можуть вважати холодними і байдужими людьми лише через те, що вони стримані в емоціях, а це не завжди подобається людям. Бажано, щоб вони приділяли більше уваги талантам і успіхам інших людей і не боялися висловити їм своє схвалення.

Це люди захоплення, у них немає часу зупинитися і вислухати чужу думку. Запитання «А що, коли...» не для них, а тому від них часто вислизає прихована суть того, що відбувається, і вони раптом потрапляють у скрутне становище. Тут якраз варто зупинитися, зітхнути, зробити паузу і вислухати інших. Їм варто не поспішати, а відкладати важливі рішення на ранок. Для них головна проблема — приборкати своє бажання контролювати всіх і все, навчитися бачити життя не лише чорно-білим, а у всіх його відтінках. Лише тоді вони досягнуть дуже багато.

На що здатні Нові Діти?

• Восьмирічний Марко Бойчев з Болгарії опублікував книгу про таємниці цивілізації Марса.

• Наташа Демкіна з Мордовії з шести років ставить людям діагнози хвороб. Вона без будь-яких спеціальних пристроїв бачить внутрішні органи людей. Її дар проявився у 10 років, після операції на апендикс. Операція пройшла невдало — лікарі забули у черевній порожнині ватний тампон. А після повторного вторгнення лікарів в організм дівчинки вона раптом, ніби в телевізорі, побачила, що міститься у маминому животі. Спочатку всі подумали, що дитина марить, і відвели її до психіатра. Але вона відразу побачила у лікаря виразку шлунка і повідомила його про це. Сьогодні на прийом до Наташі записуються хворі люди, щоби «просвітитися» без впливу небезпечного рентгенівського випромінювання.

• Дванадцятирічний Якесі Танако з Японії уже декілька років очолює креативний відділ у дизайнерському автомобільному бюро.

• Деякі з Нових Дітей можуть у 5-6 місяців притягнути поглядом іграшку, яка їм сподобалася, з іншого кінця кімнати і, побавившись, відправити на місце.

• У віці 3-4 роки багато дітей починають розповідати про свої минулі життя, спілкування з ангелами.

• Деякі діти здатні бачити через стіну, читати чужі думки, поглядом гнути алюмінієві ложки.

• Малюнки 5-річної дівчинки, котра ніде не вчилася, неможливо відрізнити від полотен професіоналів.

• 3-річний хлопчик розважався тим, що рахував до мільйона і навпаки, а потім ділив подумки шестизначні числа.

• Індиго-художник Джон із Нью-Йорка уже в 5 років створив свій музичний ансамбль, у 9 років записав перший компакт-диск і переміг на конкурсі. Він сам написав, аранжував і виконав усі пісні. У 17 років Джон став визнаним професійним музикантом.

• Індиго-гуманіст Сергій Краснов із Санкт-Петербурга з трирічного віку уміє читати книжки, не розкриваючи їх, а тільки поклавши руку на обкладинку.

• Одного разу 2-річна Ненсі прокинулася вранці зі словами: «Я вагітна! У мене вже є одна дочка. І мені треба їхати в інше місто за нею». Фахівці, котрі спостерігали за дівчинкою Індиго, з'ясували, що вона установила контакт з одним зі своїх минулих втілень в особі молодої акторки і транслювала його. З того часу Ненсі періодично «виходить на зв'язок», «видаючи» речі, які шокують батьків.

• Наталка Бекетова із Анапи у 16 років заговорила на 120 мовах, у тому числі на давніх — давньоперській, арабській, латині. Одного разу на уроці математики учителька накричала на дівчину за те, що вона списує контрольну у подруги, від чого Наталка втратила свідомість. А після того як повернулась до тями, заговорила по-староанглійськи. Її направили до фахівців, які встановили, що вона тепер знає навіть мертві мови племен, які давно зникли з лиця Землі. Московські учені з Інституту сходознавства припустили, що втрата свідомості якимось фантастичним чином розбудила у дівчинки глибинну пам'ять. А сама дівчина стверджує, що у ній пробудилися не просто мови, а всі її 120 минулих життів, фрагменти яких пропливають перед очима, але повністю

картини вона відновити не може. Вона пригадує себе то у первісному племені, то романтичною японкою, то воїном-французом, убитим у воєнній сутичці...

• Брюс Хлєбніков — один з найсильніших дітей у світі. У 6 років він почав розривати відривні календарі на 365 сторінок і том К. Маркса обсягом 1000 сторінок, що навіть зафіксовано у Книзі рекордів Гіннеса. Коли Брюсові виповнилося 10 років, він став володарем червоного пояса з ушу. У цьому ж віці хлопчик провіз два автомобілі BMW загальною вагою 5 тонн, прив'язавши їх до свого довгого волосся. Брюс 300 разів піднімає 8-кілограмову гирю й ударом кулака розбиває 15 кахельних плиток. Ця незвичайна дитина «зматеріалізована» власною матір'ю, котра задовго до вагітності палко любила Брюса Лі і мріяла народити хлопчика, котрий був би таким сильним, як знаменитий актор. Їй це вдалось.

• 16-літня Маша Епіфанова з Нижнього Новгорода утримує на тілі металеві предмети. Вона може годинами ходити, обвішавшись ложками, виделками, монетами. А її подруга, 13-літня Таня Свіріна, може утримувати на собі не тільки монети і ложки, а й кришки від каструль.

• «Магнітний» хлопчик Коля Тенькаєв із Саратова здатний носити на своєму тілі праски.

• 14-літня Анна Звєрева із Новосибірська може притягувати предмети різної важкості не тільки долонями, а й ступнями ніг.

• 12-літня Христина Гюларян із підмосковного міста Королева «підвішувала» до своїх долонь не лише металеві предмети, а й товсті журнали.

На думку вчених, котрі займаються проблемами біомагнетизму, кількість дітей, котрі володіють «магнітними» здібностями, за останній час суттєво збільшилася. Справжній «магнітний дитячий бум» стався у середині 90-х років XX ст. Учені не можуть пояснити цей феномен, як і багато інших речей, які відбуваються з сучасними дітьми.

• Булат Хусіанов із Казані у 10 місяців умів рахувати до ста. У 2 роки рахував до ста на трьох мовах: російській, татарській і англійській. Любив листати словник Ожогова. Він має феноменальну пам'ять, прекрасно вчиться у школі, пише вірші і любить слухати «розмови» риб в акваріумі.

• Борис Киприянович з Волгоградської області у 3 роки проявив неабиякі астрономічні знання. Він повністю описав, як виглядає планета Марс, де він жив раніше, детально пояснив будову і принцип роботи НЛО. Він передбачає майбутнє, говорить, що у світі очікуються дві катастрофи, пов'язані з водою, — у 2009 і 2013 роках.

• Ніка Турбіна почала писати «мудрі» вірші в 4 роки, а в 9 стала знаменитою на весь Радянський Союз, опублікувавши книгу віршів «Чорновик», яка була перекладена на 12 мов. Отримала престижну премію «Золотий Лев», яку з російських поетів отримувала тільки Анна Ахматова. Але 27-річна Ніка викинулася з вікна у 2002 році.

• 10-річний Савелій Косенко у 2 роки читав, у 7 — складав програми на домашньому комп'ютері. Екстерном здав екзамен за 5 класів. У 10 років написав підручник з фізики. У 10 років і 2 місяці став студентом, потрапив до Книги рекордів Гіннеса. Інститут закінчив у 16 років, причому вчився відразу на двох факультетах.

• Павло Коноплєв з Москви у 6 років виявив надзвичайно високий інтелект — IQ 169. У 3 роки він рахував подумки та читав — і казки, і університетські підручники. У 14 років брав участь у створенні математичного забезпечення для першого російського персонального комп'ютера БК 0010, публікував свої роботи в журналі «Наука і життя». У 15 років поступив у МДУ. Учився в аспірантурі, займався математичним моделюванням майбутнього. Але захворів, потрапив у психіатричну лікарню і помер у 27 років.

• Сергій із Мінська передбачає, що через декілька років буде побудована всесвітня сітка інформаційного обміну між такими, як він, і відпаде потреба у телефоні. В 2013, за його даними, світ чекає катастрофа, яка може знищити половину людства. Жити за старими правилами, законами і нормами ті, хто виживе, не зможуть. Всі кодекси впадуть. І налагодити життя нового людства покликані Нові Діти. «У нас закладений якийсь план, — стверджує Сергій, — я його всього не знаю, але відчуваю, що також буду потрібний у ці критичні роки...»

• Крейг Кілбургер у 12 років заснував організацію, яка допомагає дітям із неблагополучних країн, у 21 рік був номінований на

Нобелівську премію миру. Його фонд Free the children відкриває лікарні та школи по всьому світу, зокрема в Африці і південно-східній Азії.

• Денис із Підмосков'я передбачає Третю Світову війну, війну Росії з Китаєм, глобальні природні катаклізми (пророцтво має справдитись до 2035 року, коли наступить Золотий вік). Він пише, що «у цивілізації є два шляхи розвитку — або армагедон із народженням нової цивілізації, або світ справедливості і свободи, чого можна досягнути на всій планеті впродовж 20 років, якщо до влади прийдуть Індиго-політики, або за 60 років у розвинутих країнах, якщо все буде продовжуватися так само. Майбутнє світу — це роботи, такі як, скажімо, японські гуманоїди «Асімо». У найближчі 20 років саме вони будуть виконувати фізичну роботу (прибиральники, офіціанти). Головне — не створювати штучний інтелект. Роботам можна віддавати робітничі поселення, цілі міста... Люди тоді переселяться в екологічно чисті місця, активно використовуватимуться альтернативні джерела енергії. Фізична робота стане хобі, а не засобом для виживання. Людина відійде від масової матеріальної (техногенної) культури в духовну сферу, вона перестане бути гвинтиком у системі».

• Старшокласниця Юля із Санкт-Петербурга володіє достойними знаннями у галузі парапсихології і вміє передбачати події. У своїх прогнозах про майбутнє людства, яке вона переживає ніби «у проміжному між сном і реальністю» стані, вона «бачить», що багато людей можуть миттєво і без зусиль переноситися у зовсім інші простори. «Там величезні світлі міста, з високим світлими спорудами, а люди вільно витають над землею у стані постійної закоханості — у життя, в людей, у природу...» — ділиться Юля своїми видіннями. Дівчинка вважає, що Діти Індиго прийшли на Землю як вихідці із різних планет, причому ці діти і психологічно, і тілесно «влаштовані» зовсім по-іншому: вони мало подібні на своїх рідних батька і матір, і швидше нагадують представників своїх духовних «еґреґорів», тобто мислителів, філософів, музикантів, священнослужителів, художників та інших особистостей, котрі колись прославили людство. Юля прочитала багато книг із соціальної психології, психології масових комунікацій і заявляє, що Нові Діти будуть жити і співіснувати за новими законами: сила

притягання (симпатії) і сила неприйняття (антипатії) у них настільки потужні, що люди завтрашнього дня не матимуть іншого виходу, як любити і поважати один одного, оскільки в протилежному випадку емоції перетворяться на «знаряддя масового знищення». За її словами, людство поки що мало знає про *справжню любов*, яка насправді незрівнянно сильніша і яскравіша від усіх відомих на сьогодні людських почуттів — земної любові, дружби, симпатії. Саме тому, вважає Юля, Новим Дітям дуже потрібна активна підтримка дорослих, котрі повинні допомогти їм повірити у свої величезні сили, навчитися скеровувати свою життєву енергію в правильне русло.

Індивідуальності від народження

До сьогодні у ЗМІ та різних публікаціях ведуться суперечки про те, кого зараховувати до Індиго, а кого ні, і за яким критерієм це робити. Як кажуть у народі, нема диму без вогню, і ця метушня все ж приховує щось вагоме. Важливо віддiлити феномен Індиго від явища «нового покоління», яке є витвором теперішнього віку.

Комп'ютеризація світу і розвиток нових технологій з народження диктують правила поведінки сучасної людини. Однак Індиго, а особливо Кристалічні Діти, будучи «поколінням нового століття», не належать йому. Вони постійно перебувають в істинному споглядaнні і ставляться до життя безпристрасно. Це дозволяє їм «не втягуватись по вуха» у наш світ, повний шаблонів і стереотипів. Вони живуть на цій планеті, реагують на суспільне життя, проте не потурають йому. Це індивідуальності з народження. Стан мудрості супроводжує їх завжди. Вони знають, яким може і має бути наш світ.

Майже всі Індиго усвідомлюють, що прийшли з далекого минулого і з далеких світів, пам'ятають свої попередні втілення, сповнені життєвого досвіду. У них світогляд миротворців, людей, котрі прагнуть жити без ворожості, у взаєморозумінні і терпимості. Вони переважно є творцями, позбавленими владолюбства і самовозвеличення, і випромінюють у довкілля свою позитивну енергію. Це чисті сутності нового часу, люди, через котрих здійснюється велике преображення. Там, де вони перебувають, панує

гармонія і взаєморозуміння. Завдяки Дітям Індиго здійснюється трансформація усього звичного і буденного, надаючи йому відтінків справжнього життя, безпосередності і щирості.

Нові Діти можуть не володіти фіолетовими, синіми чи якимось іншими аурами або паранормальними здібностями, але їх внутрішній світ буде проявлятися всюди, де вони вирішать реалізувати себе. Це люди розумні, раціональні і, водночас, сердечні, інтуїтивні, мудрі. Вони є передвісниками і творцями нового часу. Вони не просто вірять у Вище Начало, а живуть ним. Те, що для звичайної людини є вигадкою, абстрактною філософією, для них є реальністю і керівництвом до дії. Згадуються слова середньовічного апологета Тертулліана: «Вірую, тому що абсурдно», «Ти не можеш бути істинно мудрим, поки не станеш безумним в очах світу, вірячи тому, що світ іменує безумством...» «Світ» може заперечити існування феномену Нових Дітей як чогось такого, що не вкладається у затишні рамки здорового глузду і чого, отже, «не може бути, тому що бути не може». Цей же «світ» здатний висміяти тих, хто не закриває очі, а намагається підійти до осмислення нового і незвичного, видаючись, можливо, дивакуватим в очах більшості. Але...

Од звичайного погляду скрите
Відкривається лиш дивакам.
Прочитай золоті манускрипти,
Подивися у вічі вікам.

Чуєш гул космодромів прадавніх?
Ошелешений розум притих...
Нетутешні обриси храмів,
Нерозгадані німби святих.
Ліна Костенко

Глорія Коупленд з цього приводу каже приблизно так: коли вас ніхто не критикує, не переслідує і не вважає за божевільного, то ви разом з натовпом рухаєтеся до прірви; якщо вас вважають білою вороною, не таким, як усі, висловлюють підозри щодо

вашої «нормальності», то ви на правильному шляху. Хай кожен для себе зробить вибір і висновки...

Навіть перебуваючи і відчуваючи себе досить комфортно у середовищі високих технологій, Нові Діти ніколи не ставлять технічний прогрес вище людяності, Бога і його творіння.

Вони приходять у цей світ тихо і чекають свого часу — моменту своєї реалізації, знаючи, що він неодмінно настане. Напевно, жодна людина не докопається до їх глибинної суті і призначення. Їх ведуть, і горе тому, хто насмілився перешкоджати їм або збити їх зі шляху.

Ці передвісники нової епохи, котрі вміють гармонізувати оточення, відновлювати порядок і справедливість, здатні вести людей правильним шляхом, оминаючи пастки і блукання. Вони закладають фундамент нашого спільного майбутнього, і найкраще, що ми можемо зробити для них — не заважати, дати їм змогу максимально самореалізуватися. Адже навіть якщо збите з дороги людство не піде їм назустріч, вони власними зусиллями здійснять призначене. Усі свої проблеми Індиго прагнуть вирішувати самостійно.

Зараз індиго-потоки активно охоплюють землю, і кожній людині призначено стати Індиго, щоб піднятися на вищий рівень свідомості. Дехто вважає, що Індиго народжуються, а не стають. Проте істинними є обидві думки. У деяких дітей уже від народження закладені основні принципи суспільства майбутнього. Якщо звичайна людина зможе розвинути в собі моральні принципи настільки, що це призведе до глибокої усвідомленості і нешаблонності у мисленні і поведінці, то у неї є шанс стати Індиго, бути долученою до «індиго-хвилі». Не можна стати Індиго формально — необхідна внутрішня чесність перед собою.

Кожна людина з дитинства обумовлена поведінковими шаблонами. Подібно до кошенят, над якими був проведений відомий експеримент. Двом котикам майже відразу після народження (коли ті отримали здатність бачити) експериментатори зафіксували голови в певних положеннях. І в такому стані тварин протримали декілька місяців, створивши при цьому особливі умови. Перший котик стикався виключно з вертикальними лініями та предметами. Простір другого кошеняти був обмежений лише горизонтально

розміщеними речами. Коли котиків нарешті відпустили і дали їм можливість рухатися так, як вони хочуть, з'ясувалася дивна річ. Виявилося, що тваринки зовсім не сприймали предметів, розташованих у незнайомих їм напрямках. Перше кошеня не могло переступати пороги, щоразу спотикаючись об них. А другий котик завжди вдарявся в ніжки стільців та інші вертикальні предмети. Це відбувалось тому, що їх простір від народження був строго «вертикальний» або «горизонтальний»!

Так само і ми змушені навчитися сприймати невидиму реальність по-новому, тому що наша зматеріалізована культура і те суспільство, в якому нас виховують, перебувають за межею тонких вимірів і навіть не знають про їх існування. І ось ми наштовхуємося на мільйони невидимих «кутів» і наживаємо хвороби, і страждаємо від недостачі свободи, простору, світла в нашому житті.

Важливо позбутися соціального біороботизму, не бути залежними від стереотипів, стати вільними духовно і душевно. Якщо людина зуміла зачепити «індиго-хвилю», довкола неї і через неї буде здійснюватися трансформація. Індиго, по суті — це фактор справедливості, тому люди отримають «по вірі своїй» (саме тому багато хто побоюється Дітей Індиго і вважає їх небезпечними). Проте остерігатися є підстави лише тим, чиї душі загрузли в пороках, віроломстві і заздрощах. Для тих, хто щирий, доброзичливий і намагається жити по совісті, присутність Індиго — примноження досягнутого і нові шляхи для самореалізації. Пригадаємо: «*Хто має, додасться йому, а хто не має, забереться від нього те, що має...*»

Настає час відходу від догм, період поліфонійності і багатоваріантності. Життя стає багатограннішим, інтенсивнішим. Уже зараз в одне життя за його якістю можна вмістити одразу декілька життів. Індиго різнобічні у своєму житті. Скоріш за все, вони будуть займатися різними справами, опановувати декілька професій, щоб якнайшвидше здобути життєвий досвід. Для реалізації такого підходу потрібна особлива система освіти і відмінний від загальноприйнятого посереднього спосіб життя.

Духовно-психологічні характеристики Індиго

Німецький психолог Кароліна Гегенкамп у «Книзі дітей Нового Часу» дає такі характеристики Індиго:

• Внутрішнє знання про правду життя.

• Живуть за високими духовними принципами.

• Знають, що ми повинні жити у співпраці зі світом і довкіллям.

• Часто вони об'єднують у собі чоловічі і жіночі якості особистості, належачи, таким чином, до андрогінного типу.

• Вони знають, що життя є чимось набагато більшим, ніж ми бачимо.

• Вони вважають, що матерія і фізичне життя є ілюзіями, знаючи, що істинне життя складає енергія або Єдине Живе Поле Свідомості.

• Вони знають, що все існуюче якимось чином пов'язане між собою у Всесвіті. Час, простір, відстань і форма не є для них окремими речами, якими їх зробили люди.

• Вони знають, що суперечності існують тільки у наших головах.

• Вони відчувають, що до життя треба ставитись шанобливо і проживати його цілісно, з любов'ю та співчуттям.

• Вони розуміють духовний план краще, ніж фізичний (тобто пристосування до життя у цій фізичній реальності інколи є для них складним).

• Їх не можна обмежувати застарілими ідеалами чи короткозорими догматами віри.

• Їх не можна змусити робити те, у що вони не вірять.

• Вони ніколи не підпорядковуються людям, котрі мають відмінні від їх етичні погляди.

• Навіть соціальний тиск не може змусити їх підкорятися.

• Вони не вірять у почуття обов'язку чи в концепції покарань, їх важко покарати (єдиний спосіб спонукати їх зробити щось — пояснити, навіщо це потрібно, або звернутися до їх почуття любові й поваги).

• Вони не хочуть втискатися у яку-небудь форму або вписуватися в обмеження.

• Для них дуже важливо проживати своє життя згідно з тими вищими духовними принципами, на які вони орієнтуються, інакше вони впадають у депресію, закриваються в собі, стають збентеженими і боязкими.

• Вони чесні, відверті і не заздрісні.

• Діти Індиго часто мають труднощі з своїм фізичним тілом. Це відбувається тому, що вони сприймають себе не обмеженою людською істотою, а безмежним духом.

• Їх п'ять органів чуття настільки вдосконалені, що ці діти легко можуть виходити за рамки звичних можливостей, стаючи гіпердратівливими і надвимогливими.

• У харчуванні вони надчутливі. Найкраще для них — природні, екологічно чисті продукти органічного походження.

• Вони легко спілкуються з тваринами, рослинами, природою та іншими дітьми.

• Часто Індиго розмовляють з «невидимими» друзями, що класифікується медициною як надто жива фантазія або як психологічний дисбаланс.

• Оскільки вони «відчувають» життя у всіх речах, то важко розлучаються з ними. Вони не переоцінюють матеріальні речі, але цінують «дух» речей і ставляться до них, як до живих.

• Інколи їм важко вербально і письмово виражати свої ідеї. Мова часто надто обмежує їх.

• Вони не бачать ніякої різниці між грою, вихованням, навчанням, спілкуванням і роботою. Усі ці аспекти життя вони поєднують у єдиний цілісний досвід (тому у дорослому віці їм важко ходити на роботу, до якої у них нема інтересу. Такі люди завжди намагаються організувати своє життя так, щоб робота приносила їм максимальне задоволення; так, щоб вона стала їх улюбленим заняттям). Це дуже відображається на способах навчання, які необхідні цим дітям.

• Вони вкрай емоційно чутливі і легко можуть заплакати.

• Їм достатньо короткочасного сну для відновлення свого фізичного тіла (у батьків часто виникає проблема з їх режимом і укладанням маленьких Індиго спати). Але у стані стресу, як і інші люди, Індиго повинні виспатись.

• Вони схиляються до того, щоб бути одинаками, оскільки їх рідко розуміють інші люди. Особливо це стосується покоління

Індиго, котре вже виросло, і підлітків, котрих зараз доволі багато (близько 35-40%), але ще не більшість. Молодші діти легше знаходять собі компанію, оскільки, починаючи з кінця 90-х років, їх народжується близько 90%.

• У них дуже розвинуте чуття на те, щоб розрізняти, що є правильним, а що ні. І тому їм не потрібна жорстка зовнішня дисципліна. Що їм дійсно потрібне, то це ясні структурні пояснення, яких вони чекають від дорослих.

• Якщо батьки і вчителі не дозволяють цим дітям висловлювати свою думку та ділитись переконаннями, то цим викликають сильний спротив у цих дітей.

• Вони дуже допитливі і хочуть відповідей на численні запитання, але не приймають швидких, поспішних варіантів тільки тому, що останні зазвичай обумовлені стереотипами. Індиго хочуть відчувати відповіді як правильні, щоб вони дійсно відповідали їх запитам.

• Їм важко ідентифікувати себе з темами, що вивчають у школі. Переважно вони не бачать жодного зв'язку між цими темами і духовним життям.

Нові Діти приходять на Землю як Майстри і Вчителі, щоб допомогти людству перейти на новий еволюційний виток і вступити в епоху Божественної Жіночності — епоху, в якій у повазі любов, співчуття, інтуїтивний розвиток, внутрішнє знання — усі складові, які необхідно зібрати, щоб проявилися Небеса на Землі. І ці діти прийшли показати на власному прикладі, якою може стати людина Нового Тисячоліття. Навчившись працювати з ними з любов'ю, люди навчаться ставитися і до себе, і до своєї планети ще з більшою любов'ю і повагою.

Вони — дзеркало нас самих, та краща версія реальності, якою ми можемо стати, якщо захочемо. Вони несуть послання про наше майбутнє. Вони прийшли навчити нас, як увійти у Нову Еру Водолія, яка може стати для людства Золотим Тисячоліттям, і завдання суспільства — прислухатися до їх мудрості, дозволити їм говорити про свої знання і світовідчуття. Діти Нової Свідомості мають вроджені (а не набуті) стійкі філософські переконання стосовно життя.

Індиго прийшли, щоб зруйнувати старі системи, які вичерпали себе: політичні, економічні, соціальні, освітні, релігійні, і натомість запропонувати свої знання — знання людей Нового Часу. Тому люди часто здивовані, як молодь може проявляти таке глибоке розуміння життя і пропонувати своє нове, абсолютно неординарне бачення. Звідки така мудрість у досить ранньому віці? І хоча те, що вони пропонують, є дуже незвичним для суспільної свідомості, — інтуїтивно люди відчувають, що Діти Індиго мають рацію.

Найголовніше — дати вихід їх знанню: дозволити їм говорити й уважно слухати, не соромлячись бути учнями у власних дітей. Усьому людству сьогодні варто переглянути свої цінності і спосіб життя, прийняти нові правила гри під назвою «Життя на планеті Земля». У протилежному випадку гра може закінчитися досить швидко — внаслідок руйнування ігрового поля...

Промовистими є ще й такі характерні особливості Нових Дітей:

1. Асиметрія розвитку мозку (показує томографія), більш розвинута права передня половина і ліва задня (часто вони шульги).

2. Імпульсивність, поривчастість у стосунках з людьми, не завжди аргументовані вчинки, різкі перепади настрою і поведінки.

3. Роздвоєння особистості (їх зручно резервувати у військкоматах, адже Індиго — ідеал розвідника: дві чи більше осіб в одній людині; у школах розвідки вчать відповідних навичок, а тут усе готово від природи).

4. Любов до ризику, особливо у спорті; Діти Індиго полюбляють екстремальні заняття: гірський велоспорт, лижі, сноуборд, агресивні ролики, альпінізм тощо.

5. Синтетичне світосприйняття: не розчленування цілого у свідомості на частини (аналіз), а виділення із фрагментів чогось нового, незвичного; інтерес (і здібності!) одночасно до дуже далеких між собою наук, наприклад, до математики та історії, до програмування і біології, до хімії і географії та ін.

6. Надздібності у комп'ютерних технологіях, відчуття органічної єдності людини і машини; швидкість виконання операцій, передбачення вірусів, їх виявлення і ліквідація; уміння дистанцій-

но-інформативно контактувати з комп'ютером (у «просунутих» користувачів — робота з машиною вольовими командами, а не кнопками-клавішами чи мишкою).

7. Інтуїтивізм, передбачення — особливо недалеких у часі (до одного місяця) подій, дуже сильно розвинуте відчуття небезпеки.

8. Цікавість до містики і великі знання у цій галузі: від астрології до священних Писань (текстів), знання багатьох маловідомих апокрифів, фактів, книг; уміння ними оперувати на практиці (хіромантія, фітотерапія, знахарство).

9. Індивідуалізм, небажання підпорядковувати себе іншим та навпаки, автономність, при цьому — політична позиція і вміння її відстояти, підвищене почуття відповідальності.

10. Почуття соціальної справедливості.

11. Апатія до колективу; для них колектив — тимчасове об'єднання попутників.

12. Ігнорування, а не спроби вирішення нерозв'язних (або нецікавих їм) проблем.

Але, попри ці дуже сильні «індигові» якості, є у Нових Дітей низка недоліків, здатних звести нанівець усі переваги:

1. Емоційна неврівноваженість, уміння наживати собі постійних ворогів.

2. Схильність до депресій, зривів, гарячковість (швидко минає), нерівний емоційний фон у спілкуванні. Звідси три найсильніших, вбивчих для Індиго фактори (в моральному і фізичному плані): а) токсикоманія; б) наркоманія; в) алкоголізм (особливо, якщо у їх сім'ях є алкоголіки).

Саме ці факти найболючіше б'ють по нашій молоді, і, швидше за все, це не випадковість, а цілеспрямоване знищення. Необхідно пам'ятати про це і самим Індиго, не піддаючись на провокації, запобігати негативним впливам. Батьки і вчителі повинні допомагати цим дітям, а не пригнічувати чи звинувачувати їх. Якщо підсилити і розвинути кращі якості покоління Індиго, а недоліки звести до мінімуму, то нас очікує космічний прорив в усьому: у рівні життя, науці, пізнанні людини і світу.

Кажуть, що у такій кількості, як зараз, Діти Індиго приходили на Землю в XI-XII ст. Тоді вони були гностиками, катарами та іншими «єретиками», котрих переслідували і спалювали

на вогнищах інквізиції як небезпечних вільнодумців, котрі зазіхнули на догму... І сьогодні змінювати загальноприйняті догми, як бачимо, ніхто не поспішає. Індиго — першопрохідці, ті, хто йде по найважчому шляху. Мимоволі згадуються слова із «Каменярів» І. Франка: «*І щастя всіх прийде по наших аж кістках...*». Спалюючи догми в собі, вони по-новому будуватимуть своє життя, відкриваючи людям можливості кращої дійсності — Золотого Віку людства, де завдяки спільним зусиллям може відбутися небувалий стрибок у всіх галузях науки і культури, тому що кожна людина зможе реалізувати закладений у ній творчий потенціал. Від нашого спільного вибору, рівня колективної свідомості залежить доля людства. Тому така важлива популяризація духовних знань доброзичливими і щирими людьми і готовність сприймати їх та втілювати в життя.

МЕДИКО-ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Сьогодні «дивних» дітей вивчають у багатьох країнах, і результати досліджень разючі. Жорсткі випромінювання діють на них у декілька разів слабше, ніж на звичайних людей. Якщо такі діти народжуються від матерів, хворих СНІДом, то часто вони приходять у світ без найменших ознак хвороби (або через деякий час долають її), а якщо від матерів-наркоманок — без наркотичної залежності. Також вони використовують не 4-6% ресурсів мозку, як більшість із нас, а, як мінімум, 10-14%! У звичайної людини із 64 кодонів ДНК активно працюють, за припущеннями деяких фахівців, лише 20, а в Дітей Індиго — від 24 до 64 кодонів. Тому їх імунітет може бути у сотні, а то й тисячі разів сильніший. Саме цим лікарі пояснюють загадку самозцілення дітей, хворих СНІДом. При народженні їх коефіцієнт інтелектуального розвитку дорівнює 130, а якщо до них грамотно підійти з педагогічного боку, то IQ можна розвитнути до 160.

Окремі медики припускають, що Діти Індиго — мутанти (мутації не завжди шкідливі), котрі з'явилися унаслідок постійно діючих на людей випромінювань телевізорів, комп'ютерів та

мобільних телефонів. Їх організм з моменту зачаття налаштовується на життя в технократичному суспільстві високих швидкостей і засилля інформації.

Нові Діти — біля витоків автотрофного людства

Існує така інформація, що інколи Нові Діти можуть не відчувати потреби у їжі. Не просто час від часу відмовлятися від неї, а взагалі не хотіти їсти, віддаючи перевагу більш просунотому способу харчування — прані (психічній енергії природи). У наш час існує достатньо свідчень про йогів, сонцеїдів, котрі живляться праною. В Австралії живе дивовижна жінка — Джасмухін, авторка книги «Пожива богів», котра нічого не їсть ось уже більше 10 років і проводить семінари по всьому світу, розповідаючи про свій досвід і навчаючи охочих (достовірність цього факту підтверджено науково, адже жінку постійно досліджують провідні науково-дослідні інститути світу). У Росії, в Краснодарі, також живе подібна жінка — Зінаїда Баранова; в Україні — Микола Долгорукий. І таких людей багато — близько 300 тисяч на Землі. Як вони це роблять — питання техніки і переналаштування їх тіл таким чином, щоб приймати життєво необхідну енергію з Космосу, що є великим мистецтвом.

Д. Верещагін стверджує, що людина — мов бусинка, підвішана між двома енергетичними потоками: один — з Космосу, інший — із Землі. І важливо, щоб ці потоки циркулювали вільно і правильно... Деякі Нові Діти з народження вміють живитися праною, викликаючи жах у непосвячених батьків, вони здатні отримувати необхідну для життя енергію безпосередньо з довколишнього простору, з повітря і перетворювати її всередині себе на поживні речовини. Можливо, вони є зернами того автотрофного людства, про яке мріяв академік Вернадський? Він ставив питання: чи можна очікувати стійкого морального прогресу від істоти, котра вбиває, пожирає і сама помирає, і давав негативну відповідь. Тільки тоді, коли людина з гетеротрофної істоти, тобто такої, що живе за рахунок «пожирання» інших живих організмів і є залежною від них, перетвориться на автотрофну — самодос-

татню істоту, котра сама буде синтезувати всі необхідні поживні речовини подібно до рослин (недаремно О. Бердник у романі «Вогнесміх» висуває гіпотезу, що цивілізація рослин, особливо квітів, досконаліша за людську), вона отримає реальні можливості для здійснення своїх віковічних мрій і прагнень до духовної свободи і самореалізації.

Можливо, такі діти не помиратимуть? Леонард Орр стверджує, що смерть — це погана звичка, яку, як і інші шкідливі звички, треба подолати. Про можливість досягнення безсмертя, яке стає реальністю завдяки досягненням сучасної енергоінформаційної медицини, сьогодні пишуть Г. Грабовий, А. Петров, Б. Болотов, Р. Доля, Дж. Мерфі, Д. Чопра та ін.

Діти Індиго мають високий показник розумових здібностей, підвищений творчий потенціал, схильність до ризикованих дій, сильну волю, нерідко розвинуте почуття гумору. Також дослідники констатують у Нових Дітей наявність украй загостреної чутливості у ставленні до людей, тварин, явищ і подій.

Їх конкретні психологічні якості: рішучість, наполегливість, інтуїтивність, зосередженість, незалежність, самоповага, великодушність, жертовність, повага до всього живого, дружелюбність. Деякі з них розуміють мову природи: рослин, птахів і риб, відчувають особливий емоційний зв'язок із Землею. Вони незалежні і горді навіть у принизливих для себе ситуаціях, здатні на гнів і жорстокість у тому випадку, якщо наштовхуються на стіну байдужості.

У Дітей Індиго спостерігаються і «тяжкі» недитячі якості: підвищена схильність до депресії (в окремих випадках аж до суїциду), шкідливих звичок і залежностей, підвищеної агресії і самоагресії, коливань між заниженою самооцінкою і величчю духу. За твердженням доктора психології Дорін Вйорче, депресія стає серйозною дитячою епідемією, яка охоплює всі без винятку розвинуті країни.

Як стверджує лікар-педіатр О. Штанько, Нові Діти і хворіють по-новому. Якщо у нас хвороба походить від того, що імунітет не зміг побороти зовнішні подразники, то у них все починається на нервовому ґрунті, причому різко, швидко. Захворювання виникають відразу серйозні: бронхіальна астма, панкреатит,

холецистит, епілепсія. Перезбудження нервової системи призводить до застою жовчі, спазмів у кишківнику, незрозумілих болів у животі. У них часто піднімається температура, якщо треба робити щось неохоче, йти, скажімо, у ненависну музичну школу. Часто їх недуги виникають не на фізіологічному ґрунті, а як протест проти насильства і нерозуміння.

Деякі з основних захворювань сучасних дітей — вегето-судинна дистонія, порушення розвитку кістково-м'язової тканини. Усе через те, що Діти Індиго часто дуже активні, а батьки не дають їм рухатися, приструнчують. Найголовніший терапевтичний засіб для них — масаж. Діти потребують дотику, ласки. Проблеми зі здоров'ям у них починаються, як правило, у 4-5 років, коли діти вже мислять активно та відстоюють свої інтереси.

Упродовж останніх 15 років лікарі помітили, що на теренах України активно розвивається нова і доволі незвична хвороба — ще один наслідок аварії на Чорнобильській АЕС. Наші лікарі так і не спромоглися класифікувати цю недугу, тому назвали її лаконічно та інтригуюче — хвороба Х. Про цю хворобу лікарі мають на сьогодні мізерну інформацію. Це захворювання комплексне і посиндромне. Тобто відомий лише комплекс синдромів, який супроводжує недугу, але ніхто не знає, що саме є її збудником. Симптоми доволі нестандартні — синхронне порушення у роботі імунної, ендокринної, судинної і нервової систем. Людина стає надзвичайно знервованою, починає хворіти на все й одразу. Потенційна група ризику — покоління «післячорнобильських» дітей. Причиною захворювання вважають важке екологічне становище, особливо після аварії на ЧАЕС, доповнене стресами сучасного життя. Як стверджують лікарі Інституту радіаційної медицини, основна причина хвороби полягає у нас самих, у нашій надзвичайній знервованості, невмінні керувати своїми емоціями і настроями. Будда колись чудово сказав, що ми повинні стати островом, який жодна буря на морі життя не здатна похитнути. А Ісус закликає до миру Божого, що вищий від усякого розуму і повинен стерегти наші думки і наші серця.

Ще одна особливість хвороби Х — її урбаністичність. З усіх хворих — приблизно 85% є мешканцями мегаполісів. Це й

зрозуміло — життя у міської молоді набагато насиченіше різними проблемами і стресами. Д. Верещагін, автор системи ДЕІР (дальшого енергоінформаційного розвитку), називає — не без підстав — сучасне місто гігантським монстром, який смокче з людини енергію. Та й стан навколишнього середовища у місті набагато гірший, аніж на периферії. Спосіб лікування хвороби X теж нестандартний — людині потрібно привести нерви до ладу і набратися позитивних емоцій. Можливо, таке лікування пов'язане з хронічною нестачею інформації про саме захворювання, проте воно справді може виявитися досить дієвим.

Київські медики висунули також гіпотезу, що своєрідним підвидом хвороби X є феномен Дітей Індиго. Проте ми вважаємо, що надлюдські інтелектуальні і фізичні здібності Нових Дітей не є проявом будь-якої хвороби, а свідченням еволюції людської природи.

Найпоширеніші характеристики Нових Дітей:

Невротики

Складається враження, що через них пропускають електричний струм. Принаймні так вони описують свої відчуття лікарю. У таких дітей багато хвороб виникають на нервовому ґрунті. У них нерідко поганий імунітет і проблеми з ендокринною системою. Багато Нових Дітей часто виглядають фізично немічними, і лікарі-традиціоналісти списують це (як і дратівливість, невміння зосередитися, напруженість м'язів, нічну пітливість) на довге сидіння за комп'ютером. Справді, сучасні комп'ютерні ігри імітують жорстоку боротьбу, вимагають максимальної напруги і спрямовані на виживання головного героя, з яким дитина себе асоціює — добре, якщо тільки на час гри, а деякі намагаються і в реальному житті поводитися, як у віртуальній реальності.

Вередливі

Діти Індиго дуже перебірливі у харчуванні. Їх неможливо змусити сісти за стіл тільки тому, що настав час обіду. Як наслідок, вони бешкетують і відмовляються їсти, задовольняючись іноді й пачкою пластівців. Вони інтуїтивно відчувають, що їм необхідно, тому не будуть їсти зайвого. Ця особливість проявля-

ється не тільки у виборі меню — у всьому вони прагнуть зберігати свободу дій, незалежність і право вибору.

Мучителі

Не так давно (не більш як п'ятнадцять років) почали вести мову про дітей, котрі є «вампірами» щодо своїх батьків. Вони не просто не слухаються, ігнорують — вони знають слабкі місця і б'ють по них. Вони люблять маніпулювати і не соромляться цього. На запитання «Чому?» вони схильні відповідати: «Вони обманюють мене», або «Вони уникають мене». Найчастіше жертвою «дитини-кровопивці» стає мати — виснажена і втомлена. Такою матір'ю легко маніпулювати, знаючи, що треба сказати, щоб її вразити.

Не здатні до навчання

В Америці для лікування гіперактивних і збудливих дітей застосовують риталін (метилфенидат), який в Україні, на щастя, заборонений, оскільки прирівняний до наркотиків. Це психотропний засіб, що знижує активність за рахунок зменшення надходження кисню у мозок. Це дуже шкідливо і небезпечно. Як наслідок, кількість аутистів постійно зростає. Люди закінчують школу, так і не навчившись читати або писати. Зате вони переглянули масу телепередач, перегорнули тонни коміксів. Ось декілька традиційних симптомів, через які дітей «відсіюють», відсилаючи у лікарню чи спецшколу:

- звертають мало уваги на деталі;
- не слухають, коли з ними розмовляють;
- уникають завдань, що вимагають тривалої ментальної концентрації;
- часто гублять свої речі;
- забудькуваті у повсякденному житті.

Якщо ретельно проаналізувати життя сучасних дорослих, то напрошується думка, що місце багатьох із них — у «спецшколі»...

В Україні всім «підозрілим» дітям, як правило, діагностують психоорганічний синдром (мозкова дисфункція). Щоб визначити місце навчання «незручної» дитини, звертаються у Медико-психолого-педагогічну комісію, від якої залежить подальша доля дитини. Регіональні МППК успішно поповнюють т. зв. допоміжні інтернати (у народі — дебільники) вітчизняними Дітьми

Індиго. (Чи це не злочин проти нації, яка і так вимирає?..) Інколи їх вердикт може відмінити вищий орган — Всеукраїнська МППК. Ось яка доля випадає нестандартним дітям в Україні, де, на жаль, з феноменом Нових Дітей недостатньо ознайомлені батьки і педагоги.

Вибрані

Більшість Нових Дітей говорять про своє призначення, особливу місію. Дехто говорить про це відкрито, інші ж просто тримаються окремо і щось замовчують. Часто вони спілкуються з невидимими друзями — ангелами, духовними наставниками, сутностями з паралельних світів... Стереотипно мислячі дорослі схильні ставитися до всього цього скептично і з підозрою, відправляючи дитину до психіатра чи екзорциста. Священик-екзорцист у будь-якому випадку не зашкодить. Проте батьки самі повинні щиро розмовляти зі своєю дитиною, постійно поглиблювати свої знання про світ, у якому ми живемо.

Психологічна допомога Новим Дітям має бути спрямована на покращення соціальних контактів

Таллінський психотерапевт екзистенціального спрямування Володимир Киреєв зауважує: «Ніякими іншими способами мені не вдавалося досі донести до свідомості людей, що ось уже більш як 30 років у світовій психіатрії не існує такого, як «психічне захворювання». Є розлади поведінки і розлади стану, феномен Індиго назвали за ознакою, виділеною екстрасенсорно. У будь-якому випадку, зміна термінології — вдалий спосіб полегшити людям розуміння того, що розлад поведінки і стану — не те ж саме, що тілесне захворювання, як, скажімо, туберкульоз. Якщо раніше деякі людські прояви визначали симптомами аутизму чи синдрому Аспергера, мозковою дисфункцією чи органічним ураженням мозку, синдромом гіперактивності чи нарцистичним розладом особистості і кваліфікували як діагноз, то тепер усе це і багато іншого стали називати ознаками феномену Індиго. І ефект таврування, погодьтеся, зникає. Одне ставлення — коли життя зводить тебе з шизофреніком як хворим. Зіткнення з хворо-

бою завжди фруструє. Це неприємно. І зовсім інше — коли ти зустрічаєш «Дитину Індиго», перше відчуття, яке ти, можливо, переживатимеш, — це здивування від зустрічі із заворожуючим іншим, що може викликати навіть радість.

Олена Ткачова, психотерапевт, науковий співробітник Українського науково-дослідного інституту соціальної і судової психіатрії і наркології, також говорить, що її тішить актуалізація теми Дітей Індиго. Вона вітає появу цього терміна, який дозволяє ставитися до них толерантніше: на місце тотального заперечення і бажання негайно «вставити у рамки» приходить обережна цікавість. Таким чином змінюється ставлення до цих дітей, виникають передумови для більш повного їх прийняття.

Пані Олена вважає Дітей Індиго носіями змін, які протистоять існуючій дійсності, щоб показати всім, що є інші способи спілкування. Вона стверджує, що ця проблема зараз постає невипадково. Такі діти були завжди. Але у різні часи до них по-різному ставилися. Зараз ми більш сумлінні у питаннях їх виховання, більш серйозно підходимо до проблеми їх розвитку.

Інтелектуальні ресурси у таких дітей досить могутні, вони здатні вирішувати ті самі завдання, які вирішують інші діти, але способи вирішення можуть при цьому сильно відрізнятися. Вони по-іншому бачать реальність, принципово інакше сприймають і обробляють інформацію. Зараз з'явилася можливість інакше говорити про таких дітей — не як про порушників поведінкових та інших норм, не як про важковиховуваних і некерованих, а як про дітей, до яких варто прислухатися, яких треба і можна розуміти. Вони є показниками якихось глибинних суспільних процесів. Те, що їм самим уже визначенням надано право бути такими, принципово відмінними від більшості, — це вже великий плюс.

Однак застосування до них нового поняття і процеси, які це супроводжують, приховують у собі певні «підводні камені». Ми повинні уникати надмірної ідеалізації образу таких дітей, виходячи з питання їх власної безпеки. Діти з подібним сприйняттям світу гірше адаптуються в суспільстві. Безумовно, у певних ситуаціях вони знаходять такі геніальні рішення, які нікому іншому не спадуть на гадку. Однак у більшості звичайних побутових ситуацій, які вимагають реалізації шаблонних поведінкових стратегій,

такі діти зі своїми нестандартними підходами до суспільства і його норм виглядають абсолютно безпомічними. Можливо, саме через це багато з них виявляються пацієнтами психіатрів. Важливо, щоб при цьому психіатрична чи психологічна допомога спрямовувалася на корекцію самооцінки і покращення соціальних контактів, а не на пошуки й усунення причин «шкідливої» поведінки. І вкрай важливо не перетворити роботу з ними в чергову секту.

Фізіологи фіксують істотні зміни в психофізичному розвитку сучасних дітей, звертають увагу на збільшення серед них кількості астеніків, тобто дітей, чутливіших до втоми, виснаження, а також з порушенням сну, подовженням термінів настання пубертатного періоду — перехідного підліткового віку. У середині 80-х років стали помічати явище, яке називається «децелерацією», на противагу «акселерації», про яку так багато говорили у 70-х роках. Тоді діти розвивалися швидко, дивували спритністю тіла й оптимізмом поглядів. Сьогоднішні децелерати погано рухаються, неспритні, сумні й образливі. Спостерігаються такі тенденції:

• фізичні параметри у підлітків 90-х років значно нижчі (на 10-18%), ніж у їх ровесників у 60-х роках;

• за останні 30 років кількість практично здорових першокласників (1 і 2 групи здоров'я) істотно знизилася;

• майже кожна третя дитина, котра навчається у простій школі, має невеликі відхилення у розвитку, які заважають їй отримувати добрі оцінки. Число т. зв. «невстигаючих» за останні 20 років зросло вдвічі;

• від 30 до 50% дітей, котрі йдуть у перші класи, мають ті чи інші відхилення у розвитку: опорно-рухового апарату, серцево-судинної і дихальної систем, страждають від гіподинамії;

• близько третини дітей у дитсадку мають підвищений рівень тривожності, часто збуджені, агресивні, капризні, важко підкоряються правилам, конфліктують з ровесниками;

• у практично здорових дітей 5-6-річного віку часто трапляється мінімальна церебральна недостатність (порушення моторики, астеноневротичні прояви і дислалія — порушення мови);

• більш як половина першокласників належать до категорії ризику шкільної, соматичної чи психофізичної дезадаптації;

багато з них виявляють розлади нервової системи ще у молодшій групі дитсадка;

Дезадаптація — порушення зв'язків з довколишнім світом, коли людина від старого ще не відвикла, а до нового ще не пристосувалася. Шкільна дезадаптація — це неспроможність засвоїти шкільну програму. Соматична дезадаптація — постійні хвороби, які призводять до затримки розвитку. Психофізична дезадаптація — труднощі, пов'язані з травмами центральної нервової системи.

Ще вчені фіксують зміну форми черепа у дітей сучасного покоління. Іншою виявляється і райдужна оболонка ока у «нових» дітей — вона має незвичайну форму зірочки. Деякі з Нових Дітей володіють іншим імунним захистом, іншою хвильовою формулою крові, іншими (додатковими) здатностями внутрішніх органів. Наприклад, печінка у них пристосована для перетравлення такої їжі, яку ми їжею не вважаємо. Вони покликані вижити в умовах екологічної катастрофи.

Особливі якості цих дітей можуть стати причиною психологічних проблем, якщо оточуючі не розуміють їх особливостей. Через відсутність дисципліни і контролю за їх поведінкою у них може розвинутися позірне відчуття незалежності, замикання у внутрішньому світі, через що виникає небезпека стати егоїстом.

У Нових Дітей практично відсутній комплекс неповноцінності. Вони переконані у своїй винятковості, і все, що відбувається довкола, — загальноприйняті правила і норми, — їх мало хвилює. Вони зі своїм світосприйняттям ідуть ніби «проти течії». За обставин, коли внутрішня духовність не розкрита, це може стати причиною асоціальної поведінки. Нерідко ставлення Індиго-підлітка до довколишньої дійсності нагадує битву з неминуче трагічним фіналом: або дійсність роздушить Індиго, або Індиго змінить дійсність (доступним у цей момент способом — аж до фізичного знищення).

Як бачимо, Діти Індиго мають не тільки могутній духовний потенціал, але й чимало труднощів і проблем, пов'язаних з особливостями їх нестандартної поведінки. Часто вони не можуть знайти спільної мови з ровесниками, не виправдовують очіку-

вань батьків, недисципліновані і погано вчаться у школі. Інколи ці проблеми переходять у доросле життя, стаючи на перешкоді успішній соціалізації, заважаючи кар'єрному росту й особистому життю людини.

Діти Індиго і гіперактивність

Поведінка «зірочок нової епохи» може настільки разюче відрізнятися від поведінки інших людей, що часто викликає незадоволення оточуючих. Ці діти нелегко пристосовуються до оточення і важко піддаються вихованню. Характерною рисою багатьох Дітей Індиго слід вважати наявність у них синдрому дефіциту уваги (СДУ) або синдрому гіперактивності і дефіциту уваги (СГДУ) (синоніми — гіперактивний розлад з дефіцитом уваги (ГРДУ), гіперкінетичний розлад). Тому сьогодні такі терміни, як СДУ, СГДУ і «Діти Індиго», інколи вживаються як синоніми, хоча це не тотожні поняття.

СГДУ може бути або не бути у Дітей Індиго. Лише деяка частина цієї групи дітей, яка, в силу індивідуальних особливостей і нестачі батьківської турботи, тепла й уваги, фрустрована, може отримати цей синдром. Краса вчинків Дітей Індиго проявляється тоді, коли їх підтримують батьки, голублять і леліють. У протилежному випадку дитина стає агресивною, неврівноваженою, руйнує все довкола.

Термін «синдром дефіциту уваги» (СДУ) говорить сам за себе: люди, які страждають СДУ, не в стані протягом тривалого часу займатися однією справою — їх здатність концентрувати увагу дуже короткочасна, вони легко відволікаються на щось нове.

При синдромі гіперактивності і дефіциту уваги (СГДУ) наявний дефіцит уваги, ускладнений гіперактивністю. Надмірно активні діти з порушенням сприйняття істотно відрізняються від дітей, котрим властива лише короткочасна увага. Вони не в змозі довго затримуватись на одному місці, часто дуже галасливі та імпульсивні. Гіперактивні СГДУ-діти часто викликають незадоволення, і навіть якщо порушення ще не діагностоване, ці діти все одно сприймаються батьками, вихователями в дитсадках, учите-

лями в школах, батьками інших дітей як «діти з проблемами». Якщо йде мова про гіперкінетичний синдром або «синдром непосиди», то, як правило, мають на увазі СГДУ.

Згідно з вказівками з діагностики Американської Асоціації психіатрів, діагнози СДУ і СГДУ вимагають наявності 9 симптомів гіперактивності-імпульсивності, які розвинулися в дитини до 7 років, зберігаються не менше 6 місяців і проявляються у досить тяжкій формі, що впливає на нормальне життя дитини в школі і суспільстві. Це такі симптоми у дитини:

Неуважність

1. Звертає мало уваги на деталі і робить помилки внаслідок своєї необережності.
2. Важко концентрує увагу.
3. Не слухає, коли з нею розмовляють.
4. Не в стані послідовно і до кінця виконати завдання.
5. Недостатньо організована.
6. Уникає завдань, які вимагають довгих ментальних зусиль або концентрації.
7. Часто губить свої речі.
8. Швидко відволікається.
9. Часто забудькувата у повсякденному житті.

Гіперактивність / імпульсивність

1. Часто «йорзає» або корчиться.
2. Часто покидає своє місце, коли повинна сидіти чи стояти.
3. Бігає довкола або кудись ховається.
4. Не може спокійно бавитися.
5. Постійно перебуває в русі, як «заведена».
6. Надмірно говірка.
7. Передчасно «випалює» відповідь.
8. Важко витримує перебування у черзі.
9. Часто перебиває інших або буває нав'язлива.

Діти, у котрих виявлений СГДУ, проявляють велику активність вже в утробі матері; вони більше рухаються і фізично міцніші, ніж інші новонароджені. У грудному віці їх дуже важко заспокоїти. Вони багато кричать, мало сплять як удень, так і вночі, на відміну від інших новонароджених.

Особливо темпераментних і рухливих дітей часто називають «дикими». У них слабо виражене почуття небезпеки, тому з ними частіше, ніж з іншими дітьми, трапляються нещасні випадки. У ясельних групах і дитячих садках вони часто викликають незадоволення через постійну біганину, крик і свою імпульсивність.

Рідко такі діти тривалий час можуть гратися однією іграшкою. Їм це швидко набридає. Вони можуть спокійно бавитися тільки з невеликою кількістю дітей. Багато дітей з СГДУ не беруть участі у групових іграх, усамітнюються десь у куточку. Часто під час ігор вони всіляко заважають іншим дітям, наприклад, перекидають вежі з кубиків або розривають дитячі малюнки, тому їх нерідко вважають асоціальними. Багато «гіперактивних» дітей ще у дитячому садку мають труднощі із засинанням і сном. Вони також набагато говірливіші від своїх однолітків і часто всіх перебивають.

Коли «гіперактивні» діти йдуть до школи, то ситуація ще більше ускладнюється, оскільки вимоги до дітей зростають. Тепер вони повинні тривалий час тихо і спокійно сидіти і слухати пояснення вчителя, поводитися дисципліновано. Відхилення в поведінці стають набагато більшою перешкодою, ніж раніше.

«Гіперактивним» дітям, як правило, дуже важко сидіти на одному місці. Вони часто «зривають» уроки або передчасно відповідають на запитання вчителя. Оскільки ступінь зосередженості в них дуже малий, вони не засвоюють більшої частини того, про що йдеться на уроці, і часто відволікаються на інші речі, наприклад, на те, що відбувається за вікном. Це не може не відбитися на їх шкільних успіхах. Для дітей з СГДУ домашні уроки стають мукою: вони сидять годинами над виконанням одного завдання, оскільки постійно відволікаються. Також при СГДУ характерні проблеми з грамотністю (дислексія) або з лічбою (дискалькулія).

Тепер багато «гіперактивних» дітей все більше замикаються в собі, оскільки вони погано адаптуються у великих групах. Наприклад, їм часом дуже важко дотримуватися правил гри, тому їх вважають порушниками спокою. Спалахи гніву, викликані різними стереотипами, виливаються в агресивну поведінку, яка може перейти у бійку. Оскільки ці діти переживають сильний дискомфорт, багато з них дуже нещасні. Вони хочуть зосередитися, але їх вистачає лише на короткий час.

У підлітковому віці у гіперактивних дітей з синдромом дефіциту уваги, як правило, гіперактивність зберігається. Водночас діти проявляють різні типи поведінки, інколи цілком протилежні: як безініціативність і бездіяльність, так і готовність будь-яку справу довести до кінця. Оскільки у своєму житті вони вже пережили недовіру з боку оточуючих і досі продовжують її відчувати, у багатьох з них розвивається депресія, причому інколи настільки сильна, що таким підліткам загрожує небезпека суїциду.

У дітей з СГДУ надзвичайно великий ризик опинитися під владою наркотиків. Підлітки пробують їх для того, щоби втекти від нестерпної реальності. Такий самий розвиток подій можливий і у Дітей Індиго.

За таких обставин батькам необхідна компетентна консультація. Її можна отримати у педіатра або іншого лікаря, котрий викликає довіру, від дитячого психолога або в консультаційному пункті з питань сім'ї і виховання. Допомогти можуть і такі фахівці як невролог, психіатр, психотерапевт, соціальний педагог.

Синдром гіперактивності і дефіциту уваги не слід розглядати як хворобу. Відмінності між носіями синдрому гіперактивності інколи настільки великі, що ні про яку універсальну «картину хвороби» не може бути й мови. Деякі критично налаштовані психологи сумніваються в тому, що СГДУ взагалі є патологічним порушенням. На їх думку, діагноз СГДУ зникне після того, як зміняться суспільні умови, які сьогодні, можливо, є причиною незвичної поведінки дітей. Це порушення може стати невдовзі зовсім неактуальним.

Якщо проаналізувати глибше, то це може виявитися насправді не порушенням, а особливістю сприйняття. Істинний синдром недостачі уваги відрізняє те, що дитина навіть при бажанні справді не може зосередитися на чомусь довше, ніж на 5-7 хвилин. А Діти Індиго, якщо їх по-справжньому щось захопило, займаються певною справою годинами. Проблеми з увагою означають переважно тільки те, що дитині нудна форма подачі матеріалу, їй не цікаво. Таким чином ці діти «випадають» із реальності, переносячись у позатілесний світ, де їм живеться краще і цікавіше.

Інколи Нові Діти починають послуговуватися мовою лише з 4-5 років. А до цього часу вони спілкуються з батьками очима

або телепатично. І це сприймається медициною як відхилення від норми. Часто в цій ситуації їм випадково ставлять діагноз «аутизм» (правда, лікарі не можуть зрозуміти, чому у таких випадках наявні далеко не всі симптоми, і в поведінці дитини присутні багато моментів, що явно суперечать такому діагнозу).

Насправді у таких дітей дуже добре розвинута шишкоподібна залоза, яка розташована в області міжбровної чакри. На думку екстрасенсів, саме вона відповідає за здатність людини до телепатії і яснобачення. Завдяки цій здатності у дітей зовсім не виникає складнощів у спілкуванні з людьми — вони прекрасно розуміють своє оточення. Проблеми виникають тоді, коли хтось із дорослих починає сумніватися в тому, що такий спосіб комунікації нормальний.

Чи завжди виправдано Дітей Індиго називають гіперактивними? При істинній гіперактивності дитина не може свідомо контролювати свою моторну діяльність і зупинитися, коли треба. Вона постійно в русі, але цей рух часто здійснюється бездумно. Подібній дитині справді дуже важко керувати своєю поведінкою. «Гіперактивність», приписувана Індиго, навпаки, пояснює іншу будову їх мозку. У цих дітей енергетичні канали функціонують таким чином, що дозволяють їм обробляти інформацію у багато разів швидше, ніж звичайно. Їх мозок здійснює цей процес зі швидкістю світла.

Характерною рисою Індиго є дуже цілісне образне сприйняття. Вони здатні, як блискавка, схоплювати великі реальні взаємозв'язки, а також тексти. Індиго мислять у 400-2000 разів швидше, ніж звичайні діти, у котрих мислення формується поступово: від думки до думки, від слова до слова. Ця обставина пояснює те, чому у Індиго такий високий, на грані геніальності, IQ. Саме тому часто буває, що коли дорослі, розмовляючи з Індиго, ставлять питання, ті миттєво відповідають і починають іншу тему, про яку співрозмовник лише встиг подумати! І ось цей надзвичайно високий рівень енергії та інтелекту Нових Дітей постійно шукає виходу в діях. І якщо вони, або дорослі довкола них, не знаходять застосування для цієї енергії — Індиго стає надзвичайно нудно. Тому для них украй важлива можливість постій-

ного самовираження через творчість, пізнавальну діяльність чи фізичну активність. Ці діти прийшли, щоб діяти. Адже ця енергія означає прагнення якнайшвидше і якнайповніше пережити життя, реалізувавши весь свій величезний творчий потенціал. Варто лише уявити собі, наскільки цим дітям треба бути терплячими до оточуючих, якщо ті й наполовину не відповідають їх ритму.

У більшості фахівців сьогодні відсутнє цілісне бачення і розуміння СГДУ. Непопулярно говорити про те, що у багатьох дітей причиною цього синдрому є цукор і його замінники, штучні барвники у харчових продуктах, а також жирна їжа, піддана термічній обробці, — усе це подразнює нервову систему і негативно впливає на мозок дитини. Крім того, причиною СГДУ часто є отрути, які входять до складу дитячих щеплень. Солі металів важко виводяться або взагалі не виводяться з організму дитини, стаючи постійними збудниками-подразниками її нервової системи. «Новонародженій дитині медики роблять щеплення БЦЖ, яке містить солі алюмінію! Про який імунітет після цього може бути мова? У НДІ «ЕНІО» практично щоденно приводять на корекцію дітей, які тією чи іншою мірою постраждали від щеплень. При цьому з кожним роком все більше випадків летального кінця», — констатує В. Рогожкін [126, с. 99].

Але найголовніше те, що у дітей рівня свідомості Індиго і вище інакше працює мозок. Якщо дитина сприймає інформацію на космічних швидкостях, то на уроці їй нудно, її увага перемикається на інші світи, а не використана конструктивно енергія просто витікає через край. Чим вищий рівень свідомості людини, тим більше у неї енергії, і це закономірність, а не хвороба.

Складається парадоксальна ситуація: від природи енергійну Дитину Індиго, «напхану» вакцинами і неприродною їжею, учителі намагаються «приборкати» виховними методами, психологи — біхевіоральними, а лікарі —лікувати пігулками. Насправді ж необхідно припинити отруювати організми наших дітей хімічними речовинами, а також переглянути шкільні програми і методики. Слід зрозуміти, що проблема не так в дітях, як в умовах, створених старим світом, з його дисгармонійним мисленням і діяльністю.

Розглядаючи проблему «Діти Індиго і гіперактивність», можна зробити такі висновки:

1. Як правило, хворі не діти, — **хворий той світ, до якого вони стараються пристосуватися,** світ, повний неприродності і фальші. *Діти Індиго — нормальні діти у ненормальному світі.*

2. Діти Індиго **страждають від нестачі уваги з боку дорослих** (батьків, педагогів), допомоги і підтримки котрих вони так потребують.

3. Діти Індиго готуються виконати нелегку місію — зміна державної, освітньої і соціальної систем. Вони — воїни, бунтарі, першопрохідці, руйнівники стандартів. У житті вони потребують найвищого ступеня стимуляції і збудження. **Їх мозок ніби спеціально пристосований до високих навантажень,** і якщо довколишнє середовище не забезпечує їм достатніх стимулів, то вони шукають або створюють ці стимули самі.

4. Діти піддаються нападкам і насмішкам — з боку членів своїх сімей, учителів чи однолітків. Вони починають соромитися самих себе. Цей сором і приниження затьмарює ті дивовижні таланти, якими вони володіють. **Багато проблем з поведінкою пов'язані з цим почуттям сорому і завданими їм образами,** а не нібито виявленим у них гіперактивним розладом чи СДУ.

5. У Дітей Індиго загострена чутливість, вони наділені «духовним детектором брехні». **Їх агресія — часто реакція на брехню.**

6. Учені виявили **тісний зв'язок між СДУ і гіперактивністю та екологічними токсинами.** Імунна система Дітей Індиго (багато з них живуть перше життя на Землі) не настільки дозріла, щоб асимілювати земні токсини, що містяться в продуктах харчування, воді, повітрі, побутовій хімії, штучному освітленні, а також у людських взаєминах.

7. Причиною розладів поведінки Нових Дітей нерідко є **внутрішня пустка і біль, пов'язані з втратою життєвої цілі і невиконанням духовної місії.**

8. **«Психічні атаки» — негативні думки інших людей —** призводять до підвищення тиску, частоти серцевого ритму, що породжує неспокій і гіперактивність.

9. **Негативна енергія, перейнята в інших людей,** виводить Нових Дітей з рівноваги, їм необхідне перш за все енергетичне і духовне зцілення.

Медикаментозне лікування Дітей Індиго є подвійною проблемою. З одного боку, це дає їм можливість пристосовуватися до інших дітей, задовольняти вимоги батьків і педагогів. Ці препарати інколи приносять полегшення, заглушують біль і душевну пустку. Але ціна непомірно висока: їх духовні таланти будуть пригнічені хімічними препаратами. Ті Діти Індиго, котрі приймають психотропні засоби, швидко втрачають свою інтуїцію, духовні якості, бойовий дух. Вони перетворюються в апатичних конформістів, забуваючи про свою життєву Ціль.

Можна запропонувати такі **немедикаментозні методи відновлення рівноваги:**

1) гармонізація оточення, сім'ї;
2) спілкування з природою, високим мистецтвом;
3) молитва, ангельська терапія;
4) альтернативна медицина;
5) фізичні вправи (спортивний біг, швидка хода, плавання, велоспорт) — підвищують виділення серотоніну в мозку та інших медіаторів доброго настрою;
6) дієта, здорова їжа і повноцінний сон;
7) творча діяльність — дає вихід їх могутній енергії.

Отже, дефіцит уваги — не суто медичний, а соціально-психологічний діагноз нашого сучасного суспільства, наших сімей, батьків і вчителів. Цей «діагноз» можна з упевненістю ставити не дітям, а дорослим. Ми не повинні забувати, що саме духовно-психічна увага з боку дорослих, і в першу чергу батьків, сприяє максимальному розвитку творчих здібностей дитини і її свідомості. Якщо дорослі вимагають від дитини навчальних чи творчих успіхів, але для них самих це не становить великої цінності і не викликає інтересу, навряд чи вони досягнуть якогось серйозного результату. Сучасний учень молодших класів, котрий опановує перевантажену інформацією навчальну програму, потребує того, щоб його цінності перебували в резонансі з істинними цінностями його батьків. Попри достатньо високий рівень пізнавальних можливостей сучасних дітей, їм не вистачає творчої мотивації,

бажання працювати і вчитися. Якби вони бачили таке бажання у батьків та інших дорослих! Сьогодні виховувати нове покоління на декларативних тезах, без особистого прикладу подвижництва й ентузіазму, не вдасться.

Латвійський фахівець з феномену Дітей Індиго, психолог Аеліта Фолкмане, викладач Міжнародного тахіонного інституту духовності і науки, пов'язує масову появу Нових Дітей із впливом космічних енергій. На її думку, сьогодні різко підвищується частота вібрацій космічних потоків, що викликає у людей реакцію очищення — у фізичному, емоційному, ментальному і духовному планах. Свідомість звільняється від негативних блоків і емоцій. Природний результат такого очищення — поява надприродних здібностей. В принципі, це нормальні здібності. Просто за брудом негативних мислеформ, у розладі з вищими духовними і природними законами ми не бачимо тонкої реальності за межами матеріального світу. Нові Діти можуть бачити фізичний стан людини, телепатично читати думки, зцілювати руками, спілкуватися з тваринами, з природою, зчитувати інформацію з предметів... У когось ці здібності проявлені яскравіше, у когось слабше. Але ці діти бачать світ набагато ширше, ніж пропонує сучасна школа з її матеріалістичною методологією. Якщо Дітей Індиго через їх «дивацтва» починають висміювати, їх обдарування можуть закритися. Дитина при цьому почуває себе пригніченою. Втрата контакту зі своїм вищим «Я» веде до депресії, алкоголізму, наркотиків чи дитячого суїциду.

Проблему гіперактивності Нових Дітей Аеліта Фолкмане коментує так, що це не діти гіперактивні, а дорослі, котрі їх оточують, загальмовані. Люди із заблокованими енергоінформаційними каналами отримують меншу кількість енергії. Для них незвична «надшвидкісна» реакція Нових Дітей. Їм важко сидіти на уроках і слухати лекції. Якщо у дитини циркулює багато енергії, вона повинна її кудись вкладати, а її змушують непорушно сидіти за партою.

Дитина взагалі пізнає світ методом занурення. Їй потрібно до всього доторкнутися, все розглянути, пропустити через переживання і відчуття. А в школі переважно навчають через слухання,

логіку. Це так званий аудіолінеарний спосіб навчання. Він добрий для тих, у кого сильно розвинута ліва півкуля. А у Нових Дітей, навпаки, активніша права півкуля, так зване візуально-об'ємне, просторове сприйняття. «Правопівкульні» діти спочатку сприймають цілісність якого-небудь явища, а потім уже вибирають, які деталі вони хочуть вивчити глибше. У школі ж, навпаки, навчання побудоване від частини до цілого. Дитина не розуміє, навіщо ці деталі і куди їх прилаштувати. Якщо вона не бачить цілого, їй стає нудно і виникає те, чому психологи і медики дали назву — синдром дефіциту уваги. Хоча насправді це дефіцит уваги дорослих до дітей.

Схильність Дітей Індиго до насильства та асоціальної поведінки Аеліта Фолкмане пояснює тим, що вони відображають свідомість і реальність дорослого світу. Адже ми проявляємо насильство на кожному кроці. Коли споживаємо їжу, насичену хімікатами — здійснюємо насильство над своїм організмом. Коли працюємо, не люблячи своєї професії — ґвалтуємо душу. Коли наповнюємо простір дисгармонійними думками, музикою, мовою — це насильство над енергоінформаційною системою людини. Діти Індиго поставлені, як дзеркало, прямо у нас перед очима, щоб ми реально побачили себе. Їх місія — віддзеркалювати сучасний стан нашої цивілізації — інколи через насильство. Їх завдання — змести з лиця Землі всі дисфункціональні суспільні системи.

Аеліта Фолкмане згадує й інші групи Нових Дітей, котрі, на відміну від Дітей Індиго, є будівниками нових гармонійних систем. У деяких з них талант цілителів, котрі здатні зцілювати на духовному рівні не тільки окремих особистостей, а й колективну свідомість. «Діти райдуги» покликані показувати людям нове ставлення до світу, інші моделі господарювання, інший спосіб життя. У «дітей дельфінів» дуже сильно розвинута здатність телепатичного спілкування з дельфінами. «Зоряні діти» контактують з позаземними цивілізаціями або самі мають до них стосунок, є провідниками інформації від інших світів. Усі Нові Діти працюють як каталізатор духовного росту — сім'ї, школи, всього людського суспільства.

Особистісні самохарактеристики дорослих Індиго

Самі Індиго, котрі вже подорослішали і зрозуміли свої особливості, наводять такі особистісні характеристики, які допомагають упізнати їх:

• *Дивляться в очі.* Небагато людей дивляться прямо в очі під час розмови, тому це одна з найважливіших і найбільш очевидних ознак дітей чи дорослих Індиго. Вони люблять дивитися в очі. Адже очі — дзеркало душі. Вони знають це, і можуть дізнатися про вас за хвилину, дивлячись вам в очі, більше, ніж ви розказали б про себе за цілий день. Це змушує багатьох людей почуватися незатишно, але такий шлях Індиго.

• *Вольові.* Індиго вольові і цілеспрямовані, і через це легко наживають собі ворогів.

• *Лояльні.* Індиго дуже лояльні до своїх друзів, і їм важко, коли їх лояльність не повертається добром. Вони зможуть легко піти далі, але будуть «зализувати рани» доти, доки не зрозуміють, чому так сталося.

• *Сильні у пристрастях.* Індиго переживають сильні почуття практично стосовно всього, що хвилює їх. Їм про все треба висловитися, і вони здатні говорити практично на будь-яку тему.

• *Правопівкульні.* Їм подобається музика, живопис, література, письменництво, приваблює духовність. Водночас, якщо вони вважають комп'ютер творчим інструментом, то чудово контактують з ним. Завдяки глибинному розумінню і здатності вчитися всього вони можуть створювати те, що більшість вважає справою лівопівкульних людей. Якщо праця творча і виконується з любов'ю — не має значення, що вони роблять чи наскільки це складно.

• *Рухомі злістю.* До того часу, поки Індиго по-справжньому не зрозуміють, хто вони і чому їх життя до цього моменту було таким важким, злість буде їх основною рушійною силою. Злість на нечесність, на людей, котрі спричиняють страждання у цьому світі, злість на своє минуле, на авторитети тощо. Поки вони не досягнуть згоди з самими собою, своєю ціллю, доти витрачатимуть багато енергії на агресію. Інколи інші люди помічають їх внутрішню

озлобленість задовго до того, як вони захочуть принаймні визнати, що вона існує.

• *Ставлення до грошей.* Оскільки їх важко назвати людьми «золотої середини», то вони здатні або накопичувати багато грошей і вести фінансово стабільне життя, або ж належать до типу «голодного художника», котрий ледве здатний заробити на життя. Прийшовши до згоди з собою, вони мають визнати, що допомагати іншим, виконувати своє призначення і заробляти гроші — речі несумісні. Заробляти необхідно, щоб забезпечити можливість духовних пошуків. Бути духовним не означає бути бідним.

• *Учителі.* Індиго — завжди учителі в тому чи іншому розумінні, не завжди в традиційному. Людина, котра лікує бесідами — це також учитель. Якщо Індиго йдуть у цілительство, то швидше будуть теоретиками, ніж практиками. Все, що вони роблять, розглядають як спробу учительства.

• *Високоінтелектуальні.* Ця якість, як не парадоксально, часто є джерелом неприємностей. Ще у дитинстві вона може виявитися причиною приниження гідності батька чи наставника, котрі не можуть впоратись з високоінтелектуальною дитиною, тому таким дітям часто не дозволяють розвинути свої таланти. Індиго або використовуватимуть свій інтелект, або гратимуть роль дурників, і знову на цій дорозі нема середини. Інші люди завжди зауважують розум Індиго, незалежно від того, що він робить, і часто до того, як сам Індиго зможе допустити в собі цю властивість.

• *Чесність, яка спричиняє біль.* Звичайні діти ставляться до чесності не так, як Індиго. Вони не бачать у ній необхідності і часто вважають її жорстокою. Якщо Індиго не можуть бути чесні, вони віддадуть перевагу мовчанню, тому що йти дорогою напівчесності вони вважають руйнівним для себе. Не-Індиго краще не запитувати Індиго ні про що, якщо вони не готові мати справу з прямою чесністю. Нечесність — це гра, а Індиго не грають в «ігри» і почувають себе приниженими в іншому випадку.

• *Руйнівники Системи.* Це стосується багатьох сфер. Вони мають відразу до традиційного навчання, тому знаходять альтернативні шляхи, наприклад, навчання вдома. Їм подобається вчитися і вчити, але не усталеними способами. У лікуванні вони віддають перевагу нетрадиційній медицині. В уряді вони будуть справля-

тися з ситуацією, використовуючи нестандартні підходи. Якщо змінюється будь-яка система, то Індиго буде тією людиною, котра розмірковуватиме над її зміною або відкрито змінюватиме її.

• *Робота.* Індиго працюють поодинці, як приватні власники і т.п., але встигають дуже багато і, як правило, випереджують інших. Але у колективі вони одразу вирізняються або вираженою комунікабельністю, або, навпаки, замкнутістю (нема середини). Жінка, ймовірно, через свою силу волі буде створювати тертя з колегами. Якщо відомо, що вона — Індиго і її розуміють, то це один з найкращих працівників. Їм потрібно, щоб до них виявляли повагу, оскільки вони працюють не так як інші, але напевно виконують свою роботу на 150 %.

• *Депресії.* Якщо Індиго не «прокинулися» або почувають себе нещасними тому, що не виконують свою Місію, це найчастіше буде проявлятися в депресії. Як результат, наркотики, алкоголь, різні порушення внаслідок неправильного харчування чи розлади поведінки. Це може відбуватися і тому, що в дитинстві вони відчували себе неповноцінними з вини батьків.

Надчутливість Нових Дітей може спричиняти їх саморуйнування

Багато хто зауважує, що при взаємодії з Дітьми Нового Покоління не слід змінювати їх «важкі» якості. Треба лише зрозуміти причини, чому діти зараз чинять так, а не інакше, і знайти пояснення способу їх думок і дій — у цьому ключ до успішної взаємодії.

Річ у тім, що Діти Нового Часу мають підвищену чутливість до колективного середовища, у якому живуть (сім'я, школа чи суспільство взагалі). Ця чутливість — частина їх енергоінформаційної структури, яка зчитує енергетичні поля оточуючих. Такі діти перебувають поряд з людьми і відчувають усі їх болі, страждання, негаразди в сім'ї і пропускають це все через себе, очищуючи простір. Екстрасенси сканували поля таких дітей після цілого дня, проведеного в дитячому садку чи школі, і визначили, що енергетичні центри у них були заблоковані. Якщо їм у таких випадках не допомагати очищуватися енергетично, вони можуть

стати плаксивими і примхливими на той час, поки самостійно не відновляться.

Надчутливість дозволяє Новим Дітям налаштовуватися на переважаючий у їх оточенні рівень свідомості. І якраз ця чутливість може сприяти саморуйнуванню дитини, якщо вона надовго потрапить у негативне середовище. Індиго діють не тільки як Дзеркало відносин довкола, а ще як могутні провідники енергій. І якщо вони самі стають розбалансованими, то їм доводиться стикатися з серйозними проблемами, що часто виражаються гіперактивністю, некерованістю або хворобою.

Батьки і вчителі часто думають, що давати дитині ліки — це єдиний спосіб змусити її вчитися і розвиватися. Дітям з розладом уваги і гіперактивністю, а також Дітям Індиго, котрі чинять против системі виховання, лікарі приписують амфетаміни — лікарські препарати, які належать до наркотичних речовин. Вважається, що вони не викликають звикання у дітей і нешкідливі, але це не доведено, проте відомо, що ці препарати притуплюють творчі здібності та інтуїцію. Такими дітьми стає легше керувати, але їх інтелект страждає. Тому, навіть якщо дуже важко управляти своїми нестандартними дітьми, перш ніж повірити лікареві і приступити до медикаментозного лікування, батьки повинні ретельно все зважити.

Зараз багато представників альтернативної медицини успішно працюють з Новими Дітьми за допомогою дієти, гомеопатії, фітотерапії, хіропрактики, рейкі та інших методів.

Доктор Роберт Джерард, автор книг про активацію ДНК, стверджує, що у Дітей Індиго є все, що їм необхідно, це ми не маємо того, що є у них. Він розповідає, що одного разу взяв свою чотирирічну доньку на тренінг із самозцілення, і, коли намалював на дошці схему ДНК і запитав в аудиторії: «Що означають ось ці частини ДНК?», ніхто не міг відповісти. А дитина здивовано сказала: «Як, ви не знаєте? Ви що, не бачите? Адже це Божественний код!» А коли їй було десь 8-9 років, і хтось із дорослих запитав, ким вона хотіла би бути, коли виросте, вона відповіла: «Я вже є!». Цих дітей вирізняє дуже багатий набір творчої енергії. І в багатьох випадках батьки просто не

знають, що з цим робити. Діти Індиго бачать багато того, що не дано нам. І наше завдання — почути це, не ігнорувати, дати можливість виходу. Створити таку суспільну систему, де вони могли би це проявляти. А нам на цих проявах треба вчитися. Дитина Індиго — перш за все творча істота. І якщо ця творчість не буде проявлятися, виникне конфлікт. Головне — навчитися не пригнічувати дитину.

Якщо раніше дорослі вважали, що діти — це пластилін, з якого, поки дитина мала, можна виліпити все, що забажаєш; якщо матеріалістична педагогіка базувалася на твердженні Дж. Локка про те, що «душа людини — чиста дошка, на якій досвід малює свої візерунки», то сьогодні ми все більше переконуємося, що дитина народжується не чистим листом паперу, а вже значною мірою сформованою особистістю, яку неможливо переробити на свій лад. Зручні для педагогів формулювання «золота середина» або «сіра миша» — не про Нових Дітей. Вони навдивовижу талановиті. Доктор філософії Дорін Вйорче стверджує, що «*Діти Індиго народжуються обдарованими від Бога. Однак наше закостеніле суспільство, яке звикло до традиційного енергообміну, душить у них таланти*».

Дітям Індиго властива недитяча мудрість. Фахівці Туринського дослідницького центру «Лоссерваторіо дель Іммажінаріо» спробували з'ясувати, що хотіли б отримати на день народження у подарунок Нові Діти віком від трьох до одинадцяти років. Було опитано 1100 дітей. Виявилося, що майже всі хочуть нематеріальних подарунків. Наприклад, щоб одужав дідусь чи братчик, щоб не сварилися батьки. Якщо ж іде мова про матеріальні предмети, то це, як правило, такі, яких неможливо купити: «мітла, як у мами, на якій можна літати», «коза, яка може співати» тощо.

Хоча Діти Індиго є відносно новою групою істот, їх недитяча мудрість показує нам більш людяний і сповнений любові спосіб існування. Наші діти закликають нас вилучити з нашого лексикону слова *вина і жертва* і замінити їх такими позитивними поняттями, як *надія, співчуття і безумовна любов*. Діти дають нам можливість практикуватися у цих далеко не нових істинах. Діти

Індиго несуть на собі печать божественних дарів. Вони пропонують нам освоїти новий підхід до них і до самих себе:

• Вони нагадують нам про необхідність бути «тут і зараз» у всіх наших взаємовідносинах.

• Вони просять нас бути відповідальними за те, що ми говоримо і проектуємо на світ, — як на рівні свідомості, так і підсвідомості.

• Вони просять нас взяти відповідальність за своє життя на самих себе.

• Ці «царствені особи», як у дзеркалі, відображають цінність кожного з нас. Адже всі ми — духовні сутності, котрі набувають досвіду існування в фізичному світі тут, на Землі.

Ретельна турбота про тіло необхідна. Здорове тіло, яке перебуває в тонусі й отримує з їжею усе необхідне, буває більш сприйнятливе до високих вібрацій. Слід дотримуватися здорової дієти, вживаючи якнайменше м'яса. Це пояснюється тим, що кожна їжа має свою частоту вібрацій. Продукти з високими вібраціями сприяють тому, що тіло резонує також на вищому рівні, і людина легко може залишатися сконцентрованою на своїй вищій сутності. Чим вища частота вібрацій нашого тіла, тим яскравіше проявляються наші інтуїтивні здібності, і ми стаємо більш чутливими до сигналів, які посилають наші духовні наставники.

Жива свіжа їжа — овочі, фрукти, паростки злакових — має найбільшу частоту вібрацій. Мертва, заморожена, смажена чи переварена їжа — найменшу. Низькочастотними також є цукор, харчові барвники, консерванти і пестициди (вони несуть енергії смерті), якими обробляються консервовані продукти. Дотримуючись вегетаріанської дієти й уникаючи хімічних речовин, ми допомагаємо собі і своїй дитині набути високу частоту вібрацій, яка необхідна для того, щоб наші тіла стали провідниками енергій Нової Епохи.

Засоби масової інформації — телебачення, газети, радіо, кіно, Інтернет — також мають свої вібрації. Вони базуються на негативі, страхові і також мають низькі частоти. Ті, хто сповнений високодуховної любові, мають високі вібрації. Важливо, щоб у нашому домі атмосфера трималась на найвищому рівні вібрацій. Тому фахівці радять якнайменше слухати новини і не тримати вдома журналів і газет. Необхідно молитися, щоб отримати духо-

вне водіння зверху, яке допоможе тримати дитину осторонь від негативу, поширюваного ЗМІ.

І необхідно пам'ятати про силу прощення. Коли в нашій свідомості присутня енергія непрощення, ми залишаємося в тенетах старої сили. Тим ми утримуємо себе в світі, де править его. А там царює хаос і жах. Якщо ж ми прощаємо себе і світ, то переміщуємо свій центр притягання у світ істинної любові і Духа, де все перебуває в рівновазі і гармонії.

Діти Індиго орієнтовані на відчуття, в тому числі і на тактильні. Вони посилають і отримують інформацію з допомогою емоцій і фізичних відчуттів. Ясночуття є однією з форм психічної комунікації, яка часто називається інтуїцією або телепатією. Будучи кінестетиками, вони стикаються з труднощами у навчанні через зорове і слухове сприйняття, тому часто відчувають потребу у тактильній стимуляції, яка допомагає їм пізнавати з допомогою інших відчуттів. Це означає, що їм може бути потрібний якийсь предмет, до якого вони можуть торкатися, поки задіяні їх очі і вуха. З цією метою, як у школі, так і вдома, рекомендовано давати дитині і дозволяти під час занять тримати в одній руці маленький м'який м'ячик або інший предмет, який можна пом'яти в руках. Стимуляція рецепторів на пальцях рук під час виконання навчальних завдань може підвищити ефективність навчання через слух і зір. Це може також сприяти більш прийнятній і спокійній поведінці дитини на уроці.

Дитина Індиго — це справжній подарунок світові. Коли ми свідомо звертаємося до Бога за допомогою у вихованні Дитини Індиго, цей процес стає радісним і наповненим сенсом моментом на нашому життєвому шляху, що веде до здійснення божественного призначення.

Нові Діти володіють набагато вищим, відмінним від нашого, рівнем свідомості. Вони є доказом еволюції людської думки і розширенням її за рамки «старих енергій» попередніх поколінь. Ці діти — справжні творці нового світу, мудрі древні душі і найбільша надія на майбутнє нашої планети. Вони зацікавлені в установленні миру у своєму домі, між батьками. Їх гуманістичні інстинкти буквально «вмонтовані» у їх сутність і проявляються з раннього дитинства.

Вони знають, що належать світові. Вони є новим кроком в еволюції людства. Вони втілюють у собі більш досконалу свідомість, про яку ми не могли навіть мріяти!

Багато духовних і релігійних дослідників вказують на глобальний феномен Індиго і стверджують, що він став поштовхом для зміни в пророцтвах, які стосуються долі роду людського. Цей феномен говорить нам про значний крок в еволюції людства. Він зводить нанівець зловісні передбачення про кінець світу, про які говорилося в давніх манускриптах, і актуалізує нову духовну інформацію, яка стверджує, що люди можуть змінити свою долю, позбавившись страху і ненависті і спрямувавши себе до кращого майбутнього.

ДІТИ НОВОЇ СВІДОМОСТІ І ПРОБЛЕМА ДУХОВНОГО РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ

Хто ти, Людино? Що ти, Людино?
Скільки віків, скільки замків!
Духу і серця твого бригантина
Рветься крізь марево кар і гріхів.

Боги й пороги, межі й мережі...
Всього було і донині ще є.
Та в зореноснім грізнім безмежжі
Сонце твоє небувале встає.

Здрастуй, Людино, Сонця дитино!
Крила здійми у надзоряний дім.
Ти не билина, ти не крижина, —
Хмара з дощем, блискавиця і грім!

Змучену Землю палко і ніжно
В серце візьми і сльозою омий.
Доки з тобою Мати-Вітчизна,
Доти і вічний шлях вогняний.

...Не забудь. Не забудь,
Що Людина — то Зоряний Птах.
Не спини свій політ
На покритих плодами полях.

То — лиш мить для спочинку...
А далі — ізнову у путь.
Лине пісня від зір —
Пісню Вічної Матері чуть.

Олесь Бердник

Цілі і методи духовного розвитку людини

Проблема духовності з кінця XX ст. займає особливе місце у філософських і педагогічних розвідках. Це пов'язано з необхідністю осмислення самоцінності людини, її сутнісних характеристик, однією з яких і є духовність. Учені звертають увагу на кризу духовності, «духовну катастрофу» та можливості духовного відродження й оновлення людства.

Сьогодні проблематика духовності є об'єктом вивчення у працях В. Возняка, С. Кримського, В. Ксенофантова, А. Осіпова, Г. Платонова, В. Резинова, В. Табачковського, М. Савчина, А. Алексеєнка, В. Онищенка, Г. Васяновича, Т. Тюріної, Е. Помиткіна та ін., котрі духовність аналізують у рамках сучасного соціокультурного контексту, наголошуючи на доцільності застосування у вивченні феномена духовності екзистенціальної методології, висувають проблему визначення змісту духовності.

Аналіз проблеми духовності особливо актуальний у наш час нестабільності і неспокою в суспільстві, панування скептичних і нігілістичних настроїв, втрати віри, розчарування і збайдужіння великої кількості людей.

Проблема духовності належить до т. зв. одвічних проблем. Вона порушується багатьма науками як на емпіричному, так і теоретичному рівнях. Її вивчають психологія, історія, філософія, релігієзнавство, культурологія, літературознавство, етика, естетика та ін. дисципліни, а також езотеричні науки. Проблема духовності, її змісту і значення є істотною частиною проблеми сенсу людського життя, сутності і призначення людини.

Сьогодні ми відчуваємо дефіцит любові, милосердя, терпимості, смирення, мудрості на всіх соціальних щаблях, починаючи від найвищих — президентів і парламентів та урядів, працівників науки, освіти, мистецтва, і завершуючи родинним життям, буттям пересічної особистості. А це спонукає нас з особливою гостротою ставити питання: що таке духовність, яка її структура? як вона проявляється в людському житті? які форми духовності виводять нас на розуміння цілей і завдань людського суспільного життя? як можна шляхом самовдосконалення сформувати духовність? яким чином через

духовність можна дійти до осмислення основ буття, його одвічних непорушних начал? як можна стати духовною людиною, навіщо це потрібно і чи є духовність дійсною противагою злу?.. Нелегко дати однозначні відповіді на поставлені питання через складний і багатогранний характер досліджуваного феномена.

У філософській літературі немає чіткого уявлення про духовність як об'єкт дослідження. Її намагаються осмислити в різних площинах, починаючи від історичної пам'яті і закінчуючи психічною діяльністю людини. Деякі філософи визначають сутність духовності через взаємозв'язок найвищих цінностей — істина, добро, краса. Інколи зміст духовності пояснюють як поєднання моральності, гуманності, здатності до вольового регулювання чуттєвої сфери, а також як морально зорієнтовані волю і розум.

У тлумачення поняття «духовність» вкладається різний зміст. Цьому терміну часто надають підвищеного, сакрального змісту, який нібито розуміється відразу, без жодних пояснень. Немає чітких і однозначних визначень духовності. За радянських часів, коли панував однобічний матеріалізм, поняття духовності трактували поверхнево, хоча й широко послуговувалися ним у науці і пропагандистській діяльності. Ігнорувався релігійний підхід до проблеми духовності. Сьогодні може постати інша крайність, обумовлена зацікавленням релігією і відродженням релігійності. Знову виникає небезпека спрощеного розуміння і тлумачення явища духовності. Показна релігійність, що набуває масового характеру, послуговується гаслом «не бути, а видаватися», а тому далека від справжньої духовності. Необхідною є зміна пріоритетів: від зовнішнього до внутрішнього, від етикету до основ життя. Істинна духовність є результатом наполегливої і цілеспрямованої роботи людини (народу) над собою за власним вибором, без будь-якого зовнішнього тиску.

У дослідженні поняття духовності можна прослідкувати дві тенденції: по-перше, раціоналістична, породжена впевненістю, що все можна піддати аналізові розуму (історичну свідомість, психічну діяльність, ціннісний зміст свідомості та ін.) і дати чітке логічне обґрунтування духовності; по-друге, ірраціоналістична — виявляється у сфері емоцій, передчуттів, осяяння, вона більше спирається на інтуїтивне осягнення духовності.

Духовність найкраще проявляється в самому житті, у внутрішньому світі людини. Для її осягнення не завжди придатний метод раціонального конструювання, а швидше ірраціональні роздуми і стани (внутрішнє просвітлення, інтелектуальне споглядання, участь у богослужіннях та ін.). Коли сердечна інтуїція поєднана з розумом, відбувається прорив у досконалість, де немає суперечностей, а є найвищий рівень синтезу.

Про духовність важко виробити поняття, але можна вловити, відчути ознаки духу. Це, за М. Бердяєвим, свобода, сенс, творча активність, цілісність, любов, звернення до найвищого божественного світу і єднання з ним. Якщо силкуватися осягнути духовне лише раціональним шляхом, то це буде його профанація і приниження.

Отже, перспективним є осмислення проблеми духовності у поєднанні філософсько-езотеричного і релігійного знання. Ознайомлення з багатогранною філософською, релігійною та езотеричною спадщиною дозволяє дивитися на духовність як на нерозривну єдність раціонального та ірраціонального начал.

Духовність розглядається у тісному взаємозв'язку з проблемами духовного виробництва, потреб, інтересів, цінностей, ідеалів, свідомості та ін. Вона вивчається на рівні людини, етносу, суспільства, культури, цивілізації. Існує необхідність наповнення цього поняття таким змістом, який дає можливість визначити духовність через призму вселюдської моральності (почуття обов'язку, совість, відповідальність, надія, віра, любов, терпимість, толерантність, повага до думок і почуттів інших людей тощо). Необхідний цілісний аналіз духовності як явища і сутності, змісту і форм вияву в житті людини і суспільства, як причини і можливих наслідків, шляхів її досягнення і поширення.

Поняття «духовність» є похідним від слова «дух», яке сягає своїми витоками античної філософії. У перекладі з латини, грецької, давньоєврейської воно означає порух повітря, подих, дихання (носій життя, саме життя). Це подих Бога, дар життя, який походить від Бога і до Бога повертається. Тлумачення духу як найвищої сили, яку вдихає в людину Бог, властиве передусім релігії. Для філософії більш характерне тлумачення духу як розуму, який позначає у грецькій філософії поняття нус (ноос), тобто розум, інтелект, логос. Головною ознакою духу у більшості давньогрець-

ких, як і пізніших європейських раціоналістичних теорій, є інтелектуальне начало, яке підноситься над чуттєвим світом.

Українська філософська думка як унікальна форма вираження духовності українського народу кордоцентрична, акцентує на переважаючій ролі емоційно-вольового начала, «серця» як осереддя духовності. Українська «філософія серця» має надзвичайно великий духовний потенціал і перспективи розвитку. Вона вказує, що в духовності поєднані сердечність і розум за домінування першого елемента.

В езотеричній літературі існує гіпотеза, що духовність людини — це триєдність розуму, волі і серця, які зросли на ґрунті віри в Духа, Найвищий Розум, присутній у кожному із нас. Тому виховати духовність практично неможливо. Можна лише дати людині знання і вказати на те, що вона є дух. А далі все залежатиме лише від неї.

Суспільство через різні соціальні інститути розвиває в людині переважно силу розуму. Проте сила розуму приходить не лише через освітні заклади, а формується шляхом осягнення духовного досвіду людства, передусім через читання духовної літератури. Силу волі людина гартує, долаючи життєві негаразди та перешкоди. А щодо виховання серця, любові суспільство істотно недопрацьовує. Часто всупереч суспільним законам і стереотипам людина покликана плекати в собі любов через єднання з Богом.

Справді, духовність — це не досконале знання Святого Письма і навіть не чудові виховання й освіта. Це відблиск Вищої правди в людській душі, Боголюдський стан, те, що дається згори. Це те, що є не природним, а надприродним. Адже тільки той, хто вірить у надприродне, може тверезо дивитися на природне. Духовна сила в прихованому стані є в людині, і має настати її пробудження.

Істинну духовність неможливо розкрити без пізнання Бога. Пізнання Бога відбувається у двох формах: у вигляді ідеї та живого Бога. Філософія працює з ідеєю Бога. Для інтелектуального рівня ідея Бога — найвищий прояв духовності. Але ідея — це форма знання, а знання про Бога могло виникнути лише з досвіду (особистого чи колективного) контактування з Вищою силою. У житті ідеї Бога недостатньо — потрібний досвід життя з Богом і в Богові через серце, інтуїцію. Найвищим варіантом духовності

є сприйняття Бога як живої особистості, практикування діалогу з Ним. Як стверджується в ісихазмі, серце — це приймальна зала Господня, і ми не можемо спілкуватися з Богом деінде, як тільки у власному серці.

Через моральне самовдосконалення і самопізнання людина відкриває в собі внутрішнє, істинне «Я», досягає Царства Божого на землі, стає Сином Божим. Процес зближення з Богом можливий лише шляхом індивідуальних зусиль і наполегливої морально-духовної роботи. Робота кожної людини над собою обумовлює моральну якість усього суспільства. Сучасне людство вже подолало стадію духовного немовляти і наблизилося до свідомості Богосинівства, визріло для того, щоб перейти на вищий рівень духовності і моралі, що базується на любові, а не страхові, поступово налагоджувати партнерство з Богом. У цьому контексті духовністю можна вважати «такі прояви людського духу, які є усвідомленим прийняттям Найвищого Розуму, тобто Бога» [2, с. 206]. Духовна реальність існує поза людиною, як енергія Святого Духу. І тільки в людині ця енергія перетворюється на духовність. «Дух — це Розум Всесвіту, Сила, Міць його, а духовність — це якість людини. Людина духовна настільки, наскільки у ній виявляється частина божественного розуму» [2, с. 55]. Духовність проявляється шляхом виходу через нас Духу у процесі нашої творчості.

Духовністю є процес занурення людської суб'єктивності у глибинні прошарки особистого «Я», а також у зовнішні для людини духовні сфери, внаслідок чого виникає цілісність, яка охоплює різні рівні духовного. А. Алексеєнко на підставі аналізу духовного досвіду віруючих людей наводить таку тріаду: духовна енергія, дух людини, який міститься в її душі, та духовність як певний ступінь росту й розвитку духу [2, с. 33].

Таким чином, поняття духовності включає питання про сутність людського духу, виводить проблему духовного розвитку людини як специфічної форми її самовизначення у світі, як способу самотворення особистості.

Духовний розвиток людини — довготривалий процес, пов'язаний з глибоким духовним очищенням, трансформацією, пробудженням багатьох невикористаних раніше здібностей, ростом свідомості до невідомого раніше рівня.

Духовний розвиток людини йде трьома основними напрямками: етичним, інтелектуальним і психоенергетичним. Просування по кожному з указаних напрямків сприяє засвоєнню двох інших. Етичний напрямок є найважливішим. Навколо етичного стержня формується все інше, що становить суть людини, котра духовно розвивається: знання, навички, психоенергетичні здібності та інші якості. Успіх залежить від того, наскільки надійний цей стержень. Саме завдяки етичному просуванню ми рухаємося до Бога. А Бог дає нам можливість духовно наближатися до Нього у міру того, як ми морально вдосконалюємося. Перш ніж зробити крок у напрямку освоєння глибоких духовних знань, варто зробити три кроки у бік морального вдосконалення.

Основою етики є любов: в аспекті співчуття, здатності прощати, терпимості, ніжності, готовності до самопожертви, тобто душевності. Слід розрізняти поняття «душевність» і «духовність». Душевність пов'язують з намаганням робити щось для інших, а духовність — з потребою пізнання навколишнього світу і себе в ньому, сенсу свого існування на Землі.

Душевність — моральна риса особистості. Це щире почуттєве ставлення до когось або чогось без участі розуму; те емоційно-вольове начало, яке в українській філософській традиції отримало назву «серце». Душевність базується на співчутті, співпереживанні і любові; у ній тепло і світло; вона робить людину відкритою, доступною, але вразливою для грубості; володіє високою терпимістю до подій, явищ і людей. Якщо душа не розвиває вказаних якостей, то поступово стає «мертвою». Антиподом душевності є черствість і бездушність. Душевністю позначені почуття людей, котрі кохають один одного, а також близьких за поглядами, переживаннями, духовними якостями. Як відомо, «Бог є любов», а любов — це душа. Віддавати свою любов іншим, діяти морально на основі вимог совісті — це і є душевність. Саме душа, не позбавлена душевності, відповідає за людський образ у людині.

Дух часто асоціюється з силою. Якщо грань душі пластична і поступлива, то грань духу вперта і конкретна, практична і раціональна. Сила духу найчастіше проявляється у чомусь одному: фізична сила, сила слова, розуму, таланту тощо. Володіння якоюсь силою дає людині впевненість і опору. За цією силою про

неї судять, визначаючи, що у людини є іскра духу, яскрава грань прояву її індивідуальності. Отже, індивідуальність народжується силою духу, а її якості визначаються душею.

Знання, досвід і талант, відірвані від душевності, формують у людини грубу форму духу, який ставить перед собою певні цілі і, концентруючись, досягає їх, при цьому змітає все на своєму шляху і відкидає будь-яке зацікавлення життям інших людей. При цьому розростаються еґо і самість.

Духовність у цьому контексті — це властивість духу, наповненого душевністю. Істинна духовність можлива тільки за умови душевності. Це спільна робота душі і духу. Духовність — це не просто розум, а свідомість і мудрість, це дотримання Законів Буття, свідоме недіяння зла. *Духовність — це сильна, промениста і тепла душа. Дух красивий своєю душею, душа сильна своїм духом. Духовність світить мудрістю і гріє любов'ю. Саме ці якості у святих* (Астрогор).

Виховувати душу і дух необхідно з раннього дитинства. Коли у школі знання у дітей «вбивають» без душевної основи, то школа готує «душевних калік». А якщо знання учнів при цьому сильні, то отримуємо «калік духовних». Сприяти формуванню духовних якостей школярів можуть лише вчителі, котрі самі володіють цими якостями, мають високий рівень духовної культури. На жаль, небагато педагогів здатні сьогодні гармонійно розвивати особистість учня, будучи при цьому прикладом для нього, транслятором не лише своїх знань, але й своєї особистості, життевого досвіду і мудрості.

Виявлення духовності має свою структуру і градації, у своєму розвитку проходить послідовні етапи і може бути представлене як трирівневе явище [2, с. 57-58].

Перший рівень відповідає фізичному планові буття людини. Для нього характерні: потяг людини до найвищих ідеалів, але з прихованою метою — досягти особистого успіху, піднестися в суспільстві, створити собі імідж ідейної людини; жага морального вдосконалення заради схвального, прихильного до себе ставлення інших людей; прагнення служити людям, затьмарене бажанням отримати відзнаку чи винагороду; готовність до жертви, маючи на меті отримати все з лихвою. Цей ступінь духовності двоїстий.

У ньому прагнення добра затьмарене корисливістю. Це пізнання добра через зло.

Другий рівень відповідає тонкому, душевному планові людського буття. Відбувається спроба подолання зла, зліт душі над подвійністю буденного життя, порив до справжньої духовності. Але ситуація злету минає, і людина знову повертається до подвійного життя. Це: туга за найвищими ідеалами, марний пошук їх у навколишньому житті, нудьга душі; готовність віддати себе в жертву за екстремальних обставин, заради високих ідеалів; бажання служити людям безкорисливо, яке здебільшого перетворюється на взаємний обмін послугами; віддавання людям своїх здібностей і талантів з прихованою чи явною погордою тим, що несхожий на інших, маєш на собі «печать Бога» (самовозвеличення, хизування).

Третій рівень — чиста духовність. Це плід постійних зусиль: молитовного подвигу, жертвування без думки про себе, безкорисливої любові до людей і служіння їм. Носіїв чистої духовності на фізичному плані було небагато: Ісус Христос, Діва Марія, апостоли, святі, подвижники, містики різних епох, релігій і культур.

Третій рівень характеризується очищенням від гріховних пристрастей і думок; не лише моральним вдосконаленням, а повним перетворенням людини, глибинним усвідомленням того, що відбувається у ній і довкола неї. Результатом духовного преображення стають розквіт талантів і здібностей, віддавання плодів творчої самореалізації людям, повна безкорисливість; вміння служити нижчим від себе, керувати й любити водночас; із легкістю віддавати себе в жертву, аж до згоди на смерть в ім'я найвищого ідеалу. Такими були Христос і великомученики за Христа.

Практична духовність проявляється у різних життєбудівничих стратегіях. Можна виділити три основні групи людей, котрі прагнуть духовності.

1. Люди відкриті, налаштовані на Творця, котрі, однак, не прагнуть його пізнати. Вони тяжіють до сліпої віри, обрядовості, мають страх Божий, у своєму житті намагаються дотримуватися заповідей Божих.

2. Люди, котрі не вдовольняються сліпою вірою, прагнуть до пізнання Бога, але не відмовляються від звичного життя «в

миру». Найбільш цілеспрямовані у пізнанні Бога стають філософами.

3. Люди, котрі відчувають у собі тяжіння до Бога, бажання служити Йому. Це священики, ченці та ін., для кого Бог є метою життя.

Отже, у виявленні духовності існують певні ступені, кожен з яких дозволяє людині здійснити поступ на шляху духовного вдосконалення.

М. Савчин з позицій християнської етики виділяє інтегральні показники духовного потенціалу людини [131, с. 154-155]:

1) віра в Бога, в Божу благодать, щира молитва;

2) особистість займає позицію добра, не творить зла;

3) любов, відкритість до інших людей;

4) внутрішня гармонія;

5) мир із собою та світом, спокій;

6) у людині відсутні негативізм, невротичні стани, психопатії, акцентуації;

7) її життєдіяльності притаманні конструктивність, продуктивність та творчість;

8) особистість не тільки розумна, але й мудра, налаштована на вічні цінності.

Орієнтуючись у власному самопочутті, особистість може встановити, яким стороннім впливам вона піддається. Оточення впливає на нас позитивно, коли: ми відчуваємо Божу благодать, приплив сил та впевненість у собі, своїх діях; відкритість свого внутрішнього «Я», розчуленість; безкорисливу любов; захищеність; людське тепло; розуміння. Під цим впливом нам хочеться творити добро та боротися зі злом. Ми стаємо розумними і мудрими, відкрито та щиро радіємо з іншими. Протилежних, негативних духовних впливів, які несуть зло, зневіру, невпевненість, сумнів, розчарування, спустошення, злобу, агресію, ненависть тощо слід уникати або ж трансформувати їх енергією любові.

Пробудження духовності дає особистості більшу незалежність від оточення, спрямовує її до ідеальної мети — до обожнення. Через нарощування духовності людство можне знайти розв'язки глобальних проблем сучасної цивілізації та нові шляхи

розвитку глибинних потенцій людини. Духовна робота над собою може стати стимулом для активного прояву цього поки що незадіяного потужного потенціалу людини.

Діагностика духовного потенціалу людини пов'язана з вивченням цілісної життєдіяльності особистості, її життєвої і творчої біографії. Для визначення можливих шляхів духовного розвитку людини важливо знати особливості самосвідомості, спрямованість особистості, її ціннісні орієнтації, життєву позицію, духовний досвід. Ознаками духовної особистості є смиренномудрість, вдячність, милосердя, моральні чесноти, прагнення до самопізнання і вдосконалення, постійна робота над собою, благоговійне ставлення до всього живого, досягнення стану просвітлення, широта свідомості.

У всі часи актуальним для людства було прагнення розвитку, вдосконалення, розширення людських можливостей. У минулому ці можливості пов'язувалися переважно з владою над природою, приборканням фізичних сил. Сьогодні необхідно збагнути пряму залежність соціального, психічного, фізичного життя і здоров'я людини від рівня розвитку її духовності і створити цілісну концепцію духовного розвитку дитини, яка включала б у себе визначення сутності, шляхів та засобів духовного виховання і самовиховання.

В Україні відбувається реформування освіти, що спонукає педагогічних працівників до пошуку нових педагогічних технологій, ефективного впровадження їх у навчально-виховний процес. Постає проблема духовної культури педагога, духовно-моральної спрямованості змісту і методів навчання і виховання. Духовна культура особистості базується на ідеї цілісності сучасного світу, єдності природного, соціального й духовного середовища проживання людини, історико-культурних традиціях та осягненні сучасних наукових відкриттів, які усувають конфлікт між наукою і релігією і спрямовують до синтезу науки, релігії, езотерики і філософії.

Назріла гостра соціальна необхідність розробки сучасної концепції духовного розвитку особистості, що обумовлюється фундаментальними змінами в змісті і структурі соціокультурного буття, переоцінкою системи цінностей, серед яких найвищою

визнається Людина. Не людина для суспільства і держави, а суспільство і держава — для людини. Не учень для школи, школа для міністерства, а навпаки — міністерство для школи, а школа для учня. Виховання трактується уже не лише як підготовка людини до виконання своєї ролі в суспільстві, а по суті формування «інженерами людських душ» гвинтика соціальної машини, а як процес, спрямований на саморозвиток і самореалізацію особистості.

У світлі найновіших досліджень стає очевидним, що людина — перш за все духовна істота, яка живе у матеріальному тілі і повинна управляти ним. Закономірно постає питання духовного розвитку як запоруки виживання, повноцінного життя і самореалізації людини. Але кожен розуміє це по-різному. Ось деякі найпоширеніші варіанти: плекання любові до Бога і ближнього; досягнення звільнення, духовної свободи (нірвани, самадхі, мокші); розвиток харизматичних якостей, могутній вплив на натовп; відчуття гармонії з природою, Землею і Космосом; подорожі іншими світами і паралельними вимірами; пробудження творчих здібностей; розкриття паранормальних можливостей (телепатія, яснобачення, бачення аури, зцілення і самозцілення тощо); активізація ДНК і зміна генетичного коду; активізація Мер-Ка-Ба (Тіла Світла) і пробудження прихованих резервів людини; подолання хвороб і досягнення довголіття (а, можливо, і фізичного безсмертя); відмова від фізичної їжі і перехід на рівень енергетичного живлення (автотрофність, «сонцеїдство»); розвиток інтуїції і ведення внутрішнім голосом; досягнення стану просвітлення і святості; відродження народних звичаїв і традицій тощо.

Необхідно точно сформулювати, що для нас є духовним розвитком, чітко визначити свої цілі. Тому що розвиток заради розвитку не має сенсу. Людина повинна знати, у якому напрямку рухатися і навіщо. Прояснення цілей дає могутній поштовх, тоді як без мети життя ніби зупиняється, породжуючи застій.

Тома Кемпійський найвищою ціллю вважав — наслідування Христа. Г. Ващенко визначив виховний ідеал: «Бог і Україна». І. Огієнко пропагував служіння Богові через служіння своєму народові. Підсумовуючи вказані позиції (список яких можна продовжувати), приходимо до такої потрійної цілі: самопізнання,

самовдосконалення, служіння (Богові, батьківщині, сім'ї, родині, дітям, народу, людству). Але починати слід з себе. Бо, як стверджує відома притча, хіба може служити іншим той, хто не знає самого себе? Від такого служіння тільки шкода (у чому не раз переконала нас історія).

Євангельська заповідь закликає: «Люби ближнього, як самого себе». То, може, слід почати з любові до себе? Бо людина, котра ненавидить, соромиться себе (свого походження, звичок, зовнішнього вигляду, батьків, близьких, недоліків, минулого), котра сповнена комплексів, в тому числі комплексу меншовартості, котра накинула на себе важкий тягар почуття вини і зайнята самоїдством, самокритикою, докорами сумління, може бути благословенням для ближніх?.. Як стверджує учениця і послідовниця Л. Хей А. Могилевська, «любов до себе — це не егоїзм, а найвища форма духовного розвитку». Мається на увазі, очевидно, не вивищення і роздування власного еґо, а визнання цінності свого вищого «Я», яке є вічним і богоподібним.

Леся Українка у відомій драмі-феєрії «Лісова пісня» словами Мавки до Лукаша сказала чудові слова, які несуть у собі глибинну філософську мудрість: «Як жаль, що не можеш ти своїм життям до себе дорівнятись». Що означає — «...своїм життям до себе дорівнятись»? У першу чергу, побачити себе як дитину Бога, котру Бог безмежно любить і про котру турбується, котра по праву свого народження є забезпеченою усім необхідним для життя, «співспадкоємцем у Христі» (К. Коупленд), а відтак, позбавлена страху, надмірної стурбованості, залежності від духовного рабства і матеріального світу.

Важливо подивитися на себе іншими очима — як на самодостатню цінність, на мету в самому собі, а не як на засіб. Цю думку висловив німецький класик І. Кант у формулюванні категоричного імперативу: «Дій так, щоб ти завжди ставився до людства і в своїй особі, і в особі всякого іншого також як до цілі, і ніколи б не ставився до нього лише як до засобу». Коли ми ставимося до себе як до засобу? Коли сприймаємо себе як дешеву робочу силу, товар (К. Маркс), засіб для заробляння грошей та задоволення чуттєвих, матеріальних потреб, що часто тягне за собою духовне спустошення.

«У той момент, коли ви дізнаєтеся, хто ви є насправді, всі секрети світу відкриються для вас» (Шрі Чінмой). Сучасні діти наділені, як правило, високою самооцінкою, вродженим знанням про свою духовну природу і божественне походження, і, відповідно, глибокими знаннями про світ, які не вкладаються у рамки матеріалістичної парадигми. Важливо, щоб дорослі (батьки, вихователі, вчителі), котрі мислять застарілими категоріями, звикли до традиційних моделей енергообміну (почуття сорому, вини, свідомість жертви тощо), не пригнічували у дітях того духовного, що прагне у них проявитися, не нав'язували їм своїх стереотипів, не намагалися через образи, докори, насмішки, моралізаторство, авторитарний стиль поведінки пригнітити, принизити їх, занизити їх самооцінку. Треба, щоб дорослі засвоїли методи позитивного виховання, будували свої взаємини з дітьми на засадах партнерства, взаємно корисного співробітництва. Адже дітям є чого навчити нас — варто тільки прислухатися до них і почути. О. Бердник стверджує, що *«діти — це не істоти, котрі ще не стали дорослими. Діти — це незалежне, неповторне, чисте, радісне людство. Діти — це пришельці зі світу любові»* [192].

Отже, однією з цілей духовного розвитку є шлях до себе, до своєї Внутрішньої Дитини, котра прихована в кожному незалежно від віку, до своєї вищої природи всупереч інертності, обмеженням, ущербності природи матеріальної у її теперішньому непросвітленому, нетрансформованому, непреображенному стані. У міру духовного росту неминуче відбувається витончення, обоження і фізичної природи людини, і це також дуже важливе завдання.

Після вибору цілей варто шукати методи, або духовний шлях. На сьогодні існує багато способів: різноманітні психотехніки, техніки особистісного зростання, школи духовного розвитку тощо. Важливо, щоб вибраний шлях був споріднений шукачеві, відповідав життєвим завданням і покликанню, узгоджувався з духовними традиціями народу. Чи не тому зараз такими актуальними є напрацювання козацької педагогіки, яка виховує волю і характер, повертає сучасних українців до наших духовних витоків.

Розвиваючись духовно, ми будемо знімати з себе певні гальма, які обмежують наші здібності, блокують наше знання. Став-

ши вільними, ми автоматично розкриємо творчі можливості. Помножиться сила духу, яка потрібна в життєвих протистояннях.

Школа майбутнього повинна стати своєрідною школою творчого розвитку людини, її підготовки до різних видів діяльності. Основним завданням виховної роботи в школі є формування особистості, котра в процесі розвитку набуває здатності самостійно будувати своє життя; забезпечення умов для постійної праці душі, яка була б здатна до глибокого самоусвідомлення, осмислення себе і свого місця у світі, свого призначення.

Духовний розвиток — це довгий і складний шлях, що триває усе життя. Він пробуджує здібності, що раніше спали, підносить свідомість до нового рівня, трансформує елементи особистості, котра починає функціонувати в нових вимірах. Слід пам'ятати, що духовний розвиток не проходить безболісно і тягне за собою певні ускладнення, кризи. Необхідно знати про закономірності духовного розвитку і деякі порушення, які можуть його супроводжувати на різних етапах, а саме: криза, що передує духовному пробудженню; криза, викликана духовним пробудженням; реакція, що виникає внаслідок духовного пробудження; процес перетворення особистості.

Важливо, щоб поруч була людина (Вчитель, Наставник, Духовний Майстер), котра б успішно провела неофіта «підводними рифами» духовного становлення, допомогла зберегти тверезий погляд на реальність, не впасти в депресію або, навпаки, в ейфорію. Для цього необхідний інститут вчительства, подібний до тих, що здавна існують на Сході. Вчитель повинен бути не просто транслятором знань, а транслятором життєвого досвіду і мудрості, прикладом цілісності, єдності життя і вчення. Біблія нагадує, що за своїм віком ми повинні вже бути вчителями духовної мудрості, проте за реальним станом уподібнюємося до немовлят, котрі не здатні перетравити грубу їжу, і задовольняються лише молоком (Євр. 5:12-14). Поки вчителі і батьки залишатимуться духовними немовлятами, хто допоможе нашим дітям у становленні і розвитку?

Східна філософія рекомендує такі важливі методи розвитку і виховання духу: спілкування з людьми, котрі вже ступили на шлях духовного самовдосконалення; знайомство з духовною літе-

ратурою; медитація, зосереджені роздуми на високі сенсожиттєві теми, під час яких на людину може зійти духовне просвітлення; прагнення до праведного існування і його реалізація.

Необхідно, щоб у шкільному і сімейному вихованні більше уваги приділялося читанню Священного Писання, творів Отців Церкви, духовних подвижників і мудреців. Дорослі мали би показати приклад щирого зацікавлення такою літературою, яка вибудовує дух. Через молитву, музику, поезію, текстові медитації дитина вчиться налаштовуватися на природу і Космос, вічність і безмежність. Заспокоєна, умиротворена душа дитини здатна буде спрямовуватися за межі видимої природи — у глибину буття. За умови досить частого занурення у такі стани дитяча психіка стає стійкою та оптимістичною, і дитина набуває схильності до духовної практики.

Необхідність формування людей нового психотипу — громадян ноосфери

Духовна особистість — не просто той чи інший окремий стан свідомості, бо такі стани можуть інколи виникати у всіх, — це сукупність, об'єднання духовних здібностей та станів, завдяки яким людина набуває таких особистісних якостей: подолання стереотипів та продукування оригінальних ідей; розвиток свободи життєдіяльності, вміння обстояти і мужність демонструвати власну життєву позицію; автономна, нонконформістська, незалежна від групи поведінка: самодостатність і, як наслідок, знижена сугестивність, навіюваність психіки; широкі, узагальнені погляди на світ, які долають вузькоемпіричний рівень оцінок: мислення стає більш системним, здатним до перспективного бачення та передбачення, планування та цілепокладання; надситуативна поведінка, що орієнтована на найвищі цінності, долає вузькопрагматичні інтереси; неутилітарна мотивація, турбота про загальне благо, здатність до служіння, жертовності, альтруїзму; моральні вчинки — коли моральний вибір здійснюється за вільним внутрішнім переконанням, а не визначається зовнішніми детермінантами, соціальним конформізмом.

Отже, шлях до духовності у різних аспектах (інтелектуальному, поведінковому, соціальному, моральному) — це шлях

звільнення людини від залежності зовнішньою детермінацією. При цьому необхідний вихід за межі наявного чуттєво-фізичного буття, мудрий, узагальнено-відсторонений, позачасовий погляд на речі. Духовність — це крок свідомості за обрій усталеного, у світ свободи та творчості. Ви, як кажуть каббалісти, «зможете покидати будь-яку гру за бажанням і самовизначенням», що є високим проявом духовної свободи.

Сучасний український філософ Сергій Кримський, аналізуючи духовну значимість універсального досвіду української нації, акцентує увагу на «*затвердженні ідеї софійності (буття під знаками практичної мудрості), онтологічного оптимізму (епічного ставлення до драм існування, перетворення стихій зовнішнього світу в чинник вільного життя за образом волі у своєму полі), принципу духовного розуму (тобто інтелекту, який веде до віри, узгоджується зі схильностями серця як духовного осередку індивідуальності)*» [58, с. 10] і підсумовує, що «*моральний розум, тобто розум, що є настояним на совісті, стає найважливішим стратегічним ресурсом людства. А це визначає духовність нового тисячоліття як заклик до людей стати громадянами ноосфери*» [58, с. 30].

Як вчить український філософ-космiст, письменник-фантаст, громадський діяч і духовний подвижник Олесь Бердник, нам потрібне «руйнування космоісторичних стереотипів», що є передумовою енергетично-якісної зміни людини. Необхідний вихід на ментальний терен нового світобачення. «ПРОРИВ — це конкретні досліди, впровадження винаходів, утворення новітніх шкіл. Ще один двигун — діти, нове покоління, що перейматиме естафету виходу з тюремного світу. Йдеться про енергетичну зміну ноосфери, створення нового психотипу. Вся межа в СВІДОМОСТІ» [190].

Можна виділити три головні аспекти духовного розвитку дитини:

1) особистісний — включає в себе постійне самопізнання і самовдосконалення, розвиток свідомості і самосвідомості, задіяння внутрішніх резервів, розкриття паранормальних здібностей, усвідомлення свого призначення і слідування йому тощо; 2) соціально-психологічний — передбачає успішну соціалізацію,

психологічну зрілість, становлення соціально зрілої, творчої, самореалізованої особистості, здатної до емпатії, терпимості, світоглядного діалогу з іншими; створення психологічних умов для духовного зростання в сім'ї і суспільстві; 3) психолого-педагогічний аспект передбачає створення належного і необхідного психолого-педагогічного забезпечення процесу духовного розвитку дітей і молоді в системі освіти (методики визначення і подальшого розвитку духовного потенціалу дитини, визначення призначення людини у ранньому віці й особистісно зорієнтоване навчання і виховання, створення спеціальних шкіл і центрів духовного розвитку, підготовка фахівців тощо).

Необхідно враховувати вже згадувані три головні напрямки духовного розвитку: етичний, що є найголовнішим (розвиток любові, співчуття, розкриття душевності, розвиток інтуїції); інтелектуальний (здобуття істинних знань про людину і Всесвіт, відмова від стереотипів матеріалізму, ознайомлення з найновішими досягненнями науки, створення цілісної картини світу через синтез науки, релігії і філософії); психоенергетичний (знання і розвиток своєї духовної природи, системи тонких тіл і вміння управляти ними, накопичення і використання потенціалу психічної енергії — енергії свідомості і думки тощо).

Отже, сенс духовної еволюції людини у час морального занепаду людства — знайти в собі сили і мужність, щоб піднятися за рамки стереотипів, прийнятих суспільною думкою, позбутися соціального біороботизму, розвивати і вільно реалізувати свої таланти і здібності, утверджувати свою життєву позицію, орієнтовану на найвищі цінності — істину, добро, красу, при тому не побоявшись стати неподібним на інших і подолати інертність, часом осуд і неприйняття оточення. Щоб дитина могла досягти такого рівня духовної зрілості і самодостатності, потрібна цілеспрямована і продумана робота з нею з найранішого віку. За словами Г. Сковороди, *щоб отримати духовно здорове покоління, необхідно дотриматися трьох передумов: правильно народити, зберегти дитині молоде здоров'я і навчити вдячності*. Сьогодні, враховуючи виклики часу, необхідно змінювати підготовку батьків і вчителів до роботи з дітьми — на державному рівні. Потрібні також подальші глибокі спеціальні дослідження

природи духовності, методів її формування, особливостей духовного становлення дитини і психолого-педагогічного забезпечення цього процесу.

Дослідження інтелектуально-духовних можливостей людини налічують століття, проте у наші дні у зв'язку з появою Дітей Нової Епохи ці проблеми постали досить гостро.

Діти «нового виду» відрізняються від попередніх поколінь. Вони володіють високорозвинутою свідомістю і підвищеною чутливістю, нетерпимі до нещирості і фальші. Вони знайшли свої відповіді на глибинні питання буття і готові поділитися ними. Це одухотворені маленькі нові жителі старого світу, котрі знають, Хто є Бог і Хто є вони самі. Вони розповідають, ким були раніше, відчувають Божественну енергію і говорять про це, бачать Ангелів і істот, у яких немає прототипів у нашому світі...

Можна розглядати психологічні особливості поведінки і здібності Нових Дітей у контексті нової наукової парадигми, яка, проте, має глибокі корені, — дослідження еволюції людини і планети Земля як єдиного космічного утворення: космоантропоекології.

Сучасні наукові відкриття, що базуються на могутньому науковому фундаменті — монадології Лейбніца, ідеях філософів-космістів К. Ціолковського, М. Федорова, О. Чижевського, П. Флоренського, М. Реріха, В. Вернадського та ін., — дозволяють глибоко досліджувати феномен еволюції людини.

Зокрема, М. Реріх стверджував, що «людина — перш за все мешканець Космосу, і тільки потім мешканець Землі», і що «завдання усього космічного людства, частиною якого є земне людство — еволюціонувати, пізнавати і творити». У 80-90-і роки XX ст. з'являються роботи відомих учених і філософів (А. Шипова, Г. Дульнєва, К. Короткова, В. Гоча, Б. Чувіна, Ф. Юсупова, А. Паничева та інших) про нове розуміння ролі і функцій людської свідомості і мислення у життєдіяльності і творчості. Сьогодні тривають активні дослідження космопланетарного феномену людини. Гостро постала необхідність становлення нової, планетарної етики, яка зможе забезпечити гармонійне співіснування людини, природи і космосу.

Згадаймо такі актуальні рядки Ліни Костенко:

В епоху світла і синтетики
Людей велика рясноrа.
Нехай тендітні пальці етики
Торкнуть вам серце і вуста...

З погляду сучасної космології еволюцією людини можна вважати самовдосконалення, спрямоване на викорінювання низьких частот, які розвивають низькі якості, що прирікають людину на деградацію. Для еволюції свідомості людини потрібні чисті, високопотенціальні частоти, здатні сприймати космічну інформацію високої значимості.

Не існує поганої людини, не існує доброї людини,
існує людина.
І у кожного є можливість стати Людиною.
Можливість цю дає знання.
Знання дає вчення.
Учення, яке викликало в душі зустрічний трепет,
дає мудрість.
Але зазубрена мудрість
вказує лише на наявність розуму.

Лууле Віілма

Роль серця в духовному становленні особистості

Багато людей вважають, що прочитана чи почута інформація, яку вони запам'ятали чи завчили чисто механічно, є їх знанням. Однак це всього лише запозичені, пасивні учення, тільки видимість знань. Якщо інформація глибоко не осмислена, то це подібно до запису, нездатного звучати. Свідомість — це процес поєднання воєдино того, що записано. Усвідомлення — це більш високий етап, новий ступінь, перехід до об'ємного мислення, яке дозволяє осмислити інформацію і побачити її внутрішню сутність.

Тільки при активному осмисленні інформації, осягненні її внутрішнього, глибинного змісту, вмикається прихований механізм зчитування інформації, пов'язаний з чакрою «тисячопелюсткового лотоса» (що на маківці голови (Сахасрара)), яка викликає резонансне копіювання з частотних характеристик об'єкта, внаслідок чого людина не просто запам'ятовує чи упізнає, а власне усвідомлює. Результатом усвідомлення отриманої інформації є глибинне, істинне розуміння, тобто досягнення цілісного, голографічного «зліпка» з об'єкта, сутності чи події.

Ймовірно, ми сьогодні повертаємося до досвіду індо-тибетського езотеричного навчання і виховання, у якому діяв саме голографічний інструмент інтелекту, який наближає людину до істинного знання реальності [88, с. 69]. Спираючись на накопичений людством досвід езотеричної освіти, дослідники на основі сучасних досягнень біології і генетики пишуть про роль єдиної, цілісної системи сприйняття, переробки й усвідомлення інформації людиною. Особливо великою вважається роль серцевої чакри, адже коли серце огорнуте бронею низьких частот (заздрістю, злобою, гнівом, агресією, апатією, глупотою, гординею та ін.), розум не може пробитися у саму серцевину свідомості.

Духовний потенціал людини можна «виміряти» її способом життя, щедрістю серця, відкритістю, щирим ставленням до людей та природи (рослин, тварин, усієї планети). Інтелектуальний потенціал, на який сьогодні зроблено основну ставку, набагато слабший від загального духовного потенціалу, потенціалу усвідомленої, пропущеної через серце і неусвідомлені тонкі структури інформації. Тільки завдяки об'ємному баченню і поєднанню у свідомості всіх «ланок невидимого ланцюга» людина має шанс осягнути істинний стан речей, а духовність — це і є осягнення високопотенціальної інформації, яке здійснюється за допомогою серцевого інтуїтивного каналу і вищих каналів свідомості [88, с. 69].

Раціональне мислення з допомогою інтелекту та ірраціональне сприйняття істини завдяки інтуїтивному каналу — два боки одного процесу, які повинні доповнювати один одного. Інтелект і логічне мислення потрібні для правильної і послідовної постановки мети і завдань дослідження, а сприйняття повинно здійснюватися ірраціональним шляхом, без розчленування, цілісно й

інтуїтивно. Інтелект переважно працює «по горизонталі», а інтуїція — «по вертикалі», тобто об'ємно.

Взаємодію логіки та інтуїції у пізнанні, «голови» і «серця» детально дослідив український філософ і педагог XIX ст. П. Юркевич. На його думку, голова, розум — це надбудова людської психіки, тоді як серце, емоційно-вольове начало — основа психіки. Голова пізнає світ у формі впорядкованих, але мертвих схем, і лише серце здатне сприймати світ саме таким, яким він є насправді: різноманітним, багатогранним, живим і прекрасним. Розум править, керує, регулює, тоді як серце породжує. Розум — теоретичний елемент духу, основа розрахунку, а серце — практичний, моральний елемент духу, основа волі, афектів та інтуїції. Розум — абстракція, загальне, спільне для всіх людей. Людина у світлі розуму є лише «серійним випуском» своєї породи, простим її представником; серце ж — конкретне, індивідуальне, становить собою індивідуальність людини. Людина у світлі серця — неповторний індивідуум, єдина у своєму роді в цілому світі. Розум — закономірність, правильність, складність, що надається до аналізу; серце — проста, елементарна даність, що не має складових частин і не піддається аналізу. Розум похідний, є наслідком розвитку від нижчих форм до вищих, а серце первісно має цілком своєрідний зміст. Розум збагачується набуванням зовні нових прикмет (прогрес), а серце росте у самоздійсненні своїх невичерпних можливостей (органічний ріст). Розум оперує поняттями, а серце схоплює ідею, часом навіть виявляє її собою. Розум — ліхтар, світло, що локалізується на поверхні, легко доступне, свідоме; серце — темна, недосяжна царина, основа, в якій той ліхтар може з'явитися і яка може деякими спонтанними проявами вийти на світло ліхтаря, заховане переважно в глибині. Етика голови формальна, абстрактна, характеризується утилітарним ставленням до світу; мораль базується на користі, соціальності, договорі або егоїзмі. Для серця характерне етично-естетичне ставлення до світу; мораль серця базується на вродженому почутті людяності, здатності визнавати право речей, на безкорисному зацікавленні ними. Розум має тенденцію до вичерпання й занепаду, тоді як серце є постійним джерелом нового життя, нових прагнень і рухів, які не вміщуються у закінчені форми життя душі і роблять її придатною для вічності.

Такі міркування ставлять П. Юркевича біля витоків європейської філософії персоналізму та екзистенціалізму і випереджують сучасні наукові відкриття. У своїй фундаментальній праці «Серце і його значення в духовному житті людини, згідно з ученням Слова Божого», базуючись на Біблії, Юркевич дійшов таких висновків: серце — хранитель і носій усіх тілесних сил людини; осереддя душевного й духовного життя людини; місти-лище всіх пізнавальних дій душі, у якому народжується мислення і виникають слова; осереддя багатоманітних душевних почувань, хвилювань і пристрастей; осереддя моральнісного життя людини, «скрижаль, на якій написаний природний моральнісний закон». Таким чином, серце, як основа всього тілесного і багатоманітного духовного життя людини, — джерело, витоки життя [182].

Сьогодні бурхливо розвиваються дослідження дивних можливостей серцевого інтелекту. Їм присвячена книга Пола Пірселла «Код серця» і праці Інституту математики серця. Джозеф Чілтон Пірс, експерт з питань факторів, які впливають на розвиток дитячого мозку, а також того, як ці зміни позначаються на ситуації в суспільстві й еволюції всього людства, у своїй книзі «Біологія трансцендентного: проекція людського духу» висловлює припущення, що людська істота насправді має п'ять мозкових центрів. Завдяки появі нейрокардіології як науки з'явилася можливість говорити про існування, крім чотирьох основних структурних частин мозку (заднього мозку, або мозку «рептилії»; середнього, лімбічного мозку; переднього мозку, або неокортексу; передлобних доль) п'ятого мозку — серця. Отже, ми володіємо п'ятим мозком, — мозком набагато потужнішим, ніж можемо собі уявити. Не дивно, що ті, кому трансплантують серця інших людей, виявляють зв'язок з фрагментами чужої пам'яті і чужими особистісними рисами. Адже вони отримують не лише донорський орган, який володіє клітинною пам'яттю, — їм пересаджують мозок.

Дослідження показали, що, крім клітин, які забезпечують функції кров'яного насоса, від 60 до 65% клітин серця складають нервові клітини, ідентичні клітинам головного мозку. Крім того, серце — найбільш істотна секреторна структура організму, яка виробляє гормони, що чинять глибокий вплив на діяльність

тіла, мозку і свідомості. І саме серце з кожним ударом виробляє 2,5-ватну електричну пульсацію, яка створює всередині і довкола нас електромагнітне поле, аналогічне електромагнітному полю Землі [186, с. 63].

Сьогодні глибокі знання про серце і його роль в духовній еволюції людини поширює Друнвало Мелхіседек — всесвітньо відомий учений, фізик, винахідник, еколог, езотерик, цілитель і Вчитель, автор книг «Давня Таємниця Квітки Життя», «Живи в Серці» та ін. Він — засновник семінарів «Квітка Життя», «Земля і Небо», що є синтезом давніх езотеричних учень і духовних практик (єгипетських містерій, суфізму, кабали, буддизму, індуїзму, даосизму, християнства, вчень північноамериканських індіанців, племен ацтеків, майя та інших), а також сучасних наукових досліджень.

Завдання Друнвало — передати людям ці знання і навички, допомогти «згадати», витягти з глибин пам'яті знання, якими потенційно володіє кожна людина. Вважається, що з часів Атлантиди ці вчення зберігалися в наших клітинах у сплячому стані, і зараз настав час пригадати, хто ми насправді і навіщо прийшли на Землю. Це необхідно для здійснення гармонійного переходу людства і планети Земля на новий рівень свідомості, з третього виміру у четвертий, у Нову Еру. Головне — допомогти землянам оживити пам'ять про Мер-Ка-Ба — могутнє енергетичне обертове Поле Світла, що оточує фізичне тіло. Це дозволяє досягти глибинного контакту зі своїм Вищим Я і підготуватися до прийдешнього переходу Планети і Людства на рівень Свідомості Єднання (Свідомості Христа).

Друнвало переконаний, що ми підійшли до такого моменту в історії людства, коли у світі поширюється сяюче світло і починається черговий великий стрибок у свідомості людини. На його думку, Мер-Ка-Ба є вікном, або воротами, між вимірами, яке веде на вищий рівень свідомості і може стати каталізатором тих великих змін, які він називає вознесінням. Він переконаний, що людство нарешті позбудеться свого еґо і піде шляхом співробітництва; нарешті воно зрозуміє, чим насправді є Тіло Світла Людини — Матрицею Творіння — і зможе здійснити велике сходження на наступний еволюційний щабель.

НОВІ ДІТИ І ПРИЗНАЧЕННЯ ЛЮДИНИ

Ріка часу відносить усе, крім вашої цілі і вашої місії.
Сільвія Браун

Духовні виміри успіху (за Д. Чопрою)

Напевно, найбільше бажання батьків і наставників — бачити, як дитина досягла успіхів у житті, але чи багато з нас пов'язують успіх з духовністю? Ми вчимо своїх дітей, як поводитися так, щоб заслужити схвалення, як захистити себе, як суперничати з іншими, як протистояти розчаруванням, перешкодам і невдачам. Хоча віра в Бога і визнається доречною, дух традиційно вважають непричетним до успіхів у повсякденному житті. Це однобічний, навіть помилковий підхід, і він з дитинства дуже сильно впливає на все наше життя.

Багато хто вважає, що успіх — поняття чисто матеріальне, що воно вимірюється кількістю грошей, престижем, наявністю власності. Усе це може відігравати певну роль, але наявність цих речей далеко не є гарантією успіху. Успіх визначається також і багатьма нематеріальними чинниками. Він повинен включати в себе здатність до любові і співчуття, спроможність переживати радість і передавати її іншим, упевненість, яку породжує знання того, що ваше життя служить поставленій меті і, нарешті, відчуття зв'язку із творчою силою Всесвіту. Все це утворює духовний вимір успіху, — вимір, який приносить внутрішнє задоволення.

Успіх — це подорож, а не кінцевий пункт. Він включає в себе також добре здоров'я, енергію і ентузіазм, щирі взаємини, свободу творити, емоційну і психологічну стійкість, відчуття благополуччя, спокійний розум. Але навіть володіючи всім цим, ми залишаємося нереалізованими, поки не виплекаємо в собі паростків Божественного. Справжній успіх — це переживання чуда, відчуття радості життя.

Кожна дитина відчуває чудо повсякденного існування, те, що божественні зерна перебувають всередині нас. Коли ми здійснюємо подорож по шляху духу, ми постачаємо ці зернини вологою. З часом всередині і навколо нас розцвітають квіти, даровані Богом, і ми стаємо свідками чуда прояву Божественності, куди б ми не пішли, на чому б не зупинилося наше око, — в очах дитини, у красі квітки, у польоті птаха. Коли ми починаємо сприймати своє життя як чудесний прояв Божественного — не від випадку до випадку, а постійно, — тільки тоді ми розуміємо істинний сенс успіху.

Наше завдання як дорослих полягає в тому, щоб упевнено направляти своїх дітей по шляху духу. Це найкраще, що ми можемо зробити, щоб забезпечити їм успіх у житті, — краще, ніж дати їм гроші, житло і навіть любов і добре ставлення. Щоб стати на цей новий шлях у здійсненні своєї місії батьків і наставників, ми перш за все повинні самі дотримуватися відповідних принципів, і лише тоді зможемо навчити цього своїх дітей.

Коли ми живемо згідно з Духовними Законами, тоді досягаємо гармонії з природою. Будь-який інший спосіб життя веде до напруги і боротьби. Успіх, для досягнення якого була необхідна боротьба, може принести нам матеріальні блага, але вони ніколи не дадуть нам того внутрішнього задоволення, якого ми від них очікуємо.

Духовні Закони керують розкриттям духу, коли він переміщається з невидимого світу душі у видимий світ матерії. Навіщо вони потрібні нам? Чи не можна просто вчити дітей любити Бога і бути добрими? Відповідь полягає в тому, що Духовні Закони дозволяють людині торкнутися механізмів, які використовує сама Природа.

Коли ми свідомо підпорядковуємо своє життя Духовним Законам, то звертаємося до Всесвіту з проханням підтримати нас на шляху досягнення успіху і процвітання. Це ключ до усвідомлення свого власного Буття і використання його необмеженої сили.

Чим раніше людина навчиться жити в гармонії, використовуючи всі свої творчі здібності і прикладаючи мінімум зусиль, тим вища ймовірність, що все у її житті буде вести до успіху.

Будь-яка духовна традиція містить якусь версію цих Законів, але в найчистішому вигляді, на думку Д. Чопри [177, 178], їх розкривають ведичні традиції Давньої Індії, де Духовні Закони були сформульовані понад 5 тисяч років тому.

Духовні Закони слугують для розуміння таких принципів:

• Людська істота складається з тіла, розуму (душі) і духу.

• Дух стоїть на першому місці, тому що він з'єднує нас із джерелом всього сущого, вічним полем свідомості. Чим міцніший цей зв'язок, тим більше ми насолоджуємося багатством Всесвіту, яке призначене нам. Тільки за відсутності цього зв'язку на нас чекають боротьба і страждання.

• Божественний задум для кожної людської істоти — насолоджуватися необмеженим успіхом. *Успіх вищою мірою природний.*

Духовні закони працюють у світі так само чітко, як і закони фізики.

Духовний закон — це невидимий закон, який стосується сфери духу і не підпадає під дію законів матеріального світу. Духовний закон не з'являється внаслідок чиєсь прихоті і не реагує на модні віяння, він не диктується людьми. Духовні закони безпристрасні, тому що однаково поширюються на всіх. Вони працюють без упереджень і поблажок, завжди і скрізь. Ці закони самі себе дотримують: їм не потрібна людська воля чи накази. Невидимий Розум, що стоїть за видимим Всесвітом, працює, спираючись на Духовні Закони.

Зараз, у вік насильства і хаосу, батьки і педагоги, як ніколи раніше, повинні взяти на себе роль духовних наставників для дітей. Застосування Духовних Законів життєво необхідне для всього нашого суспільства та земної цивілізації.

Якщо кількість дітей, котрі виростуть у дотриманні Духовних Законів, буде зростати, це здійснить вплив на всю цивілізацію. Любов і співстраждання, які часто знецінюються у наші дні, зможуть перетворитися у життєву необхідність для кожної людини, яка живе на Землі. Наш обов'язок — забезпечити, щоб якнайбільше дітей виросли зі знанням того, чим є ця духовна реальність. Далі в таблиці наведено 7 основних Духовних Законів:

Таблиця 1. Духовні Закони успіху

№ з/п	Формулювання Закону	Мова Духовних Законів для дітей
1.	ЗАКОН ЧИСТОЇ ПОТЕНЦІАЛЬНОСТІ Джерелом всього, що твориться, є чиста свідомість... чиста потенційна можливість вираження непроявленого у проявленому.	Усе можливо.
2	ЗАКОН ДАРУВАННЯ У своїй готовності віддавати те, що шукаємо, ми підтримуємо багатство Всесвіту, яке поширюється на наше життя.	Якщо ти хочеш щось віддати, віддай.
3	ЗАКОН «КАРМИ» Коли ми вибираємо дії, які приносять успіх іншим, наша карма приносить плоди щастя й успіху.	Роблячи вибір, ти змінюєш майбутнє.
4	ЗАКОН НАЙМЕНШОГО ЗУСИЛЛЯ Розум Природи працює легко і без зусиль, безтурботно, гармонійно і з любов'ю. Ми можемо досягати успіху так само легко і без зусиль.	Не говори «ні» — рухайся разом з потоком.
5	ЗАКОН НАМІРУ І БАЖАННЯ Кожний намір і бажання містить механізм свого виконання... у полі Чистої Потенціальності. Намір і бажання володіють безмежною організуючою силою.	Кожного разу, коли ти чогось хочеш, ти кидаєш у землю насіння.
6	ЗАКОН НЕПРИВ'ЯЗАНОСТІ У своїй готовності вступити у невідоме, у поле всіх можливостей, ми віддаємо себе творчому розуму, який створює хореографію танцю Всесвіту.	Насолоджуйся мандрівкою.
7	ЗАКОН «ДХАРМИ», або ПРИЗНАЧЕННЯ Коли ми поєднуємо свій унікальний талант зі служінням іншим, ми переживаємо екстаз і торжество нашого власного духу, що і є кінцевою метою.	Існує причина, через яку ти тут.

Закон Призначення

Закон Призначення потребує детальнішого аналізу. У формулюванні Д. Чопри він звучить так: Усе в житті має своє призначення... унікальний дар або особливий талант давати іншим. І коли ми поєднуємо цей унікальний талант зі служінням іншим, ми переживаємо екстаз і торжество свого власного духу, що є кінцевою ціллю усіх цілей.

Згідно з цим законом, ми володіємо унікальним талантом і унікальним способом його вираження. Існує щось таке, що ми вміємо робити краще, аніж будь-хто інший у цьому світі, — і в кожного унікального таланту й унікального вираження цього таланту є також свої особливі потреби. Коли останні поєднуються з творчим вираженням вашого таланту, це слугує іскрою, яка творить достаток.

Дітям треба регулярно нагадувати, що існує причина, через яку і для чого вони тут. І вони повинні з'ясувати її для себе. Діти мають зосередитися не на успіхах у школі, не на тому, як будуть будувати своє життя, коли виростуть, а на питанні про те, як вони можуть служити людству; вони повинні спитати себе, у чому полягають їх унікальні таланти. Д. Чопра стверджує, що внаслідок такої установки (з 4-річного віку) його діти відвідували найкращі школи, отримували найкращі оцінки і відрізнялися від інших учнів тим, що були фінансово незалежні, тому що вони зосередилися на тому, що перебувають тут, щоб давати.

Ви даєте лише маленьку частинку, коли даєте від свого достатку.

Ви істинно даєте, лише коли даєте від самих себе.

Бо що є ваш достаток, як не речі, які ви зберігаєте і стережете із страху, що вони можуть знадобитися вам завтра?

А завтра? Що принесе завтра найбільш кмітливій собаці, яка заривае кістку у пісок пустині, ідучи вслід за паломниками у святе місто?

Що є страх перед нуждою, як не сама нужда?

Хіба боязнь спраги, коли криниця повна, не є невгамовна спрага?

Є такі, які дають мало від того багатого, чим володіють. Вони дають з тим, щоб прославитися, і це таємне бажання робить їх дари потворними.

І є такі, які дають усе те мале, що у них є.

Вони вірять у життя і в щедрість життя, і їх скарбниця не бідніє.

Є такі, які дають з радістю, і вона — нагорода їм.

Є такі, які дають з болем, і він — їх хрещення.

І є такі, які дають і не знають при цьому болю, вони не шукають радості і не дають у надії, що їм зарахується.

Вони дають так само, як мирт у долині випромінює свої пахощі у простір.

Руками подібних до них говорить всевишній, і їх очима він усміхається землі.

Добре давати, коли просять, але краще давати без просьби, випереджуючи.

Для щедрого шукати того, хто отримає, — радість більша, ніж саме давання.

Чи є що-небудь, що вартує затаювати?

Все, що є у вас, буде коли-небудь віддано.

Тому давайте зараз, щоб час давання був вашим, а не часом ваших нащадків.

Калі Джебран, «Пророк»

Закон Призначення включає три складові:

1. Кожний із нас перебуває тут для того, щоб відкрити своє істинне Я, самому переконатися в тому, що наше істинне Я — духовне, що по суті ми — духовні істоти, проявлені в фізичному образі. Ми не є людські істоти, які отримують час від часу духовний досвід, — усе навпаки: **ми духовні істоти, котрі отримують час від часу людський досвід.**

2. Вираження наших унікальних талантів.

Кожен з нас володіє унікальним талантом і його вираженням. Це означає, що існує єдиний спосіб робити певну річ, з чим ви впораєтеся краще від будь-кого, хто живе на цій планеті. Коли ви займаєтесь улюбленою справою, то втрачаєте уявлення про час.

3. Служіння людству.

Необхідно служити своїм братам, щоразу задаючи собі питання: «Чим я можу бути корисним? Як я можу допомогти всім тим, з ким мені доводиться стикатися?» Коли ми поєднуємо здатність виражати свій унікальний талант зі служінням людству, тоді задіюємо Закон Призначення вповні.

Ми повинні вчити своїх дітей задавати собі запитання «Чим я можу бути корисний?» замість «Що це мені дасть?». Останнє належить до внутрішнього діалогу, який веде его. Запитання «Чим я можу бути корисний?» — це діалог з духом. Дух — це та царина нашого усвідомлення, де ми відчуваємо свою універсальність. Прагнення внутрішнього діалогу з духом виводить нас за межі его, і ми потрапляємо у духовну площину.

Д. Чопра пропонує своєрідний тест, який полягає у відповіді на таке запитання: **Якщо би гроші вас більше не турбували і вам належав би увесь час і всі гроші всього світу, що би ви робили (чим би ви займалися)?** Якщо би ви продовжували робити те, що робите тепер, значить, ви виконуєте своє призначення, тому що відчуваєте пристрасть до того, що робите, — ви виражаєте свій унікальний талант. Якщо ж ні, то, очевидно, ви не на своєму місці...

Дитина, котра отримує духовну освіту, здатна відповісти на найголовніші питання про те, як працює Всесвіт; вона зрозуміє джерело творчості як всередині себе, так і ззовні; вона буде щирою, терпимою і толерантною. А для взаємодії з іншими людьми це найважливіше, чим може володіти людина, — вона буде вільною від страху і турбот, які висушують серця багатьох дорослих.

Закон Призначення, як і кожний із Духовних Законів, повинен бути виражений не у вигляді правила чи жорсткого припису, а вашим ставленням до життя. Як батьки чи наставники, ми даватимемо ефективніші знання тоді, коли посилатимемось на свій реальний досвід, а не лише пусті слова.

Життя кожної дитини вже духовне. Це відбувається тому, що кожна дитина народжується у полі безмежних творчих можливостей. Дух треба розвивати, живити і заохочувати. Коли це робиться, дух дитини, розвиваючись, стає достатньо сильним, щоб протистояти грубим реаліям часом зовсім не духовного світу.

Втрата зв'язку з духом може сильно вплинути на наші життєві можливості. Разом з духом ми всі — діти космосу і Бога, без нього ми стаємо сиротами і починаємо блукати в сутінках.

Український мудрець Г. Сковорода, визнаний ЮНЕСКО одним з п'яти найбільших мудреців світу, також вчив про «споріднену» працю (хто до чого народжений). Необхідною передумовою щастя мислитель вважає пізнання людиною тієї ролі, яку Бог, котрий є режисером людської драми, призначив людині для виконання. Успіх залежить не від статусу ролі, а від відповідності її внутрішнім здібностям людини. Кожна праця є почесною. Подібну думку висловлював М Реріх: «Навіть підлоги можуть бути вимиті прекрасно». Гармонія людського буття залежить від дотримання кожним принципу «спорідненої праці». Закон спорідненості не знає винятків. У кожної людини є нахил до певної справи. Ця «спорідненість» і є виявом у людині вічного, «іскри Божої». Жадоба багатства, влади, слави всупереч своїй спорідненості не сприяє досягненню людиною щастя. Це зрештою захоплює людину у полон згубних пристрастей, породжуючи несумісні із щастям страх, нудьгу, сум, докори сумління. Натомість «споріднена» праця, що відповідає природним нахилам людини, є приємною і легко здійсненною. Згода з природою дарує людині веселість духу, розвагу, насолоду, душевний спокій і рівновагу («кураж»). Сковорода висловлює *«подяку блаженному Богові за те, що потрібне зробив легким, а важке непотрібним»*.

Коли ви трудитеся, ви — флейта, в серці якої шепіт хвилин перетворюється в музику.

Хто із вас хотів би стати тростинкою, німою і безмовною, коли все довкола співає узгоджено?

Завжди говорили вам, що праця — прокляття і робота — тяжкість.

...Говорили вам також, що життя є темрява, і ви у втомі своїй повторюєте те, що було сказане втомленими.

А я кажу:
Життя насправді є темрява, коли немає устремління,
Всяке устремління сліпе, коли немає знання,
Всяке знання безплідне, коли немає любові;

І коли ви трудитеся з любов'ю, ви зв'язуєте себе з самим собою, з іншими і з богом.

А що означає трудитися з любов'ю?

Це — ткати одяг із ниток свого серця, ніби цей одяг одягне твій милий.

Це — будувати дім із старанням так, ніби в цьому домі поселиться твій милий.

Це — сіяти зерна з ніжністю і збирати урожай з радістю так, ніби ці плоди буде їсти твій милий.

Це — наповнювати все, що ти робиш, диханням свого духа,

І знати, що всі благословенні померлі стоять поруч і дивляться на тебе.

...Труд — це любов, яка стала зримою.

Якщо ви не можете трудитися з любов'ю, а трудитеся лише з відразою, то краще вам залишити вашу працю, сісти біля воріт храму і просити милостиню у тих, хто трудиться з радістю.

Каліл Джебран, «Пророк»

Сьогодні вже існують біокомп'ютерні (ноосферні) технології, які дозволяють провести необхідну діагностику потенціалу дитини. Учені працюють над розробкою та апробацією системи визначення призначення людей, виявлення їх талантів і здібностей. Знання точного призначення і потенціалу дитини в десятки, а то й у сотні разів полегшить взаєморозуміння між батьками і дітьми, а також дозволить педагогам побачити причини тих чи інших «незвичностей» дитини. Якщо знати, що призначення дитини, скажімо, музикант, то стане зрозумілим, чому вона така емоційна, імпульсивна і більше цікавиться творчістю, а не точними науками, відповідно, й вимагати від неї інтересу до таких аспектів — безглуздо.

Учитель, котрий має здібність до педагогіки, може найбільш ефективно працювати з Дітьми Індиго. Він інтуїтивно відчуває таланти дитини і формує до неї індивідуальний підхід. Людина ж зі суто логічним мисленням навряд чи зможе знайти спільну мову з інтуїтивною дитиною — вона або «зламає» її, або запише у «недорозвинуті».

Гете свого часу сказав: «*Генієм стає людина, яка пізнала своє призначення*». Але навіть найбільш обдаровану і геніальну дитину можна «зламати», давши їй неправильне виховання і хибні життєві цілі. Стає очевидним, що недостатньо просто вивчити дитину, важливо дати їй знання про своє призначення і можливість реалізувати його.

Проходження життєвих тем (за С. Браун)

Необхідно врахувати ті уроки, які нам слід засвоїти в цьому житті. Сільвія Браун говорить, що нам треба обов'язково опрацювати принаймні дві життєві теми. «Теми – це рамки для розуму. Ситуації, з якими ви повинні стикатися, щоб учитися» [19, с. 185]. У кожної людини власна життєва стежка. Тому не можна рівняти всіх під одну лінійку. Кожен з нас – індивідуальний і неповторний, зі своїми особливими життєвими завданнями, місією і призначенням. Варто лише пам'ятати давню істину: кому більше дано, від того більше вимагається. Наші пошуки своєї істинної духовної сутності безперервні і є постійною духовною подорожжю. Проте, чи кожна людина свідомо наважується на цю подорож без початку і кінця? Якщо звернутися до першого зустрічного із запитанням: «На якому рівні зараз перебуває Ваша духовність?», – більшість людей реагуватимуть здивовано а, можливо, й осудливо. Це ті, у чиїх серцях ще не народилася любов, адже духовність немислима без любові.

Любов зорею засія,
Неначе іскра у тумані.
І раптом – я уже не я:
Маленька крапля в океані.

У морі люблячих сердець,
В потоці радості і світла...
Любов трояндою розквітла.
І де початок, де кінець?..

Л. Кудрик

Провівши тисячі гіпнотичних сеансів, С. Браун виділила 45 життєвих тем [19, с.187 – 203]:

1. Активатор. Ця тема передбачає передусім виконання завдань, з якими не впорались інші люди. Це може бути щось грандіозне чи абсолютно незначне, але мета полягає в тому, щоб робота була виконана правильно. Активатори, котрих часто називають активістами, можуть бути вільними художниками чи відомими миротворцями, котрі благополучно уникнули поразки. Ці сутності є дуже популярні, однак рідко доводять справу до кінця. Активатори повинні прикладати максимум зусиль, щоб концентрувати свою енергію на тих завданнях, які можуть бути виконані, і сприяти позитивним змінам.

2. Творча особистість. До цієї категорії належить музика, театр, живопис, скульптура, письменницька творчість. Естетичну тему не слід плутати з деякими «схильностями» у бік якогось із цих видів творчості. Коли присутня естетична тема, сутністю рухає внутрішній талант. Потреба творити проявляється у ранньому віці і домінує протягом усього життя. Якщо другорядна тема доповнює основну, у сутності буде довга і продуктивна кар'єра. У протилежному випадку будь-який успіх і привілеї, які отримує сутність, можуть призвести до трагедії.

3. Дослідник. Ця сутність хоче знати все про все. Дослідники бояться проґавити якусь деталь. Усім нам в навчанні дуже допомагають їх детальні дослідження. Ці сутності зайняті в науці чи в царині високих технологій, де їх здібності життєво важливі. У повсякденних ситуаціях їм необхідно навчитися проявляти свої почуття і довіряти їм. Після скурпульозного аналізу поведінки інших людей дослідники повинні просити Святого Духа про просвітлення, щоб вийти за межі матеріального світу.

4. Прапороносець. Перший помічник Борця за високу мету. Він стоїть у пікетах, можливо, він буде лобістом. Ці сутності беруть участь у битвах за справедливість. Ключем до успіху у вдосконаленні цієї теми є поміркованість, такт і диференціювання. Набагато краще вибрати одну справу і цілеспрямовано працювати в цьому напрямку, замість того, щоб розпилятися у різні боки.

5. Будівник. Ці сутності є наріжними каменями суспільства, невідомими героями і героїнями у війнах, домашньому житті і

в різних організаціях. Добрі батьки дуже часто є будівниками, котрі дають дітям можливість істотно розширити свої горизонти. Без цих спиць колеса ніколи не будуть крутитися, хоча Будівники рідко отримують нагороду за ті досягнення, які стали можливими завдяки їх зусиллям. Їм треба врахувати, що не всі призи можна виграти у цій площині існування. Часто ті, хто отримують визнання на Землі, вдосконалюються не так швидко, як Будівники, котрі допомагають їм реалізувати свої плани.

6. Каталізатор. Це працівники різних мереж та новатори, рушійні сили, завдяки яким відбуваються події. Каталізатори — кращі учні в класі, з них усі беруть приклад, їх запрошують на вечірки, щоб забезпечити веселощі. Каталізатори дуже цінні для суспільства завдяки своїм нововведенням. Вони володіють невичерпною енергією і, ймовірно, найкраще розвиваються в стресових ситуаціях. Їм потрібна арена для діяльності, інакше вони стають похмурими і непродуктивними.

7. Борець за високу мету. Кількість високих цілей безмежна — змагання за мир, боротьба з голодом, різні видатні справи тощо, — і Борець за високу мету буде буквально притягатися ними чи сам створювати їх. Ці сутності виконують важливу функцію, виступаючи від імені інших, котрі, можливо, надто захоплені своїми власними темами, щоб займатися соціальними завданнями. У Борців за високу мету є схильність до імпульсивності, через що вони можуть втягнути себе й інших у небезпечні ситуації. Необхідно, щоб Борці поміркували над тим, що висока мета сама по собі має мінімальне значення, порівняно з участю їх еґо.

8. Керівник. Проблема цієї сутності очевидна. Наполеон і Гітлер були типовими представниками цієї теми, котрі проявили себе негативно. Керівник відчуває себе змушеним не тільки керувати діями, які розгортаються на широкій арені, але також диктувати іншим, як вони повинні жити, до найдрібніших деталей. Для того, щоб удосконалюватися, ці сутності повинні навчитися самоконтролю і стриманості.

9. Емоційність. Не тільки «високі» емоції, що викликають ейфорію, або спустошливі «низькі» емоції, але й кожний незначний емоційний нюанс буде відчутий цими сутностями. Дуже часто емоційність є другорядною темою у поетів і художників. У такому

випадку вона справді буде підсилювати творчий потенціал. Життєво важливим при цьому є баланс та інтелектуальний самоконтроль.

10. Шукач пригод. Така сутність може пройти шлях від оранжерейного працівника до президента банку, а потім мандрувати по світу на саморобному човні. Шукачі пригод займаються всім потроху — і доводять до досконалості багато своїх захоплень. Багатство — лише побічний результат багатогранного досвіду. Шукачу пригод властиве відмінне здоров'я; важливо не піддаватися ризику, пускаючись у небезпечні мандрівки.

11. Схильність до помилок. Такі сутності потрапляють не туди, куди треба, і не тоді, коли треба, тому що вони втілюються з фізичними, ментальними чи емоційними проблемами. Дуже важливо для сутності пригадати, що вона вибрала цю стежку для того, щоб стати прикладом для всіх.

12. Ведений. Спочатку ці сутності вирішили бути лідерами, але на якомусь етапі відмовилися від свого наміру. Завданням Веденого є усвідомлення того, що лідерство неможливе без участі Ведених; це дозволяє їм визнати свою власну значимість. Удосконалення досягається завдяки прийняттю своєї теми і допомоги лідеру. Правда, необхідно зробити правильний вибір, з кого і з чого брати приклад.

13. Гармонія. Для цих сутностей найважливішим є баланс, і вони підуть на що завгодно заради його встановлення. Їх особистими жертвами можна захоплюватися до якоїсь межі, але реальним завданням є прийняття дрібних життєвих труднощів. Треба пристосуватися до того, чого не можна змінити, і прийняти це.

14. Цілитель. Сутностей з цією темою, як правило, притягують професії, пов'язані з фізичним чи ментальним цілительством. Їх добрі діла очевидні. Єдина небезпека — в надмірній стурбованості проблемами. Цілителям життєво важливо рухатися по своєму шляху з помірною швидкістю, щоби не згоріти.

15. Гуманіст. Тоді як Борці за високу мету і прапороносці протестують проти несправедливості стосовно людства, тема Гуманіст втягує сутностей у саму дію. Гуманісти зайняті перев'язками, навчанням, підтримкою, спасінням тощо, при цьому у них є час і на протести. Ті, хто належить до цієї категорії, не особливо стурбовані поняттям зла. Вони віддають перевагу прощенню людства за вчинені помилки. Гуманісти не спиняються на допомозі тільки

сім'ї і друзям. Вони без усякої міри входять у тісні взаємини з кожним, з ким зіштовхує їх життя, тому існує небезпека перенапруги. Завдання Гуманіста — у тому, щоб з допомогою любові і турботи до самого себе не згоріти фізично.

16. Надійність. Ці сутності народжуються багатими, гарними, розумними... Якщо вважати, що досконалість — універсальна мета, то ця тема стає однією з найбільш багатообіцяючих. Вона передбачає труднощі, випробування на стійкість та надійність і вимагає зусиль. Тут завжди присутня тенденція впадати у всеможливі крайнощі. Ніби сутність випробовує свою долю. Як не дивно, часто трапляється занижена самооцінка, яка для сутності слугує причиною страху, що її не будуть любити як особистість. Завдання в тому, щоб повністю прийняти тему і навчитися жити з нею.

17. Інтелектуальність. Це тема для вічного студента — студента-професіонала. Чарльз Дарвін, котрий використовував знання, отримані завдяки інтенсивному навчанню, в своїх експериментах, побудовах гіпотез і публікаціях, — прекрасний приклад сутності, яка вдосконалює цю тему. Але оскільки знання ради знання є традиційною метою інтелектуалів, завжди існує небезпека, що воно може канути в Лету, незважаючи на пристрасні його пошуки.

18. Дратівник. Сутності, які спеціально провокують конфліктні ситуації, такі важливі для вдосконалення інших, тому що, перебуваючи у товаристві дратівників, ми отримуємо уроки терпіння і терпимості. Водночас важливо не грати на руку внутрішньому песимізмові дратівника і не судити його. Слід пам'ятати, що ці сутності вдосконалюють свої теми таким чином, щоб ми мали можливість удосконалюватися завдяки їм.

19. Справедливість. Такі люди з радістю занесуть у протокол своє ім'я, якщо їм довелося бути свідком нещасного випадку чи злочину. Украй важливо, щоб ці сутності проявляли розбірливість. Групове насильство — це помилкова спроба відновити справедливість. Сутності з темою Справедливість повинні прислухатися до голосу Бога всередині себе.

20. Законність. Бути практиками чи педагогами в галузі юриспруденції — ось традиційний вибір сутностей, які перебувають у владі принципу законності. Низка таких сутностей

служить у державних установах. При досягненні високого рівня ці душі підтримують безпеку і баланс світу, проте вони завжди повинні бути насторожі, щоб уникнути можливості використання своєї влади в особистих цілях.

21. Лідер. Сутності, котрі опрацьовують цю тему, володіють здатністю самоконтролю, наперед обмірковують свої дії і рідко втілюють у життя нововведення. Вони стають лідерами в усталених сферах виробництва, комерції, суспільного життя. Вони рухаються швидше у бік успіху, аніж створення чогось нового. Їх мета — уникнути «пасток влади».

22. Одинак. Незважаючи на те, що сутності, котрі працюють з темою Одинак, часто перебувають у перших рядах суспільства, вони мають тенденцію вибирати ситуації, у яких будуть певним чином ізольовані. Одинаки, як правило, щасливі, перебуваючи у своєму власному товаристві, але їм не слід дратуватися, коли інші люди опиняються поряд. Якщо кожна тема буде визнавати присутність і важливість інших тем, результатом буде набагато вищий рівень терпимості і взаєморозуміння, що врешті-решт призведе до всезагального миру.

23. Невдаха. Сутності з темою Невдаха надзвичайно активні, хоча, на відміну від тих, хто працює з темою Схильність до помилок, вони народжуються без фізичних чи психічних недоліків. Часто вони мають багато чеснот, але ігнорують їх. Хоча їх тема нагадує тему Дратівник у зв'язку з тим, що вони мають схильність до постійної критики, Невдахи відрізняються тим, що постійно звинувачують «себе, нещасного». Ці сутності — основні страждальці, які переміщуються із однієї мильної опери в іншу. Ця тема допомагає нам сформувати більш позитивне мислення. Дуже важливо не осуджувати невдах, а мати на увазі, що їх схеми були вибрані для того, щоб дати нам можливість удосконалювати самих себе.

24. Маніпулятор. Це одна з найпотужніших тем, тому що Маніпулятори здатні легко контролювати ситуації, а також людей. Розглядаючи людей і їх долі як шахову дошку, Маніпулятори можуть використовувати їх для своєї власної вигоди, як пішаків. Коли така людина працює на благо інших, її тема піднімається до своєї вищої мети. На досягнення кінцевої цілі — удосконалення — йде набагато більше часу, якщо вибрати хибний шлях.

25. Пасивність. Дивно, але сутності з темою Пасивність насправді дуже активні — правда, безрезультатно. Інколи вони можуть займати певні позиції з якихось спірних питань, але наполегливості ніколи не проявляють. Хоча будь-яка крайність шкідлива для індивіда, у цьому випадку для вдосконалення душі необхідна деяка напруга.

26. Терпіння. Тема Терпіння є однією з найважчих шляхів до вдосконалення. Складається враження, що ті, хто працює з цією темою, хочуть швидше досягти досконалості, ніж сутності із менш складними темами. Часто їм властиве сильне почуття вини, їх мучить, що вони віддалилися від своєї мети, ставши нетерплячими. Така позиція може призвести до пригніченого гніву, а інколи — до самознищення. Сутності повинні проявляти поблажливість до самих себе, оскільки досить складно жити у тих обставинах, які вибрані для засвоєння їх теми.

27. Пішак. Біблійний Юда — класичний приклад цієї теми. Незалежно позитивними чи негативними засобами, Пішаки запускають у життя щось грандіозне. Ми не можемо розвиватися у бік всезагальної досконалості без Пішаків, але сутності, котрі вибирають цю тему, повинні зберігати свою гідність.

28. Миротворець. Сутності, котрі вибирають тему Миротворець, не такі миролюбні, як випливає із назви. Вони активізують процеси, які призводять до досягнення миру, без міри трудяться, щоб покласти кінець насильству і війні, звертаючись до більш широкої аудиторії, ніж ті, хто вибрав для себе тему Гармонія. Їх мета — досягнення миру — простягається набагато далі відданості якійсь конкретній групі чи країні.

29. Представлення. Сутності з темою Представлення вважають її вищою мірою вдячною, але часто виснажливою. Вони дійсно є «любителями вечірок». Хтось вибирає професію, яка стосується розваг, а комусь достатньо влаштовувати вистави у себе вдома чи на роботі. Для тих, хто вибрав тему Представлення, мета полягає в тому, щоб уникати виснаження фізичних і духовних сил, заглядаючи всередину себе і таким чином набуваючи здатності турбуватися про себе і «приймати» самого себе.

30. Гоніння. Ця напружена тема вибирається для того, щоб дати можливість іншим духовно рости. Сутності з темою Гонін-

ня проживають свої життя в очікуванні гіршого, перебуваючи в упевненості, що вони вибрані для того, щоб їх переслідували. Отримання задоволення може викликати у них паніку, оскільки вони впевнені, що за втіху треба платити.

31. Переслідувач. Діапазон варіантів втілень переслідувачів варіюється від чоловіків, котрі б'ють своїх жінок і ображають дітей, до серійних убивць. Важко бачити мету цієї теми протягом одного життя, але ці, здавалось би, «зіпсовані зерна» грають вибрану ними самими роль, щоб дати можливість людству удосконалюватися. Головне — не намагатися судити окремих особистостей.

32. Бідність. Тема Бідність найчастіше зустрічається у країнах Третього світу, але вона може становити ще більшу проблему в багатих суспільствах. Деякі сутності з темою Бідність мають усе необхідне для комфортного життя, але при цьому відчувають себе бідними. У процесі духовного розвитку і росту гнів поступово замінюється блаженством. Приходить усвідомлення, що парадні атрибути суспільства минущі; зникає відчуття їх значимості і важливості.

33. Медіум. Тема Медіум є швидше випробуванням, ніж подарунком, принаймні на ранніх етапах. Медіум володіє здатністю чути, бачити і відчувати речі за рамками звичних можливостей людини. Як правило, екстрасенсорні здібності проявляються у тих, хто живе у строгих рамках походження, освіти тощо, де присутнє авторитетне джерело, яке прагне заперечувати чи пригнічувати цей дар. Зрештою сутність навчиться приймати свій дар і жити разом з ним, використовуючи його для добра в духовному чи професійному плані.

34. Неприйняття. Ця важка тема проявляє себе дуже рано, починаючи з відмови і відчуження, які переживаються в дитинстві. Синдром значно посилюється при вступі у школу і втягненні у різні відносини. Часто ці сутності покинуті тими, кого вони люблять, — навіть їх власні діти можуть прийняти чужих людей як заміну батька чи матері. Схема буде порушена, як тільки сутність усвідомить, що відбувається, і віддасть свої дії і долю свого еґо на волю Бога.

35. Рятівник. Часто можна знайти Рятівника, який працює поряд з Борцем за високу мету. Але коли останній прямує до

іншої цілі, Рятівник залишається доглядати за жертвою. Навіть у тому випадку, коли очевидно, що жертва сама створила свої власні проблеми, Рятівник має рішучий намір її врятувати. Часто Рятівник сам перетворюється в жертву. Сутність з темою Рятівник має високий ступінь співчуття і може продемонструвати силу ради тих, хто потребує допомоги. Ця тема — досить складний шлях, але духовна винагорода справді величезна.

36. Відповідальність. Особистості, котрі вибирають тему Відповідальність, ставляться до неї скоріш пристрасно, ніж відповідально, і відчувають вину, якщо не потурбувалися про кожного, хто опинився у межах їх орбіти. Їх завдання — прийняти рішення, що є найбільш важливим і необхідним, а потім відійти вбік і дозволити іншим розділити взяту на себе відповідальність.

37. Духовність. Пошуки духовного центру є всеохопними для сутностей, котрі працюють над темою Духовність. Коли розкритий повний потенціал теми, сутності стають далекоглядними, співчутливими і великодушними, але поки вони перебувають у пошуках, то повинні остерігатися вузькості мислення і критичності своїх поглядів.

38. Виживання. Існує багато причин, реальних чи уявних, через які життя є постійною боротьбою для тих, хто вибрав тему Виживання. Ці душі в кризових ситуаціях повною мірою відчувають на собі похмурість і гніт щоденного існування. Безумовним завданням у цьому випадку є просвітлення.

39. Помірність. Цілком ймовірно, що сутності з темою Помірність мають справу з тією чи іншою шкідливою звичкою. Завдання полягає в тому, щоб уникати крайнощів. Можливо, сутність подолала найбільш згубну звичку, але все ще має справу з деякими залишковими явищами в царині почуттів, пов'язаними з цією звичкою. Характерна риса сутностей, котрі працюють над темою Помірність, — фанатизм. Ключ до перемоги над ним полягає у набутті поміркованості, що, в свою чергу, є центральним завданням під час роботи над цією темою.

40. Терпимість. Сутності, котрі вибирають тему Терпимість, повинні проявляти цю рису у всьому: до родичів, дітей, політиків тощо. Ця ніша така велика, що вони часто вибирають

тільки одну сферу прояву терпимості. Прийнявши тему, сутності можуть усвідомити своє завдання і таким чином швидше розвиватися і ставати більш великодушними.

41. Жертва. Ці сутності вибрали роль мучеників і жертовних овець. На їх прикладі, який досить рельєфно відображається у ЗМІ, ми починаємо усвідомлювати несправедливість. Дуже багато Жертв, після того як відіграють свою роль, мають можливість переписати сценарій наступних втілень, забираючи з них мазохістські тенденції.

42. Мучитель. У рамках життєвої позиції однієї людини практично неможливо побачити весь ланцюг прояву цієї теми, але очевидно, що багато життів, а також життєвих тем інших людей переплітаються з цією темою. Інколи це лідери тоталітарних сект, котрі покликані звернути увагу людей на спотворення культів.

43. Воїн. Сутності з темою Воїн безстрашно йдуть на ризик і фізичні випробування. Багато хто проходить різні види військової служби і працює в органах правопорядку. Якщо їх другорядна тема Гуманіст, Воїни можуть бути досить ефективними. Їм необхідно стримувати агресивні прояви. Але якби не було Воїнів, ми потрапили б під владу тиранів.

44. Багатство. Ця тема звучить як велика удача, проте вона неминуче стає тяжкою ношею, і відсутність контролю призводить до руйнівних типів поведінки. Як завжди, метою теми є подолання негативних аспектів, і Багатство виступає у ролі спокуси, яка проявляється як шкідлива звичка — дуже важко набути самоконтроль, в іншому разі, можна потрапити під владу темряви. Люди будуть поглинуті набуттям, примноженням і приховуванням багатства. Їх не будуть цікавити методи накопичення чи наслідки їх дій у прагненні отримати все більше і більше. Для тих, хто потрапив під владу цієї теми, моральні цінності не мають значення. Через могутній вплив на особистість зазвичай потрібно багато життів, щоб засвоїти урок. Коли люди досягають досконалості, можна побачити, як легко вони віддають те, що їм належить, без усякого бажання отримати щось натомість.

45. Переможець. На відміну від сутностей з темою Надійність, яким спочатку все легко дається, Переможці змушені все завойовувати. Вони проявляють наполегливість, стараючись

виграти, часто бувають азартними гравцями і вступають у боротьбу з іншими претендентами на виграш. Непохитні оптимісти, вони завжди впевнені, що наступна угода, наступна робота, наступний шлюб будуть найкращими. Не встигне одна справа зазнати поразки, як Переможці влізають у нову авантюру, яка, як вони вважають, повинна принести успіх. Завдання таких сутностей — навчитися реалістично підходити до можливості виграшу.

Чим цілісніша і зріліша наша душа, тим ясніше ми відчуваємо, що найважливіше — знайти свою ціль у житті, виконати своє призначення, не закопати в землю, а примножити дані Богом таланти.

Щоб захистити своє призначення, Діти Індиго володіють низкою якостей: здатність обстоювати власну точку зору, унікальні лідерські якості і загострене почуття справедливості, вільнолюбство, прагнення підкорятися тільки Вищим Божественним законам, від дотримання яких залежить їх благополуччя і творча реалізація. Будь-які спроби переробити їх якості можуть завдати шкоди, тотожної варварським втручанням в генетику живої істоти, оскільки особливості Нових Дітей «вписані» у їх розуми і душі подібно до генокоду в ДНК.

Спасибі, Господи, за те,
Що йду дорогою своєю,
Що під десницею Твоєю
Знання і мудрість проросте.

І за любов, і за печалі,
За благодать Твою небесну.
За те, що рухаюся далі,
Мов Фенікс з попелу, воскресну.

Л. Кудрик

НОВІ ДІТИ
ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Жодна людина не може відкрити вам нічого, крім того,
що вже лежить у напівдрімоті на зорі вашого знання.
Учитель, що ходить у тіні храму в оточенні учнів,
дає не від своєї мудрості, а швидше
від своєї віри і благовоління.
Якщо він насправді мудрий, то не накаже вам
увійти в дім його мудрості, швидше він поведе вас
до порогу вашого розуму.
Астроном буде говорити вам про своє розуміння простору,
Але не дасть вам цього розуміння.
Музикант може передати вам ритм, яким наповнюється
увесь простір, але не може дати вам ні слуху,
який уловлює ритм, ні голосу, що вторує йому.
І посвячений у науку чисел може сказати
про світ ваг і мір, але не може ввести вас туди.
Тому що бачення однієї людини не дає крил іншій.
І як кожний із вас стоїть одиноко у божому знанні,
так треба кожному із нас бути одиноким
У своєму знанні бога і в своєму осягненні землі.

Каліл Джебран «Пророк»

Завдання школи — допомогти дітям пізнати самих себе

Багато батьків, котрі зіткнулися на власному досвіді з тим, що у їх сім'ї росте Дитина Індиго, ставлять природне запитання, як бути з навчанням цих дітей? Адже проблеми виникають відразу, як тільки дитина переступає поріг садка чи школи.

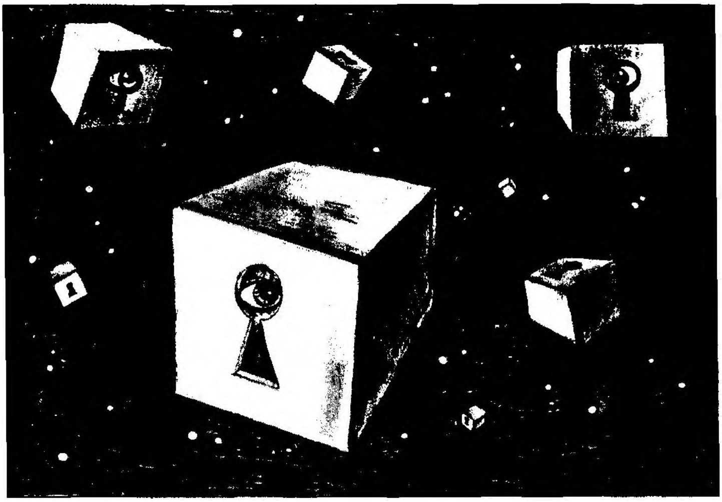
Більшість звичайних організацій, якщо і не відмовляються працювати з такими дітьми, то часто ставлять на них тавро дивних чи важких, будучи нездатними зрозуміти особливості поведінки Індиго. Як тяжко батькам слухати такі слова про свою дитину від людини, котра ледь знайома з нею, і як самій дитині відчувати на

собі подібне ставлення! У чому винна дитина перед педагогом, котрий, перебуваючи на роботі, тільки формально присутній там, а думками занурений у вирішення своїх «вічних» проблем? Чому вихователь має зганяти злість на дитині? Дитина Індиго відчуває найменшу фальш у ставленні до неї і не хоче з цим миритися. Те, що поведінка Нових Дітей далеко не завжди вписується у звичні рамки, а рівень їх суджень швидше відповідає рівню дорослої людини, аніж дитини, часто ставить багатьох педагогів і вихователів у глухий кут. Звідси — і неприйняття цих дітей.

Батьки хочуть, щоб дитина отримала добру освіту, змогла розкрити свої таланти, щоб школа чи садок залишили в її душі радісний спогад на все життя. Але, на жаль, так буває рідко. Безправна дитина не може ні говорити, ні чинити так, як їй хочеться. Жорсткий диктаторський підхід з боку вихователів диктує дітям, що їм робити, як поводитися. Дитині Індиго тяжко в атмосфері, де її вільнолюбний і творчий дух затиснутий рамками авторитарної дисципліни. Добре, якщо сім'я розуміє потреби й особливості свого чада, захищає її від нападів, але так буває не завжди. А в садку чи у школі «нестандартна» дитина самотня.

Дитячий садок з погляду більшості батьків — це свого роду камера зберігання, куди батьки здають своє чадо на час, коли вони на роботі. Але дитина — не річ і не валіза. Ще в дошкільному віці вона формує фундамент ставлення до себе і до світу. Дослідження педагогів і психологів свідчать про те, що дошкільний вік є початком становлення світогляду людини. Про формування цілісного світобачення мова може йти тільки тоді, коли знання засвоєні на рівні особистісних цінностей, набули форми переконань, лежать в основі особистого способу орієнтації у світі.

Становлення картини світу у свідомості дитини залишається досі побічним продуктом навчання в освітньому процесі. Розчленування цілісного світу на частини було і є неодмінною умовою експериментального наукового пізнання дійсності. Дитина, котра пізнає світ у традиційній системі, втрачає орієнтацію в житті, відчуває відчуження і холод. Науковоподібне навчання ніби розхитує монолітність образного сприйняття дійсності, відношення «людина — світ» перетворюється у відношення

«суб'єкт — об'єкт». Згортання зв'язків людини і світу, обмеженість уявлень дитини про природу тільки як про джерело матеріальних благ стає причиною того, що ціннісне, людське ставлення до світу замінюється жорстким прагматизмом.

Чи хочемо ми бачити своїх дітей суворими прагматиками, котрі все сприймають тільки з точки зору вигоди? Адже щоб жити як люди, ми повинні вміти не тільки мислити, а й відчувати, бути готовими до вирішення різних життєвих завдань. Тільки тоді у людини будуть формуватися якості творчої особистості, які дозволять самостійно вирішувати чергові проблемні ситуації. Тоді свідомість людини буде постійно розширюватися, вона відчує у собі здатність творити, і тоді перед нею відкриються безмежні можливості змінити світ на краще. Наскільки серйозно і відповідально ми поставимося до доль наших дітей сьогодні, настільки це відобразиться на всьому їх житті.

Проблема освіти в нашому суспільстві сьогодні стоїть надзвичайно гостро. Назріла необхідність зміни освітніх парадигм, переходу до ноосферної освіти, духовної педагогіки. Дитина повинна перестати бути лише пасивним об'єктом впливу дорослого. Між

дитиною і дорослим мають налагодитися рівноправні, партнерські взаємини на рівні «Людина — Людина». Саме до цього закликають протягом останніх десятиліть своїм живим прикладом багато педагогів-гуманістів на чолі з Ш. А. Амонашвілі. У гуманістичній педагогіці на перше місце ставиться духовний розвиток і особистісне становлення людини, котра підростає, а все інше — знання, вміння — розглядається як таке, що повинно бути засвоєне на ґрунті моральності і духовності.

Оскільки Нові Діти є невід'ємною частиною нашого суспільства, то необхідно допомогти їм і їх батькам у соціальній адаптації. Виховувати дитину сьогодні — це колосальна праця. А ростити Дитину Індиго — докладати подвійних зусиль, оскільки ці діти вимагають, щоб батьки бачили у них Особистостей, а не просто своїх синів та доньок.

Будь-яка дитина повинна рости в атмосфері любові і прийняття. Нові Діти особливо потребують цього. Якщо батьки не володіють інтуїтивним відчуттям, їм важко знайти порозуміння з дитиною. На жаль, часто батьки, непомітно для себе, переносять на своїх дітей ту модель поведінки, яку в дитинстві не приймали від своїх батьків. У більшості випадків таке виховання зводиться тільки до задоволення тілесних та емоційних потреб дитини (щоб вона була сита й одягнута), ігноруючи при цьому духовний аспект. Дитина часто відчужується від таких батьків і страждає від нерозуміння. Необхідно вчити дорослих перебудовуватися на новий тип відносин із дитиною, допомагати їм чути істинні її потреби, допомогти сім'ї звільнитися від стереотипів виховання.

Важливе завдання — допомогти дітям пізнати самих себе, свої здібності, розвинути їх і навчитися свідомо розпоряджатися ними у своєму житті. Кожна дитина має величезний внутрішній потенціал, а в Дітей Індиго здібності виражені яскраво і нестандартно. Їм самим і їх близьким дуже важко знайти адекватний спосіб для прикладання таких здібностей. Для цього необхідно, щоб поряд були люди, котрі на своєму прикладі можуть показати, як усвідомити свої здібності, як навчитися ними керувати, щоб діти не переживали стресу і не відчували себе неправильними.

Як допомогти Новим Дітям адаптуватися до школи

Сьогодні педагоги констатують, що діти справді суттєво змінилися: стали некерованими, перестали рахуватися з думкою дорослих, втратили будь-які авторитети і норми, поводяться так, як їм заманеться. Наприклад, вони можуть без дозволу встати посеред уроку зі свого місця, щоб підійти до однокласника, до вікна чи взагалі вийти з класу. Можуть, не соромлячись, сказати в обличчя вчительці, що вона їх «неправильно навчає», або вимагати конспект уроку. На зауваження в кращому випадку не реагують, а в гіршому відповідають агресією чи лайкою.

Діти стали помітно вільніші у своїх волевиявленнях, словах і вчинках, як і, зрештою, все суспільство. Раніше все, що стосувалося школи, не піддавалося критиці і навіть не обговорювалося. Так само, як і в політиці: рішення, прийняте зверху, вважалося правильним і безпомилковим. Тепер батьки оцінюють політику держави, а діти — школи. Хоча школа загалом відстає від суспільства, проте зрушення помітні.

Позитивно налаштовані вчителі стверджують, що з сучасними дітьми працювати хоча і важче, проте цікавіше. Вони незалежні, вільнолюбні, вміють критично мислити і захищати свою позицію. Зі «слухняними», котрі все приймають і нічого не піддають сумніву, буває нудно. Ще декілька десятиліть тому діти були закріпачені, залякані, на уроках стояла мертва тиша. Сучасні ж підлітки сміливіше відповідають, невимушено спілкуються. Але їх свобода інколи нагадує розгнузданість, тому виникають проблеми з дисципліною. У них немає внутрішніх обмежень...

Вони не відгукуються на звинувачення, глухі до зауважень. Якщо ж дорослі продовжують тиснути на них, і цей тиск зачіпає їх особистість, загрожує цілісності, діти використовують для захисту будь-які засоби. Правил для них не існує. Вони легко можуть обізвати або навіть ударити вчительку, котра, скажімо, намагається силою вивести із класу або поставити в кут. Вони можуть проявити насильство й агресію щодо батьків, котрі кара-

ють їх за погані оцінки. Немало трагічних прикладів відомі не тільки на Заході, у США, але й у нас.

Однією з істотних особливостей Індиго є негнучкість. Така дитина не вміє пристосовуватися, не мімікрує, не зраджує собі. У зіткненні Дитини Індиго з чужою їй реальністю можливі дві фатальні розв'язки: або Індиго змінить реальність (аж до її знищення), або реальність зруйнує Індиго. Виникає запитання: чи Нові Діти — вищий еволюційний ступінь у розвитку людства, нова порода людей, котрі несуть нову мораль і нові цінності, чи це, навпаки, ознака виродження людства, моральні каліки, позбавлені всякого співчуття, жалю, вдячності, котрі бачать перед собою тільки власну мету і йдуть до неї буквально по трупах?..

Мимоволі виникає аналогія з ідеєю надлюдини Ф. Ніцше. Надлюдина різко вирізняється з-поміж безликої і безвольної маси, нездатної на творче піднесення. Вона є виразником сили життя, яке не підлягає моральним оцінкам, бо воно є лише таким, яким може бути. Ніцше протиставляє силу життя традиційним культурним нормам і цінностям, вважаючи, що саме людська слабкість і незахищеність спричинила виникнення культури як системи штучних засобів виживання. Мораль — це засіб боротьби слабких проти сильних. Якщо ж людина відчуває у собі «голос крові», вона може піднести себе на надлюдський рівень, стати «по той бік добра і зла». Така людина вища від слабкостей і співчуття, повелитель і творець, який керується лозунгом: «Живи небезпечно!».

Ідея надлюдини може бути сприйнята по-різному. З одного боку, радикальні ніцшеанці ставлять на перший план думку про найвище право сили життя, а звідси виправдання насильства, вихід за межі моралі, позиція жорстокого ставлення до всього слабкого і безвольного, що приречене на вимирання: «Падаючого штовхни». Така ідеологія близька до фашизму і расизму і не може бути виправдана.

Сьогодні існує небезпека новітнього фашизму, на більш високому, духовному рівні: коли ейфорично підносять феномен Індиго, називаючи сучасних Нових Дітей «посланцями Бога», «носіями високої духовності», «новою породою людей», нехтуючи при цьому їх недоліки і слабкості і пов'язані з цим проблеми

і небезпеки; коли одночасно ігнорують усіх інших, «звичайних», дітей, тим самим принижуючи і ніби викреслюючи з життя тих, хто не відповідає потрібним критеріям, і фактично ділячи людей на чистих і нечистих, гідних поважного ставлення і таких, хто може потерпіти, адже вони — баласт, сірість, залишки покоління, що вироджується.

Представники ж гуманістичного ніцшеанства вважають, — і з цим варто погодитися — що Ніцше виступав насамперед проти будь-яких обмежень людини, звільняв її від нежиттєздатних догм та забобонів, закликав її покладатися на власну волю і брати відповідальність за своє життя на себе, бути непохитною у виконанні життєвої мети.

Ідея надлюдини — це необхідність подолання слабкостей людської природи, створення нових досконаліших форм життя. Ніцше стверджує (і ці слова надто актуальні сьогодні), що людина — не кінцева мета, а лише засіб. Це міст над прірвою, з одного боку якого — аморфна твариноподібна маса, а з іншого — надлюдина. Чи кожен наважиться ступити на цей хиткий і непевний місток? Перша книга Агні-Йоги «Поклик» завершується словами: «*Спитають: як перейти життя? Відповідайте: як по струні прірву: красиво, обережно і стрімко*».

Протягом усього XX ст. дітей, котрі хоча б чимось відрізнялися від інших (наприклад, були лівшами), дорослі наполегливо перетворювали в «нормальних», «здорових», таких, як усі. Керувались переважно благородними мотивами, будучи впевненими, що це «їм на благо», оскільки самі свого часу були продуктами такого виховання. А що ж відбувалося насправді? Дитині навіювали, що її особливості — це погано, це хвороба або каліцтво. Дитина починала соромитися, боятися, ненавидіти саму себе, усі її душевні сили йшли на спроби стати або принаймні здаватися такою, якою її приймають і цінують. На відкриття і розвиток своєї індивідуальності, своїх геніальних здібностей і свого призначення не вистачало сил і мужності.

Здається, ще трохи, і людство почало б незворотньо деградувати, скочуватися назад, у кам'яний вік. Або під керівництвом недолугих політиків і військових знищило б життя на планеті у

третій світовій війні. Щоб відвернути подібне, Нові Діти мають стійку високу самооцінку, здатність не тільки чинити опір згубному впливові, але й самим впливати на оточення, розширюючи свідомість тих, хто з ними контактує.

Зрушення у нашому суспільстві очевидні. Стрімко розвивається демократія, зростає популярність гуманістичних та екологічних ідей, жінки займають ключові посади в урядах, ми стаємо більш терпимими і толерантними. Чи не можна припустити, що ці зрушення є наслідком впливу уже дорослих Індиго?.. Саме виникнення теорії Індиго свідчить про те, що суспільна свідомість уже піднялася до рівня, на якому «неподібним» уже хоча б не відмовляють у праві на існування.

Зміна установок, моральних цінностей і норм в історії завжди відбувалася непросто, з репресіями і полюванням на відьом. Напевно, і зараз назрів час руйнування догм, кардинальної зміни цінностей. Світова психіатрія відмовилася від терміна «психічне захворювання», а діагностує розлади поведінки і розлади станів. Це зовсім не те, що фізична недуга. Якщо раніше деякі людські прояви визначали як синдром аутизму чи синдром Аспергера, мозкову дисфункцію чи органічне ураження мозку, синдром гіперактивності чи нарцистичний розлад особистості і кваліфікували як діагноз, то тепер простежується тенденція вважати це ознаками феномена Індиго.

Але навіть за наявності такого дотепного способу полегшення розуміння, наша заангажована стереотипами суспільна свідомість ще не розвинулася настільки, щоб повністю змінити полярність, відмовитися від чорно-білої картини світу і почати підходити до нестандартних дітей не з позиції «хвороба, вада, ненормальність», а з погляду «особливість, відмінність, самобутність». І ще, мабуть, нескоро деякі батьки та «педагоги» усвідомлять, що їх діти «не виродки» і «не покидьки», а особливі люди.

Коли очікувана трансформація свідомості все-таки відбудеться, наступний крок — зміну ставлення, тактики поведінки — буде зробити легше. І тоді кожна Дитина Індиго отримає необхідні їй любов, повагу, увагу, розуміння. У спілкуванні між дорослими та дітьми нарешті запанують взаємність, а не заборони, діалог, а не

пригнічення, цілюще прийняття, а не лікування, розвиток, а не виправлення. І це стосуватиметься не тільки Дітей Індиго, а всіх дітей загалом. Тому що кожна дитина потребує поваги і прийняття, обережного поводження і допомоги в розвитку, гідна уваги і розуміння. До того ж, якщо ми не бачимо в комусь ознак «індиговості», то це не означає, що їх нема. Можливо, наше бачення поверхневе, і ми ще не прозріли. За теперішніх темпів зміни популяції на Індиго (десь від 40 до 90% новонароджених) рано чи пізно усе юне населення Землі буде «синім».

Справді, з кожним роком, як уже було зазначено, Дітей Індиго стає все більше. І коли ці діти йдуть до школи, педагоги не знають, що з ними робити. Багато хто навіть не підозрює про існування таких дітей, але згодом вони гучно заявляють про себе.

Коли у класі один-два гіперактивних учні, учителі терплять, коли три-п'ять — скаржаться, що «працювати стало просто неможливо», а коли таких дітей стане п'ять-десять і більше — навчальний процес повністю порушиться. Напевно, цією проблемою вже зараз слід зайнятися на міністерському рівні, передбачаючи масштаби катастрофи, що насувається.

Очікується масове звільнення вчителів, котрі нездатні перебудуватися у напрямку роботи з Новими Дітьми. Через це пройшли усі країни Європи і США, зіткнувшись з проблемою виховання Індиго ще 15-20 років тому. Сьогодні вже є конкретні напрацювання і рекомендації. Очевидно, що має зменшитися наповнюваність класів. Також пропонують, щоб у класі працював не один учитель, а два: один веде урок, інший — слідкує за дисципліною. Подібна система практикується майже у всіх країнах світу.

Школі необхідна юридична самостійність. Батьківські ради зорієнтуються, як правильно діяти. Наприклад, у приватних гімназіях батьки можуть диктувати рівень, якість і спрямованість освіти своїх дітей.

Крім того, для Дітей Нової Свідомості потрібні нові підручники, тому що сучасні часто застарілі і перевантажені зайвим матеріалом. Знадобиться і спеціальне оформлення підручників для Дітей Індиго: читабельний шрифт, особливе розташування тексту і картинок на сторінці.

Також школа повинна шукати інші технології викладання, оскільки теперішні тоталітарні — невиправдані та застарілі. Якщо значний відсоток дітей не здаватиме випускних іспитів, стара система з тріском провалиться. Бо хоча Діти Індиго обдаровані і талановиті, але за роки навчання у них виробляється ненависть до системи освіти, — не до якогось конкретного предмета, а саме до системи. І багато вчителів це розуміють.

Проте сьогодні у нас компетентної відповіді на запитання, як допомогти Новим Дітям безболісно адаптуватися до школи, напевно, не може дати ніхто. Хоча у всьому світі Дітьми Індиго займаються кращі фахівці. Наприклад, у Китаї незвичні діти навчаються у закритій секретній школі. Це майбутнє керівництво партії, країни, бізнесу, розвідки. В Ізраїлі відбором та освітою Дітей Індиго займається Міністерство освіти за секретними програмами. У Франції діти з високим IQ після закінчення школи мають право навчатися за рахунок держави у будь-якому університеті світу за умови — п'ять років відпрацювати на Батьківщині.

У США, Росії та інших країнах на офіційному рівні створені альтернативні навчальні програми для Дітей Нової Свідомості, що показують феноменальні результати. Одним із прикладів є школа педагога-новатора Щетиніна в Росії, де діти в 11 років закінчували навчання і далі навчалися відразу у двох вузах.

В Україні однією з перших шкіл нового типу є авторська школа Марії Чумарної, де навчально-виховний процес будується на принципах гуманізму, толерантності, шанування кожної окремої особистості, відсутності примусу і нав'язування, цілісності знань і послідовного навчання. М. Чумарна вважає, що діти є провідниками космічних знань через чистоту свого духовного зору. Навчання у школі базується на ідеї самореалізації дитини, її духовного розвитку. Діти вчаться не керуватися чужими приписами, а дослухатися до власного розуму й інтуїції, проникати у зміст і суть кожного явища, обдумувати, аналізувати свої вчинки і вчинки інших людей. Таким чином дитина не лише засвоює знання, а й формує влане бачення подій і ситуацій, критичне мислення, свою життєву позицію. Поштовх для творчості і саморозкриття дає дітям можливість реалізувати свій потенціал.

Звичайно, непросто підібрати до Нових Дітей «ключик», зробити навчання для них приємним і захоплюючим. Набагато легше присвоїти тавро «некерований» і за можливості перевести в інший клас або школу. Досить часто такі діти, незважаючи на дивовижні здібності і креативність, уже до кінця першого класу пасуть задніх. Деякі вчителі намагаються допомогти їм, використовуючи нетрадиційні способи подачі матеріалу, індивідуальні роботи тощо. Як показує практика, допомога «нестандартним» дітям може виявитися ефективною, і багато з них з часом стають «гордістю» школи. Сприяти цьому може систематична і продумана організація взаємодії з ними за такими напрямками:

1. Підвищення навчальної мотивації: застосування системи заохочень; використання нетрадиційних форм роботи (наприклад, можливість вибору домашнього завдання); навчання старшими школярами молодших, підвищення самооцінки учнів.

2. Організація навчального процесу з урахуванням психофізіологічних особливостей учнів:

- зміна видів діяльності залежно від ступеня втомлюваності дитини;
- реалізація потреби дитини у русі (виконання доручень учителя, які вимагають рухової активності: роздати зошити, витерти дошку тощо);
- зниження вимог щодо акуратності на перших етапах навчання;
- виконання вправ на релаксацію і зняття м'язових защемлень;
- інструкції вчителя повинні бути чіткими і небагатослівними;
- застосування мультисенсорних технік навчання;
- перевірка знань — на початку уроку;
- уникнення категоричних заборон.

3. Розвиток дефіцитарних функцій:

- підвищення рівня уваги;
- зниження імпульсивності (наприклад, виклик до дошки того, хто підняв руку останнім);
- зниження деструктивної рухової активності.

4. Навчання учня конструктивних форм взаємодії з педагогом і однолітками на уроці:

- відпрацювання навичок вираження гніву у прийнятній формі;
- оволодіння конструктивними способами вирішення конфліктів на уроці;
- оволодіння прийомами структурування навчального часу;
- відпрацювання навичок самоконтролю.

У Нових Дітей дуже високий ступінь концентрації психічної енергії. Їх голови — як біокомп'ютери, які напряму підключені до ноосфери, інформаційного поля Землі. Тому на будь-яку ремарку вони відповідають: «Я знаю!». Вони відчувають це на своєму тонкому рівні. І складність у тому, що саме ця їх якість заважає їм навчитися простих і важливих речей, без яких вони не тільки будуть отримувати погані оцінки, але й не зможуть успішно засвоювати нові знання. Їм важко концентруватися на виконанні якогось певного завдання — тому що вони своїми думками постійно кудись відлітають, упускаючи тим самим прості, але важливі істини.

Дехто стверджує, що для таких дітей обов'язково потрібна нова школа, особливі вчителі, нетрадиційні підходи. Пропонують уже з трьох років проводити з цими дітьми регулярні моральні бесіди, щоб розвивати їх філософське мислення. Адже росте коефіцієнт інтелекту у молодого покоління («ефект Флінна»). Існує позитивна динаміка в еволюції креативності і характері досягнень дітей і підлітків. Змінилися уявлення про освітні можливості дитини (на початку XX ст. навчання починалося з 10-11 років, у кінці — з 5-6 років).

Водночас, як зауважують фахівці, у сучасних дітей з низки причин став повільніше дозрівати мозок. Якщо раніше мозок дитини дозрівав до 9 років, то зараз у багатьох дітей цей процес триває до 8 класу. У зв'язку з цим Діти Індиго повинні йти до школи на 1-2 роки пізніше. Зате коли мозок дозріває, у дітей буквально подвоюється сила механізмів мислення. Якщо у початкових класах їх треба максимально оберігати і знижувати навантаження, то у старших, навпаки, підвищувати вимоги. Якщо всі

вчать одну іноземну мову, то Індиго повинні вчити дві, причому бажано китайську або японську (дуже складну). Бо якщо Дітям Індиго стає надто легко вчитися (тому що вони все схоплюють на лету), то вони починають байдикувати і «розвивають» свої здібності у під'їздах, дворах, у вуличних угрупованнях. Якщо все залишити як є, то ми будемо постачати у кримінальний світ найрозумніших людей. Їх доля значною мірою залежить від того, чи зуміють батьки, вчителі прищепити любов до праці і навчання.

Сучасні діти також страждають феноменом сповзання погляду, тобто втрачають рядок. Один і той самий абзац або рядок їм доводиться перечитувати по 2-3 рази.

Ще одна особливість Дітей Індиго — «феномен розбитого дзеркала»: екран (поле) їх сприйняття має спотворення справа чи зліва. Якщо ця смуга викривлення потрапляє на дошку, вони не можуть переписати завдання, швидко втрачають енергію, миттєво втомлюються. А якщо буква або цифра потрапляють у цей простір, то автоматично постають у дзеркально перевернутому вигляді і погано зчитуються. Це називається дисграфією. Впоратись з цією проблемою можна, виявивши, з якого боку у дитини відбувається викривлення поля сприйняття: якщо з правого, то дитину слід посадити в класі за віддалену від вікон парту, а якщо з лівого, навпаки, — за ближню.

Сучасні Нові Діти мають властивість відмежовуватись від реальності, «вимикати» свідомість, продовжуючи виконувати певну роботу (різати ножем, йти по дорозі, їхати на автомобілі). Коли свідомість «вмикається», вони не пам'ятають, що відбувалось у той момент.

Не всі погоджуються, що для Нових Дітей треба відкривати окремі школи. Адже їм і так некомфортно у нашому суспільстві, а якщо вони будуть від нього ізольовані, зібрані всі разом — дуже дивні, — ми взагалі позбавимо їх можливості адаптуватися.

То чи варто Дітям Індиго навчатися у звичайній школі? За умови, коли буде набагато менша наповнюваність класів: не 35, а 6-12 учнів, і спеціально підготовлені педагоги. Вчителі і батьки повинні розуміти їх особливості і ставитися до них дещо по-іншому. Наприклад, такій дитині не потрібна чернетка — щоб вона двічі не виконувала те саме завдання. У неї треба постійно запитува-

ти: «Що ти відчуваєш? Як ти думаєш?» Розмовляючи з Дитиною Індиго, варто вживати такі звороти: «Дозволь мені пояснити... Спочатку подивимося, як роблю я, а потім спробуй сам» тощо. Звичайно, тонкого індивідуального підходу потребують усі діти, але якщо ми говоримо про Дітей Індиго, то тут підхід повинен бути ще делікатнішим. Якщо зауваження на кшталт «так не можна», «так негарно», «так не треба робити» звичайна дитина зрозуміє і візьме до уваги, то Індиго їх просто не почує. Тому треба звертатися до її почуттів. Вона мусить співпереживати, тому що відчуває себе іншою. І їй буває дуже важко пристосуватися.

На жаль, більшість людей, котрі живуть сьогодні на Землі, не усвідомлюють, що в людському організмі закладені колосальні можливості, внутрішні резерви, які дозволяють впоратись з недугами — і фізичними, і душевними. Існує немало прикладів, коли діти із затримкою розвитку з часом не тільки наздоганяли своїх ровесників, але й ставали всесвітньо відомими вченими. Едісон, наприклад, у дитинстві вважався розумово відсталим.

І головне — збагнути, що Діти Індиго — не фантастика, не маячня хворого розуму, а реальність, у якій і їм і нам доводиться жити. А якість і рівень життя залежатиме від наших спільних зусиль.

Рекомендації вчителям щодо навчання правопівкульних дітей

Дослідження останнім часом показали різке збільшення кількості дітей з розвинутою правою півкулею мозку, однак при цьому ліва рука домінує не завжди. Ця статистика дозволяє припустити, що багато Нових Дітей однаково користуються правою і лівою півкулею, тобто логічне й образне мислення у них урівноважені. Їм під силу як технічні завдання, так і такі, що потребують польоту фантазії.

І, незважаючи на такі видатні здібності, успішність Нових Дітей у школі може бути дуже низькою. Не бажаючи витрачати час і сили на матеріал, який подається за застарілими методиками, такі діти просто «виключаються» з навчального процесу. Як наслідок, їм чіпляють ярлики —«не піддаються навчанню».

З таким підходом вони легко можуть запустити навчання, кинути школу чи інститут, так і не завершивши освіту.

Діти Світла, з їх «спіральною» логікою та образним сприйняттям, потребують кардинально оновленої системи освіти. Поки ситуація не зміниться, їм так і будуть ставити діагнози «гіперактивність», «мінімальна мозкова дисфункція», «порушення уваги». Важливо, щоб батьки добре усвідомили, що існуюча система освіти, на жаль, найчастіше не може задовільнити реальні потреби дитини у знаннях і не сприяє розвиткові її потенціалу. Вона створювалася зовсім в інших умовах, для інших потреб і мало піддається реформам і перетворенням. Тому треба слідкувати за тим, щоб школа не відбила у дитини інтерес до занять узагалі.

Від наставників потрібно немало мудрості і чуйності, щоб знайти, розкрити унікальні задатки таких дітей. Адже вони можуть володіти здібностями, які перебувають за гранню нашого сприйняття. Дітям не потрібна теперішня шкільна програма, яка, на думку окремих фахівців, мало пригодиться у третьому тисячолітті. Те, що педагоги визначають як «розумову відсталість», насправді може виявитися «захистом» мозку. Природа просто звужує інтелектуальне сприйняття дитини, залишаючи можливість розкритися іншим здібностям.

Людська природа багатогранна, вона не зводиться до вміння розв'язувати задачі і запам'ятовувати правила орфографії. У когось може розкритися дар музиканта чи художника, а в когось — задатки олімпійського чемпіона, а ще хтось виросте справжнім майстром на всі руки — кулінаром, токарем, швеєю... А якщо дитина вміє щиро співпереживати і радіти, якщо у неї чуйне, трепетне серце — хіба це не найбільший із людських талантів? І педагогу третього тисячоліття варто було б не «ганяти» дитину по предметах шкільної програми, а шукати царину, де людина проявить свої істинні здібності.

Проте допустимо, що діагноз «розумово відсталий» все-таки правильний, і дитина справді відстає від «стандартів». Але це відставання проявляється тільки в розумовому розвитку і жодною мірою не стосується фізичних здібностей, музичних, поетичних, художніх задатків, душевного і духовного здоров'я.

Цілком можливо, що за цими напрямками дитина не тільки не відстає, але й значно випереджує своїх «розумних» ровесників. Людство повинно нарешті усвідомити, що надмірне захоплення суто інтелектуальним розвитком уже привело планету до краю згибелі... І чи не для того приходять зараз у наш світ Нові Діти, щоб показати інші шляхи розвитку, щоб нагадати значення серця? (Пригадаймо, як шанували «юродивих», «блаженних» на Русі).

Сучасні діти інколи не можуть розв'язати вдома ту саму задачу, яку розв'язували у класі з учителькою. Дорослі звинувачують дитину в тупості, а вона просто потребує інших пояснень.

Діти Індиго стали заручниками: протягом усієї своєї історії людство переважно тренувало і розвивало ліву півкулю, і вся система освіти побудована на принципах логіки. Тепер же, чим молодший клас, тим лівопівкульних дітей менше.

Дитина пізнає світ методом занурення. Їй потрібно все пощупати, розглядіти, пропустити через переживання і відчуття. А ми в школі навчаємо через слух і логіку. Це так званий аудіолінеарний спосіб навчання. Він добрий для тих, у кого сильно розвинута ліва півкуля. А у Нових Дітей, навпаки, краще працює так зване візуально-об'ємне, просторове сприйняття. «Правопівкульні» діти спочатку сприймають цілісність якого-небудь явища, а потім уже вибирають, які деталі вони хочуть вивчити глибше. Вони сприймають світ не фрагментами, а як цілісну систему. Праву півкулю можна розвивати — завдяки танцям, малюнку, музиці, ліпленню, театру. Натомість у програму додають усякі інформативні предмети, а мистецтву приділяється все менше уваги. Як же дитина навчиться творити, уявляти?

Учителям інколи доводиться розважати дітей, щоб донести до них який-небудь урок, навіть банальне відмінювання займенників часом треба театралізувати. Багато вчителів, навіть заслужених, з досвідом і нагородами, вимушені йти зі школи, тому що не в стані перебудуватися, не можуть, як вони вважають, «бути клоунами». Нові Діти вимагають до себе поважного, рівноправного і чесного ставлення. На жаль, не всі вчителі готові практикувати педагогіку співробітництва. Багатьом педагогам діти не довіряють.

Учителеві, щоб приборкати «дику собаку Індиго», можна дати такі загальні рекомендації:

1. Учень повинен сидіти на перших партах у центрі класу. Так його увага буде більше спрямована на вчителя, і він зможе краще бачити і чути наставника.

2. Слід використовувати якнайбільше наочних засобів навчання. Візуальний метод корисний для всіх учнів і дозволяє краще сконцентрувати увагу.

3. Класні двері завжди мають бути зачиненими. Чим менше стороннього шуму чують діти, тим легше їм зосередити свою увагу на вчителеві.

4. Необхідно всіляко заохочувати дитину. Негативні оцінки створюють атмосферу невдачі і тільки посилюють проблемну поведінку.

5. Треба створити список правил, які учні повинні виконувати. Сформулюйте список у позитивній формі: що треба робити, а не те, чого робити не слід. Переконайтеся, що діти знають, якої поведінки від них очікують.

Щоб діяти правильно, діти потребують чітких вказівок, тому що вони діють на основі тої інформації, яку отримують. Неправильний вибір слів здатний викликати реакцію, протилежну бажаній. Наприклад, якщо правила звучатимуть: «У класі не шуміти. По коридорах не бігати. Не битися.», то вони можуть викликати зворотний ефект, тому що думки дітей сфокусовані на небажаних діях. Слід застосувати протилежний підхід, давши дітям однозначно зрозуміти, яких позитивних учинків від них вимагають: «Працюємо тихо. Ходимо не поспішаючи. Бавимося дружно.».

Як зазначають автори книги «Сила розуму для дітей», «правильний вибір фраз, які ми використовуємо, коли розмовляємо з дітьми, дуже важливий тому, що певні слова викликають певні реакції. Наприклад, «Будь ласка, говоріть тихо» — дуже чітке і позитивне прохання. Фраза ж «Не кричіть» дає зрозуміти дітям, що кричати не можна, але не пояснює, якою прийнятною поведінкою вони повинні замінити свої дії. Крім того, слово «кричіть» створює певний мислений образ, і діти можуть продовжувати кричати, хоча й знають, що цього робити не можна.

Вони поводяться всупереч вашим вказівкам просто тому, що це єдина поведінкова інструкція, яку вони отримали.

Розуміння природи мислення дитини дозволяє підвищити ефективність навчання. Самоочевидним є і той факт, що будь-який метод, який допомагає спрямовувати думки дитини на досягнення позитивного результату, є цінним інструментом виховання [52, с. 18].

Поряд з численними талантами природа наділила Дітей Індиго і недоліками. Наприклад, такі діти мають нестійку психіку. Вони можуть в один момент рухатися й веселитися, а через хвилину вже апатично і без настрою сидіти в куточку і думати про щось своє.

Через неправильне ставлення Діти Індиго можуть перетворитися на вбивць або самогубців. Зафіксовані випадки, коли вони вбивають своїх батьків, однолітків, учителів. На шляху досягнення своєї мети вони не зупиняються ні перед чим. У них дуже багато внутрішньої енергії, яку інколи ніде діти.

Статистика показує, що багато Дітей Індиго не доживають навіть до повноліття — відсоток самогубств у них у 2-3 рази вищий, ніж у інших дітей. А серед дітей-самогубців, котрі не досягли десятилітнього віку, Індиго становлять 90%. Цим представникам майбутнього некомфортно в нашому світі, відсталому і жорстокому.

Дітям з різними дисфункціями варто порекомендувати доброго спеціаліста з дитячої психології. На жаль, більшість психологів не навчені методики реабілітації Дітей Індиго, тому що їх підходи базуються на теоріях Спока, Фрейда і Юнга, які не працюють у випадку з Дітьми Індиго, тому що останні кардинально відрізняються від інших. Найкращим психологом для Індиго-концептуаліста буде спортивний психолог; для гуманіста і художника підійде і психолог широкого профілю. А ось Індиго, що «живуть у всіх вимірах», потребують більш ґрунтовного підходу, тому що вони мислять надто абстрактно. Їм, найімовірніше, доречні поради духовного наставника. Нашим фахівцям необхідно пройти ґрунтовну перепідготовку, щоб навчитися допомагати Новим Дітям. Чи всі вчителі і вихователі задовільно пройдуть тести на відповідність професії?..

На рубежі століть ми переживаємо зміну концепцій у сфері освіти і виховання. Питання про те, на яких принципах має буду-

ватися освіта і виховання наших дітей, — одне з найважливіших на сьогодні. Необхідно по-новому поглянути на дітей XXI ст., вселяючи надію і натхнення у їх серця. Нам потрібне всеохопне розуміння завдань еволюції, щоб розробити відповідну педагогіку, яка у новому столітті послужить розвитку більш досконалих людських якостей, втіленням яких є Нові Діти.

Нові Діти не приймають застарілих навчальних програм і методів викладання. У навчальних програмах багато дезінформації, відсутнє розуміння тонких світів. Наприклад, їх не вчать технік розслаблення фізичного тіла, медитації, що для сучасної людини просто життєво необхідно. Не дають і розуміння про будову і функції тонких тіл людини, які для багатьох Дітей Нової Свідомості очевидні. Сучасні методики викладання переважно орієнтовані на стиль сприйняття лівою півкулею мозку, а в дітей з новою свідомістю домінує права, або ж їх сприйняття взагалі інтегроване. У першому випадку багато дітей новий матеріал просто не сприймають, у другому — демонстративно ігнорують. Школи, які діють за старими програмами навчання, з великим труднощами можуть підтримувати необхідний рівень освіти.

Діти Індиго легко сприймають багатовимірний світ і володіють системним, комп'ютерним мисленням, у якому часто не залишається місця традиційній педагогіці. У них своя логіка, свої смаки й уподобання, які не вкладаються у загальноприйняті уявлення. Дорослішаючи, вони змінюються самі і змінюють довколишній світ, і сьогодні це вже неможливо проігнорувати.

Чого Нові Діти очікують від дорослих

Внаслідок нерозуміння специфіки феномену Дітей Індиго і неправильного поводження з ними можуть виникнути серйозні помилки і труднощі у їх розвитку. Щоб уникнути цього, необхідно усвідомити, чого Нові Діти очікують від нас:

• Процес розвитку Дітей Індиго часто протікає важко і вимагає більше знань і позитивної налаштованості від дорослих.

• Вони мають інше ставлення до свого тіла, яке повинні формувати для себе згідно зі своїми особливими духовними обдаруваннями як інструмент своєї сутності.

• Вони потребують ретельної уваги й допомоги батьків і вихователів. Найнадійнішою силою сприйняття їх сутності є любов до них.

• Незважаючи на цю потребу в допомозі для тілесно-соціального розвитку, вони рано відмежовують себе від дорослого й очікують, щоб з ними поводилися як із самостійними особистостями.

• Вони інтенсивно співпереживають процеси у своєму оточенні й очікують, що це переживання буде серйозно сприйняте. Вони охоче розповідають про свої спіритуальні сприйняття, якщо їх сприймають серйозно, і вчаться при цьому формувати образи й почуття в думках.

• Вони очікують, що у розмовах з ними будуть поводитися як з дорослими і що духовна частина їх сутності буде визнана. Навіть якщо вони ще не все розуміють, все одно відчувають намір і настрій.

• Вони очікують пояснень і хочуть брати участь у рішеннях. Це означає для дорослих, що треба знайти час запитувати, розмовляти, пропонувати, укладати домовленості.

• Вони хотіли б бути життєво активними, вносити свої пропозиції щодо вирішення нагальних проблем і застосовувати свою креативність. Вони очікують, що їм доручать цікаві завдання і поставлять цілі.

• Вони радо відгукуються на пропозицію брати участь у рішенні і розділяти відповідальність й очікують, що і дорослий дотримується прийнятих домовленостей.

• Вони хочуть своєю власною внутрішньою сутністю зустрітися з Я дорослої людини. Це допомагає їм пробуджуватися і дозрівати.

• Це Я надає силам душі — мисленню, почуттям, бажанням — індивідуальну *оформленість* і формує внутрішні і зовнішні життєві процеси. Цю *оформленість* діти очікують зустріти у послідовних надійних діях дорослої людини, як виправдане, відповідне її природі обмеження безмежної духовної сутності.

• Діти Індиго знають про свою потребу розвитку і беруть до уваги тверезі судження. Але вони також знають, що дорослий повинен так само дивитися на себе і володіти волею, щоб розвиватися. Від дорослих очікують чесності і правдивості.

• Вони очікують тонкого сприйняття їх власного стану розвитку.

• Вони мають розуміння труднощів дорослого і терпимість, якщо він зізнається в них.

• Для того, щоб вони змогли проструктурувати своє тіло і чуттєво-нервову організацію, їх духовно-інтелектуальна обдарованість повинна урівноважуватися посиленим тренуванням почуттів і відчуттів.

• Допомогою для них є тілесний дотик, тепло, щоденні ритуали. Якщо вони почуваються пригніченими через почуття чи образи із ранніх життів, допомогою для них є відверта, щира розмова. Уже сама думка про повторюваність земного життя і розмова про це може бути допомогою для розуміння себе і дає впевненість.

• Якщо вони переживають події й істот із інших, нематеріальних вимірів, то очікують серйозної розмови про це і допомоги дорослого для прояснення їх досвіду. Це дає їм упевненість і заспокоює.

• На основі власного спокою з цими дітьми можна вести розмову, яка не вийде із спонтанної та емоційної реакції. Треба вибрати спокійне місце і дати дитині відчути, що ви разом з нею шукаєте рішення.

Передумовою успішного спілкування з новими дітьми є самопізнання дорослого і його свідоме поводження з душевними і духовними фактами, а також намагання отримати потрібні знання. Воля до самопізнання, самоконтролю і самоперетворення робить дорослого визнаним партнером дитини. Терпіння, яке ми маємо до самих себе і своїх слабкостей, повинно стати терпінням до труднощів розвитку дитини, оскільки ці діти потребують великої уваги і любові до того духовного, що хотіло б у них проявитися.

З Дітьми Індиго не можна розмовляти зверхньо. Вони не поважають людей, котрі відчувають свою перевагу тільки тому, що набагато старші, у них сиве волосся і зморшки на лиці. Маючи справу з Індиго, треба заслужити їх повагу.

Треба прислухатися до них, розвивати в собі витримку і не впливати на них авторитарними методами; дати дітям можливість говорити про свої бажання, а потім пояснити, чому ви не може-

те їх задовольнити. Індиго дуже відкриті і самі розкажуть про себе. Якщо ви образите Дітей Індиго, вони поскаржаться на вас, можуть навіть подзвонити в міліцію. Якщо такі діти відчувають себе ображеними, вони автоматично починають захищатися.

Вони — міст із третього виміру у четвертий. Третій вимір — наш, тут панує *розум*. У четвертому вимірі — більш досконале *буття*. На Землі ми часто говоримо про любов, честь, мир, щастя, але рідко втілюємо це в життя. У четвертому вимірі ми почнемо усе це реалізувати. А Діти Індиго готові до цього вже зараз. Ми тільки-но почали усвідомлювати, що війна даремна і що спроби когось принизити — це лише один із способів самогубства. А Діти Індиго вже знають це.

Врахування особливостей Дітей Індиго з метою гармонізації їх поведінки

Діти Індиго надзвичайно обдаровані. Проте багатьох обдарованих дітей невиправдано вважають «непридатними до навчання».

Головні якості обдарованої дитини:

1. Володіє підвищеною чутливістю.
2. Володіє надмірною енергією.
3. Їй швидко набридає будь-яка справа — може здатися, що вона здатна сконцентрувати увагу на дуже короткий час.
4. Їй потрібне спілкування з емоційно стійкими і спокійними дорослими.
5. Повстає проти авторитетів, якщо вони не орієнтовані на поважне до неї ставлення.
6. Хоче самостійно вибирати спосіб навчання, особливо якщо це стосується читання чи математики.
7. Може швидко втрачати емоційну рівновагу, оскільки переповнена великими ідеями, але відчуває нестачу ресурсів і людей, котрі можуть допомогти у реалізації цих ідей.
8. Набуває знання емпіричним шляхом, відмовляючись від зубріння і пасивного навчання.
9. Не в змозі сидіти на місці спокійно, хіба що захоплена улюбленою справою.

10. Досить співчутлива; має багато страхів, таких як страх смерті або втрати рідної людини.

11. Якщо зазнає невдачі в ранньому віці, може кинути навчання, оскільки часто воно не задовільняє її потреб.

Обдаровані діти можуть замкнутися (коли відчувають себе в небезпеці або відчужено) і пожертвувати своєю здатністю до творчості тільки заради того, щоб «бути як усі».

Суспільство завжди боїться усього незвичного. Нові Діти — незвичайні. Значить, суспільство боїться нового покоління дітей. Що залишається дітям? Руйнувати систему, яка виховує в людях страх перед невідомим і незвичним. Звідси вільнолюбство і неприйняття будь-якого тиску. Але оскільки організми і душевний склад нового покоління влаштовані дуже делікатно, то і ламаються під тиском системи вони легше. Звідси і велика кількість антисоціальних підлітків.

Виділяють два головні способи ідентифікації Дітей Індиго:

1. Якщо дитина Індиго визнана «важкою», необхідне уважне тестування.

• Хоча не всі Діти Індиго пройдуть тест на обдарованість за всіма параметрами, все ж більшість покаже дуже високий рівень (хоча б в одному аспекті).

• Знання шкільної програми найчастіше буде принаймні на середньому рівні.

2. Якщо дитині поставлений діагноз СГДУ, є ймовірність того, що вона Індиго.

• Поспостерігайте за нею ретельніше у діапазоні її руйнівної поведінки, яка і наштовхує інших на думку про синдром СГДУ.

• Діти Індиго вважаються гіперактивними порушниками порядку, оскільки старі способи виховання (такі як прямі прохання) на них не діють.

Робота з Дітьми Індиго подібна до роботи із самовдосконалення. Вони сповнені внутрішньої сили і дають нам важливі уроки.

Індиго виражають свої емоції цілком інакше, ніж інші діти, тому що мають високий рівень самооцінки. Вони можуть чита-

ти вас, як відкриту книгу, викриваючи будь-які маніпуляції щодо них. І робити це так, що ви цього не усвідомите! Діти Індиго від природи володіють установкою на самостійність і потребують лише підтримки, поваги та свободи вибору.

Вони приходять у цей світ зі своїми намірами і талантами, які виразно проявляються з моменту народження. Вони можуть всмоктувати знання, як губка, особливо коли їм подобається предмет. Набуття життєвого досвіду допомагає дітям краще вчитися, тому вони самі вирішують, у якій царині їм розвиватися, щоб вирішити насущні проблеми чи поповнити свої знання.

За допомогою своєї інтуїції Діти Індиго не тільки прекрасно розпізнають наміри й мотиви інших людей, але й з не меншою майстерністю уміють переключити увагу їх авторів на інше. Часто використовуваний ними метод психологічного «тиску на кнопки» призводить до того, що їх вважають нонконформістами. Вони чинять спротив прихованим мотивам людей, відстоюючи при цьому справедливість. Індиго кидають виклик людям, котрі нечесні у взаємовідносинах з ними.

Вони працюють з нами, дорослими, щоб допомогти нам зрозуміти, як ми маніпулюємо своїми партнерами. Тому, якщо ви постійно стикаєтеся зі спротивом з боку Індиго, в першу чергу перевірте себе.

Для них дуже важливий надійний тил, тому що всі діти хочуть відчувати себе в безпеці, щоб спокійно досліджувати світ. Для Індиго безпека також означає свободу, «зелене світло» у сфері свободи вибору. Дати кожній дитині простір для дії — це краще, що ми можемо зробити для неї і для себе.

Головні проблеми Дітей Індиго:

1. Вони вимагають більше уваги і відчувають, що життя надто цінне, щоб його марнувати. Тому Індиго часто форсують ситуацію, щоб побачити результат своїх учинків та очікувань. Батьки легко потрапляють у пастку, роблячи все за дитину, замість того, щоб «програти» ситуацію разом з нею.

2. Такі діти можуть бути емоційно неврівноважені через своїх однолітків, котрі не розуміють їх. Індиго не можуть збагнути байдужість людей. Вони дуже життєрадісні і здатні допомогти

тим дітям, котрі цього потребують, хоча їх поміч часто відкидають. У юному віці вони можуть зазнати багатьох труднощів, намагаючись знайти своє місце серед інших дітей.

3. Діти Індиго часто мають діагноз — синдром СДУ або СГДУ. У багатьох випадках це зумовлено генетичною спадковістю чи медикаментозним лікуванням. Але нерідко такий діагноз ставлять помилково, через нерозуміння істинного стану дитини, оскільки наука не визнає терапевтичного значення такого поняття як «місце дитини в духовному світі».

Діти, «нагороджені» ярликом СДУ, не вміють лінійно (тривіально) мислити. Але це не є істотним недоліком. Налагодити з такими дітьми творчий діалог і дозволити їм активно діяти і креативно самовиражатися в атмосфері безпеки — ось ключ до взаєморозуміння. Наклеювання ярлика «синдром СДУ чи СГДУ» може принести набагато більше шкоди індивідуальності дитини, ніж самі симптоми. Це може дуже швидко привести людину до заперечення своїх внутрішніх достоїнств і комплексу неповноцінності. Тому, перш ніж ставити такий діагноз, необхідно ретельно дослідити усі симптоми.

Діти Індиго прибули сюди, володіючи більш розвинутою свідомістю і здатними краще сприймати ту реальність, у якій ми всі перебуваємо. Тому залишмося чистими серцем і відкритими духом і приймімо ці послані нам дари — емісарів з Небес.

Як впливати на поведінку Дітей Індиго?

1. Поводьтеся з Дітьми Індиго з повагою. Вітайте їх появу у вашій сім'ї (школі, класі).

2. Допомагайте їм приймати самостійні рішення у тому, що стосується їх дисципліни.

3. Завжди давайте їм свободу вибору, чого б це не стосувалося!

4. Ніколи не принижуйте їх!

5. Пояснюйте їм, чому ви даєте їм які-небудь інструкції. І при цьому самі слухайте свої пояснення: чи не звучать вони примітивно — наприклад «тому, що я так сказав»? Якщо так, то поверніться до своїх інструкцій і змініть їх. Діти будуть поважати вас за це і почекають. Але якщо ви наказуєте їм у диктаторському,

авторитарному дусі без вагомих підстав, то діти віддаляться від вас. Вони не будуть слухатись, і, навіть більше, вони видадуть вам цілий список причин, чому це недобре! Інколи ваші пояснення можуть бути найпростішими — «тому що ти допоможеш мені, бо я сьогодні дуже втомилася». Чесністю завоюйте їх серця. Спочатку вони будуть думати про те, що ви сказали, а згодом почнуть і виконувати.

6. Зробіть їх своїми *партнерами* у їх власному вихованні.

7. Поки вони ще дуже малі, пояснюйте їм усе, що ви робите. Вони не завжди зрозуміють вас, але відчують образ ваших думок і повагу до них. Це може відбутися навіть до того, як вони навчаться говорити.

8. Якщо в дітей почнуться проблеми, перш ніж почати лікування, протестуйте їх.

9. Ваша підтримка повинна виражатися перш за все у формуванні у дітей почуття безпеки. Уникайте докорів і критики на їх адресу. Завжди давайте зрозуміти, що ви підтримуєте їх починання. Діти стануть більш сприйнятливими до ваших слів — і здивують вас. Не *змушуйте* їх діяти через силу, але *дозвольте* працювати з натхненням.

10. Не говоріть їм, хто вони зараз і ким вони стануть потім. Діти знають це краще від вас. Дозвольте їм самим вирішувати, що для них цікавіше. Не змушуйте їх продовжувати вашу династію і не залучайте їх до сімейного бізнесу тільки на тій підставі, що так чинило декілька поколінь у вашій сім'ї. Така дитина залишиться абсолютно глухою до цих аргументів.

Виховання Дитини Індиго — завдання нелегке. Принаймні до тих пір, поки ви не зміните свого ставлення до ситуації, що склалася. Багато батьківських звичок щодо виховання дітей запозичені нами від предків, із засобів масової інформації чи навіть спеціальних курсів. На жаль, усі ці джерела є продуктом старої моделі енергообміну. Вони не працюють у ситуації, де задіяна нова енергія. *Діти Індиго на 100% є носіями нової енергії.*

Наше завдання як батьків і вчителів полягає в тому, щоб убезпечити Дітей Індиго від впливу старої енергії, завжди нагадувати їм про божественне походження і призначену їм місію. Не

можна, щоб вони забули про мету свого життя, — майбутнє світу залежить від них!

Першим нашим кроком повинен бути розвиток гнучкості мислення стосовно наших поглядів. Зрештою, чому для нас так важливо, щоб вони добре вчилися в школі? *У майбутньому особистісна цілісність людини* (яка може бути визначена телепатично, оскільки всі ми відновлюємо наші психічні здібності протягом декількох років) *буде чи не найважливішим пунктом у її резюме при пошуку роботи. Освіта ж без особистісної цілісності буде розцінюватися як другорядна річ.*

Ми є першим поколінням дорослих, котре виховує Дітей Індиго, тому помилки неминучі.

Індиго дуже відкриті і чесні. Це — не слабке місце, а прояв їх сили. Повага і розуміння обов'язкові у стосунках між дорослими і дітьми. Діти Індиго непохитні у своїй цільності і відповідають ударом на удар доти, поки ви або не «прокинетеся» і не усвідомите проблему, або не відмовитесь від своїх прийомів, або не здастеся. Найгірша з трьох указаних перспектив — здатися. Вони не поважають тих, хто не працює над собою, а здатися — означає, що ви не виконуєте своєї роботи. Якщо ви пізнаєте справжню ціну цього чудесного дару — дитини Індиго, тоді все стане на свої місця, оскільки Індиго не очікують від вас досконалості, лише *природного прагнення до неї!*

Нудьга може викликати в Індиго зверхність, тому не дозволяйте їм нудьгувати. Якщо вони поводяться самовпевнено, це означає, що вони потребують установлення нових меж. Змусити їх мозок працювати і знаходити їм усе нові заняття — ось найкращий спосіб втримати дітей від пустощів.

Діти Індиго чудово розвиваються в умовах, коли для них встановлені чіткі межі дозволеного. З іншого боку, ці межі повинні бути досить гнучкими, щоб у будь-який момент при необхідності можна було їх змінити чи встановити нові відповідно до ментального та емоційного дозрівання дитини — а Діти Індиго дуже швидко ростуть! *Бути строгим, але справедливим — це необхідна умова їх виховання.*

Усі діти вимагають великої турботи і постійної уваги, часу, заохочення і мудрого керівництва з боку дорослих. Тон спілкування між дорослими і дитиною повинен бути емоційно теплим, люблячим, заохочувальним, дохідливим. Вербальні і невербальні послання нашим дітям мають бути наповнені привітністю і радістю, відображаючи наше ставлення до них як до довгоочікуваних і найулюбленіших гостей у нашому житті.

Дорослі часто відчувають, діють і розмовляють з дітьми так, ніби зовсім не раді їм і впевнені в тому, що вони погані, що вони — важкий тягар і джерело неприємностей. Непривітні, різкі слова завдають величезної шкоди дітям у процесі їх росту, навчання, розвитку творчих здібностей і психологічних навичок спілкування. Адже діти дивляться на дорослих як на зразок для наслідування і чекають від них підтримки. У протилежному випадку діти сприймають ситуацію так: «Я поганий, і мене тут не чекали». Це сприймається дітьми дуже болісно, сприяє формуванню неадекватних реакцій, може серйозно загальмувати їх розвиток.

І навпаки, потік радісних, привітних слів інтерпретується дитиною так: «Я добра, навколо мене прекрасний світ, наповнений любов'ю». Такий погляд підтримує в дитині віру в себе, підвищує інтерес до навчання і стимулює розвиток творчих здібностей.

Слова і вчинки дорослих, звернені до дітей, повинні бути лагідними і базуватися на любові. Взаємини між дорослими і дитиною повинні бути зіткані із довіри, прив'язаності і поваги один до одного.

Дорослі часто вдаються до технік використання почуття сорому і вини, які негативно впливають на спроби дитини до самовираження, блокують прояви допитливості, творчості і гри. Діти звикають уникати відкритості і щирості у стосунках з людьми.

Використання прізвиськ чи ярликів негативно впливає на гідність і самооцінку дітей. Оскільки дитині важко абстрагуватись від клички, остання може стати самореалізованим пророцтвом. Навіть дружні зменшено-пестливі імена, які на перший погляд здаються доброзичливими, можуть стати значним стримуючим фактором у навчанні і розвитку дитини.

Нове розуміння мети і функцій освіти

Освіта має бути реформована так, щоб відповідати актуальному завданню — навчанню і вихованню Дітей Індиго. На рубежі століть ми переживаємо зміну концепцій у сфері освіти і виховання. Питання про те, на яких принципах має будуватися освіта і виховання наших дітей, — найважливіше питання нашого часу. Необхідно по-новому поглянути на дітей XXI ст., вселяючи надію і натхнення у їх серця. Нам потрібне всеохопне розуміння завдань еволюції, щоб розробити відповідну педагогіку, яка у новому столітті послужить розвитку більш досконалих людських якостей, втіленням яких є «нові» діти.

Ми повинні по-новому усвідомити людську природу і запропонувати дітям навчання, що базуватиметься на цьому новому розумінні. Нам слід осягати природу дітей у міру їх розвитку і дозволяти їм розвиватися як незалежним людським істотам. Вони повинні вибрати самі, яким чином їх характер і внутрішня сутність *розів'ються* до дорослого стану.

Фахівці в царині освіти XXI ст. навчаться скеровувати розвиток людської сутності з допомогою дару внутрішньої дисципліни. Адже особливий склад особистості Дітей Індиго вимагає спеціальної методики для виховання у них дисципліни. Це дисципліна, побудована на любові. З допомогою розуму і мудрості ми скеруємо наших «важких» дітей на шлях відповідальності, життєвої стійкості, прояву своєї індивідуальності.

Необхідно прийти до нового розуміння суті, цілей і функцій освіти. Ми повинні вчити дітей, *як* думати, а не *що* думати. Наша роль зводиться не до того, щоб давати тільки *знання*, а щоб учити дітей *мудрості*.

Коли ми усвідомимо цю мету, діти самі зрозуміють, де істина, за нами — навчити їх, як осягнути свою власну правду. Школа майбутнього повинна розвивати здібності і навички дитини, а не змушувати зубрити дати і факти. Не треба заважати дітям самим відкривати світ. Критичне осмислення і вирішення проблем, що стоять перед ними, розвиток уяви, виховання чесності і відповідальності — ось основні завдання системи освіти у XXI ст.

Освіта і виховання повинні базуватися на безумовній любові. В цьому суть людства нової епохи. Ще П. Юркевич зазначав, що істинний вчитель повинен володіти трьома видами любові: любов до Бога, любов до істини і любов до дітей. Всі, хто працює в системі освіти, мають володіти добрим серцем і тонкою душею, щоб із сьогоднішніх дітей виховати дітей майбутнього. Справжні виховники будуть турбуватися про тіло, душу і дух людини майбутнього віку, щоб вона була всебічно підготовлена до життя вільного, мудрого і незалежного. Викладачі і вихователі, котрі взяли на себе роль піонерів у цій справі, зроблять велику послугу людству.

Діти Індиго приходять сюди, щоб дати нам урок розуміння і людяності. Вони є дарунком для своїх дітей, для планети, для Всесвіту. Вони несуть божественну мудрість, щоб підвищити вібрації планети Земля. Єдиний спосіб зрозуміти Нових Дітей і навчитися спілкуватися з ними — це змінити своє мислення і сприйняття. Кожна дитина, що входить у ваше життя — це дар Божий, який несе новий досвід і реалізацію вашої сутності.

Діти Індиго живуть інтуїтивно. Вони несуть захоплюючу і надскладну місію — допомога людству у здійсненні переходу до інтуїтивного буття. Вони пропонують нове усвідомлення уявлення про себе. Вони несуть планеті нове розуміння людяності і новий погляд на буття. Вони хочуть жити спонтанно, інтуїтивно — вони хочуть просто бути! Вони бажають говорити правдиві слова, не обдумуючи їх наперед. Вони хочуть знати, як правильно поводитися і як підійти до розв'язання будь-якої ситуації. Вони спонукають нас, щоб ми довіряли собі, своїм інстинктам і інтуїції. Спрямовані належним чином, Діти Індиго досягнуть зрілості, не тільки зберігши цю здатність, але й розвинуть її до рівня справжньої майстерності. Вони і їх суспільства будуть жити, довіряючи своїй інтуїції, і саме так вони закликають нас жити вже зараз.

Покарання не виправляє цих дітей, а, навпаки, вселяє у них страх, породжує осуд, спалахи гніву і затягує конфлікти. Діти стають відстороненими і заглибленими в себе. Це може зробити жорстокими їх душі.

Переживання логічних і реальних наслідків кожного вчинку вчить Дітей Індиго позитивно управляти своїм життям, прийма-

ти рішення і розв'язувати будь-які проблеми. Свобода вибору є дуже важливим аспектом дисципліни. Дозволяйте їм переживати реальні наслідки кожної їх помилки чи невдалого вибору.

Цим дітям необхідно усвідомлювати свою гідність. Вони дуже мудрі душею і молоді серцем. Ставтеся до них з такою ж повагою, як до власної персони. По ваших вчинках, проникнутих турботою і наміром співчувати, вони зрозуміють, що ділити з вами вашу любов означає любити самих себе і благословляти те місце, де всі ми єдині.

Робота з Дітьми Індиго повинна включати всі рівні розвитку: фізичний, ментальний, емоційний, соціальний і духовний. Тобто всі аспекти, що сприяють повноцінному розвитку особистості.

Діти Індиго наділені співчуттям до всього живого на планеті: тварин, рослин, інших людей. Вони реагують на жорстокість, несправедливість, негуманність, глухість, безсердечність і нечутливість. Їм не вистачає прагматичності, і вони звичайно щедрі. Психологічні дослідження показали, що чутливі і розуміючі батьки мають співчутливих і чутливих дітей. Висока моральність бере свій початок із співчуття. А співчуття людина навчається тільки тоді, коли в дитинстві до неї ставляться відповідно. Поважайте вроджену здатність ваших дітей до виконання їх життєвої програми і реалізації свого потенціалу.

Пам'ятайте, що дитина — така ж духовна сутність, як і ви, зі своїми особливими напрацюваннями, талантами, кармою і рисами характеру. Ваші діти втілилися, щоб бути з вами. Вони вибрали вас своїми батьками, наставниками, щоб пройти певний шлях, отримати досвід, розвинути свій характер і посилити деякі слабкі місця у своєму духовному образі.

Самовпевненість Дітей Індиго є визначальним фактором у досягненні ними успіхів у майбутньому. Збереження і підтримання вродженого рівня самооцінки дитини набагато важливіші для неї, ніж оволодіння технічними навичками. Діліться своїми знаннями, яких діти потребують, але підтримуйте їх вроджену віру в себе, оскільки це — спосіб, яким вони виражають свою віру в Бога.

Платон казав: «*Ви можете дізнатися про людину набагато більше, погравшись з нею годинку, ніж проговоривши*

цілий рік». Сила гри відкриває ворота Всесвіту, де всі ми бавимось разом з Творцем — у веселу гру, гру любові, дарування і прийняття. Вчіться у дітей їх уміння бавитися. Вони навчать вас невинності, яку несуть у своїх серцях, наповнених любов'ю. Вони успадкують Землю і наповнять її любов'ю.

У головках і сердечках дітей міститься новий, фантастичний погляд на долю Землі. Це місія Дітей Індиго — підготувати людство до вселенської пісні Любові. Діти у міру дорослішання втрачають здатність своїх сердець пам'ятати про своє перебування у Всесвіті. Поставтеся з розумінням до їх фантазій і допомагайте їм здійснити такий вибір, який поведе нашу планету по шляху до того світу, який їм відомий. Коли сміються діти, «зірочки нової епохи», зорі сяють від радості. Тому що їх сміх — це радість і надія приходу нового світла на Землю. Сміх необхідний нашій планеті, щоб випромінювати вібрації радості, любові і миру.

Діти Індиго (Діти Світла, Діти Тисячоліття) інкарнувалися зі священною метою: звістити про прихід нового суспільства, яке базується на чесності, співробітництві і любові. До того часу, коли вони стануть дорослими і досягнуть зрілості, наш світ кардинально зміниться порівняно з сьогоднішнім. У ньому не буде більше насильства і конкуренції. Необхідність змагатися з кимось відпаде сама собою. Як тільки наші телепатичні можливості розвинуться, брехня стане просто неможливою. І оскільки кожна людина буде усвідомлювати те єдине ціле, що об'єднує всі живі істоти, основою життя суспільства стане велика мудрість.

Втручаючись у життєву місію Нових Дітей, ми притягуємо на себе величезний кармічний удар. Слід леліяти таких дітей, щоб допомогти їм досягти успіхів на духовному поприщі.

Всі ми однаково — діти Божі. Відмінністю Дітей Нової Свідомості є те, що у світі, в якому ми живемо, вони мають унікальне завдання. Вони у буквальному розумінні є людьми з майбутнього, котрі втілилися на нашій планеті, що коренями тримається за минуле. Тому будемо дивитися на Нових Дітей з погляду найвищих планів. Вітаймо у них найвищу сутність, як ми вітаємо в собі і в інших. Будьмо Учителями і виховуймо наших дітей разом з Богом.

ВАШІ ДІТИ – НЕ ДІТИ ВАМ. ПРИНЦИПИ ПОЗИТИВНОГО ВИХОВАННЯ

Проклятий, хто робить роботу Господню недбало.
Біблія

«Сини — мої, багатство — моє», — так мучиться дурень.
Адже він сам не належить собі.
Звідки ж сини? Звідки багатство?
Дхаммапада

Бережіть сльози ваших дітей,
щоб вони могли проливати їх на вашій могилі.
Піфагор

Нові Діти — благословення і відповідальність

Дивно, але багато батьків сьогодні відчувають правдивість цих рядків стосовно своїх дітей: «Ваші діти — не діти вам...». Чому? Адже ми народили цих дітей, у них наші гени. Вони подібні на нас зовні, інколи навіть характер мають схожий... Чиї ж тоді вони діти?! Діти Світла, Діти Бога.

Коли очі мами зустрічаються з очима дитини, котра тільки-но прийшла у наш світ, її охоплює тремтіння від того, що на неї дивиться зовсім не по-дитячому мудрий погляд. Це велике таїнство у житті матері і дитини, момент, коли душі беруть на себе обов'язки стосовно одна одної. Чи виконають вони їх, залежить від обох. Від того, наскільки свідомим буде їх життя.

Сила дитячого погляду така, що вона вносить у серце матері якесь нове змішане почуття гордості і розгубленості одночасно. Гордості тому, що для кожної мами її дитина найкраща. Але при цьому вона відчуває свою меншість перед дитям і прагне стати кращою. З цього моменту жінка стає усвідомлено на шлях Нового Материнства... Адже якщо ми говоримо, що приходять Нові Діти, котрі володіють новим сприйняттям, новим мисленням,

то і батьки, якщо вони це помічають у своїх дітях, також переживають оновлення. Головне не зупинятися, не звертати з цього нового незвіданого шляху, не вважати це грою уяви... Так дитина починає роботу зі своїми земними батьками. Потім, коли малятко підросте, то зможе розповісти про це своїй мамі, приголомшити її спогадами про те, як воно вибрало її собі у матері, повідавши батькам факти з їх життя ще до зачаття дитини...

Такі зараз діти — складні, незвичайні, цікаві, надміру чутливі, котрі прагнуть усе пізнати, все пережити.

Діти нерідко є і великим благословенням у житті і найбільшим викликом одночасно. Особливо це стосується Дітей Нової Свідомості. Будучи особистостями в маленькому тілі дитини, вони часто змушені боротися з довколишнім світом дорослих, який не розуміє їх. Діти обстоюють своє право бути самими собою і діяти так, як вважають за необхідне. Їх вроджені знання, пам'ять про минулі життя й особливе світовідчуття вимагають вільного самовираження. Дорослі зазвичай абсолютно не розуміють ні мотивів учинків, ні дій цих дітей, оскільки самі забули доступ до внутрішніх резервів своєї Вищої сутності — звідси походять безуспішні спроби контролювати Індиго, які ведуть до бунту і протесту останніх, а також провокують психосоматичні хвороби, яких могло би зовсім не бути.

До того ж, Нові Діти володіють підвищеною чутливістю до колективного середовища, у якому живуть (сім'я, школа, суспільство). Ця риса дозволяє їм налаштовуватися на рівень свідомості, який переважає у їх оточенні на той момент. І якраз ця сприйнятливість може завдати шкоди самій дитині, коли вона потрапляє у негативну атмосферу. Дитина, як дзеркало, приймає на себе і відображає неблагополуччя середовища через свою поведінку (зокрема, через гіперактивність і некерованість), даючи оточуючим привід замислитися.

Часто гіперактивність і погано керована поведінка починаються після розлучення батьків, навіть якщо дитина зовсім мала. Таким чином, дитина відображає переживання батьків, особливо матері, котра мусить пройти духовну реабілітацію для того, щоб по-справжньому відпустити ситуацію і вийти з небажаних відносин не тільки фізично (розлучення), а й емоційно.

У багатьох випадках таку «дзеркальну» поведінку починають лікувати медикаментозно, що дуже шкідливо для Індиго, оскільки пригнічує природні психічні особливості дитини. Рекомендують спочатку знайти причину неадекватної поведінки дитини (у випадку ускладнень краще звернутися до фахівця), і тільки потім вживати якихось заходів. Часто достатньо роботи матері чи батька над собою.

Сучасний індійський мудрець Ошо зазначає:

«Сім'я — найголовніша причина усіх наших неврозів. Нам треба зрозуміти психологічну структуру сім'ї, її вплив на свідомість людини.

Перш за все, сім'я обумовлює приналежність дитини до певної релігійної ідеології, політичної догми, деякої філософії, деякої теології. Дитина настільки наївна, вразлива і чутлива, що її можна експлуатувати. Вона не може відповісти відмовою, вона навіть не підозрює про можливість негативної відповіді; і, навіть якби вона могла відповісти відмовою, вона не зробила би цього через повну залежність від сім'ї, абсолютну залежність. Вона настільки беззахисна, що вимушена згоджуватися з сім'єю незалежно від того, з яким безглуздям сім'я змушує її погодитися.

Сім'я не підтримує прагнення дитини до пізнання світу. Вона начиняє її віруваннями. А ці вірування отруйні. Як тільки розум дитини наповниться цими забобонами, її прагнення до пізнання спотворюється, паралізується, її крила підрізані. До того часу, коли людина буде здатна на пошук, вона буде вже настільки обумовленою, що кожен свій дослідницький крок вона буде здійснювати з певним упередженням; а з упередженням її пошук уже не буде істинним. Ти вже є носієм апріорного мислення, ти просто шукаєш докази правдивості своїх підсвідомих висновків. Ти уже не в стані відкривати істини.

Ось чому у світі так мало Будд: причина криється у сім'ї. Інакше кожна дитина ставала би Буддою; кожна дитина з'являється на світ з потенціалом досягнення вищої свідомості, відкриття істини; її життя потенційно блаженне. Проте сім'я руйнує всі ці виміри, перетворюючи їх в абсолютно плоскі.

Кожна дитина народжується надзвичайно розумною, але сім'я робить із неї посередність, бо жити з розумною дитиною

клопітно. Вона сумнівається, вона повна скептицизму, вона задає питання, вона не слухається, бунтує. А сім'ї потрібна слухняна дитина, яка буде з готовністю йти за старшими, імітувати. Отже, з самого початку сім'я руйнує насіння розуму, повністю спалюючи його, щоби не було ніякої можливості з'явитися молодим паросткам...

Людство переживає дуже відповідальний період. Необхідно визначитися з вибором: або ми живемо по-старому, або ми вибираємо новий стиль життя. Цього буде достатньо! Ми вже жили по-старому, за старими шаблонами. І переконалися, що всі вони неефективні. Настав час, саме прийшов час вирватися із полону минулого і створити нове життя на землі» [116, с. 132-133].

Диверсанти сил Світла

Виникає запитання, навіщо Дітям Індиго дані такі особливості психіки, що, на думку багатьох, межують з патологією? Чи не стануть вони ізгоями суспільства? На думку езотериків, Індиго тому і приходять масово на нашу планету, щоб змінити погляди людства на життя, на взаємодію один з одним і з нашою Матір'ю-Землею. Для цього їм необхідно так чи інакше зруйнувати системи урядів, освіти і права, яким бракує інтегративності; соціальні й економічні системи, що базуються на конкурентній боротьбі замість співробітництва і які вже вичерпали себе й призводять до деградації суспільства.

Колосальна енергія цих дітей дана їм як необхідний інструмент для подібних перетворень. Без наполегливості, легко збудливого темпераменту у поєднанні з вогненною рішучістю та внутрішньою впевненістю у своєму знанні світ не зміниш. Їх просто відставили б у бік разом з усіма їх високими прагненнями.

Планета бунтує: землетруси, цунамі, повені, зміни клімату — ось її відповідь як живої розумної істоти на колосальну перевитрату ресурсів, вирубування лісів і руйнування озонового шару, тотальне забруднення довкілля. Якщо щось серйозно загрожує життю на Землі, то це, у першу чергу, сама людина. Сучасній homo sapiens уже важко зупинитися і змінити споживацький

стиль життя. Заради виживання вона мусить трансформуватися у homo spiritus. Ось і приходять Нові Діти, вносячи зміни зсередини... Це непомітні (до певного часу) «диверсанти» сил Світла, котрі пам'ятають про свою життєву місію. В одному американському художньому фільмі «Індиго» дівчинка Індиго сказала своєму дідові-бізнесмену, котрий займається вирубуванням лісу: «Дідусю, а ти знаєш, що дерева — це будиночки фей? Коли ти спилюєш дерева, феям ніде жити, і вони більше не танцюють і не співають...».

Побутує думка, що Нові Діти — це друге пришестя Христа (або підготовка до цього). Тільки, на відміну від першого, Месія втілився не в одній особистості, а в багатьох, щоб охопити таким чином усе суспільство.

...Досі невідома широкому загалу правда про Фатімське пророцтво. Перші два пророцтва, які стосуються світової історії, були оприлюднені з дозволу папи Пія ще в 1942 році.

Перше з них стосувалося світових війн: Діва Марія передбачала швидке закінчення Першої і початок Другої. Друга група пророцтв стосувалася Росії. Діва Марія в алегоричній формі передбачила революцію в Росії, установлення у ній богоборчої влади, мученицьку смерть багатьох християн і наступне повернення віри в цю багатостраждальну країну.

Третє пророцтво Діви Марії залишилося таємницею до сьогодні. Вище католицьке духовенство оголосило, що «Третій секрет не буде оприлюднений і, найімовірніше, залишиться таємницею назавжди!» У 1959 році Папа Римський Іван XXIII разом із деякими з його кардиналів відкрили конверт із записами сестри Лусії, однієї з трьох дівчаток, котрі бачили Фатімське чудо і чули голос Діви Марії. З цього часу довкола пророцтва не вщухали домисли. Версій було багато — від Третьої світової війни до дати кінця світу. З деяких джерел просочувалася інформація про те, що третій секрет передбачає початок другого пришестя і кінець католицької церкви.

Дехто стверджує [49, с. 24], що в третьому Пророцтві Божа Мати повідомила португальським підліткам, що в 1960 році почнеться друге пришестя, проте не Ісус прийде на Землю, а прийдуть Нові Діти. Вони посланці Бога і знають таємницю

майбутнього, їм відкрите минуле, і вони володіють багатьма дивовижними якостями...

Всесвіт еволюціонує, і людство як вид також не стоїть на місці. На Землю приходять Діти Нового Часу, котрі несуть у собі якості і здібності, які рідко зустрічалися раніше. Вони приходять як Майстри і Вчителі, щоб допомогти людству перейти на новий еволюційний виток і увійти в епоху Божественної Гармонії. Епоху, у якій культивується любов, співчуття, інтуїтивний розвиток, внутрішнє знання — всі частини, які необхідно зібрати, щоб проявилися Небеса на Землі. І ці діти прийшли показати на власному прикладі, якою може стати людина Нового Тисячоліття. Їх завдання — саме подати приклад, тому що якостями, які несуть у собі Нові Діти, володіє тією чи іншою мірою кожна людина на Землі. Відмінність лише в тому, що Діти Нової Свідомості приходять з уже активованими здібностями, які більшість людей ще не використовують.

До них часто відносять усіх, хто хоч чим-небудь відрізняється із безликої маси своїх однолітків. Насправді ж їх не так уже й багато. І їх істинна суть — не в чудесах, які вони здатні творити, а набагато глибше — у їх незвичайних душах. Це — діти Бога.

Існує гіпотеза, що в цих маленьких людях — великі душі всієї історії людської цивілізації, втілені на Землі останній раз. Вони — людські духи, котрі духовно відбулися, гідно пройшли свій важкий шлях на віками окутаній мороком Землі, подолали перші сходинки духовного прогресу, визначені Творцем людині, і зробили крок у безсмертя. Вони — чудова реалізація задуму Творця у цьому світі — духовна основа нової, еволюціонуючої Світобудови. Вони — Діти Бога, котрі стоять на порозі Тонкого світу, новонароджені ангели нового покоління.

Серце задуму Творця — це еволюція, безупинний рух уперед і ввись протягом усього Творіння від Людини до Бога, основа стабільності, живе джерело безмежного розвитку, запорука завершеності, життєздатності і безсмертя всієї світобудови.

За Законами Творення усякий кругообіг може вважатися завершеним лише тоді, коли у кінці подій він повернеться до свого джерела. Так само, як шлях людського духу у своїй точці

відліку — духовному світі. Позбавлений пам'яті про нього при переході у речовинність (при своєму земному народженні) дух людський у своєму розвитку на Землі повинен трансформуватися, вирости до статусу Духа ангела першого рівня. Створення цього Світу від самих висот Творця до фізичних світів було нисхідною половинкою величного Круга Світобудови. Сьогодні на Землі зароджується початок іншої його половинки — висхідної від людини до Бога. І саме в ньому — еволюція, вічний розвиток усієї Світобудови, біля витоків якого стоять особливі людські духи. Їх небагато, але цінність їх для Бога дуже висока. Вони гідно пройшли випробування на Землі і заслужили стати безсмертними. Їх душі сьогодні востаннє втілені на Землі. Вони прийшли на Землю на межі тисячоліть цими незвичними дітьми, не помітити котрих уже просто неможливо... І саме в цих дітях зачаїлося дивовижне майбутнє всієї Світобудови. В тому і полягав задум Бога — створити цивілізацію людей, яка би стала основою для народження нових ангелів.

...А починалося все дуже давно, коли на Землі вперше з'явилася людина — дивовижне творіння Господа на стику настільки різних, але єдиних світів — духовного і фізичного. У це дивне своє творіння Творець уклав маленькі зерна родом із Духовного Світу — людські духи. Тоді, на початку свого існування на Землі, ще не знаючи про це, стали діти Божі — люди — найпершою сходинкою духовної еволюції в фізичному світі і першоосновою для еволюції у безмежному Всесвіті. Позбавлені пам'яті про свою далеку духовну батьківщину, наділені зверху вільним вибором, вони повинні були жити на Землі у полярному світі між Добром і Злом в системі постійних випробувань і екзаменів, які Бог встановлює і приймає. У режимі безперервних тестів люди повинні були навчитися жити і вибирати правильно, орієнтуючись на високі Закони Творця, навічно закарбовані в душі кожної людини і пам'ять про які люди стали називати совістю. «Навчись слухати мене — душу твою! Почуй мене! Я твій незгасний вогник на заплутаному, не завжди радісному і безхмарному шляху до твого рідного дому — шляху до Бога! Не дай мені погаснути, бережи мене! І я покажу тобі шлях до спасіння!» — звучав у кожній людині ніжний голос її душі — маленької іскри Божої.

Але прислухалися до її тихого поклику люди по-різному... Від самого-самого початку буття земного були у кожного людського духу перед Богом можливості рівні. Всі починали з чистого аркуша. Але повість свого життя далі писала людина сама. Вона творила її під незримим наглядом і непомітним керівництвом двох полярних духовних ієрархій — Світла і Темряви, з правами і силою первинно рівними. Але майже на першій сторінці людської історії жертвою зради від рук брата Свого Люципера впав вищий Ангел Світла Михаїл, і на Землі, на перший погляд непомітно, але майже безроздільно, став правити вищий Ангел Темряви Люципер. Безмежно тяжким був шлях людський на Землі, окутаний абсолютним Злом з «милості» Впалого Ангела — Хазяїна планети Люципера. Вся історія людства творилася під його знаком — історія зла, наповненого війнами, вбивствами, насиллям, захланністю, скупістю, лицемірством, брехнею. На основі Господнього експерименту, що проводився на планеті, намагався Люципер створити свій власний жахливий світ — світ без Бога. Світ без любові, добра, радості і польоту. Чекав народження нових ангелів на Землі Творець цього величезного світу, і робив усе, щоб перешкодити цьому, Люципер. Проходили роки, віки, тисячоліття, і шляхи людські у злобному світі Люциперовому розділились. Пристосовувалися до його царства брехні і злості, губилися в ньому, поступово деградували й опускалися морально, існуючи непомітно, сіро мільйони людей одних, ламалися під непосильною ношею догматичного зла, самі перетворюючись у жахливих монстрів на незримій службі у Люципера, тисячі інших. І лише деякі залишалися стійкими, вірними вищим Божественним ідеалам, загартовувалися духом у незримій боротьбі і злітали вгору. Лише у небагатьох вистачало сили не здатися і вистояти у світі злобного Князя Тьми. І не тільки вистояти, а й здійнятися вгору, до Світла, з високо піднятою головою. Помирали, але не здавалися сильні духом, з високою непорушною вірою в ідеали Бога — «люби ближнього свого...», не зраджували Бога в собі і не корилися ні людським, ні духовним злобним служителям Зла. Вони не шкодували своїх земних життів у горнилі нерівних битв за Істину, і все більше і більше загартовувався їх дух, і все вище і вище піднімалися вони до Бога. І все ближче і ближче наближа-

лися вони до вічного життя, тому що найвищою нагородою Творця за відданість і стійкість ставало для них майбутнє безсмертя у прекрасному Царстві Духів. І сьогодні вони — гордість людської цивілізації — високі людські духи з іменами відомими і звучними, прийшли на Землю дітьми, щоб остаточно очистилися їх душі. Вони останній раз прийшли у фізичний світ, щоб відійти з нього у світ Тонкий його істотами — ангелами, новими ангелами грядущої Нової Світобудови. Це про них говорить Біблія, як про «викуплених від землі»: «Вони викуплені від людей, первістки Богові й Агнцеві, не знайшлося бо підступу в їх устах, бо вони непорочні!» (Об. 14: 3-5).

І тільки ці діти і поряд з ними їх духовно піднесені батьки зможуть урятувати земний світ, що гине, повернувши йому тепло, любов, добро, співчуття.

Дивовижна доля батьків, котрим вищою милістю Творець вручив на недовгий земний шлях Своїх найулюбленіших дітей. Вони щасливці! Адже це саме їм у переддень майбутніх подій, подій найвищого випробування людського духу, довірив Творець найдорожчі для Нього душі. Безмежно висока і почесна сьогодні їх місія на Землі — бути поряд з улюбленими дітьми Бога, бути їх земними батьками — любити їх, турбуватися про них, виховувати із них особистості і піднімати їх, захищати їх від усіх негод на шляхах жорстокого земного світу Зла. Найвища довіра і нагорода Бога — ця місія. Вона — шлях до спасіння у майбутній ревізії Світу, бо хіба не стануть достойні його ті, хто виправдали довір'я Творця? Але місія ця — і безмежна відповідальність, і тяжкий власний шлях, і завдання надскладне. Його вирішення — на межі всіх сил і можливостей, на грані розкриття всіх душевних якостей, на прекрасному і високому польоті людського духу. Адже не простих дітей довірив їм Творець — майже ангелів. І захищаючи й піднімаючи їх, дорослі, можливо, не знаючи того, підносяться самі. Але є ще один невидимий, прихований від недосвідченого людського погляду бік життя Нових Дітей на старій Землі, обплутаній важкими сітками Зла. Всі сили Темряви стоять на шляху в цієї дітвори. Тому що повернення любові, добра, співчуття на Землі для сил Темряви рівнозначне поразці. Темрява намагається зробити все, щоб перешкодити Новим дітям старої Землі підня-

тися й окріпнути. Дуже тонко і часто непомітно діють її служителі, часто маскуючись поняттями добра і благих намірів, ламаючи ще не окріплих маленьких людей духовно і фізично, кидаючи їх у жорна всіляких хвороб і випробувань, маніпулюючи свідомістю і поведінкою їх батьків. Звідси такі часті конфлікти, труднощі взаєморозуміння і найголовніше — хвороби від найлегших до «безнадійних». У невігластві своєму багато батьків звертаються до медикаментозного лікування таких дітей. Не розібравшись у суті того, що відбувається, відкинувши духовні засади і шукаючи пояснення тільки у сфері прагматичного матеріального світу, не прислухаючись до іскор духовного у словах і вчинках своїх незвичних дітей, дорослі поспішають калічити їх ліками. Це шлях, який веде у глухий кут. Шлях до здоров'я і порятунку цих дітей виглядає зовсім інакше. І багато людей, здається, вже починають здогадуватися про нього...

«*Щоб урятувати наших дітей, треба дозволити їм порятувати нас від влади, яку ми собою втілюємо. Нам слід довіритися всім новим здібностям, які віднині уособлюють собою наші діти. Дамо ж їм право вибору, не будемо боятися їх, як вогню, нехай вони прийдуть і також допоможуть нам, хай підуть уперед, а ми підемо за ними. Хай мала дитина відведе нас назад, до тієї дитини, якою ми залишимося навіки, — вразливої, і страждевної, яка сумує за любов'ю і красою*» (Джун Джордан, американська поетеса).

Діти Індиго і Біблія

Погляд одного віруючого (Невідомий автор)

«...У православних родинах навряд чи можливі Діти Індиго. Дитина, охрещена в перші тижні життя, яка регулярно відвідує богослужіння і приймає святе Причастя, не стане запросто спілкуватися з «прибульцями», наприклад. Або роздивлятися аури оточуючих. По-перше, Дух Святий не допустить. Діти ж перебувають під опікою Господа. Він захистить і відведе. Якщо ми не будемо Йому протистояти. По-друге, віруючі батьки зроблять усе для цього.

Подібне спілкування, «експерименти» — небезпечні. Тому що — окультизм. Несанкціонований контакт зі світом духів. Усі ці «здібності» — відверта бісовщина. У сучасній напівнауковій обгортці...

Звісно, в історії Церкви траплялися випадки, коли діти робили надзвичайні речі. Микола Чудотворець, будучи немовлям, відмовлявся пити молоко у пісні дні — середу та п'ятницю. Сергій Радонезький тричі скрикнув в утробі матері, коли та стояла на Літургії — причому у найважливіших місцях богослужіння. І так, що це почули у храмі й запитували: «Де дитя?» Жінці довелося признатися, що вона вагітна. Це записано в місцевих історичних зведеннях. Інколи діти бачать у храмі ангелів, що прислужують ієреям. Або голуба, що сходить на віруючих під час Причастя. Але духовні дари, такі як дар передбачення, дар зцілення, дар бачення духів, дар спілкування на відстані і тому подібне — результат багаторічної духовної роботи, посту й молитви, боротьби з пристрастями та спокусами, очищення душі покаянням і наближення до Бога. Такі дари не даються просто так і не знати для чого. Сучасні ж «здібності» беруться невідомо звідки. А їх власники у переважній більшості не знають, як їх застосувати. Тобто, до чого прикладати.

Церковні діячі сучасності — зокрема, Серафім Роуз — відзначають, що сьогодні духовне бачення об'єктивно більш поширене, аніж в минулому. Контакти зі світом невидимого трапляються усе частіше та легше. Але ми, православні християни, розуміємо: бачити ангелів і святих, наприклад, здатні одиниці. А численні «духовні сутності», з якими спілкуються сучасні люди, є бісами, що приймають такі форми, на які ми — просунуті, освічені, начитані — точно поведемося. Раніше вони могли приймати образ ангелів — але хто сьогодні вірить в ангелів? А в НЛО вірять... Духів (читай — бісів) приховано від людського ока не просто так. За словами св. Отців, вони настільки страшні, що людина може просто збожеволіти, якщо побачить їх. Що і стається з багатьма медіумами, екстрасенсами, цілителями та членами містичних сект.

Стає моторошно, коли чуєш, з яким захопленням і радістю батьки говорять про своїх незвичайних дітей. Сто років тому таку дитину відвели б на вичитку. І правильно б зробили! П'ятдесят років тому поклали б до психлікарні. Безглузде рішення, проте люди, принаймні, розуміли, що коїться щось не те. Сьогодні «не те» всіляко вітається і заохочується. Подається, як безсумнівний прогрес. Хоча радіти нема чому. Те, що, за прогнозами, незабаром кожна друга дитина буде Індиго — просто жах. Але ще більший жах — те, що ми, хто відірвався від живої Церкви Христової, хто забув Передання — не можемо належним чином оцінити те, що відбувається. Не кажучи вже про те, щоб цьому протистояти.

Хочу, щоб мій син був звичайним хлопчиком. Нехай він не навчиться читати в 3 роки. Не вивчить у 4 табличку множення. Нехай у нього не буде феноменальної пам'яті, або здатності читати думки і бачити аури. Нехай він не конструює з підручних матеріалів інопланетні літальні апарати. Нехай! Аби добрим був. І нехай він здаватиметься несучасним — головне, щоб Господь його водив і оберігав. Амінь».

Що відповісти шановному палко — щоб не сказати фанатично — віруючому? Виглядає, що інколи він суперечить сам собі. Для дітей, котрі є чистими душами, для отримання духовних дарів, можливо, не вимагається *«багаторічної духовної роботи, посту й молитви, боротьби з пристрастями та споку-*

сами», бо вони і так близькі до Бога. І їх дари дані не *«просто так і не знати для чого»*, а для того, щоб і нас, дорослих, скерувати до Бога. І не варто поспішно, не розібравшись у суті справи, проголошувати здібності дітей *«бісовщиною»*. Так робила свого часу свята інквізиція...

Джордано Бруно був спалений, бо переконував, що Всесвіт — однорідний і населений, і в безмежному світі людина не може бути єдиною розумною істотою. Філософи епохи Відродження вважали, що стверджувати, ніби людина — єдина розумна істота у Всесвіті — це те саме, що вважати, ніби на засіяному полі виріс тільки один колосок. Така позиція обмежує творчі можливості Бога і природи і навіть суперечить теорії ймовірності. У Біблії сказано: *«В домі Отця мого помешкань багато»*. Сьогодні мало хто з мислячих людей сумнівається в існуванні іншопланетного розуму, бо це вже не гіпотеза, а науковий факт, на який важко закрити очі. І в НЛО не просто «вірять», а їх намагаються вивчати на науковому рівні [106]. Існує, правда, одна з робочих гіпотез, що деякі НЛО можуть виявитися квазідемонічними явищами, що походять з пекельних глибинних надр Землі...

А чи вірять сьогодні в ангелів? На цю тему існує також чимало наукових розвідок, зокрема таких відомих авторів як Дорін Вйорче, Сільвія Браун, Луїза Хей, Ангеліна Могилевська та ін. Про ангелів говорять всі релігії, і кожна віруюча людина, особливо в теперішній час релігійного навернення, не сумнівається у їх існуванні й опіці. То що дивного в тому, що діти їх бачать і спілкуються з ними? *«Кожне ж дерево з плоду свого пізнається (Лк. 6:14)»*. Якщо наслідками такого спілкування є недитяча мудріть сучасних дітей, їх духовна зрілість, стан радості і блаженства, то які є підстави видавати контакти дітей з ангельськими сутностями за *«спілкування з бісами»*?

Замість *«жахатися»* сучасних дітей і *«протистояти»* їм, чи не краще спробувати їх зрозуміти і підтримати, допомагаючи тим і собі?

Доцільно звернутися безпосередньо до Святого Письма — книги про духовну еволюцію людства, та прослідкувати в загальних рисах, що говорить Біблія про дітей. І хай кожен сам зробить свої висновки.

Біблійний погляд на дітей і їх виховання

Пс. 128:2

Багато гнобили мене від юнацтва мого, та мене не подужали!

Бут.13:15

...Бо всю цю землю, яку бачиш, Я її дам навіки тобі та потомству твоєму.

Бут.17:7

І Я складу заповіта свого поміж Мною та поміж тобою, і поміж твоїм потомством по тобі на їх покоління на вічний заповіт, що буду Я Богом для тебе й для нащадків твоїх по тобі.

Бут. 13:15

...Бо всю цю землю, яку бачиш, Я її дам навіки тобі та потомству твоєму.

Єр. 31:29-30

Тими днями не скажуть уже: «Батьки їле несплле, а оскома в синів на зубах!», бо кожен за власну провину помре. І кожній людині, що їсть недоспіле, оскома впаде їй на зуби!

Єз. 18:4

Тож усі душі Мої: як душа батькова, так і душа синова — Мої вони! Душа, що грішить, — вона помре.

Єз. 18:20

...Син не понесе кари за батькову провину, а батько не понесе за провину синову, справедливість справедливого буде на ньому, а несправедливість несправедливого на тому буде.

Єз. 18:23

Чи Я маю вподобання в смерті несправедливого? — говорить Господь Бог, — чи ж не в тому, щоб він повернувся з доріг своїх та й жив?

Мф. 15:28

Тоді відповів і сказав їй Ісус: «О жінко, твоя віра велика, — нехай буде тобі, як ти хочеш!» І тієї години дочка її видужала.

Мр. 7:29-30

І Він їй сказав: «За слово оце йди собі, — демон вийшов із твоєї дочки!» А коли вона в дім свій вернулась, то знайшла, що дочка на постелі лежала, а демон вийшов із неї.

Мр. 23-27

Ісус же йому відказав: «Щодо твого «коли можеш», — то тому, хто вірує, все можливе!» Зараз батько хлоп'яти з слізьми закричав і сказав: «Вірую, Господи, — поможи недовірству моєму!» А Ісус, як побачив, що натовп збігається, то нечистому духові заказав. І сказав йому: «Душе німий і глухий, тобі Я наказую: вийди з нього, і більше у нього не входь!» І, закричавши та міцно затрясши, той вийшов. І він став, немов мертвий, — аж багато хто стали казати, що помер він. А Ісус узяв за руку його та й підвів його, — і той устав.

Лк. 8:53-55

І насміхалися з Нього, бо знали, що вмерла вона. А Він узяв за руку її та й скрикнув, говорячи: «Дівчатко, вставай!» І вернувся їй дух, — і хвилі тієї вона ожила. І звелів дать їй їсти.

Лк. 9:38-42

І закричав ось один чоловік із народу й сказав: «Учителю, благаю Тебе, — зглянься над сином моїм, бо одинак він у мене! А ото дух хапає його, і він нагло кричить, і трясе ним, аж той піну пускає. І, вимучивши він його, насилу відходить. І учнів Твоїх я благав його вигнати, та вони не змогли». А Ісус відповів і промовив: «О, роде невірний і розбещений, — доки буду Я з вами, і терпітиму вас? Приведи свого сина сюди!» А як той іще йшов, демон кинув його та й затряс. Та Ісус заказав тому духу нечистому, — і вздоровив дитину, і віддав її батькові її.

Мт. 18:10

Стережіться, щоб ви не погордували ані одним із малих цих; кажу бо Я вам, що їх Анголи повсякчасно бачать у небі обличчя Мого Отця, що на небі.

Пр. 20:11

Навіть юнак буде пізнаний з чинів своїх, — чи чин його чистий й чи простий.

Мт. 19:13-15

Тоді привели йому діток, щоб поклав на них руки, і за них помолився, учні ж їм докоряли. Ісус же сказав: «Пустіть діток, і не бороніть їм приходити до мене, — бо Царство Небесне належить таким». І Він руки на них поклав, та й пішов звідтіля.

Мр. 10:13-16

Тоді поприносили діток до Нього, щоб Він доторкнувся до них, учні ж їм докоряли. А коли спостеріг це Ісус, то обурився, та й промовив до них: «Пустіть діток до Мене приходити, і не бороніть їм, — бо таких Царство Боже! Поправді кажу вам: Хто Божого Царства не прийме, немов те дитя, той у нього не ввійде». І він пригорнув їх, і поблагословив, на них руки поклавши.

Лк. 18:15-17

До нього ж приносили й немовлят, щоб до них доторкнувся, а учні, побачивши, їм докоряли. А Ісус їх покликав та й каже: «Пустіте дітей, щоб до Мене приходили, і не забороняйте їм, — бо таких Царство Боже. Поправді кажу вам: Хто божого Царства не прийме, як дитя, той у нього не ввійде».

Гал. 4:6-7

А що ви сини, Бог послав у ваші серця Духа Сина свого, що викликує: «Авва, Отче!» Тому ти вже не раб, але син. А як син, то й спадкоємець Божий через Христа.

1 Тим. 3:4

Щоб добре рядив власним домом, що має дітей у слухняності з повною чесністю.

Тит. 1:6

...Коли хто бездоганний, муж єдиної дружини, має вірних дітей, недокорених за блуд або неслухняність.

Йов. 21:12

Вони випускають своїх людей, як отару, а їх діти вибрикують.

Зах. 8:15

А міські майдани будуть переповнені хлопцями та дівчатами, що будуть бавитися на майданах його.

Діти — дар Божий

1М. 4:1

І пізнав Адам Єву, жінку свою, і вона завагітніла, і породила Каїна, і сказала: «Набула чоловіка від Господа».

1М. 4:25

І пізнав Адам ще свою жінку, — і сина вона породила. І назвала ймення йому: Сиф. Бо «Бог дав мені інше насіння за Авеля, що забив його Каїн».

1М. 17:16

І поблагословлю Я її, і теж з неї дам сина тобі. І поблагословлю Я її, і стануться з неї народи, і царі народів будуть із неї.

1М. 17:20

А щодо Ізмаїла, Я послухав тебе: ось Я поблагословлю його, і вчиню його плідним. І дуже-дуже розмножу його. Він породить дванадцять князів, і великим народом учиню Я його.

1М. 28:3

А Бог Всемогутній поблагословить тебе, і розплодить тебе, і розмножить тебе, — і ти станеш громадою народів.

1М. 30:6

І сказала Рахіль: «Розсудив Бог мене, і також вислухав голос мій, і дав мені сина». Тому назвала ймення йому: Дан.

1М. 30:22-23

І згадав Бог про Рахіль, і вислухав її Бог, і відчинив її утробу. І завагітніла вона, і сина вродила, і сказала: «Бог забрав мою ганьбу!»

1М. 33-5

І звів свої очі Ісав, і побачив жінок та дітей. І сказав: «Хто то такі?» А той відказав: «Діти, якими обдарував Бог твого раба».

Рут. 4:13

І взяв Боаз Рут, і вона стала йому за жінку. І він увійшов до неї, а Господь дав їй вагітність, — і вона породила сина.

Йов. 1:21

Та й сказав: «Я вийшов нагий із утроби матері своєї. І нагий повернусь туди, в землю! Господь дав, — і Господь узяв. Нехай буде благословенне Господнє ім'я!»

Пс. 106 (107):38

І благословляє Він їх, — і сильно розмножуються, і одержують плід урожаю!

Пс. 106 (107):38

А вбогого він піднімає з убозтва, і розмножує роди, немов ту отару.

Пс. 112 (113):9

Він неплідну в домі садовить за радісну матір дітей!

Пс. 126 (127):3

Діти — спадщина Господня, плід утроби — нагорода!

Турбота Божа про дітей

2М. 22:22-24

Якщо ж ти справді гнобитимеш їх, то коли вони, кличучи, кликатимуть до Мене, то конче почую їх зойк, і розпалиться гнів Мій, і повбиваю вас мечем, і стануть жінки ваші вдовами, а діти ваші сиротами.

5М. 10:18

Він чинить суд сироті та вдові, і любить приходька, щоб дати йому хліба й одежу.

5М. 14:29

І прийде Левит, бо нема йому частки й спадку з тобою, і приходько, і сирота, і вдова, що в брамах твоїх, і будуть їсти й наситяться, щоб поблагословив тебе Господь, Бог твій, у кожному чині твоєї руки, що будеш робити.

Йов. 29:12

Бо я порятував бідаря, що про поміч кричав, і сироту та безпомічного.

Пс. 26 (27):10

Бо мій батько та мати моя мене кинули, — та Господь прийме мене!

Пс. 67 (68):6

Сиротам батько й вдовицям суддя, — то Бог у святому мешканні Своїм!

Пс. 145 (146):9

Господь обороняє приходьків, сироту та вдовицю підтримує, а дорогу безбожних викривлює!

Єр. 49:11

Залиш свої сироти, — Я утримаю їх при житті, а вдови твої хай надію на Мене кладуть!

Мал. 3:5

І прибуду до вас Я на суд, і буду свідком швидким проти чарівників, і на перелюбників, і проти тих, хто присягу складає на лжу, і проти тих, хто заплатою наймита тисне, вдову й сироту, хто відхиляє право чужинця, Мене ж не боїться, говорить Господь Саваот.

Діти — благословення Боже

1М. 5:29

Ім'я йому назвав: Ной, говорячи: «Цей нас потішить у наших ділах та в труді рук наших коло землі, що Господь її викляв».

Пр. 17:6

Корона для старших — онуки, а пишнота дітей — їх батьки.

Заповіді Божі дітям

2М. 20:12

Шануй свого батька та матір свою, щоб довгі були твої дні на землі, яку Господь, Бог твій, дає тобі.

Пс. 118(119):9

Чим додержить юнак у чистоті свою стежку? — Як держатиметься Твоїх слів!

Пс.148:12-13

Юнаки та дівиці, старі разом із дітьми, — нехай усі хвалять Господнє ім'я, бо Його тільки Ймення звеличилось, величність Його на землі й небесах!

Пр. 1:8-10

Послухай, мій сину, напучення батька свого, і не відкидай науки матері своєї, — вони бо хороший вінок для твоєї голови, і прикраса на шию твою. Мій сину, як грішники будуть тебе намовляти, — то з ними не згоджуйся ти!

Пр. 3:1-3

Сину мій, не забудь ти моєї науки, і нехай мої заповіді стережуть твоє серце, бо примножать для тебе вони довготу твоїх днів, і років життя та спокою!

Пр. 4:1-2

Послухайте, діти, напучення батькового, і прислухайтеся, щоб навчитися розуму, бо даю я вам добру науку: закона мого не кидайте...

Пр. 4:10-13

Послухай, мій сину, й бери ти слова мої, і помножаться роки твойого життя, — дороги премудрости вчу я тебе, стежками прямими проваджу тебе: коли підеш, то крок твій не буде тісний, а коли побіжиш — не спіткнешся! Міцно тримайся напучування, не лишай, його стережи, — воно бо життя твоє!

Пр. 4:20-23

Мій сину, прислухуйся до моїх слів, до речей моїх вухо своє нахили! Нехай не відійдуть вони від очей твоїх, бережи їх в середині серця свого! Бо життя вони тим, хто їх знайде, а для тіла усього його лікування. Над усе, що лише стережеться, серце своє стережи, бо з нього походить життя.

Пр. 5:1-2

Мій сину, на мудрість мою уважай, нахили своє ухо до мого розуму, щоб розважність ти міг стерегти, а пізнання — хай уста твої стережуть!

Пр. 6:20-23

Стережи, сину мій, заповідь батька свого, і не відкидай науки матері своєї! Прив'яжи їх на серці своєму назавжди, повісь їх на шиї своїй! Вона буде провадити тебе у ході, стерегтиме тебе, коли будеш лежати, а пробудишся — мовити буде до тебе! Бо заповідь Божа — світильник, а наука — то світло, дорога ж життя — то навчальні картання...

Пр. 8:32-33

Тепер же, послухайте, діти, мене, і блаженні, хто буде дороги мої стерегти! Навчання послухайте й мудрими станьте, і не відступайте від нього!

Пр. 23:22

Слухай батька свого, — він тебе породив, і не гордуй, як постаріла мати твоя.

Пр. 23:26

Дай мені, сину мій, своє серце, і очі твої хай кохають дороги мої.

Пр. 27:11

Будь мудрий, мій сину, й потіш моє серце, і я матиму що відповісти, як мені докорятиме хто.

Екл. 12:1

І пам'ятай в днях юнацтва свого про свого Творця, аж поки не прийдуть злі дні, й не наступлять літа, про які говорити ти будеш: «Для мене вони неприємні!»

Плач 23:27

Добре для мужа, як носить ярмо в своїй молодості.

Еф. 6:1-4

Діти, — слухайтеся своїх батьків у Господі, бо це справедливе! «Шануй свого батька та матір — це перша заповідь з обітницею, — щоб добре велося тобі, і щоб ти був на землі довголітній!» А батьки, — не дратуйте дітей своїх, а виховуйте їх в напоминанні й остереженні Божому.

Кол. 3:20

Діти, — будьте слухняні в усьому батькам, бо це Господеві приємне!

1 Тим. 4:12

Нехай молодим твоїм віком ніхто не гордує, але будь зразком для вірних у слові, у житті, у любові, у дусі, у вірі, у чистоті.

2 Тим. 2:22-23

Стережися молодечих пожадливостей, тримайся праведности, віри, любови, миру з тими, хто Господа кличе від чистого серця. А від нерозумних та від невчених змагань ухиляйся, знавши, що вони родять сварки.

Тит. 2:6

Так само благай юнаків, щоб були поміркованi.

Поради батьків дітям

1 Цар. 2:1-3

І наблизилися Давидові дні до смерти, і він наказав своєму синові Соломонові, говорячи: «Ось я йду дорогою всієї землі, а ти будеш міцний та станеш мужем. І будеш ти стерегти накази Господа, Бога свого, щоб ходити Його дорогами, щоб стерегти постанови Його, заповіді Його, та устави Його і свідчення Його, як писано в Мойсеєвім Законі, щоб тобі щастило в усьому, що будеш робити, і скрізь, куди звернешся»...

5 М. 4:9

Тільки стережися, і дуже пильнуй свою душу, щоб не забув ти тих речей, що бачили очі твої, і щоб вони не повиходили з серця твого по всі дні життя твого, а ти подаси їх до відома синам твоїм та синам твоїх синів...

5 М. 6:5-9

І люби Господа, Бога твого, усім серцем своїм, і всією душею своєю, і всією силою своєю! І будуть ці слова, що Я сьогодні нака-

зую, на серці твоїм. І пильно навчиш цього синів своїх, і будеш говорити про них, як сидітимеш удома, і як ходитимеш дорогою, і коли ти лежатимеш, і коли ти вставатимеш. І прив'яжи їх на ознаку на руку твою, і будуть вони пов'язкою між очима твоїми. І напишеш їх на бічних одвірках дому свого та на брамах своїх.

Єг. 8:35

Не було слова зо всього, що наказав був Мойсей, чого не читав би Ісус перед усіма зборами в Ізраїлі, і жінок, і дітей, і приходька, що ходить серед них.

Пс. 33(34):12

Ходіть, діти, послухайте мене, — страху Господнього я вас навчу!

Пс. 77 (78):3-4

Що ми чули й пізнали, і що розповідали батьки наші нам, — того не сховаємо від їх синів, будемо розповідати про славу Господню аж до покоління останнього, і про силу Його та про чуда Його, які Він учинив!

Пс. 77(78):8

І не стануть вони, немов їх батьки, поколінням непокірливим та бунтівничим, поколінням, що серця свого не поставило міцно, і що дух його Богу невірний.

Пр. 22:6

Привчай юнака до дороги його, і він, як постаріється, не уступиться з неї.

Йоіл. 1:2-3

«Послухайте це, ви старші, і візьміть до вух усі мешканці землі: чи бувало таке за днів ваших, або за днів ваших батьків. Оповідайте про це синам вашим, а ваші сини — своїм дітям, а їх сини — поколінню наступному».

Мр. 7:10

Бо Мойсей наказав: «Шануй батька свого та матір свою», та «Хто злорічить на батька чи матір, нехай смертю помре».

Обітниці дітям

Пр. 3:1-8

Сину мій, не забудь ти моєї науки, і нехай мої заповіді стережуть твоє серце, бо примножать для тебе вони довготу твоїх днів,

і років життя та спокою! Милість та правда нехай не залишать тебе, — прив'яжи їх до шиї своєї, напиши їх на таблиці серця свого, — і знайдеш ти ласку та добру премудрість в очах Бога й людини! Надійся на Господа всім своїм серцем, а на розум свій не покладайся! Пізнавай ти Його на всіх дорогах своїх, і Він випростує твої стежки. Не будь мудрий у власних очах, — бійся Господа та ухиляйся від злого! Це буде ліком для тіла твого, напоєм для костей твоїх.

Пр. 8:32

Тепер же, послухайте, діти, мене (мудрість), і блаженні, хто буде дороги мої стерегти!

Пр. 23:15-21

Мій сину, якщо твоє серце змудріло, то буде радіти також моє серце, і нутро моє буде тішитись, коли уста твої говоритимуть слушне. Нехай серце твоє не завидує грішним, і повсякчас пильнуй тільки страху Господнього, бо існує майбутнє, і надія твоя не загине. Послухай, мій сину, та й помудрій, і нехай твоє серце ступає дорогою рівною. Не будь поміж тими, що жлуктять вино, поміж тими, що м'ясо собі пожирають, бо п'яниця й жерун збідніють, а сонливий одягне лахміття.

Пр. 23:24-25

Буде вельми радіти батько праведного, і родитель премудрого втішиться ним. Хай радіє твій батько та мати твоя, хай потішиться та, що тебе породила.

Пр. 29:3

Людина, що мудрість кохає, потішує батька свого, а хто попасає блудниць, той губить маєток.

Іс. 54:13

Всі сини твої стануть за учнів Господніх, і спокій глибокий настане синам твоїм!

Мт. 18:4-6

Отже, хто впокориться, як дитина оця, той найбільший у Царстві Небеснім. І хто прийме таку дитину одну в Моє Ймення, той приймає Мене. Хто ж спокусить одне з цих малих, що вірують в Мене, то краще б такому було, коли б жорно млинове на шию йому почепити, — і його потопити в морській глибині.

1 Ів. 2:12-13

Пишу я вам, дітоньки, що гріхи вам прощаються ради Імення Його. Пишу вам, батьки, бо ви пізнали Того, Хто від початку. Пишу вам, юнаки, бо перемогли ви лукавого.

Благословення Боже дітям праведних

1 М. 6:18

І складу Я заповіта Свого з тобою, і ввійдеш до ковчегу ти, і сини твої, і жінка твоя, і жінки твоїх синів із тобою.

1 М. 7:1

І сказав Господь Ноєві: «Увійди ти й увесь дім твій до ковчегу, бо Я бачив тебе праведним перед лицем Своїм в оцім роді».

1 М. 19:12

І сказали ті мужі до Лота: «Ще хто в тебе тут? Зятів і синів своїх, і дочок своїх, і все, що в місті твоє, — виведи з цього місця».

Пс. 36 (37):26

Кожен день виявляє він милість та позичає, і над потомством його благословення.

Пс. 101(102):29

Сини твоїх рабів будуть жити, а їх насіння стоятиме міцно перед обличчям твоїм!

Пс. 102(103):17-18

А милість Господня від віку й до віку на тих, хто боїться Його, і правда Його — над синами синів, що Його заповіта додержують, і що пам'ятають накази Його, щоб виконувати їх!

Пс. 111(112):1-3

Блажен муж, що боїться Господа, що заповіді Його любить! Буде сильним насіння його на землі, буде поблагословлений рід безневинних! Багатство й достаток у домі його, а правда його пробуває навіки!

Пр. 3:33

Прокляття Господнє на домі безбожного, а мешкання праведних Він благословить.

Пр. 11:21

Ручаюсь: не буде невинним лихий, а нащадок правдивих захований буде.

Пр. 12:7

Перевернути безбожних — і вже їх нема, а дім правдивих буде стояти.

Пр. 13:22

Добрий лишає спадок і онукам, маєток же грішника схований буде для праведного.

Пр. 20:7

У своїй неповинності праведний ходить, — блаженні по ньому сини його!

Іс. 44:3-5

Бо виллю Я воду на спрагнене, а текучі потоки на суходіл, — виллю Духа Свого на насіння твоє, а благословення Моє на нащадків твоїх, і будуть вони виростати, немов між травою, немов ті тополі при водних потоках.

Іс. 65:23

Не будуть вони працювати надармо, і не будуть родити на страх, вони бо насіння, благословлене Господом, і нащадки їх з ними.

Єр. 32:39

І дам Я їм серце одне та дорогу одну, щоб боялись Мене по всі дні на добро собі й синам їх по них.

1 Кор. 7:14

Чоловік бо невіруючий освячується в дружині, а дружина невіруюча освячується в чоловікові. А інакше нечисті були б ваші діти, тепер же святі.

Виправлення дітей

Пр. 13:24

Хто стримує різку свою, той ненавидить сина свого, хто ж кохає його, той шукає для нього картання.

Пр. 19:18

Картай свого сина, коли є надія навчити, та забити його — не піднось свою душу.

Пр. 22:15

До юнакового серця глупота прив'язана, та різка картання віддалить від нього її.

Пр. 23:13-14

Не стримуй напучування юнака, — коли різкою виб'єш його, не помре: ти різкою виб'єш його, — і душу його від шеолу врятуєш.

Пр. 29:15

Різка й поука премудрість дають, а дитина, залишена тільки собі, засоромлює матір свою.

Пр. 29:17

Карай сина свого — й він тебе заспокоїть, і приємнощі дасть для твоєї душі.

Еф. 6:4

А батьки, — не дратуйте дітей своїх, а виховуйте їх в напоминанні й остереженні Божому!

Кол. 3:21

Батьки, — не дратуйте дітей своїх, щоб на дусі не впали вони!

Покарання дітей

2 М. 21:15

А хто вдарить батька свого чи матір свою, той конче буде забитий.

2 М. 21:17

І хто проклинає батька свого чи матір свою, той конче буде забитий.

5 М. 21:18-21

Коли хто матиме неслухняного і непокірного сина, що не слухається голосу батька свого та голосу матері своєї, і докорятимуть йому, а він не буде їх слухатися, то батько його та мати його схоплять його, і приведуть його до старших його міста та до брами того місця. І скажуть вони до старших міста його: «Оцей наш син неслухняний та непокірний, — він не слухає голосу нашого, ласун та п'яниця». І всі люди його міста закидають його камінням, — і він помре. І вигубиш те зло з-посеред себе, а ввесь Ізраїль буде слухатися й буде боятися.

5 М. 27:16

Проклятий той, хто легковажить свого батька та свою матір! А весь народ скаже: амінь!

5 М. 27:19

Проклятий той, хто перекручує право приходька, сироти та вдови! А весь народ скаже: амінь!

Мт. 15:4

Бо Бог заповів: «Шануй батька та матір», та: «Хто злорічить на батька чи матір, — хай смертю помре».

Добрі діти

2 Тим. 3:15

І ти знаєш з дитинства Писання святе, що може зробити тебе мудрим на спасіння вірою в Христа Ісуса.

Кол. 3:20

Діти, — будьте слухняні в усьому батькам, бо це Господеві приємне!

Пр. 3:1-4

Сину мій, не забудь ти моєї науки, і нехай мої заповіді стережуть твоє серце, бо примножать для тебе вони довготу днів, і років життя та спокою! Милість та правда нехай не залишать тебе, — прив'яжи їх до шиї своєї, напиши їх на таблиці серця свого, — і знайдеш ти ласку та добру премудрість в очах Бога й людини!

Пр. 13:1

Син мудрий приймає картання від батька, а насмішник докору не слухає.

Еф. 6:2-3

«Шануй свого батька та матір» — це перша заповідь з обітницею, — «щоб добре велося тобі, і щоб ти був на землі довголітній!»

1 М. 45:9-11

Поспішіть, і йдіть до батька мого, та й скажіть йому: Отак сказав син твій Йосип: Бог зробив мене володарем усього Єгипту. Зійди ж до мене, не гайся. І осядь у землі Ґошен, і будеш близький до мене ти, і сини твої, і сини синів твоїх, і дрібна та велика худоба твої, і все, що твоє. І прогодую тебе там, бо голод буде ще п'ять років, щоб не збіднів ти, і дім твій, і все, що твоє.

1 М. 47:12

І постачав Йосип хліб для батька свого й братів своїх, та для всього дому свого батька відповідно до числа дітей.

Мт. 18:2-4

Він же дитину покликав, і поставив її серед них, та й сказав: «Поправді кажу вам: коли не навернетесь, і не станете, як ті діти, — не ввійдете в Царство Небесне!»

Єр. 1:8

Ще поки тебе вформував в утробі матерній, Я пізнав був тебе. І ще поки ти вийшов із нутра, тебе посвятив, дав тебе за пророка народам! А я відповів: О, Господи, Боже, таж я промовляти не вмію, бо я ще юнак! Господь же мені відказав: «Не кажи: «Я юнак», бо ти підеш до всіх, куди тільки пошлю я Тебе, і скажеш усе, що тобі накажу. Не лякайсь перед ними, бо я буду з тобою, щоб тебе рятувати», говорить Господь.

Мт. 21:15

А первосвященики й книжники, побачивши чуда, що Він учинив, і дітей, що в храмі викрикували: «Осанна Сину Давидовому», обурилися, та й сказали Йому: «Чи ти чуєш, що кажуть вони?» А Ісус відказав їм: «Так. Чи ж ви не читали ніколи: «Із уст немовлят, і тих, що ссуть, учинив Ти хвалу?»

Лк. 1:76-80

«Ти ж, дитино, станеш пророком Всевишнього, бо будеш ходити перед Господом, щоб дорогу Йому приготувати, щоб народу Його дати пізнати спасіння у відпущенні їх гріхів, через велике милосердя нашого Бога, що ним Схід із висоти нас відвідав, щоб світити всім тим, хто перебуває в темряві й тіні смертельній, щоб спрямувати наші ноги на дорогу спокою». А дитина росла, і скріплялась на дусі, і перебувала в пустинях до свого з'явлення перед Ізраїлем.

Лк. 2:52

А Ісус зростав мудрістю, і віком та благодаттю, у Бога й людей.

2 Тим. 1:5

Я приводжу на пам'ять тобі твою нелицемірну віру, що перше була оселилася в бабі твоїй Лоїді, та в твоїй матері Евнікії; певен же я, що й у тобі вона оселилась.

2 Тим. 3:15

І ти знаєш з дитинства Писання святе, що може зробити тебе мудрим на спасіння вірою в Христа Ісуса.

Пс. 143(144):12

Щоб були сини наші, немов саджанці, виплекані в їх молодості, наші дочки — немов ті наріжні стовпи, витесані на окрасу палати!

Нечестиві діти

1М. 8:21

І почув Господь пахощі любі, і в серці Своєму промовив: «Я вже більше не буду землі проклинати за людину, бо нахил людського серця лихий від віку його молодого. І вже більше не вбиватиму всього живого, як то Я вчинив був».

2 М. 21:15

А хто вдарить батька свого чи матір свою, той конче буде забитий.

4 М. 32-14

А оце стали ви замість ваших батьків, як нащадки грішних людей, щоб збільшити ще палючий гнів Господній на Ізраїля.

Йов. 13:26

Бо ти пишеш на мене гіркоти й провини мого молодечого віку даєш на спадок мені.

Йов. 19:18

Навіть діти малі зневажають мене, — коли я встаю, то глузують із мене.

Йов. 20:11

Повні кості його молодечости, — та до пороху з ним вона ляже.

Йов. 30:12

По правиці встають жовтодзюбі, ноги мені підставляють, і топчуть на мене дороги нещастя свого.

Пр. 13:1

Син мудрий приймає картання від батька, а насмішник докору не слухає.

Пр. 15:5

Зневажає безумний напучення батькове, а хто береже осторогу, стає розумний.

Пр. 17:2

Раб розумний панує над сином безпутнім, і серед братів він поділить спадок.

Пр. 17:21

Хто родить безумного, родить на смуток собі, і не потішиться батько безглуздого.

Пр. 17:25

Нерозумний син — смуток для батька, для своєї ж родительки — гіркість.

Пр. 19:13

Син безумний — погибель для батька свого, а жінка сварлива — як ринва, що з неї вода тече завжди.

Пр. 19:26-27

Хто батька грабує, хто матір жене, — це син, що застиджує та осоромлює, — перестань же, мій сину, навчатися від нерозумних, щоб відступитися від слів знання!

Пр. 20:20

Хто кляне свого батька та матір свою, — погасне світильник йому серед темряви!

Пр. 28:7

Хто Закон береже, розумний той син, а хто водиться із гультяями, засоромлює батька свого.

Пр. 28:24

Хто батька свого й свою матір грабує і каже: «Це не гріх», той розбійнику друг.

Пр. 30:11

Оце покоління, що батька свого проклинає, і неньки своєї не благословляє...

Пр. 30:17

Око, що з батька сміється й погорджує послухом матері, — нехай видзьобають його круки поточні, і нехай орленята його пожеруть!

Ек. 11:9-10

Тішся, юначе, своїм молодецтвом, а серце твоє нехай буде веселе за днів молодощів твоїх! І ходи ти дорогами серця свого й видінням очей своїх, але знай, що за все це впровадить тебе Бог до суду!

Іс. 3:4-5

...І за правителів дам юнаків. А дітваки запанують над ними! І буде чавити народ один одного, і кожен свого ближнього! Повстане хлопчак на старого, а легковажний на поважаного.

Єр. 3:25

Лежимо ми у соромі нашому, і нас покриває ця наша неслава. Бо ми прогрішилися Господу, Богові нашому, ми й батьки наші,

від нашої молодості й до сьогодні, і не слухали голосу Господа, нашого Бога!

Єз. 22:7

Батька та матір у тебе легковажать, чужинцеві роблять утиск серед тебе, сироту та вдову пригнічують у тебе.

Мих. 7:6

Бо гордує син батьком своїм, дочка повстає проти неньки своєї, невістка — проти свекрухи своєї. Вороги чоловіку — домашні його!

Мр. 13:12-13

І видасть на смерть брата брат, а батько — дитину. І «діти повстануть напроти батьків» — і їм смерть заподіють. І за ім'я Моє будуть усі вас ненавидіти. А хто витерпить аж до кінця, той буде спасений!

Рим. 1:30-32

Обмовники, наклепники, богоненавидники, напасники, чваньки, пишні, винахідники зла, неслухняні батькам, нерозумні, зрадники, нелюбовні, немилостиві. Вони знають присуд Божий, що ті, хто чинить таке, варті смерти, а проте не тільки самі чинять, але й хвалять тих, хто робить таке.

2 Тим. 3:2

Будуть бо люди тоді самолюбні, грошолюбні, зарозумілі, горді, богозневажники, батькам неслухняні, невдячні, непобожні...

Участь дітей у Богослужінні

Езд. 8:21

І проголосив я там піст, над річкою Агавою, щоб упокоритися нам перед лицем нашого Бога, щоб просити від нього щасливої дороги для нас і для дітей наших та для всього нашого маєтку.

Мт. 21:15-16

А первосвященики й книжники, бачивши чуда, що Він учинив, і дітей, що в храмі викрикували: «Осанна Сину Давидовому», обурилися, та й сказали Йому: «Чи ти чуєш, що кажуть вони?» А Ісус відказав їм: Так. Чи ж ви не читали ніколи: «Із уст немовлят, і тих, що ссуть, учинив ти хвалу?»

Як. 2:46

І сталось, що третього дня відшукали у храмі Його, як сидів серед учителів, і вислухував їх, і запитував їх.

Діти — символ відроджених

Мт. 18:2-6

Він же дитину покликав, і поставив її серед них, та й сказав: «Поправді кажу вам: коли не навернетесь, і не станете, як ті діти, — не ввійдете в Царство Небесне! Отже, хто впокориться, як дитина оця, той найбільший у Царстві Небеснім. І хто прийме таку дитину одну в Моє Імення, той приймає Мене. Хто ж спокусить одне з цих малих, що вірують в Мене, то краще б такому було, коли б жорно млинове на шию йому почепити, — і його потопити в морській глибині!»

Мк. 9:36-37

І взяв Він дитину, і поставив її серед них. І, обнявши її, Він промовив до них: «Коли хто в ім'я Моє прийме одне з дітей таких, той приймає Мене. Хто ж приймає мене, — не Мене він приймає, а Того, Хто послав Мене!»

Мк. 10:15

Поправді кажу вам: Хто Божого Царства не прийме, немов те дитя, той у нього не ввійде.

Лк. 9:46-48

А Ісус, думку серця їх знавши, узяв дитину і поставив її біля Себе. І промовив до них: «Як хто прийме дитину оцю в ім'я Моє, Мене він приймає, а як хто Мене прийме, приймає Того, Хто послав Мене. Хто бо найменший між вами всіма, — той великий!»

Образно: духовно слабкі християни

1 Кор. 13:11

Коли я дитиною був, то я говорив, як дитина, як дитина я думав, розумів, як дитина. Коли ж мужем я став, то відкинув дитяче.

1 Кор. 14:20

Браття, не будьте дітьми своїм розумом, — будьте в лихому дітьми, а в розумі досконалими будьте!

Рим. 2:20-21

Виховник нерозумним, учитель дітям, що ти маєш зразок знання й правди в Законі. Отож, ти, що іншого навчаєш, себе самого не вчиш!..

1 Кор. 3:1

І я, браття, не міг говорити до вас, як до духовних, але як до тілесних, як до немовлят у Христі.

Євр. 5:12-14

Ви бо за своїм віком повинні б бути вчителями, але ви потребуєте ще, щоб хтось вас навчав перших початків Божого Слова. І ви стали такими, яким потрібне молоко, а не страва тверда. Бо хто молока вживає, той недосвідчений у слові праведності — бо він немовля. А страва тверда — для дорослих, що мають чуття, привчені звичкою розрізняти добро й зло.

В устах їх хвала досконала

Пс. 8:3

З уст дітей й немовлят учинив Ти хвалу ради Своїх ворогів, щоб знищити противника й месника.

Мт. 11:25

Того часу, навчаючи, промовив Ісус: «Прославляю Тебе, Отче, Господи неба й землі, що втаїв Ти оце від премудрих і розумних, та його немовлятам відкрив».

Лк. 10:21

Того часу Ісус звеселився був Духом Святим і промовив: «Прославляю Тебе, Отче, Господи неба й землі, що втаїв Ти оце від премудрих і розумних, та його немовлятам відкрив. Так, Отче, бо Тобі так було до вподоби!»

Чада Царства Небесного

Мт. 18:2-6

Він же дитину покликав, і поставив її серед них, та й сказав: «Поправді кажу вам: коли не навернетесь, і не станете, як ті діти, не ввійдете в Царство Небесне!»

Мк. 10:15

Поправді кажу вам: хто Божого Царства не прийме, немов те дитя, той у нього не ввійде.

Криза особистої інтеграції у суспільство

Діти готові прийняти нові знання, недоступні для більшості з нас. Їх рівень і підхід до усвідомленості дуже високий. Це проявляється і в емоціях, і в поведінці. Наприклад, завдяки цьому багатьом із них доступне входження в енергетичні рівні і вони здатні бачити ауру, спілкуватися з ангелами. Часто вони володіють телепатією і розуміють мову тварин. Усе це лякає батьків, вони намагаються навіяти дітям, що це казки.

Реальною життєвою загрозою для сучасних Нових Дітей є криза особистої інтеграції у суспільство. «Моя дитина не така, як усі», — з такою проблемою найчастіше звертаються до психолога стурбовані батьки. Та коли узагальнити всі їх скарги, то стає зрозуміло, що межі норми розмиті і багато в чому суб'єктивні. За спостереженнями психологів, до розряду «особливої» може потрапити практично будь-яка дитина: гіперактивна і повільна; надто емоційна і замкнута; надмірно товариська і сором'язлива, вперта і надто поступлива; імпульсивна і загальмована; вразлива і «байдужа»; вундеркінд і малюк, котрому наука ніяк не дається.

У пошуках норми батьки нерідко звертаються до власного дитинства: «А от коли я був маленьким...». Але дитина не може бути копією, зліпком, у буквальному розумінні цього слова продовженням своїх батьків. Окрім того, не варто забувати, що розрив між поколіннями нині набагато глибший і фатальніший, аніж раніше, і, відповідно, набагато гостріше стоїть проблема «батьків і дітей». Зміна суспільного ладу, ламання стереотипів, пошук нових ідеалів і цінностей, соціальне розшарування і водночас — стрімкий розвиток новітніх технологій. Покоління екранів, моніторів, мобільних телефонів живе в іншому світі і в іншому ритмі. Спілкування завдяки новим засобам комунікації (Інтернет і мобільні телефони) посідає дедалі більше місця в житті підлітків. Батьки не завжди замислюються над тим, що власну дитину треба розглядати як представника нової генерації...

Найчастіше питання про те, що дитина «не така», загострюється, коли малюк потрапляє в дитячий колектив і вчиться

вибудовувати рівноправні стосунки з однолітками і дотримуватися правил субординації з дорослими. Для дитини це справжнє випробування, адже досі він був улюбленцем мами, тата, бабусі. І раптом — тато сердиться, мама сумує, бабуся бурчить... Перші кроки соціалізації можуть бути болючими — і для дитини, і для батьків. Головне — не впасти у крайнощі: або «всі погані, тільки моя особлива дитина має рацію», або протилежне — «в усіх діти як діти, а в мене...»

Батькам важко бути об'єктивними стосовно власної дитини. Часто ми лукавимо самі з собою. Міркуючи про те, що дитина росте «не така», варто доводити думку до кінця: може, так зручно вчителеві або вам? Непросто відмовитися від виплеканого образу «гідного» спадкоємця. Проте дитина — це не лише плід сімейного виховання. Це не «чиста дошка» (tabula rasa), на якій різні соціальні інститути (сім'я, школа, церква, соціум) малюють свої візерунки, створюючи гвинтик соціальної машини. Це вже від народження певною мірою сформована особистість зі своїми здібностями, задатками, талантами, місією і призначенням. У кожної дитини — свій унікальний набір генів (причому можна говорити не лише про біологічну, а й про духовну генеалогію); різноманітні здібності і нахили, не завжди приємні для нас. Найкраще ставитися до своєї дитини як до істоти, з котрою ще потрібно буде детально познайомитися і постаратися зрозуміти і прийняти її саме такою, якою її створив Бог. Тільки *«Бог є той, хто випробовує серця і нирки» (Пс. 7:10). Йому* відома таємниця глибинної сутності людини. Ми ж часто є загадкою самі для себе, тому нам ще важче зрозуміти і пізнати своїх дітей.

Але, напевно, немає заняття цікавішого, ніж дізнаватися про довірене нам юне створіння. Ми повинні зробити багато відкриттів — приємних і не дуже. Ми будемо дивуватися, захоплюватися і впадати у відчай, радіти, сумувати і гніватися; шукати у своєму родоводі предків із такими ж рисами, «вираховувати» згубні впливи поза родиною. Прийнявши дитину такою, якою вона є, ми зможемо м'яко коригувати її характер і поведінку: заохочувати і розвивати позитивні риси, а негативні — згладжувати і, за можливості, трансформувати у чесноти. Але буває, що батькам

подобається, що їх дитина не така, як усі, вони свідомо нехтують реальними проблемами соціалізації дитини, навіть не роблячи спроб вводити своє чадо у прийнятні для суспільства рамки. У таких випадках необхідна робота з батьками.

Досить часто батьки самі культивують у своїх дітях «манію відмінності», роблять із своєї дитини «білу ворону». Дитина перебуває у своєрідній групі ризику, якщо:

• в родині заведено протиставляти себе іншим людям: ми кращі, гірші, бідніші, багатші, розумніші; ми — аборигени чи люди приїжджі тощо;

• сім'я живе замкнуто, і в ній до стороннього ставляться завжди з підозрою, як до джерела можливих неприємностей і навіть небезпек;

• критикувати оточуючих — це звичний спосіб спілкування між дорослими;

• дитину постійно порівнювати з однолітками і повторювати, що вона не така, як усі: дужча, слабша, хворобливіша, розумніша, дурніша;

• дитина звикне, що вона завжди має рацію, а в усіх конфліктах і негараздах винні оточуючі;

• її виховують у неповній сім'ї, і батько свідомо чи несвідомо прагне «зациклити» сина або доньку на собі;

• дитина стає для батьків (чи одного з них) засобом самоствердження;

• малюка виховує мама (бабуся), котра зводить свою життєву місію лише до виховання;

• літні батьки роблять із дитини «маленького старого»;

• в сім'ї переважають крайнощі у методах виховання. Однаково небезпечні як вседозволеність і потурання, так і жорсткий авторитарний стиль, постійна критика дитини;

• малюк обмежений у спілкуванні з однолітками і переважно задовольняється компанією дорослих;

• в родині існують серйозні психологічні проблеми між дорослими;

• батьки у грубій формі намагаються «переламати» деякі вроджені риси дитини замість того, щоб м'яко їх коригувати і створювати умови для розвитку альтернативних якостей.

У батьків немає приводу серйозно непокоїтися, якщо:

• дитина задоволена життям і не стурбована тим, що вона «не така»;

• вона не пригноблена і не агресивна;

• у неї нормальні стосунки з однолітками, а її особливості не відштовхують від неї інших дітей;

• вона вміє спілкуватися з дорослими, підпорядковуватися і слухатися;

• дитина не протиставляє себе оточуючим, не бачить довкола ворогів, доброзичлива до людей і ставиться до них з повагою;

• ідеї, що вона в чомусь не така, з'явилися у неї в перехідному віці, що трапляється часто.

У батьків є серйозний привід підозрювати, що їх дитина — «біла ворона» (у гіршому розумінні), якщо:

• вона відчуває відчуженість і відкинутість, стала ізгоєм у дитячому колективі;

• є підозра, що у неї розвинувся синдром жертви, яким вона провокує однолітків на те, щоб її кривдили;

• вона звикла привертати увагу до себе у нездоровий спосіб (гримасує, дражниться, зачіпає сильніших за себе);

• дитина не має друзів серед однолітків, завжди про всіх відгукується погано.

Якщо батьків терзають сумніви, що їх дитина не така, як усі, психологи радять:

• Постарайтеся якнайчіткіше сформулювати, у чому саме ви бачите відхилення від норми у розвитку і поведінці вашого маляти.

• Поцікавтеся у психолога чи в будь-якому посібнику з вікової психології, чи не підпадає «особлива» поведінка вашої дитини під норму для її віку.

• Задумайтеся про те, що саме є для вас приводом для занепокоєння: те, що вашого малюка критикують оточуючі; у нього погані оцінки; складні стосунки з однолітками чи ж він просто створює певні незручності дорослим; не виправдовує ваших надій і не тішить ваше самолюбство.

• Проаналізуйте, чи не культивує хтось у родині ідеї «особливості» дитини.

• Постарайтеся помістити дитину в адекватне її запитам середовище: «занадто розумну» — у спецшколу для обдарованих дітей; дитину, котра «не тягне» точні науки — у гуманітарний клас; непосидючу — у спортивну секцію; тихоню — у гурток малювання тощо. Важливо, щоб дитина обов'язково мала можливість спілкуватися з дітьми зі схожими інтересами і звикла відчувати себе на висоті.

• Але водночас потрібно піклуватися про те, щоб дитина розвивала і ті риси, яких їй бракує (терплячість, вміння бавитися з іншими дітьми, готовність ділитися, здатність зважати на інтереси інших тощо).

• Якщо ви відчуваєте, що не впораєтесь із ситуацією, проконсультуйтеся з неврологом і психологом стосовно вашої дитини.

Але слід довіряти не тільки фахівцям, а й своїй інтуїції. По-перше, варто ретельно вибирати досвідченого і недогматично мислячого спеціаліста. По-друге, ніхто краще за вас не знає вашої дитини і тієї атмосфери, в якій вона виховується, і ніхто не візьме на себе відповідальність за ваше чадо.

Методи позитивного виховання Нових Дітей

Сучасний світ переживає кризу виховання. ЗМІ приносять все більше повідомлень про дитячу і підліткову злочинність, занижену самооцінку, синдром нестачі уваги, наркоманію, ранню вагітність, самогубства. В чому корінь проблеми? Серед батьків і вихователів побутують різні точки зору: у застарілих методах виховання; у вседозволеності; у негативних змінах в суспільстві; у засиллі реклами, насильства і сексу на телеекранах тощо.

Але слід зрозуміти, що проблеми дітей починаються вдома і можуть бути вирішені ще там. Зміни в суспільстві — вагомий фактор, але саме від батьків залежить, чи виростуть їх діти сильними, впевненими в собі, здатними до співробітництва і співпереживання. Якщо батьки хочуть, щоб діти могли впевнено почуватися у вільному світі, який базується на принципах свободи і прав людини, треба виховувати їх з допомогою найбільш ефективних і сучасних методів. Виховання повинно базуватися на любові, а не на страхові.

Донедавна дітей контролювали з допомогою тиску, страху і почуття вини. Щоб мотивувати добру поведінку, дітям навіювали, що вони порочні і можуть заслужити гарне ставлення тільки послухом. Сильним стримуючим фактором для дитини був страх втратити любов і прихильність батьків. Якщо цього було недостатньо, батьки застосовували більш жорсткі покарання, які повинні були пробудити в дитині ще більший страх і зламати її волю. Нечемну дитину називали свавільною. За іронією долі, з точки зору позитивного виховання основою для розвитку в дитині духу співробітництва, упевненості в собі і чуйності слугує саме виховання сильної волі. Треба розвивати волю дитини, а не ламати її.

У минулому мета виховання полягала в тому, щоб привити дітям послух. Позитивне виховання спрямоване на те, щоб виростити вольову дитину, але при цьому схильну до співробітництва. Коли серця дітей відкриті, а воля отримує необхідну підтримку, вони стають лояльніші. Позитивний підхід спрямований на виховання не слухняних, а чуйних дітей, котрі підкоряються правилам не зі страху, але діють спонтанно і приймають рішення, йдучи за велінням серця. І якщо такі діти не обманюють, то не тому, що це

проти правил, а тому, що вони чесні і справедливі. Мораль для них не є чимось нав'язаним зовні, — вона йде зсередини, вихована співробітництвом з батьками.

Виховні методи минулого були зосереджені на тому, щоб привчити дітей підкорятися. Позитивне виховання прагне до створення упевнених в собі лідерів, здатних творити свою долю самостійно. Упевнені в собі діти чітко усвідомлюють, хто вони і чого хочуть досягти. Сильні діти менше піддаються впливу з боку однолітків і не відчувають потреби бунтувати, щоб утвердити себе. Вони думають своєю головою, але при цьому відкриті для допомоги і підтримки з боку батьків і наставників. Коли такі діти дорослішають, їх не сковують забобони оточення. Вони йдуть за своїм внутрішнім компасом і приймають рішення самостійно.

Світ довкола нас змінився — змінилися і діти. Виховання, що базується на страхові, більше не впливає на них. Старі методи, основою яких є залякування, насправді лише послаблюють контроль дорослих. Погроза покарання тільки налаштовує дітей проти батьків і спонукає їх до бунту. Крик чи удар уже не допомагають установити контроль над дитиною, а вбивають у ній бажання слухати і співпрацювати. Сьогодні діти набагато розумніші, ніж раніше. Вони розуміють, коли дорослі поводяться нечесно, і не схильні терпіти це. Вони бунтують. Покарання і погрози перекривають канали спілкування між вами. Замість того, щоб сприяти вирішенню проблеми, батьки стають її частиною. Використовуючи покарання, ви стаєте дитині ворогами, від котрих треба таїтися, а не батьками, котрі в змозі підтримати. Коли батьки кричать на дитину, це тільки притуплює її здатність слухати. Щоб досягти успіхів у навчанні, конкурувати в умовах вільного ринку і будувати міцні взаємовідносини з іншими людьми, сучасній людині необхідно оволодіти мистецтвом спілкування. Найкраще дитина вчиться цього мистецтва, коли вислуховує батьків, а батьки її. Діти прислухаються до батьків, коли ті прислухаються до дітей.

Сьогодні діти володіють більшим творчим потенціалом, ніж раніше, але при цьому гостріше реагують на зовнішні умови. Оскільки діти стали чутливішими, вони активніше відповідають насильством на насильство.

У наші дні молоде покоління найкраще вчиться поважати оточуючих не завдяки страхові, але з допомогою наслідування. Діти завжди запрограмовані на наслідування батьків. Наслідування і співробітництво для дітей — дуже важливі механізми навчання. Методи виховання, що базуються на залякуванні, обмежують природний розвиток дітей; при цьому виконання батьківського обов'язку приносить менше радості і забирає більше часу.

Сучасні діти не потребують мотивації страхом і покаранням. Вони володіють вродженою здатністю відрізняти добре від поганого — треба тільки дати їм можливість розвинути цю якість. Замість того, щоб мотивувати їх до належної поведінки з допомогою покарання і залякування, можна використовувати заохочування, а також їх природне здорове бажання принести батькам радість.

Джон Грей [36] переконує, що необхідно доносити до дітей 5 важливих принципів:

1. Відрізнятися від інших — нормально.
2. Помилятися — нормально.
3. Проявляти негативні емоції — нормально.
4. Хотіти більшого — нормально.
5. Виражати свою незгоду — нормально, але пам'ятай, що мама і тато — головні.

Використовуючи методи і принципи позитивного виховання, ми можемо розвинути в дитині якості, необхідні для досягнення успіху в житті. Ось деякі з них: уміння прощати інших і себе, ділитися, дочекатися здійснення своїх бажань, почуття власної гідності, терпіння, наполегливість, повага до оточуючих і до себе, дух співробітництва, чуйність, упевненість у своїх силах, здатність бути щасливим.

Ненсі Тепп, котра ввела у вжиток саме поняття «Діти Індиго», радить батькам якнайбільше розмовляти з дітьми, намагатися брати участь у подіях разом з ними. Якщо ви скажете своїй дитині: «Я зайнятий і не чіпляйся зараз до мене», — вона вийде на вулицю і знайде собі заняття самостійно. Вона зрозуміє, що вам просто нічого їй сказати.

Роздавати дітям накази направо й наліво — неефективно. Це саме те, з чим наша шкільна система без кінця терпить прова-

ли, тому що заснована на строгих чітких правилах: «Не запитуй, не розмовляй». Діти питають: «Чому? Чому я повинен це робити?» або стверджують: «Якщо я повинен зробити це, я зроблю по-своєму». Ці діти не визнають придуманих нами правил, бо знають закони реального світу. Вони хочуть, щоб ми справді були для них батьками: турбувалися про них, не жаліючи власного часу, причому робили це не формально, а щиро. Ми часто думаємо, що чинимо завжди правильно. Вони ж дотримуються думки, що головне — все робити від душі, з любов'ю, а зовсім не так, як вважається правильним.

Батьки також повинні пам'ятати: якщо ви хочете бути з ними — будьте з ними! Будьте присутні у своєму тілі «тут і зараз», тому що вони чудово відчувають, де ви мислено перебуваєте — з ними чи десь в іншому місці.

Якщо ви думаєте про щось інше, то скажіть: «Мені треба відволіктися на деякий час». Діти не турбуються про те, як довго їх батьки відсутні. Головне — чесно попередити про це. Більшу частину часу Індиго відкриті для спілкування з оточуючими — доти, доки ви не відштовхнете їх, — тоді вони відходять на свою територію, туди, де безпечно, і світ повний розуміння і любові. Собі вони вірять завжди.

Виховання повинно базуватися на любові, а не на страхові [36].

Як батьки, ми повинні визнавати, поважати і підтримувати процес природного росту наших дітей. Від нас не вимагається якимось чином формувати з них таких людей, якими вони, на нашу думку, повинні стати. Однак ми відповідальні за те, щоб дати їм мудру підтримку, коли мова йде про розвиток їх вроджених талантів чи сильних якостей. Дітям не потрібно, щоб ми їх направляли чи покращували, але їх ріст залежить від нашої підтримки. Ми повинні надати родючий ґрунт, на якому виростуть плоди їх величі. Все інше вони в силах зробити самі. У зростаючому розумі, серці і тілі кожної дитини вже є детальний план її розвитку.

З допомогою методів позитивного виховання батьки сприяють процесу природного росту своїх дітей, не втручаючись у

нього. Без розуміння природних шляхів розвитку дитини батьки схильні переживати непотрібне розчарування, неспокій і вину, і через нерозуміння блокують чи пригнічують розвиток своїх дітей у деяких напрямках.

Крім того, що всі діти народжуються невинними і добрими, всі вони приходять у світ з особливими проблемами. Ми повинні допомогти дітям впоратися з їх унікальними завданнями. Ми можемо дозволити дітям залишатися собою і зосередитися на тому, щоб допомогти їм вирішувати необхідні для росту завдання, які ставить перед ними життя.

У кожної дитини своє неповторне призначення. Прийнявши цей факт, батьки можуть заспокоїтися, розслабитися і не брати на себе відповідальність за будь-яку проблему, що виникає в дитини. Наше завдання — допомогти дітям повернутися обличчям до перешкоди і успішно її подолати. У кожної дитини унікальний набір завдань і талантів, і ми не можемо змінити те, якими їм бути. Але нам під силу подбати про те, щоб у дітей були всі можливості досягти найкращих результатів.

У важкі часи, коли нам починає здаватися, що з нашими дітьми не все гаразд, треба просто згадати, що вони — з небес. Вони первинно досконалі. Особливі перешкоди, які доводиться долати дітям, допомагають їм здобути сили і розвинути свій особливий характер. (*«Благословенні труднощі, бо ними ростемо»* — Агні-Йога). Дітям необхідні співчуття і допомога, але не менш необхідні їм для росту і їх особливі проблеми.

• Дитина не навчиться прощати, якщо їй прощати нікого.

• Дитина не розвине в собі терпіння чи вміння дочекатися здійснення своїх бажань, якщо зразу давати їй все, чого вона хоче.

• Дитина не навчиться приймати власні недоліки, якщо довкола неї всі бездоганні.

• Дитина не навчиться співробітничати, якщо все завжди відбувається так, як їй хочеться.

• Дитина не розвине свій творчий потенціал, якщо за неї все будуть робити інші.

• Дитина не навчиться співчуття і поваги до оточуючих, якщо вона не бачить, що інші люди також переживають біль і невдачі.

• Дитина не розвине в собі відвагу й оптимізм, якщо їй не доведеться стикнутися з неприємностями.

• Дитина не розвине наполегливість і силу, якщо все дається легко.

• Дитина не навчиться виправляти свої помилки, якщо їй невідомі труднощі, невдачі і промахи.

• Дитина не розвине почуття власної гідності і здорову гордість, якщо не буде долати перешкоди і досягати чогось.

• Дитина не розвине в собі самодостатність, якщо їй не знайоме почуття ізоляції і неприйняття.

• Дитина не розвине в собі цілеспрямованість, якщо у неї нема можливості протистояти авторитету і досягати бажаного.

Життєві труднощі допомагають дитині стати сильнішою і пробуджують те краще, що в ній закладено. Метелику доводиться докласти величезні зусилля, щоб вибратися з кокону. Якщо, прагнучи допомогти йому, ви розріжете кокон, то метелик незабаром помре. Ці зусилля необхідні йому для того, щоб розвинути м'язи крил.

Кожна дитина — неповторна. У кожної є свої особливі таланти, проблеми і потреби. За типом засвоєння знань діти діляться на три категорії: бігуни, ходоки і стрибуни. Бігуни навчаються дуже швидко. Ходоки навчаються «рівно». Їх успіхи неважко помітити збоку. Стрибунів виховувати найважче. Створюється враження, що ці діти взагалі не вчаться і не добиваються ніяких успіхів. Але раптом вони здійснюють стрибок і набувають знання і навички одночасно. Навчання забирає у них більше часу.

Щоб почувати себе впевнено, дітям завжди потрібно знати, що їх чують, але при цьому завжди усвідомлювати провідну роль батьків.

У дітях закладена одна базова установка: глибоко в душі вони хочуть дати радість батькам. Методи позитивного виховання посилюють цю установку, і, як наслідок, діти більш охоче слідують волі і бажанням батьків. Ніколи не пізно стати добрим батьком чи матір'ю і надихнути дітей на повноцінне співробітництво. Застосовувати принципи позитивного виховання можна з будь-якого віку.

Бути батьками — значить знову і знову віддавати більше, ніж ти коли-небудь вважав за можливе. Обов'язок батьків полягає в тому, щоб проявляти безмежну відданість дитині, і наші діти безумовно заслуговують цього.

Для людини, котра хоче завести сім'ю, немає нічого необхіднішого, аніж вивчення мистецтва виховання. Бути батьком чи матір'ю — важке завдання, але і найбільш вдячне. Це колосальна відповідальність і водночас велика честь.

Виховання, що базується на залякуванні, притупляє здатність дитини реагувати на позитивні методи. Мало просто відмовитися від покарань; треба замінити їх новими засобами співробітництва, мотивації і контролю. Щоб новий підхід приніс плоди, батькам треба відмовитися від старих методів виховання. Метання з боку у бік не дадуть результатів. Якщо сьогодні ви будете ставитися до дитини як до істоти доброї і невинної, а через тиждень наб'єте її за погану поведінку, то нічого доброго цим не досягнете.

Якщо ми хочемо, щоб дитина добре до себе ставилася, треба не примушувати її ставитися до себе погано. Якщо ми хочемо, щоб дитина була впевнена в собі, не варто керувати нею з допомогою залякування. Якщо ми хочемо, щоб вона поважала інших, то повинні навчитися проявляти до неї ту повагу, якої вона заслуговує. Не можна забувати, що дитячі переживання глибоко впливають на подальший хід життя і долю людини.

Сьогодні перед нами стоїть завдання наново створити мистецтво виховання. Завдання батьків не лише в тому, щоб сформувати із своїх дітей відповідальних і успішних дорослих. Необхідно перш за все лише виростити те, що в них уже закладено. У кожній дитині приховані зерна величі. Наша роль — створити безпечне живильне середовище, даючи дитині можливість розвинути і проявити свій потенціал.

Традиційні виховні методи і підходи, які були ефективні в минулому, вже непридатні. Сьогоднішні діти відрізняються від колишніх. Вони краще усвідомлюють власні почуття, а отже, володіють більш розвинутою самосвідомістю. Таке зрушення у свідомості означає і зміну потреб. *Позитивне виховання — це перехід від методів, які базуються на залякуванні, до методів, що базуються на любові.*

Виховні методи, що базуються на любові, вступають у суперечність з інстинктивними реакціями людини, котра відчуває, що втрачає контроль над ситуацією, чи боїться його втратити. Підхід, побудований на любові, спрямований на те, щоб спонукати дитину до співробітництва, не лякаючи її покаранням. Залякування (батьком, екзаменами, ременем та інші погрози) призводять тільки до тривог і депресії.

Якщо дитина сприйнятлива, відкрита і здатна тонко відчувати, — а саме такі сучасні діти, — то застосоване до них насильство відразу виплескується назовні. Якщо не використовувати нові засоби контролю над дітьми, вони будуть розвивати в собі все більшу здатність до насильства та ірраціональних вчинків. Агресія і бунт або проявляються назовні, або згортаються всередину, призводячи до розвитку заниженої самооцінки. Діти ненавидять як оточуючих, так і себе.

Сцени насильства і підлості на телеекрані деякою мірою притуплюють здатність дітей розвивати в собі здорову невинність, умиротворення і чутливість. Якщо дитина не перевантажена «брудними» телевізійними сценами, вона почуває себе більш упевнено, розслаблено й умиротворено. Надто багато фільмів по телебаченню і в кінотеатрі, навіть якщо вони не містять сцен насильства, можуть стати причиною емоційного перевантаження дітей. Надмірне навантаження на органи чуття призводить до перезбудження нервової системи, і дитина стає дратівливою, вимогливою, емоційно неврівноваженою, гіперактивною, примхливою, надміру чутливою і відмовляється співробітничати зі старшими. Надто інтенсивна стимуляція чинить нездоровий вплив. Але не варто переоцінювати роль телебачення, оскільки його дія неспівмірна з впливом батьківської виховної філософії і практики. Батьки впливають на дітей набагато сильніше, ніж телебачення.

Якщо вдома дитина постійно стикається з проявами агресії і погрозою покарання, то у хлопчиків розвивається гіперактивність або те, що останнім часом діагностується як синдром недостачі уваги. У дівчаток домашня агресія зазвичай призводить до таких саморуйнівних тенденцій, як занижена самооцінка і порушення апетиту.

Водночас м'яке виховання таке ж неефективне, як старі методи залякування. Не можна давати дітям багато свободи, якщо ви при цьому не добиваєтеся, щоб вони поводилися як належить. Відмова від залякувальних методів минулого призводить до позитивного результату тільки тоді, коли ви заміняєте їх чимось іншим, більш дієвим. Хоча у сучасних дітей нові потреби, їм так само необхідне керівництво батьків. Інакше, як би ви не любили свою дитину, вона вийде з-під контролю.

Ніхто не заслуговує покарання. Всі люди потребують любові і підтримки. Позитивне виховання використовує замість тумаків і покарань тайм-аути.

У XX ст. західна психологія розвивалася відповідно до нових потреб колективної свідомості. Ще трохи більше сотні років тому ніхто не приділяв такого великого значення інтроспективному дослідженню найглибших почуттів, бажань і потреб. Питання виживання і безпеки турбували людей більше, ніж власні емоції. Багато просто не усвідомлювали своїх емоційних і психологічних потреб. Змінився світ, змінилися і діти. Ми живемо в епоху колосального зрушення у світовій свідомості. З цією зміною наш внутрішній світ набув більшого значення. Такі якості, як любов, співчуття, здатність до співробітництва та вміння прощати перестали бути просто високими філософськими концепціями, а увійшли у повсякденне життя.

Зміна колективної свідомості людства включає в себе еволюцію совісті і розуму. Якщо люди нездатні самі усвідомлювати, що добре, а що погано, їм необхідні численні правила, слідування яким забезпечується шляхом покарань. Якщо ж людина здатна розвинути у собі совість, то потреба в покаранні стосовно неї відпадає. Замість того, щоб учити дітей, що добре, а що погано, позитивне виховання зосереджується на тому, щоб пробудити їх внутрішню здатність відрізняти добре від поганого, знаходити відповідь у власній душі.

Совість — це наша внутрішня здатність відрізняти добре від поганого. У минулому люди інколи описували совість як тихий внутрішній голос. Те саме внутрішнє знання, але застосоване для пізнання світу, називається інтуїцією. Якщо його застосувати до вирішення проблем, то це називається творчи-

ми здібностями. У сфері людських взаємовідносин воно перетворюється на здатність любити (або бачити добре у будь-якій людині) і прощати без усяких попередніх умов. Розвиток інтуїції — це найдорогоцінніший дар, який тільки можуть дати батьки дитині. Діти володіють вродженою здатністю розвивати в собі це внутрішнє знання. Вроджена чутливість забезпечує їм цю можливість, але вона ж може спонукати дітей до саморуйнування, якщо застосовувати до них застарілі методи, що базуються на залякуванні. Діти володіють потенціалом розвитку совісті, але для того, щоб цей потенціал був реалізований, необхідні певні умови.

Позитивне виховання пробуджує в дітях цей внутрішній потенціал. Налагоджуючи зв'язок зі своєю совістю, діти поводяться добре, але не підкоряються сліпо. Вони поважають оточуючих, але не із страху, а тому, що їм це приємно. Вони хочуть і вміють вести переговори. Вони здатні думати самостійно. Вони не схильні сліпо вірити авторитетам. Вони схильні до творчості, співробітництва, співчуття, довір'я і любові. З використанням методів позитивного виховання ми не просто полегшуємо собі виконання нашого батьківського обов'язку, але набуваємо можливість дати своїм дітям набагато більше, аніж давали своїм нащадкам батьки минулого. Найбільша нагорода в житті — бачити, що твої діти успішно втілюють свої мрії в реальність і щиро радіють життю.

Ефективні методи налагодження співробітництва (за Дж. Ґреєм [36]).

Щоб позитивне виховання принесло якісь плоди, не слід повертатися до покарань будь-якого характеру. Ви побачите, що ваші діти починають реагувати на нові методи. Це стосується дітей різного віку. Чим раніше ви почнете, тим швидше дитина відгукнеться на нові методи. Застосувати техніку позитивного виховання ніколи не пізно. У багатьох випадках ці ж методи допомагають налагодити спілкування і між подружжям.

Просіть, але не наказуйте і не вимагайте

Досягти співробітництва — це означає привити дітям бажання слухати ваші прохання і виконувати їх. Треба навчитися

найбільш ефективно віддавати розпорядження. Жорсткі накази тут не працюють. Постійні вказівки ведуть до того, що канали спілкування перекриваються. Позитивне виховання пропонує замінити накази, вимоги і спонуки проханням.

Використовуйте формулу «Чи не зробиш ти...?» і «Зроби, будь ласка» замість «Ти можеш...?»

Формули «Чи не зробиш ти...?» і «Зроби, будь ласка» творять чудеса, а слова «Ти можеш...?» породжують спротив і нерозуміння. Ми ніби ставимо під сумнів спроможність людини. Щоб спонукати людину до співробітництва, треба висловлювати свої бажання прямо і ясно. Слід з самого початку виразити прохання такими словами, щоб у співрозмовника виникло бажання співробітничати. «Ти можеш навести порядок?» — не прохання, а наказ, у якому приховано несхвалення.

Незалежно від справжніх намірів батьків, якщо вони говорять стурбованим, розчарованим чи сумним тоном і при цьому використовують формулу «Не міг би ти...», дитина сприймає низку прихованих послань. Оскільки прохання сформульоване непрямо і пробуджує в дитини почуття вини, можливі результати позитивного виховання зводяться нанівець. Прямі прохання, які не викликають вини і страху, діють набагато ефективніше.

Для того, щоб краще пізнати цей механізм, уявіть собі карту діяльності мозку дитини. Коли ви кажете «Не міг би ти...», швидше за все, активізується ліва півкуля мозку, яка аналізує, що насправді означає ця фраза. Якщо ж ви говорите «Чи не зробиш ти...» або «Зроби, будь ласка...», активізується права частина мозку і безпосередньо задіюється центр мотивації. Ви прямо запрошуєте дитину до співробітництва, що не викликає у неї спротиву. Наказуючи дітям, ми насправді заважаємо їм вчитися співробітництва. Коли батьки спонукають дітей до співробітництва за допомогою формул «Чи не зробиш ти...» або «Зроби, будь ласка...», вони тим самим навчають їх ясно і прямо просити про те, чого вони хочуть, й отримувати бажане.

Відмовтеся від риторичних запитань

Риторичні запитання ще гірші від формули «Ти можеш...?» Вони доречні у полемічній доповіді, але вкрай непродуктивні, коли ви хочете спонукати когось до співробітництва. Кожне таке

питання має на увазі приховане послання. У вихованні приховані послання зазвичай містять звинувачення, яке батько чи мати не хочуть висловлювати прямо і маскують за риторичним питанням.

Риторичне питання	Можливе приховане послання
Чому в кімнаті такий безлад?	Тобі слід було прибрати в кімнаті. Ти ледачий. Ти мене не слухаєш і т. п.
У тебе все гаразд?	З тобою щось не так. Ти дивно поводишся. Без будь-якої причини така поведінка не дозволена... це погано.

Крім того, що риторичні запитання не діють на дитину, вони перешкоджають батькам усвідомити свою відповідальність за негативні послання, які містяться у їх словах. А якщо ми не усвідомлюємо негативні послання, які вкладаємо у мовлення, то потім не можемо зрозуміти, чому діти ухиляються від співробітництва з нами.

Говоріть прямо

Матері повинні висловлюватися прямо, особливо при спілкуванні з хлопчиками.

Негативне висловлювання	Наказ, що мається на увазі	Позитивне прохання
Мені не подобається, як ти ставишся до сестри.	Не стався до неї так.	Будь добрий, не стався до неї так.
Ти знову мене перебиваєш.	Не перебивай мене.	Не перебивай мене, будь ласка.

Щоб отримати безпосередню реакцію, треба прямо висловити прохання, без негативних виразів. Звертаючи увагу на промахи дитини, ви не доб'єтеся від неї співробітництва.

Відмовтеся від лекцій

Лекції на тему, що добре і що погано, малоефективні. Звичайно, ви повинні встановлювати ті чи інші правила і політику в сім'ї, але не для того, щоб мотивувати вчинки.

Дітям і підліткам треба читати лекції тільки тоді, коли вони самі про це просять, інакше лекції не тільки зайві, а й призводять до протилежних результатів.

Не намагайтесь маніпулювати за допомогою почуттів

Ділитися почуттями можна з рівними. Ідентифікувати свої почуття і ділитися ними з оточуючими — особливе мистецтво; але навчати дитину з допомогою зауважень «я відчуваю» — помилка.

Коли батьки, котрі є головними в сім'ї, діляться з дітьми своїми негативними емоціями (наприклад, «коли ти ображаєш сестричку, я серджуся, тому що хочу, щоб ви не билися і жили дружно»), щоб спонукати їх до певної поведінки, діти починають відчувати надто велику відповідальність за настрій батьків. Як наслідок, дитина або відчуває себе винною в розчаруваннях дорослих і намагається підлаштуватися під їх бажання, або доходить висновку, що нею маніпулюють, і опирається волі батьків. Не слід ділитися з дітьми негативними емоціями. «Головному» не годиться ставити себе на один рівень з дитиною. Говорячи про свої негативні почуття, ви значною мірою втрачаєте контроль над ситуацією і силу, щоб досягати співробітництва.

Чарівне слово, щоб налагодити співробітництво

Найсильніше чарівне слово, щоб добитися співробітництва, — це слово «нумо» («давай»). До 9 років у дитини переважно ще слабо розвинуте почуття власного «я». Постійно командуючи дитиною, ви будуєте стіну між нею і вами замість того, щоб укріплювати природний зв'язок, який існує між батьками і дітьми. Якщо ваше прохання стає частиною запрошення до спільної діяльності («Підготуймося до вечірки!»), діти йдуть на співробітництво охочіше.

Принципи виховання Дітей Індиго

1. Визначаючи для Дітей Індиго межі дозволеної поведінки, зберігайте при цьому творчий підхід до їх виховання.

• Давайте вихід їх надмірній фізичній енергії. Враховуйте цю необхідність у будь-якій ситуації: під час уроку, при виконанні домашнього завдання.

• Дозвольте дитині самій установлювати рамки, а не навпаки. Навіть попросіть дитину про це. Ви будете здивовані, коли

дізнаєтеся, на що здатний ваш Індиго. Насправді, багато Індиго будуть раді самі встановлювати для себе «правила гри» з допомогою дорослих.

2. Поводьтеся з ними як зі старшими і рівними, але не накладайте на них обов'язки дорослих.

• Давайте цим дітям детальні пояснення, а також надавайте їм право висловлювати свою думку при прийнятті рішень з різних питань і, більше того, надавайте їм декілька можливостей для вибору!

• Не розмовляйте з ними зверхньо.

• Слухайте їх! Вони справді мудрі і знають такі речі, які вам невідомі.

• Проявляйте до них повагу не меншу, ніж до своїх батьків чи близького, милого серцю друга.

3. Якщо ви кажете, що любите їх, але не ставитеся до них з повагою, вони вам не повірять.

• Ніякі слова у світі не замінять щирої любові.

• Ваш спосіб життя і ваша поведінка в сім'ї допоможуть зі всією очевидністю відповісти Дитині Індиго на питання, любите ви її чи ні!

4. Спілкування з Дитиною Індиго — це одночасно важка праця і привілей.

• Вони помітять будь-яку хитрість. Навіть не намагайтеся з ними хитрувати!

• Якщо ви сумніваєтеся в цьому, спитайте в тих, хто має досвід спілкування з Індиго!

• Не забувайте спостерігати за спілкуванням Дітей Індиго — у них багато чого можна повчитися!

І не забувайте: вони знають не тільки, хто *вони*, вони знають також, хто є *ви*. Ви не можете помилитися в тому, як виглядають Діти Індиго, як виглядають їх обличчя і очі — у них відображається мудра древня душа. Вони не можуть цього приховати чи прикидатися, як це роблять інші. Якщо ви образите їх, вони розчаруються в вас, і навіть можуть засумніватися у правильності того, що «вибрали» своїми батьками саме вас! Але, якщо ви любите їх і визнаєте в них тих, ким вони є насправді, вони розкриються перед вами сповна.

Дисципліна життєво необхідна для Дітей Індиго. Оскільки вони натури дуже творчі і рухливі, то постійно експериментують з різними речами і випробовують на міцність межі дозволеного. Діти люблять, щоб їх переконували, хочуть знати рамки власної безпеки. «Дисципліна з любов'ю» не заважає розвитку духовних інтересів дитини і включає в себе такі принципи:

1. Постійно інформуйте дитину і підтримуйте її втягненість у події.

2. Попереджуйте найменше нерозуміння простими поясненнями.

3. Не протидійте дитині.

4. Уникайте наказового тону.

5. Виконуйте свої обіцянки.

6. Реагуйте на будь-яку ситуацію без затримок.

7. Фізичні заходи впливу і образи категорично заборонені.

8. Не соромтесь проявляти свою любов до дитини.

9. Якщо ж все-таки необхідно зробити зауваження, зробіть це наодинці і обговоріть з дитиною її поведінку, яка викликала таку необхідність.

10. Побудьте разом і переконайтесь, що дитина правильно все зрозуміла.

Дитина почне поважати вас за ту мудрість і проникливість, які ви проявили, дозволивши вільно текти її «індигівській» енергії.

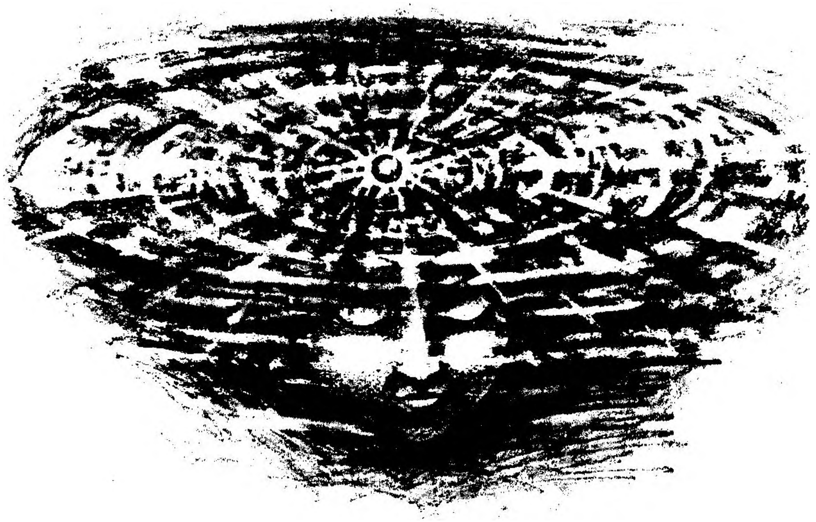
Сила думки і техніка візуалізації

З усіх енергій, які існують у Космосі, найбільш могутньою енергією, яка володіє як творчою, так і руйнівною силою, є думка. Людина, як мисляча істота («мислячий очерет», за Б. Паскалем; «мислячий і страждаючий орган біосфери», за В. Вернадським), користується протягом усього життя цією великою силою, не розуміючи, як правило, ні значення, ні наслідків свого мислення як для себе особисто, так і для всієї світобудови.

Тому серед основних вимог, пред'явлених людству нової епохи (Сатья-Юги — епохи Світла і Любові, що приходить на зміну Калі-Юги — епохи Темряви і Розбрату), на перше місце ставиться вимога істинного розуміння значення думки як найголовнішого фактора життя. Думка є джерело світобудови, першооснова всього сущого, тому що будь-яка творчість зароджується в думці. Поки людина не усвідомить, що за свої думки вона так само відповідальна, як і за свої вчинки, вона не може ступити назустріч новому світові. Уміння мудро користуватися цією могутньою силою не для егоїстичних і руйнівних цілей, а для блага ближнього і на користь еволюції є перша й основна вимога Нової епохи [56, с. 43].

Англійський філософ Нового часу Ф. Бекон уподібнював розум людини до кривого дзеркала, котре, відображаючи промені яких-небудь предметів, ще примішує до них свою власну природу, тобто так чи інакше спотворює реальність, все уявляє собі за власними масштабами.

І подібних думок багато в історії філософії: алегорія печери у Платона (більшість людей — це в'язні ілюзорного матеріального світу, котрі сидять у печері все своє життя і бліді печерні тіні сприймають за єдину істинну реальність); вчення В. Вернадського про ноосферу і визначальну роль розуму, свідомості у її становленні (яка свідомість людства, наскільки коректно, адекватно вона

відображає дійсність у своїх тонких внутрішніх структурах, — такі прояви людини в природі, така земна ноосфера [72]) та ін.

Проблема думки як найважливішого чинника удосконалення людини не нова. Її знаходимо у найдавніших релігійних і філософських системах, зокрема давньоіндійських, серед яких особливо виділяються йога і буддизм.

Думка лежить біля витоків наших дій і слів. Тому у всіх йогічних традиціях практикуючого орієнтують на вкрай обережне, уважне ставлення до своїх думок, ретельний контроль мислительної діяльності та очищення емоційної сфери. У вченні йоги можна виділити такі «правила чистого мислення»:

1. Необхідно звільнити розум від забобонів і упереджених гадок.
2. Викорінити думки про власні права.
3. Нікому не докоряти і нікого не осуджувати.
4. Завжди думати про людей тільки добре.
5. Постійно перебувати у радісному стані розуму.
6. Не «високомудрствувати» про себе.
7. Відмовитися від порожніх мріянь [50, с. 36].

У Восьмиярусному Шляху Будди, який веде до Нірвани, однією з найважливіших сходинок є «правильна думка», яку

необхідно спрямувати у правильне русло, направивши її, «як лучник стрілу». Компендіум буддійської мудрості «Дхаммапада» дає, зокрема, такі рекомендації щодо оволодіння думкою: «Хай мудрець стереже свою думку, яка важко піддається осягненню, вкрай витончена, спотикається де завгодно. Стережена думка приводить до щастя. Ті, хто загнуздають свою думку, яка блукає вдалині, бреде наодинці, безтілесну, приховану в серці, — звільняться від Мари» [46, с. 10].

Дуже важлива сторінка в осмисленні природи думки написана Оленою і Миколою Реріхами. Їх беззаперечна заслуга в дослідженні й описі феномена психічної енергії — енергії свідомості й думки — визнана в сучасній науці. У книгах Живої Етики, переданої людству за посередництвом подружжя Реріхів, вперше подано різнобічне висвітлення природи думки і психічної енергії та наведено методи раціонального підходу до їх вивчення.

У вченні Живої Етики сказано, що думка — це жива істота, що має свій колір, форму та інші параметри, і вона може бути зафіксована на фотографіях (т. зв. кирліанівський ефект) або побачена оком людини, яка розвинула в собі відповідні здібності (сенситиви, екстрасенси).

Думка — це істота тонкого плану, житель Світу Вогненного (у термінології Агні-Йоги), це особливий вид енергії, яка живе за своїми законами, відмінними від правил матеріального світу. Для думки не існує просторових і часових перешкод, вона — поза простором і часом. Народна мудрість зафіксувала це у загадці: «Що в світі найшвидше? Думка».

Як сутність тонкого плану, думка не може бути знищена. Їй можна хіба що протиставити подібну ж істоту більшого потенціалу. Думка сильна, яскрава, послана з певною метою, створює у лептонному полі енергоінформаційний згусток, польову істоту, програму у вселенському метакомп'ютері, яка саморозвивається, — мислеобраз, який прагнутиме здійснити вкладену у нього ідею. Ці мислеобрази живуть століттями і тисячоліттями, очікуючи виконавців закладених у них програм [132, с. 138].

Але не тільки сильні і яскраві думки мають відчутну дію. Думки слабкі, неясні і туманні дуже небезпечні. За своїми наслідками вони набагато шкідливіші, аніж викиди отруйних

газів техногенних виробництв, бо породжують жахливу духовну руйнацію, отруюють навколоземний простір. Вони посилюють одна одну, творячи величезні резервуари деструктивної сили. Нагромаджена ними негативна енергія, не знаходячи собі застосування у творчій діяльності, падає на голови людства у вигляді різноманітних лих: епідемій, повеней, голоду, землетрусів, війн, катастроф тощо.

Думка не знає кордонів. Житель, скажімо, Америки, подумав про щось погане, і це сталося в Україні, або навпаки. Наприклад, якась людина подумала про самогубство, але не вчинила його, зате на іншому кінці планети хтось у пригніченому стані сприйняв цю думку, і вона стала останньою краплею у чаші терпіння, остаточним поштовхом до того, щоб звести рахунки з життям. Таким чином, людина, котра думала про самогубство, стала винуватцем чужої смерті. Таких незримих вбивств, зґвалтувань, крадіжок та інших тяжких злочинів здійснюється набагато більше, ніж видимих, а ми навіть не підозрюємо, що часто є причиною. Все, що існує на ментальному плані, повинно коли-небудь здійснитися на фізичному. Тому Христос наголошував, що кожен, хто тільки подумав про перелюб, той уже согрішив у серці своїм (Мт. 5:28), і відповідальність за це така ж, як і за вчинок.

Жодна істота не може мислити і діяти, не впливаючи на оточення. У Космосі діє закон *притягування подібного подібним* (закон духовного магніту). Думки групуються за своїм змістом, відштовхуючи відмінні від них і притягуючи подібні. Кожна окрема думка здається незначною, але, зібравшись разом, думки стають великою силою — конструктивною або деструктивною. Всі біди людства є наслідком негативного мислення. Людина не може отримати назад щось краще від того, що вона посилає у простір. Ще один мудрий закон проголошує: *що посієш, те й пожнеш*. Цей закон сіяння і жнив відображений не тільки у східному понятті «карма», він чудово представлений у християнстві: «Не обманюйтеся — Бог осміяний бути не може. Бо що тільки людина посіє, те саме й пожне» (Гал. 6:7). І якщо ми говоримо про пекло на землі, то самі є співучасниками і винуватцями цього.

Кожна людина вразлива щодо думки. Але слід пам'ятати, що розум притягує ті думки, які відповідають його звичній діяльності,

тій частоті вібрацій, на яку він звичайно настроєний. Якщо людина займеться саморефлексією, самоспогляданням і спробує проаналізувати зміст власної свідомості, то вона зможе прийти до таких (або подібних) висновків: мої думки далеко не завжди такі чисті і моральні, якими б я хотів їх бачити; я не керую своїми думками, а вони, мов настирливі мухи, самі «лізуть у голову»... Стає зрозуміло, яке складне і важливе завдання — контроль над думками.

Над виконанням цього завдання працювали святі, подвижники, аскети, котрі нещадно пригнічували свою плоть у боротьбі зі спокусами, «бісами», «помислами»... Життя святих, їх труди, духовні настанови і повчання можуть послугувати нам благодатним матеріалом для осмислення. Але насправді наплив нечистих думок, напір зла не завжди є атакою на людину темних сил, найчастіше це її власне породження, можливо, прояв її власного або колективного підсвідомого.

Більшість людей дуже вразливі до нав'язаних програм поведінки, колективних мислеформ, які переважно негативно забарвлені. Недаремно Д. Верещагін називає сучасне місто, а також суспільство загалом, «*гігантським монстром*», який смокче з людини енергію, атакує її звідусіль (реклами, серіали, ЗМІ тощо) негативною інформацією, диктує свої стереотипи мислення і поведінки. Тому такими актуальними є ідеї мислителів різних часів і народів: теорія вільного виховання Руссо, Толстого, прагнення «*свободи від відомого*» Дж. Крішнамурті, спрага «*апофеозу безґрунтя*» Л. Шестова та ін.

Лише наодинці з природою людині легко бути самою собою, вільною від комплексів і масок (личин, що в сукупності творять «личность» — особистість), відчувати, що вона — мов намистинка, підвішена між двома енергетичними потоками (один із неба, інший — від землі), акумулювати в собі енергію Космосу, а не бездумно і легковажно розтрачати її, адже запас цієї енергії — як в окремої людини, так і в Космосу — не безмежний!..

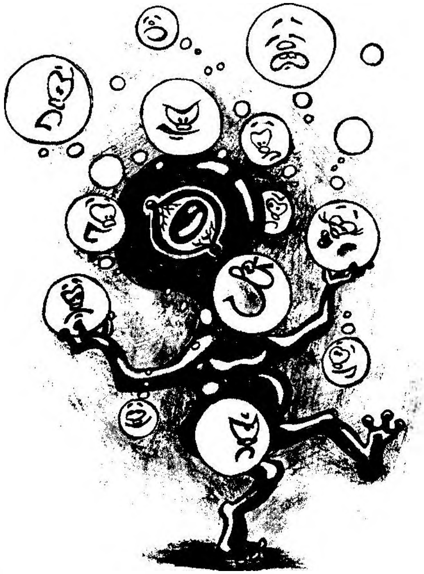
Недаремно античний стоїк Сенека, котрого називають «дядьком християнства», стверджував: «*Скільки разів я пішов між люди, стільки разів я вернувся вже менш досконалим*». Страшно навіть уявити, скільки «мікробів низьких думок» витають над нами і становлять небезпеку зараження у переповненому

транспорті, на вулиці, на ринку та в інших велелюдних місцях. Тому мудреці як один твердять: уникати натовпів, юрб, видовищних зібрань... Але людина не може уникнути самої себе.

Людина, котра хоче *розвинути в собі позитивне мислення і стати майстром життя*, повинна перебувати у стані невсипущої настороженості стосовно тих думок, які приходять у голову, і весь час робити між ними вибір. Глорія Коупленд услід за Мартіном Лютером повторює: *«Я не можу заборонити воронам літати над моєю головою, але я можу не дозволити їм звити гніздо у мене на голові"*. Відмова прийняти негативні думки, їх нейтралізація, негайна заміна негативної думки позитивною — ось робота, яку необхідно виконувати аж до вироблення розумом автоматичних навичок притягування доброго і відторгнення руйнівного.

Звичка до зосередження сприяє укріпленню розуму. Відкрита боротьба з небажаними думками не завжди приводить до успіху, тому інколи необхідно, за порадами подвижників, «обманювати» помисли, вдаватися до хитрих тактик «доведення від супротивного», концентрувати думку на позитивному (молитва, Слово Боже). Слід скористатися тією обставиною, що розум одночасно може думати тільки про один предмет, і спрямувати його негайно на якусь піднесену думку, а негативна таким чином опиниться за межею.

Рай і пекло ми носимо в собі. *«Царство Боже всередині нас»*, *«Христос всередині нас»*, *«...щастя в серці, серце в любові, любов у законі вічного»*, *«...дух веселий, думки спокійні, серце мирне»*, — згадуються слова українського любомудра, одного з п'яти мудреців світу, визнаних ЮНЕСКО, Г. Сковороди, котрий також визнав думку «головою всього». Сковорода, як і святі подвижники, вважав смуток, «нерадение», депресивні настрої хворобою духу і протиставляв їм радість, «кураж». *«Радість — це особлива мудрість»*, — вчить Христос. Спокійне заняття розуму чистими, радісними, продуктивними думками не залишило б місця для поганих. Розум, притягуючи до себе вібрації, які не відгукуються на погане, стає сам поступово позитивним і несприйнятливим для поганих думок. Ми повинні думати про те, що бажали б відчути, і відмовитися від злих та

тривожних думок (це відповідає біблійним рекомендаціям щодо опанування силою слова: називати бажане неіснуюче як існуюче і не говорити про погане).

Отже, щоб оволодіти своїм розумом, треба постійно перебувати в молитві (маємо чудову практику ісихазму), оволодіти медитацією і сучасними техніками метапсихології. Важливо усвідомити, що *«думки (ідеї) правлять світом»* (Платон). Від спрямування розуму залежить уся доля людини. Ось як про це говорить «Дхаммапада»: «*Що би не зробив ворог ворогові або ненависник ненависникові, хибно спрямована думка може зробити ще гірше. Що б не зробили мати, батько або якийсь інший родич, правильно спрямована думка може зробити ще краще*» [46, с. 11]. Те, ким є людина сьогодні (її обставини життя, здоров'я і процвітання), є наслідком того, що вона думала вчора, і ким буде людина завтра — обумовлено тим, що вона думає сьогодні.

На щастя, світом думки керують мудрі закони. Закон духовного заміщення, або перемоги світлої думки над темною гласить: *чим вища думка за своїм змістом, тим вона сильніша* (інак-

ше світ давно перестав би існувати). Позитивними, чистими, конструктивними думками можна паралізувати згубну дію негативних думок, очистити ноосферу планети. *Дві людини, котрі думають про одне і те саме, збільшують силу своєї думки у сім разів!* Цей закон взаємного підсилення думок виражений Христом: *«Бо де двоє чи троє в Ім'я Моє зібрані, — там Я серед них»* (Мт. 18:20). Цілеспрямована думка великої кількості людей може творити чудеса (ще святий Августин наголошував, що немає чудес — є тільки закони, яких ми поки що не пізнали): підсилена в сотні і тисячі разів, вона здатна змінити не тільки долю народу, але й долю планети, і навіть хід небесних світил!..

Не варто очікувати істотних зрушень у суспільному житті без зміни самої людини. Якби в Содомі і Гоморрі було принаймні десять праведників, то ці біблійні міста не були б знесені з лиця землі...

Отже, першочергове завдання сьогодення — це вихід на належний рівень духовно-моральної освіти. Необхідне розуміння свого місця у Всесвіті і свого істинного призначення (а це, згідно з ученням Живої Етики, постійна *еволюція, пізнання і творчість*). У самопізнанні і вмінні керувати собою — своєю думкою — полягає сьогодні найважливіше завдання еволюційного розвитку людини.

Думки є наймогутнішими силами у всесвіті дитини. Вони щоденно впливають на всі аспекти її життя, психологічні установки дитини, риси характеру, те, ким вона стане у майбутньому, — усе це визначається її думками. На жаль, у шкільній програмі поки що немає такого предмета, який навчав би ясно, цілеспрямовано і позитивно мислити, а тому відповідальність за формування цих життєво важливих навичок лягає на батьків.

Ще донедавна про силу думки не було широко відомо. Але зараз, на початку XXI ст., сила розуму стала повсякденною практикою у житті мільйонів людей (зокрема, спортсменів, кінозірок, бізнесменів, управлінців тощо); технікам тренування розуму приділяють багато часу й уваги. Проте ці практики чомусь залишаються поза увагою батьків і вчителів — їм не вдається адаптувати до роботи з дітьми те, що так успішно застосовується дорослими. Не слід вважати, що оволодіння силою розуму

доступне лише дорослим, — діти здатні легко осягнути й успішно використовувати цю методику.

Треба пояснити дитині, що наші думки — це могутня енергія. Повторюючись, вони багаторазово підсилюються і стають концентрованою і цілеспрямованою силою. Чим частіше думка повторюється, тим більше сили й енергії вона породжує, резонуючи всередині нас і притягуючи із зовнішньої реальності обставини, які відповідають тим зоровим образам, які ми створюємо подумки. Наш життєвий досвід і наші думки прямо пов'язані між собою. Все, що з нами трапляється, викликане до життя нашими думками. Розуміючи це, ми можемо спонукати дітей систематично і творчо працювати над своїми думками, надаючи цій роботі форми забави або гри, тому що діти дуже люблять ігри і не терплять серйозних занять.

Педагоги і психологи давно зрозуміли, що самооцінка, самосприйняття особистості формуються на ранніх стадіях розвитку дитини. Регулярно практикуючи з дитиною силу розуму, ми сприятимемо розвитку позитиву в житті дитини, допомагаючи їй діяти більш упевнено і правильно. Джон Кехо і Ненсі Фішер, автори книги «Сила розуму для дітей» [52], пропонують чотири основних прийоми навчання дитини сили розуму: утвердження, візуалізація, визнання успіхів і усунення негативу. Практикуючи ці прийоми, діти починають усвідомлювати силу своїх думок. Діти, котрі осягнули силу розуму, щасливі й успішні. Вони впевнені у собі, краще вчаться у школі, легше заводять друзів. Вони рідше хворіють, мають великий потяг до творчості. У них, як і в інших дітей, бувають зміни настрою і труднощі, але вони швидше стають на ноги після невдач і знов спрямовуються вперед.

Поки дитина росте, у якому б віці вона не була, у нас завжди є можливість прищепити їй високу самооцінку і позитивні установки, допомогти їй усвідомити й оцінити як свою власну індивідуальність, так і унікальність самого чуда життя. Поки діти ростуть і розвиваються, на кожному кроці життєвого шляху їх треба любити, хвалити і заохочувати. Надаючи своїй дитині таку підтримку, ми допомагаємо їй вирости щасливою та впевненою в собі.

Проте таку суттєву допомогу своїм дітям можуть надати лише свідомі батьки. Це ті, хто приймає виховні рішення з розумінням

того, що у вихованні однакову вагу мають їх власні особистісні риси і характер їх взаємодії з дитиною. Обидва ці аспекти відіграють важливу роль у розвитку дитини. «Бути свідомими батьками означає знати самих себе і вдивлятися у причини, які визначають наші вчинки і наше ставлення до цих вчинків. Будучи свідомими батьками, ми стараємося у всьому бути зразком для наслідування з боку наших дітей» [52, с. 24].

Це нелегко. Часто батьки, свідомо чи підсвідомо, імітують виховну методику своїх батьків. Проаналізувавши, як виховували нас і чи мало це позитивні наслідки, ми можемо вичленувати з цього виховання все, що у ньому конструктивне, і застосувати ці підходи у взаєминах зі своїми дітьми; водночас ми можемо виділити і відкинути всі застарілі, непродуктивні чи шкідливі переконання і норми поведінки. Наше постійне завдання — набувати розуміння і мудрості, а не розпалювати в собі роздратування і злобу.

Наші думки і переконання у поєднанні зі звичними діями — це те, що ми передаємо щоденно своїм дітям. Ми є моделлю, на яку вони дивляться і яку наслідують. Наша власна сутність — ключ до того, ким стануть наші діти. Добре, що вони ростуть не так швидко, і ми маємо час виправити ті помилки, які допускаємо у процесі виховання. Якщо ми хочемо бачити своїх дітей терплячими, то на власному прикладі повинні демонструвати цю рису у життєвих ситуаціях. Якщо ми хочемо, щоб наші діти були вдячними, самі повинні повсякчас бути такими. Якщо ми хочемо, щоб вони були співчутливими і турботливими, самі повинні стати зразком співчуття і турботливості. Махатма Ганді сказав: «*Ми самі повинні бути тією зміною, яку хочемо бачити в довколишньому світі*». Ми повинні ставати тими, ким хочемо бачити своїх дітей. Наших дітей вражає не наша робота, не становище у суспільстві, яке ми займаємо, не наша зарплата, а той вираз щастя, успіху і задоволення, який ми демонструємо їм. Підхід «Роби те, що я кажу, а не те, що я роблю сам» приречений.

Якщо ми хочемо бачити у своїй дитині якості, яких нам не вистачає, але яких достатньо у нашого друга, то ця людина могла би стати наставником для нашої дитини. Слід шукати можливості познайомити свою дитину з позитивними рольовими моделями, які є у нашому оточенні.

Деякі позитивні твердження для дорослих і дітей:

У мене багато друзів.

Я сам собі добрий друг.

Я добре бавлюся з іншими дітьми.

Я чудово контактую з іншими людьми.

Я добрий спортсмен (музикант).

Я корисний.

Я люблю всіх.

Я вмію слухати.

Я вмію задавати питання.

Я повний цікавих ідей.

У мене казкова уява.

Я дуже розумний.

У мене великі творчі здібності.

Я можу зробити все, до чого візьмуся.

Я впевнений у собі — я впораюсь.

Я вірю в себе.

Я здатний добре писати (читати).

Я дуже добре катаюся на велосипеді (здібний у математиці, літературі).

Мені щастить.

Кожна проблема має вирішення.

Я завжди опиняюся у потрібний час у потрібному місці.

Я щасливий.

Я завжди роблю правильний вибір.

Зі мною завжди відбувається тільки добре.

Я можу стати тим, ким захочу.

Мені добре бути самим собою.

Люди раді бачити мене.

Я люблю своє життя, і воно дуже цікаве.

Я весь час стараюся.

Я унікальний і особливий.

Твердження, які стосуються здоров'я:

Я здоровий і сильний.

Я в чудовій формі.

Моє тіло — мій найкращий друг.

Я почуваю себе прекрасно.
Кожного дня я стаю кращим.
Я спокійний і розслаблений.

Дуже корисно повторювати уривки з Біблії про зцілення. **Ось найголовніші з них.**

2 М. 15:26

І сказав Він: «Коли дійсно ти будеш слухати голосу Господа, Бога твого, і будеш робити слушне в очах Його, і будеш слухатися заповідей Його, і будеш виконувати всі постанови Його, то всю хворобу, яку Я поклав був на Єгипет, не покладу на тебе, бо Я — Господь, Лікар твій!»

2 М. 23:25

І будеш служити ти Господові, Богові своєму, і Він поблагословить твій хліб та воду твою, і з-посеред тебе усуне хворобу.

5 М. 30:19-20

Сьогодні взяв я за свідків проти вас небо й землю, — життя та смерть дав я перед вами, благословення та прокляття. І ти вибери життя, щоб жив ти та насіння твоє, щоб любити Господа, Бога свого, щоб слухатися голосу Його та щоб линути до Нього, бо ж Він життя твоє, і довгота днів твоїх, щоб сидіти на цій землі, яку заприсягнув Господь батькам твоїм Авраамові, Ісакові та Якову, дати їм.

Пс. 102(103):1-5

Благослови, душе моя, Господа, і все нутро моє — святеЙмення Його! Благослови, душе моя, Господа, і не забувай за всі добродійства Його! Всі провини твої Він прощає, всі недуги твої вздоровляє. Від могили життя твоє Він визволяє, Він милістю та милосердям тебе коронує. Він бажання твоє насичає добром, — відновиться, мов той орел, твоя юність!

Пс. 106(107):19-21

...І в недолі своїй вони Господа кликали, і Він визволяв їх від утисків їх, — Він послав Своє слово та їх уздоровив, і їх урятував з їх хвороби! Нехай же подяку складуть Господеві за милість Його та за чуда Його синам людським...

Пс. 117(118):17

Не помру, але житиму, і буду звіщати про чини Господні!

Пр. 4:20-24

Мій сину, прислухуйся до моїх слів, до речей моїх ухо своє нахили! Нехай не відійдуть вони від очей твоїх, бережи їх в середині серця свого! Бо життя вони тим, хто їх знайде, а для тіла усього його лікування. Над усе, що лише стережеться, серце своє стережи, бо з нього походить життя. Відкинь ти від себе лукавство уст, віддали ти від себе крутійство губ.

Іс. 41:10

Не бійся, з тобою бо Я, і не озирайсь, бо Я Бог твій! Зміцню Я тебе, і тобі поможу, і правицею правди своєї тебе Я підтримаю.

Іс. 53:4-5

Направду ж Він немочі наші узяв і наші болі поніс, а ми уважали Його за пораненого, ніби Бог Його вдарив поразами й мучив. А Він був ранений за наші гріхи, за наші провини Він мучений був, — кара на Ньому була за наш мир, Його ж ранами нас оздоровлено!

Єр. 30:17

Бо вирощу шкурку на рані тобі, і з пораз тебе вилікую, — говорить Господь...

Йоіл 3:5

І станеться, — кожен, хто кликати буде Господнє Ім'я, той спасеться.

Наум 1:7

Добрий Господь, пристановище Він у день утиску, і знає Він тих, хто на Нього надіється!

Мт. 8:2-3

І ось підійшов прокажений, уклонився Йому та й сказав: «Коли, Господи, хочеш, — Ти можеш очистити мене!» А Ісус простяг руку, і доторкнувся до нього, говорячи: «Хочу, — будь чистий!» І тієї хвилини очистився той від своєї прокази.

Мт. 8:16-17

А коли настав вечір, привели багатьох біснуватих до Нього, — і Він словом Своїм вигнав духів, а недужих усіх уздоровив, щоб справдилося, що сказав був Ісая пророк, промовляючи: «Він узяв наші немочі, і недуги поніс».

Мт. 18:18-19

Поправді кажу вам: що тільки зв'яжете на землі, зв'язане буде на небі, і що тільки розв'яжете на землі, розв'язане буде на небі. Ще поправді кажу вам, що коли б двоє з вас на землі погодилися про всяку річ, то коли вони будуть просити за неї, — станеться їм від Мого Отця, що на небі!

Мт. 21:21

Ісус же промовив у відповідь їм: «Поправді кажу вам: коли б мали ви віру, і не мали сумніву, то вчинили б не тільки як із фіговим деревом, а якби й цій горі ви сказали: «Порушся та кинься до моря», — то й станеться те!»

Мр. 11:22-24

А Ісус їм у відповідь каже: «Майте віру Божу! Поправді кажу вам: як хто скаже горі цій: «Порушся та й кинься до моря», і не матиме сумніву в серці своїм, але матиме віру, що станеться так, як говорить, — то буде йому! Через це говорю вам: усе, чого ви в молитві попросите, вірте, що одержите, і сповниться вам».

Мр. 16:14-18

Нарешті, Він з'явився Одинадцятьом, як сиділи вони при столі, і докоряв їм за недовірство їх та твердосердя, що вони не йняли віри тим, хто воскреслого бачив Його. І казав Він до них: «Ідіть по цілому світові, та всьому створінню Євангелію проповідуйте! Хто увірує й охриститься, — буде спасений, а хто не ввірує — засуджений буде. А тих, хто ввірує, супроводити будуть ознаки такі: у ім'я Моє демонів будуть вигонити, говоритимуть мовами новими, братимуть змій; а коли смертодійне що вип'ють, — не буде їм шкодити; кластимуть руки на хворих, — і добре їм буде!»

Рим. 4:16-21

Через це з віри, щоб було з милости, щоб обітниця певна була всім нащадкам, не тільки тому, хто з Закону, але й тому, хто з віри Авраама, що отець усім нам, як написано: «Отцем багатьох народів Я поставив тебе», — перед Богом, Якому він вірив, Який оживляє мертвих і кличе неіснуюче, як існуюче. Він — проти надії — увірував у надії, що стане батьком багатьох народів, за сказаним: «Таке численне буде насіння твоє!» І не знеміг він у вірі, і не вважав свого тіла за вже омертвіле, бувши майже сторіч-

ним, ні утроби Сариної за змертвілу, і не мав сумніву в обітницю Божу через недовірство, але зміцнився в вірі, і віддав славу Богові, і був зовсім певний, що Він має силу й виконати те, що обіцяв.

Рим. 8:2

...Бо закон Духа життя в Христі Ісусі визволив мене від закону гріха й смерти.

Рим. 8:11

А коли живе в вас Дух Того, Хто воскресив Ісуса з мертвих, то Той, Хто підняв Христа з мертвих, оживить і смертельні тіла ваші через Свого Духа, що живе в вас.

2 Кор. 10:3-5

Бо ходячи в тілі, не за тілом воюємо ми, — зброя бо нашого воювання не тілесна, але міцна Богом на зруйнування твердинь, — ми руйнуємо задуми, і всяке винесення, що підіймається проти пізнання Бога, і полонимо всяке знання на послух Христові.

Гал. 3:13-14

Христос відкупив нас від прокляття Закону, ставши прокляттям за нас, бо написано: «Проклятий усякий, хто висить на дереві», щоб Авраамове благословення в Ісусі Христі поширилося на поган, щоб обітницю Духа прийняти нам вірою.

Гал. 3:29

А коли ви Христові, то ви Авраамове насіння й за обітницею спадкоємці.

Еф. 6:10-17

Нарешті, мої брати, зміцняйтеся Господом та могутністю сили Його! Зодягніться в повну Божу зброю, щоб могли ви стати проти хитрощів диявольських. Бо ми не маємо боротьби проти крови та тіла, але проти початків, проти влади, проти світоправителів цієї темряви, проти піднебесних духів злоби. Через це візьміть повну Божу зброю, щоб могли ви дати опір дня злого, і, все виконавши, витримати. Отже, стійте, підперезавши стегна свої правдою, і зодягнувшись у броню праведности, і взувши ноги в готовність Євангелії миру. А найбільш над усе візьміть щита віри, яким зможете погасити всі огненні стріли лукавого. Візьміть і шолома спасіння, і меча духовного, який є Слово Боже.

Фил. 2:13

Бо то Бог викликає в вас і хотіння і чин за доброю волею Своєю. Робіть усе без нарікання та сумніву, щоб були ви бездоганні та щирі, «невинні діти Божі серед лукавого та розпусного роду», що в ньому ви сяєте, як світла в світі.

Фил. 4:6-7

Ні про що не турбуйтесь, а в усьому нехай виявляються Богові ваші бажання молитвою й проханням з подякою. І мир Божий, що вищий від усякого розуму, хай береже серця ваші та ваші думки у Христі Ісусі.

2 Тим. 1:7

Бо не дав нам Бог Духа страху, але сили, і любови, і здорового розуму.

Євр. 10:23

Тримаймо непохитне визнання надії, вірний бо Той, Хто обіцяв.

Євр.10:35-36

Тож не відкидайте відваги своєї, бо має велику нагороду вона. Бо вам терпеливість потрібна, щоб Божу волю вчинити й прийняти обітницю.

Євр. 13:18

Моліться за нас, бо надіємося, що ми маємо добре сумління, бо хочемо добре в усьому поводитись.

Як. 5:14-16

Чи хворіє хто з вас? Хай покличе пресвітерів Церкви, і над ним хай помоляться, намастивши його оливою в Господнє Ім'я, і молитва віри вздоровить недужого, і Господь його підійме, а коли він гріхи був учинив, то вони йому простяться. Отже, признавайтесь один перед одним у своїх прогріхах, і моліться один за одного, щоб вам уздоровитись. Бо дуже могутня ревна молитва праведного!

1 Петр. 2:24

Він тілом Своїм Сам підніс гріхи наші на дерево, щоб ми вмерли для гріхів та для праведності жили; Його «ранами ви вздоровилися».

1 Ів. 3:21-22

Улюблені, — коли не винуватить нас серце, то маємо відвагу до Бога, і чого тільки попросимо, одержимо від Нього, бо виконуємо Його заповіді та чинимо любе для Нього.

1 Ів. 5:14-15

І оце та відвага, що ми маємо до Нього, — що коли чого просимо згідно волі Його, то Він слухає нас. А як знаємо, що Він слухає нас, чого тільки ми просимо, то знаємо, що одержуємо те, чого просимо від Нього.

3 Ів. 2

Улюблений, — я молюся, щоб добре велося в усьому тобі, і щоб був ти здоровий, як добре ведеться душі твоїй.

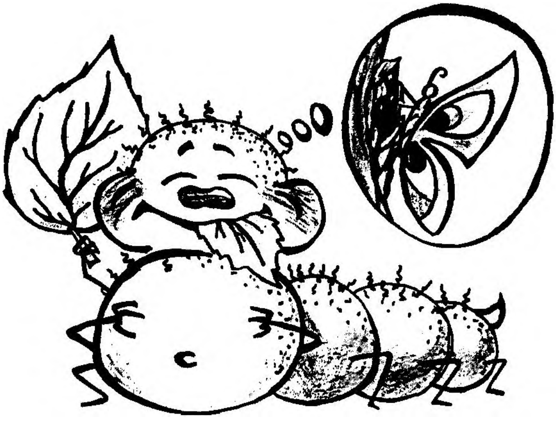
Крім позитивних тверджень, вербалізації, не слід недооцінювати і силу візуалізації. Коли уявляємо, ми візуалізуємо. Коли ми чітко щось бачимо у візуалізації, то отримуємо доступ до універсальної бази даних, яку вчені називають полем квантової інформації, ноосферою. Інтуїція — це спосіб «підслуховувати», черпаючи інформацію з цього поля, яке пронизує увесь Всесвіт й оточує усіх нас.

Техніка візуалізації — це створення зорових образів бажаних ситуацій. Візуалізація дуже підходить дітям, тому що вона використовує їх і без того активну уяву, спрямовуючи її в позитивне русло. Незалежно, чи йдеться про здачу екзамену чи про появу нового друга, ця техніка дає чудові результати.

Для дитини природно фантазувати, мріяти, переноситися подумки у незнайомі ситуації. Уява у дітей розвинута дуже сильно, і вони радіють кожній можливості використати її, тому легко приймають ідею візуалізації. Їх навіть не треба вчити цього, достатньо лише спрямувати їх і без того живу уяву на позитивні образи замість негативних.

Слід зосередитися і візуалізувати себе в тому стані здоров'я, благополуччя, процвітання, успіху, якого ми хочемо досягти. Розгляньте це якнайдетальніше. Уявіть себе за виконанням улюбленої справи. Подумайте, що ви відчуваєте. Почуйте ці звуки, які будуть вас оточувати. Відчуйте запахи. Робіть це щодня. Відведіть для цього спеціальний час і чекайте цієї миті.

Треба пояснити дитині, що візуалізувати потрібну мету слід так, ніби вона має місце вже зараз. Переконайтеся, що використовувані при цьому слова й образи підтримують енергію «зараз». Якщо щось візуалізується в майбутньому, то воно так і зали-

шиться в майбутньому. Візуалізуючи подію в реальному часі, вже зараз, ми запускаємо механізм здійснення уявного.

Спонукайте дитину вкладати в образи якнайбільше деталей і почуттів. Якщо у процесі візуалізації дитина почуває себе прекрасно, значить, вона діє правильно. Слід зосередитися на результаті, як на вже досягнутому, і практикувати це якнайчастіше. Повторення фокусує розум дитини на бажаному фіналі. Воно також сприяє укріпленню впевненості в собі, допомагаючи дітям усвідомлено вибирати кроки, спрямовані на досягнення цілі.

Необхідно уявляти такі відносини із своєю дитиною, які ви хотіли б мати. Ми переживаємо у житті тільки те, що визнаємо істинним. Поки ви будете визнавати фактом те, що ваша дитина погано поводиться, доти ви будете переживати цей факт. Необхідно змінити свій спосіб мислення і уявити свою дитину доброю, близькою, люблячою у найменших деталях, і її поведінка зміниться. Цей метод візуалізації є результатом нашого знання про те, що всі ми на тонкому рівні становимо одне ціле. Немає окремих людей, є тільки ілюзія, що інші існують окремо від нас. Візуалізація підкреслює ту просту істину, що кожний із нас є втіленням наших думок, почуттів і очікувань. Ми поводимося по-різному з різними людьми: стаємо «кращими» у присутності людей, котрим подобаємося; у нас погіршується настрій, коли опиняємося поряд з негативно налаштованими людьми. Наші діти не відрізняються від

нас. Коли ми дивимося на них як на святих, щасливих, досконалих, як на прекрасне творіння Боже, — вони проявляють саме ці якості.

Батьки — мудрі наставники

Нові Діти вимагають нового підходу до виховання. Любов має бути доповнена знанням. Адже навіть найсильніша любов, без належного розуміння потреб дитини, може сильно зіпсувати характер юної істоти.

Їх воля дуже сильна, і вони випробують усі способи, щоб перевірити ступінь свого впливу в сім'ї і підкорити батьків. Це не дивно, оскільки вони сприймають себе на рівних з дорослими, відчуваючи себе повноправними особистостями з самого народження, і, якщо відчують у батьків слабке місце або розгубленість — спробують взяти ситуацію під свій контроль. Тому у вихованні, поряд з усім іншим, для них дуже важлива ясність: ясні почуття, ясні межі, ясна дисципліна, ясні дискусії і свобода. Свобода бути собою, пробувати свої можливості, вивчати цей світ, творити, несучи при цьому відповідальність за свої вчинки — у цьому виражається повага до свободи вибору оосбистості.

При цьому добре працює метод природних наслідків. Якщо дитина тільки-но збирається зробити щось, що здається вам неправильним, спитайте, що, на її думку, відбудеться, якщо вона зробить це? Чи подобається їй результат? Як можна вчинити по-іншому? Що відбудеться у цьому випадку?

Якщо дитина сама питає вашої поради стосовно того, як вона збирається вчинити, можна використати ці ж навідні запитання, спонукаючи її думати самостійно, але не нав'язуючи авторитетну думку. Хай вона сама прийме рішення, усвідомлюючи, що це її вибір і саме вона несе за нього відповідальність, а дорослі просто направляють хід міркувань запитаннями. Цих дітей справді важливо скеровувати, а не керувати ними. Тоді їх творчий потенціал отримує прекрасну можливість проявитися.

Якщо дитина примхлива і нехтує співробітництвом, коли вона випробовує межі дозволеного і перевіряє батьків на твердість, тоді ефективний метод перерви. Слід залишити дитину саму в кімнаті. Завдання дорослого — спокійно і чітко висло-

вити свої вимоги і вийти з кімнати, попередивши, що це перерва. Вроджене прагнення йти на контакт і співробітництво з батьками візьме гору і спонукатиме дитину до пошуку компромісу і підкорення. Якщо ні — знову можна використати метод природних наслідків.

Вказуючи на неправильні дії дитини, завжди відділяйте її особистість від учинків. Це допоможе їй не ототожнюватися зі своєю негативною поведінкою і зберегти самоповагу, знаючи, що її люблять у будь-якому випадку.

Тема безумовної, абсолютної батьківської любові і захисту надзвичайно актуальна у стосунках з Індиго. Їм дуже нелегко пристосуватися до умов існування в цьому світі. Ці «старі», «досвідчені» душі заново приходять на Землю в тілах дітей, і це викликає істотні незручності. Скільки обмежень фізичного світу, суцільні заборони, повчання, авторитети і системи, які давно себе вичерпали (якщо б це було не так — світ не стояв би зараз на грані самознищення)... Особливе бачення Новими Дітьми життя і цілей у ньому потребує надійного тилу — відчуття розуміння і підтримки з боку сім'ї. Тому треба стати найкращим і найнадійнішим адвокатом своєї дитини, так, щоб вона ні на хвилину не сумнівалася, що завжди може на вас покластися. Ви можете розв'язувати конфлікти між собою, але перед світом ваша дитина повинна почувати себе цілком захищеною у будь-якій ситуації. Завжди з'ясовуйте мотиви учинків дітей і ніколи не осуджуйте, допомагаючи при цьому прийняти правильне рішення.

Виробіть у дитині (і, звичайно, в собі) позитивний стиль мислення, оскільки багато Нових Дітей піддані хронічним депресивним розладам. І саме від батьків значною мірою залежить, який спосіб думок вироблять їх діти. Пам'ятайте при цьому, що найкраще у вихованні діє власний приклад — жодні слова не вплинуть на дитину так, як те, що вона бачить довкола день за днем.

Учіть дитину організовувати свій час і свідомо розпоряджатися ним. Зазвичай діти не мають так добре розвинутого відчуття часу і внутрішнього календаря, як ми. При цьому варто орієнтуватися на власні ритми дитини, не намагаючись нав'язати не властивий їй темп.

Слухайте свою дитину! Переконайтеся, що ви дійсно розумієте, що вона вам говорить. Розвивайте інтуїцію, щоб краще розуміти послання свого Індиго. Довіряйте дитині!

Концентруйтеся більше на сильних боках дитини, ніж на її слабкостях. Розвивайте, культивуйте ці якості, якнайчастіше наголошуйте на них, бо, за вселенськими законами життя (закон духовного магніту, притягування подібного подібним) — те, на чому концентруєшся, посилюється, росте і процвітає.

Хваліть дитину просто так, а не лише у зв'язку з її успіхами й досягненнями. Частіше робіть компліменти і надихайте її, адже ці «царствені особи» впевнені у своїй досконалості, і саме так і є — такі ми всі, як частинки безмежно мудрого розуму Всесвіту, а наші діти є живим нагадуванням про це!

У спілкуванні з Дітьми Індиго слід пам'ятати, що нас прислали на Землю як просвітленого на порозі зміни тисячоліть. Ми самі вибрали долю бути батьками Дітей Індиго. Ця місія для нас — головне в житті. Коли ви подивитеся на своє життя із Задзеркалля, то побачите, що моменти, коли ви проявляли любов до своєї дитини, — це ваші найбільші перемоги. А ось що абсолютно не буде вас цікавити, то охайність кухні у той момент або добрі оцінки дитини в школі. Для вас будуть важливі тільки миті любові.

Непроста, незвичайна дитина потребує дбайливого домашнього виховання. Всеобуч не може впоратися з цією роботою. А школа для розумово відсталих обов'язково закріпить цей діагноз і зробить із незвичайної дитини «розумово відсталу». А по правді, чи потрібні кому-небудь ще, крім мами з татом, ці діти «не від світу цього»? Адже з кожним із них треба працювати індивідуально, а сучасна система цього не може забезпечити.

Наставниками нестандартної дитини повинні стати перш за все батьки. Як правило, батьки незвичної дитини переживають постійне почуття провини, вважають, що їх проблеми стали причиною хворобливості дитини, або ж звинувачують усіх і все у своїх проблемах. Але, якщо незвичні діти — не хворі і не «відсталі», якщо за медичними діагнозами прихована нестандартна обдарованість, то батьки повинні зрозуміти, що на них

покладене особливе завдання. Виховання обдарованої дитини — відповідальна місія, яка під силу не кожній сім'ї. І якщо у родині з'явилося незвичайне маля, значить, саме ці мама і тато здатні дати йому потрібне виховання, здатні зрозуміти та повірити у його геніальність.

Батьки повинні серйозно усвідомити відповідальність за здоров'я і виховання своєї дитини. І, якщо вони справді хочуть допомогти своєму чаду, необхідні великі знання і розуміння, відповідний спосіб життя і світосприйняття. Слід засвоїти теорію і практику здорового способу життя, методики очищення організму, медитативні практики, техніки візуалізації і вербалізації, позитивне мислення та ін. Якщо все це корисне будь-якій дитині, то Новим Дітям просто життєво необхідне.

Членам сім'ї слід перестати спілкуватися з дитиною «як з хворою», «білою вороною», а створити щиру доброзичливу і спокійну атмосферу, простір любові і захищеності. Необхідно допомогти дитині адаптуватися в суспільстві, знайти своє місце в цьому житті, віднайти своє Призначення, усвідомити свою життєву Місію, відкрити в собі іскру Божу.

Під впливом Дітей Нової Свідомості світ і життя на Землі невдовзі повністю зміняться. Олександр Астрогор, керівник російської школи астрології «Волхви», вважає Дітей Індиго явищем космічним і пов'язує їх прихід з Ерою Водолія, яка відкриває для людей нові інтелектуальні горизонти. Ця ера ознаменується новими відкриттями, освітою, медициною, інакшим вихованням, корінними змінами в релігіях, якісно новою культурою спілкування; відпаде потреба в арміях, зітруться кордони держав і ще багато нового з'явиться на Землі, тому що на ній будуть жити люди нової фізичної, духовної та інтелектуальної сили [189].

Проте із сьогоднішнього покоління дорослих виживуть у першу чергу ті, хто сам став людиною Шляху і, люблячи, допомагає Новим Дітям знайти свій унікальний Шлях.

ДУМКИ ЕЗОТЕРИКІВ, ФУТУРОЛОГІВ І ФІЛОСОФІВ

Сьогодні у світі актуальна філософія постмодернізму, яка стирає межі, зрівнює людей, знищує ієрархії і традиційні протиставлення: верх — низ, чоловік — жінка, розумний — тупий, добро — зло... дорослий — дитина. У зміненому світі до дітей почали ставитися більш поважно, по-дорослому. З'явилася ідея повної рівноправності дорослих і дітей, вільного розвитку — дитина сама знає, що їй потрібно, їй необхідно тільки допомогти.

Чи кожна дитина може розумно розпорядитися свободою вибору — питання неоднозначне. Гілберт Честертон стверджував, що, *даючи дитині право вирішувати, ми позбавляємо її дитинства.* Не йде мова про те, щоб перекладати на дитину відповідальність. Необхідно прислухатися до Нових Дітей, котрі, на думку дослідників цього феномена, є носіями глибинної мудрості і прийшли в статусі учителів, щоб служити цій планеті, своїм батькам і друзям як емісари з Небес. Дорослим рекомендують поводитися з Новими Дітьми так, ніби їм довірений на виховання Ісус-Немовля.

Усі ми живемо в Індиго-Еру

Д-р філософії Роберт Джерард, автор книг про техніки зцілення й активації ДНК [39], говорить про Нових Дітей з психологічно обґрунтованої точки зору і зазначає, що «нью-ейджівська публіка часто перебільшує їх межі». Останнім часом по всьому світу багато груп людей підносять Дітей Індиго. Те, що вони підозрюють і припускають, на думку Р. Джерарда, базується переважно на мінімальних доказах і перебільшених очікуваннях. Ці діти нормальні, проте вони на один крок випереджують еволюцію суспільства. Так, у них очевидні відмінності з попередніми поколіннями, вони більш люблячі і творчі. У них, як правило, більше енергії над ту, з якою більшість батьків і вчителів здатні справлятися. Але будь-яке покоління таке, нове й освіжаюче для суспільства.

Насправді, стверджує Р. Джерард, ми всі живемо в Індиго-Еру. Діти Індиго живуть еволюцією Індиго-пробудження. Дух проявляється на матеріальному плані. Кожна попередня цивілізація матеріального світу еволюціонувала через різні ери, пробудження нових атрибутів і здібностей. Первинно людство розвинулося із «заземляючої» чакри під ногами. Тепер людство у своїй еволюції проходить через шосту Індиго-чакру і рухається у напрямку до чакри Чистого Світла, яка принесе більш високу усвідомленість нашої Божественної Природи у наше людське тіло.

Ми завжди були Духом. Це повинно бути розпізнане і пробуджене в усвідомленості людського тіла. На клітинному рівні історія людського розвитку була, фактично, еволюцією людської ДНК.

Кожне покоління використовує все більшу частину своєї ДНК і генів, що збільшує сприйняття і приносить більше усвідомленості людині. Світ еволюціонував від давньої людини — через першу чакру, червону еру печерної людини. Потім мігрував в оранжеву еру другої чакри, Атлантиду, потім жовту еру Ахтан Ра, давніх єгиптян. Зелена ера була виражена через Старий Завіт іудейської ери і Новий Завіт християнської ери об'єднання і Любові. Потім п'ята голуба чакра, яка відображала прагнення людства до спілкування, що веде зараз до шостої чакри, Періоду Індиго. Кожна ера значно коротша, ніж попередня, оскільки їх еволюція пришвидшується.

Наші діти не народжуються з особливими талантами. Всі ми володіємо особливими талантами. Діти, однак, відображають «таланти, що еволюціонували», які показують, як швидко розвиваються людські особи. У сучасних дітей присутня певна іскра і спрощене ставлення до життя. Здається, що у них є вроджене розуміння сенсу життя, яке стосується не кар'єри, а, швидше, творчого пошуку. Діти Індиго несуть це «світіння» і нагадують нам про нашу особливу природу, яка «возноситься», преображається. Виділення їх як таких, що корінним чином відрізняються, іде врозріз зі структурою Свідомості Єднання.

Р. Джерард негативно сприймає навішування ярликів. Це, на його думку, починає шкодити нашим дітям і нам як батькам, бабусям і дідусям, учителям. Кожний із нас грає певну роль у цій еволюції.

Приділяти увагу лише Дітям Індиго, ігноруючи власні еволюційні потреби, безглуздо. Якщо б ми не навчилися багато чого на старих комп'ютерах, то не змогли би створити більш досконалі. Еволюція — це процес, у якому нам треба працювати всім разом.

Наша ДНК еволюціонує природно разом з нашою духовною місією. Непояснена частина ДНК, яку вважали «сміттям», зараз розкриває свої чудеса у міру того, як ученим вдається продовжувати дослідження ДНК на квантових рівнях світла і свідомості. Можлива така точка зору, що наша ДНК починає використовувати свої сплячі функції, які містяться у її «сплячій» царині. Учені стають менш підозрілими щодо відсутності амінокислотних ланцюжків у цьому відділі ДНК і більш зосереджені на біопсихологічних аспектах функціонування цих не пояснених сфер. Зрештою, наша ДНК — це чудесно і блискуче розроблене «креслення» життя, яке дуже ймовірно може містити розумність, що виходить за межі наших знань.

Відома частина нашої ДНК уже нанесена на карту і її коди генетичного управління стають більш зрозумілими. Однак, є частина генетичного коду, яка відкрита для записів, що будуть зроблені новою свідомістю. Вона перебуває у процесі розвитку.

Якби ми могли зазирнути всередину еволюції Свідомості ДНК, то побачили б чудо. У міру того, як людина розвивається у своєму оточенні й отримує досвід, ДНК також повинна розвинутися, записати й відобразити цей досвід. Дух і Розум переносяться з допомогою енергії у формі світла. У міру того, як відомості про новий досвід записані в ДНК, вони зливаються з ефірною «духовною» доповнюючою частиною, утворюючи новий нуклеотид інформації в нашій ДНК. Це дозволяє свідомості Духу проявитися всередині клітинної структури тіла.

Людство постійно рухається у напрямку Свідомості Єдності з допомогою своєї мудрості. Ми є фундаментом для росту Дітей Індиго. У кожного цей процес відбувається по-різному. Багато людей і сьогодні живуть як печерні люди:

Здається, люди, — все у них людське,
Але душа ще з дерева не злізла.

Ліна Костенко

Людині необхідно усвідомлювати свій новий досвід для того, щоб його інтегрувати. Як Діти Індиго засвоюють свій новий досвід? Сьогоднішній дитині набагато легше користуватися комп'ютером, у неї свідомість і ДНК розвинуті так, щоб переробляти інформацію швидше і легше. Ось чому такі помітні відмінності від їх батьків і вчителів. Для того, щоб їх зрозуміти і допомогти їм, нам необхідно глибше усвідомити їх потреби, а також потреби планети, яка змінюється. Проте більшість із нас не можуть покинути свою «зону комфорту». Багато людей бояться змін і росту.

У якомусь розумінні, зазначає Р. Джерард, несвідомою хитрістю наших колективних страхів є перекладання тягаря «змін» і «еволюції» на когось іншого, тобто на наших Дітей Індиго. Також простіше думати, що хтось виконає за нас нашу роботу, або є «вибраним» для того, щоби змінити світ. Нам треба прийняти зміни і підняти нашу свідомість для того, щоб еволюціонувати разом.

Згідно з метафізичною філософією, все довкола є нашим дзеркалом. Діти Індиго є частинами нас, які ми любимо і якими захоплюємося, які розвиваються і є більш свідомими стосовно всесвіту, вищої свідомості й еволюції. Але вони можуть бути і тими частинами, яких ми не змогли визнати в собі.

Д-р Джерард закликає нас почати сприймати Дітей Індиго як частину нас самих, яка пробуджує нашу свідомість, як нове програмне забезпечення всередині наших ДНК, яке оновлює нашу істоту, і те, ким ми є насправді. Таким чином, це Покоління Індиго допоможе всій Ері Індиго розвиватися швидше, приносячи світові нову важливу інформацію про збільшені можливості енергії любові і світла [191].

Місія Індиго — урівноваження засилля маятників (за В. Зеландом)

В. Зеланд, автор серії книг про *Трансерфінг* реальності — управління реальністю, що, на переконання автора, є метою і сенсом життя усіх живих істот [48, с. 13], розглядає феномен Дітей Індиго у контексті свого вчення про маятники — невидимі, проте реальні енергоінформаційні сутності, породжені мисленою енергією живих істот. Вони завжди з'являються там, де можна

поживитися енергією конфлікту. Ці сутності не здатні щось задумувати і реалізувати усвідомлений намір. Подібно до п'явок, вони відчувають поляризацію як неоднорідність в енергетичному полі і стараються присмоктатися. Найгірше те, що вони не тільки поглинають енергію конфлікту, а й якимось чином змушують людей поводитися так, щоб цієї енергії виділялося ще більше. Маятники смикають людей за невидимі ниточки, і люди підкоряються, мов маріонетки. Як саме маятники впливають на мотивацію людей, поки що невідомо (адже нам доступні лише окремі прояви і закономірності природи енергоінформаційного світу), але вони роблять це досить ефективно [48, с. 28]. Якщо сили рівноваги призводять до зіткнення протилежностей, то маятники роблять усе, щоб розпалити енергію конфлікту, що виник. Це *закон маятника*. Нескінченні битви маятників — чи це сімейні сварки чи воєнні конфлікти — ведуться саме відповідно до цього закону. Там, де працює закон маятника, здоровий глузд не має сили. Мотиви людини перебувають у владі маятника, маятник керує підсвідомими мотиваціями людей, що протистоять одне одному. І це управління спрямоване на збільшення енергії конфлікту. Людина не усвідомлює, що змушує її йти на конфронтацію. Вона може діяти цілком нелогічно і неадекватно.

Маятники бувають усякі, і вони деструктивні різною мірою. Повністю звільнитися від усіх маятників неможливо. Головне — не бути маріонеткою і діяти осмислено, щоб використовувати ці структури у своїх інтересах. Необхідно прокинутися й усвідомити, як маятник намагається вами маніпулювати. Сила впливу маятника зворотно пропорційна усвідомленню. Він має над нами владу доти, доки ми спимо наяву. Пробудження від сну наяву повинно бути абсолютно чітким: «У цей момент я не сплю і ясно усвідомлюю, що роблю, навіщо і чому саме так». Якщо ви здаєте собі такий звіт, то все гаразд. Якщо ж ні, то в будь-якій, навіть незначній, конфліктній ситуації, ви — маріонетка, якими і виявляються більшість людей.

Діти Індиго не схильні поклонятися загальновизнаним авторитетам, вони не приймають консерватизму. Їм здається очевидним, що деякі речі треба робити зовсім по-іншому, тоді як інші люди звично дотримуються загальноприйнятих правил і норм. Їх

не можна назвати поступливими дітьми. Вони некеровані, самі собі на умі. Деякою мірою це властиво кожному новому поколінню. Однак покоління Індиго виділяється своєю особливою новизною.

Протягом тисячоліть зміна поколінь проходила рівномірно. Але останнім часом спостерігається пришвидшений процес оновлення поколінь — кожне наступне все радикальніше відрізняється від попереднього. У Індиго вже з'явилися свої діти, котрі за характерними ознаками переважають своїх батьків.

Що ж відбувається? Процес революційного оновлення людської свідомості не може йти сам по собі, без особливих причин. Як відомо, у природі і суспільстві все прагне до рівноваги. Отже, оновлення свідомості протистоїть якомусь іншому процесу. В останні десятиліття одночасно з розвитком структури інформації і телекомунікацій сформувалася могутня сітка маятників, які міцно обплутали всю Землю.

Науково-технічний прогрес загалом не такий страшний, як його інформаційна складова, яка створює сприятливий ґрунт для зародження й існування маятників. Чим більша група прихильників певної ідеї, котрі мислять у певному напрямку, тим сильніший маятник, а отже, його влада над людьми.

Для того, щоб отримати контроль над свідомістю значної кількості людей, зовсім не обов'язково саджати їх у колби з присосками, як у відомому фільмі «Матриця». Цілком достатньо побудувати всеохопну інформаційну сітку, і тоді люди самі автоматично займуть місця у її комірках. А чим є людина в інформаційній комірці? Це так званий соціальний *елемент*, свідомість якого переважно обумовлена його становищем у *структурі*, яка справді нагадує матрицю. Структура непомітно, але цупко оповиває кожного члена певним набором стереотипів мислення і поведінки. Людині здається, що вона діє вільно, за своєю волею. Насправді ж вона уявлення не має про свободу, тому що «конфігурація» її волі сформована структурою. Людина грає у згідно з *відведеною їй волею* нав'язану гру. Здавалось би, кожний *може* робити все, що *хоче*. Така декларована свобода. Ось тільки *хотіти* кожний може лише те, що узгоджується з інтересами структури. *Структура вчить хотіти того, що треба.*

Ось про цей процес *закріпачення волі (наміру)* і йде мова. Він за своєю природою є синергетичним, тобто самоорганізованим, оскільки самі маятники усвідомленим наміром не володіють. Все відбувається само по собі, як при утворенні кристалів льоду у процесі замерзання. Сітка маятників, подібно до колонії паразитичних рослин, обплутує всю біосферу Землі. Можна безтурботно віднести усі ці міркування до царини фантастики. І все ж, коли повсякденна дійсність постає у незнайомому образі, її жорсткий реалізм переважає найсміливіші фантазії.

Тенденція закріпачення волі породжує зворотну реакцію — появу дітей з вродженим прагненням до незалежності. Це природний процес. Так проявляється дія сил рівноваги у відповідь на розростання сітки маятників.

З одного боку, маятники намагаються упорядкувати світ, загнати людей у структуру, подібну до матриці. З іншого — Індиго урівноважують засилля маятників, ніби виконуючи таким чином призначену місію. Поведінка дітей спрямована на руйнування упорядкованості. Затиснуті в рамки стереотипів і обумовленості, вони прагнуть вирватися на свободу. Діти зразу розпізнають будь-яку фальш. Коли перед ними запобігають, вони починають грубіянити. Варто їх перехвалити, і вони стають примхливими. Будь-яка упорядкованість створює поляризацію, яку діти прагнуть тут же зруйнувати. «Не буду спати! Не хочу кашки! Я сам!» Схильність до непослуху і пустощів у дітей проявляється не із бажання нашкодити, а внаслідок природного прагнення звільнитися від зовнішнього управління.

Інколи може здаватися, що діти роблять деякі речі на зло. У таких випадках вони діють несвідомо, ненавмисно. Вони не планують і не задумують свою зухвалу поведінку. Це виходить природно, само собою. Так проявляється дія сил рівноваги у відповідь на впорядкованість, у яку дорослі намагаються втиснути своїх дітей.

Прагнення Індиго до незалежності позначається і на ставленні до релігії. «Нові діти ледве можуть прийняти сучасну церкву», — пишуть у своїй книзі Лі Керолл і Джен Тоубер. «Індиго приходять у цей світ із загостреним відчуттям самоповаги і непохитною впевненістю, що вони є дітьми Бога». Чи потрібні їм у такому випадку посередники для спілкування з Богом?..

Діти Індиго більше керуються голосом серця, ніж розуму. Дорослі вважають, що треба поводитись згідно з правилами. Діти дотримуються думки, що головне — все робити від душі, з любов'ю, а зовсім не так, як вважається правильним. А що, якщо колись, у минулих життях, ваші діти були вашими батьками? А тепер ви помінялися місцями, і ці древні душі знову продовжують вас учити, даючи вам багато мудрих уроків.

Розумність Дітей Індиго є наслідком їх підвищеної усвідомленості. Вони усвідомлюють, що довкола відбувається і хто є хто. Свідомість загострюється, коли фокус уваги спрямований на себе, а не на зовнішній світ. Адже якщо людина повністю поглинута турботами, нав'язаними їй зовні, вона з головою занурюється у несвідому гру. Усвідомленість Індиго протистоїть тенденції «присипання свідомості» людей у сітях маятників.

Усі діти вирізняються яскравою індивідуальністю. У ранньому дитинстві вони дуже красиві і чарівні. Секрет привабливості дітей полягає у гармонійній єдності душі і розуму. Вони приймають себе такими, як є, а тому первинна душевна краса не спотворюється позірними масками розуму.

Чому у міру дорослішання у цих прекрасних створінь проявляються деякі неприємні риси і слабкі сторони? Адже вони — діти Бога, а тому красиві і могутні, незважаючи на безпомічність раннього віку. Вони з народження володіють силою Творця, спроможною створювати нову реальність. Але здібності дітей Бога не встигають розкритися і реалізуватися. Тому що маятники позбавляють їх божественної сили — єдності душі і розуму.

Діти приходять у цей світ і довірливо дивляться на нього своїми широко розкритими очима. Життя уявляється їм багатообіцяючим і повним надій. Але у світі правлять маятники, які діють за принципом: «Розділяй і володарюй». Маятники об'єднують помисли й прагнення людей, руйнуючи при цьому унікальність і цілісність особистості. *Відділення і відчуження розуму від душі призводить до втрати божественної краси і сили.*

З часом настає крах малих і великих надій. У одних цей процес проходить повільно і безболісно, у інших (кому менше пощастило) — швидко і жорстко. Якщо поглянути в очі дітей із

дитбудинку, то можна побачити там дві, здавалось би, несумісні речі — надію і відчай. У цих очах ніби застигло запитання: «Ну невже?..»

Світ маятників постійно вказує дітям на їх вразливість і недосконалість. Спочатку у їх свідомості зароджується недовіра, а потім і страх, який вкорінюється так міцно, що стає звичним. Але просто налякатися і втекти не можна — треба якось виживати у цьому агресивному середовищі. Перебуваючи під могутнім впливом структури, діти Бога змушені ставати її елементами.

З віком діти починають побоюватися бути не такими, як усі, тому що ті, котрі «як усі», можуть їх «заклювати», що часто і відбувається. У натовпі безпечніше. А якщо ти стоїш поза натовпом, то можеш стати ізгоєм. Ось так поступово діти втрачають дари, дані їм від народження, — незалежність, усвідомленість, інтуїцію, індивідуальність.

Усі ці якості якнайбільшою мірою притаманні Дітям Індиго. Але для структури це смертельно, а тому процес закріпачення волі буде йти і далі по висхідній. Хто переможе у цій битві, невідомо. Для нас важливо одне: поки остаточно не перемогла структура, необхідно зараз, у цьому житті, повернути хоч часточку сили, даної нам Богом [48, с. 69-76].

Люди нової раси

Про те, що у новому світі зможуть вижити тільки нові люди, чиї яскраві здібності проявляться з самого дитинства, писали багато фантастів і футурологів, серед яких А. Азимов, С. Лем, В. Добряков, С. і О. Переслегіни та ін.

Езотерики проводять аналогію: зазвичай за 15-20 років до великої війни народжується значна кількість хлопчиків. Також попереджують: масове народження «міцних» дітей по всій Землі може бути свідченням того, що людство очікує катастрофа планетарного масштабу. Ці діти уціліють і переживуть її, оскільки підключені до єдиного інформаційного поля Всесвіту, і навіть до пам'яті іншопланетних цивілізацій.

Ці діти розповідають дивні речі про життя на інших планетах, здатні лікувати головний біль накладанням рук і володі-

ють вродженим імунітетом проти багатьох смертельних хвороб, включаючи рак і СНІД.

Медики стверджують, що Нових Дітей на Землі вже декілька десятків тисяч, і вони — свого роду мутанти, спеціально створені для майбутнього життя. Завдяки незвичайним здібностям вони можуть пережити екологічні катаклізми і стати основоположниками нової ери в історії людства. Вони вже здійснюють істотний вплив на наше життя і показують нам, що людина майбутнього буде представником фактично нової раси, нового біологічного виду, якому будуть притаманні нові якості і властивості — це буде людина надрозумна, надсвідома, здібності котрої різко зростуть.

У новому світі головну роль відіграватимуть розумові здібності людей, їх творчість і фантазія, знання та уміння. Найбільших змін зазнає свідомість — людина майбутнього стане здоровою, сильною та розумною, здатною передбачати майбутнє та моделювати реальність.

Нова людина буде володіти більш розвинутими і досконалими органами чуттів, причому і такими, що ще недостатньо вивчені — вони дадуть можливість сприйняття й оцінки різнорідних космічних випромінювань. Люди, можливо, поступово втрачатимуть автономію мислення і стануть частиною єдиного інформаційного поля, яке, з одного боку, дозволить їм отримувати будь-які необхідні знання, а з іншого — отримані знання й досвід одразу стануть набутком усього суспільства. Важливою властивістю нової людини стане відмова від вербального контакту і перехід до телепатичного, дистанційного обміну відеообразами. Завдяки цьому людство зможе позбутися багатьох технічних засобів — мобільних телефонів, телебачення та інших, і замість зовнішніх удосконалювати внутрішні технології.

Свідомий вплив на власну інформаційно-енергетичну структуру відкриє доступ до власної нервової системи, а отже, стане реальним немедикаментозне самолікування, зачатки якого є у різних системах йоги, приклади якого мають місце у практиці віруючих людей і сучасних представників енергоінформаційної медицини.

Наявність дивних здібностей уже зараз можна побачити у багатьох людей. Існує навіть офіційна статистика народження супердітей, але доступ до неї закритий.

Езотерики називають Дітей Індиго представниками нової, шостої людської раси. У текстах Живої Етики ще у першій половині XX ст. прозвучали слова: «*Ми кличемо духів шостої раси, і Агні Йога є клич*». Свого часу О. Блаватська і подружжя Реріхів висували гіпотезу про зміну цивілізацій. Згідно з їх узагальненими відомостями, перш ніж 12-13 тисяч років тому розвинулася наша цивілізація, на Землі періодично змінювали одна одну чотири попередні. І ось зараз, якщо йти за логікою, на планеті зароджується шоста людська раса, або цивілізація.

Сьогодні все частіше йде мова про нову якість людини. Про автотрофну людину свого часу говорив В. Вернадський, про «променисте людство» мріяв О. Чижевський, про безсмертну людину, котра досягне невмирання і зможе повернути до життя усі покоління, котрі відійшли, оволодівши секретами метаморфози речовини, захоплено писав М. Федоров. Сьогодні подібні ідеї активно розвиває Г. Грабовий та ін.

Важлива інформація про Дітей Індиго дається у посланнях Крайона [90, 91]. Ці нові діти володіють знаннями про те, хто вони є, і ці знання корінним чином відрізняються від тих, які були в дитинстві у нас. На клітинному рівні вони «знають», що є дітьми Всесвіту і їм належить вирішувати надзвичайно важливі завдання на цій планеті (а не пройти урок). На практиці ці відмінності проявляються по-різному. По-перше, вони здатні набути нові вібрації набагато легше, ніж ми, якщо таким буде їх вибір. Якщо хто-небудь з них опиниться на порозі саморозкриття, йому буде набагато простіше набути почуття власної гідності, подолати страхи чи будь-які інші сліди минулих життів. Їх перехід до нових вібрацій відбудеться без зусиль, і вони легко зрозуміють деякі сучасні складні концепції. Дехто прийде на землю взагалі без карми.

Це не означає, що всі ці діти автоматично стануть просвітленими людьми Нової Ери. Вони мають такий самий вільний вибір стосовно саморозкриття, що й ми. Але якщо ці люди все-таки відкриють, хто вони, їм буде набагато простіше виконати свою роботу, ніж нам. Ці індивідууми оснащені тим, чого не було у нас, а саме:

1) більш високим рівнем вібрацій;

2) звільненням від окремих астрологічних атрибутів, які зазвичай зачіпають усіх інших людей;

3) біологічними особливостями, що дозволяють їм краще переносити наслідки, викликані промисловими і комунальними відходами, що забруднюють планету.

Вони з'явилися як новий тип втілень, успадкувавши те, що всі ми допомогли створити — змінений імпринт. Це діти нового типу свідомості, «воїни змін», борці за мир, котрі змінять хід історії. Вони прийшли збалансованими: ліве-праве, чоловіче-жіноче, і готуються стати лідерами. Незважаючи на юний вік, вони будуть стояти по праву руку з тими, хто буде керувати країнами, корпораціями, хто буде зцілювати континенти.

Сьогодні у світі помирає величезна кількість людей. Крайон зазначає, що в цей закономірний процес буде втягнено до 1% людей, котрі живуть на земній кулі. Це цілі кармічні групи, у яких немає жодної надії отримати просвітлення чи продовжувати свій шлях. При старих енергіях вони могли б залишитися, проте нова енергія вимагає, щоб вони покинули планету. Вони не можуть рухатися вперед і не здатні вчитися, тому їх душі рвуться звідси. Але вони зможуть повернутися назад уже в новому стані, щоб допомогти Землі в майбутній ері сили.

Діти Індиго і Діти Кристальної Вібрації: порівняльна характеристика

Тяжкі часи, які довелося нам пережити, були необхідні, як стверджує Стів Ротер [128, с. 178-182], для зміни парадигм і підготовки безпечного місця для тих, хто має прийти, хто «скоро принесе з собою Кристальну вібрацію» — нову вібрацію планети. Вони готують наступний важливий крок для утворення «світлового тіла». Це повернення до тієї ж біології, до тих ефірних тіл, з якими люди прийшли на Землю спочатку.

Люди Кристальної Вібрації повинні мати дуже безпечне місце, яке стане ґрунтом для зерен нового людства. Ми маємо хотіти їх появи, захищати їх та зробити цю планету безпечною для них. Роблячи це, ми запускаємо процеси трансформації свого

власного біологічного тіла у кристальну структуру і формування кристальних структур всередині нас.

Як тільки Діти Кристальної Вібрації почнуть займати свої місця у суспільстві, можлива поява тривожності у людей, котрі недооцінюватимуть себе відносно нового покоління. Хоча, насправді, кожен з нас може розвинути в собі нові здібності і якості.

У чому відмінність Кристалічних Дітей від Дітей Індиго? На це запитання отримуємо таку відповідь: «Діти Індиго багато в чому подібні на вас: вони, як і ви, перебувають на кінчику стріли, змінюючи парадигму і провіщаючи другу хвилю. Було необхідно, щоб прийшли Діти Індиго: своєю чудесною наполегливістю і схильністю переоцінювати все вони повністю похитнули старі парадигми. Вони прийшли, щоб зорати поле для посадки важливих зерен. Вони виконують чудесну роботу, але ще багато треба зробити. Діти Індиго розчинять двері так, щоби були можливі нові парадигми... Діти Індиго знають, хто вони. Діти Кристальної вібрації несуть більш високу і більш тонку енергію. У них нема необхідності чи напрямку створювати нові парадигми, або похитнути старі способи, або переформувати структуру довкола себе. У них більш мирний шлях. Вони знають про природний потік енергії у Всесвіті і наслідують цей потік кожною своєю дією. Вони повністю з'єднані зі своїм вищим «Я», кожний крок свого шляху вони долають, несучи Дух на своєму плечі. Те, що вони несуть, стосується зерен нової еволюції. У вашому теперішньому біологічному стані вам треба буде пройти через процес омолодження і реактивацію ДНК, щоб досягти наступного рівня людської еволюції. А ці діти вже будуть народжені з більш високим вібраційним статусом. Робота, яку виконають Індиго, повністю прокладе шлях для того, щоб це відбулося» [128, с. 181-182].

У книзі Стіва Ротера «Добро пожаловать Домой: Жизнь на Новой Планете Земля» Діти Індиго розглядаються як «Діти Нової Землі». Вони — сильне, але пригнічене людське плем'я. Вони можуть діяти деструктивно, коли їм стає нудно і коли важко розібратися в цьому світі. Багато Дітей Індиго прийшли сюди з особливими завданнями, щоб не тільки змінити систему шкільної освіти та наші уявлення про дітей у цілому на Планеті Земля, але також, щоб надихнути серця інших дітей і вдосконалити систе-

му виховання. Проявів екстремізму у поведінці має ставати все менше. Треба любити цих дітей і допомагати їм стати сильними, а також дати їм можливість нести відповідальність.

Слід поставити їм мету з'єднатися зі своєю силою і знайти шляхи її набуття, а потім спонукати їх до відповідальності за використання цієї сили у позитивному напрямку. Діти повинні активно виконувати свою добру місію, оскільки життєві розчарування можуть зробити з них руйнівників.

Діти Індиго змінять колективну свідомість, щоб звільнити простір для Дітей Кристальної Вібрації. Кристалічні Діти володіють великою силою, до якої підносимося зараз усі ми. У них є два головних атрибути. Перший — вони надзвичайно могутні. А другий полягає у тому, що вони дуже вразливі. Протягом усієї історії людства такі діти з'являлися на Землі неодноразово, однак жодного разу не змогли залишитися, тому що люди жорстоко з ними поводилися... Але зараз вони повертаються. Саме Діти Індиго стимулюють цей рух, виконуючи тим самим величезну роботу.

Завдяки своєму вибору людство створило можливість еволюції на інший рівень розвитку. Проте еволюціонує не тільки людина, Земля також розвивається разом з нами. Завдяки нашому вибору всі вищі ефірні сфери і міжпросторові рівні також перейдуть на наступний етап. На планету повинна була прийти особлива група людей для того, щоб змінити наші звичні уявлення про людство. Це і є Діти Індиго. Їм довелося зв'язати пункт А з пунктом С. Вони — точка В. Саме Індиго увійдуть в аннали історії як ті, хто змінив наш світ.

Що робити батькам Індиго, котрим часто здається, що ці діти зводять їх з розуму? Не треба ставити їх на п'єдестал чи поклонятися їм. Це буде неправильним спрямуванням енергії. Їм це не потрібно. Просто скажіть: «Ви особливі тому, що ви — це ви». Вони відчувають, що відрізняються від інших, і часто залишаються самотніми. Оскільки їх мозок працює швидше, їм потрібне величезне терпіння, щоб перебувати в класі з іншими дітьми. Часто вони настільки випереджують своїх учителів, що їм доводиться знижувати свою вібрацію, щоб зрозуміти, про що розповідається на уроці. Для них це непросто, і тому дехто часто перебуває у прострації, поки говорить учитель. Багатьох

пригальмували спеціально, щоб ті вписалися в систему. Але ця тактика насправді не працює. З погляду вищої перспективи в наше завдання не входять спроби змінити Дітей Індиго, — це вони повинні змінити нас. Треба благословити їх, роздивившись і зрозумівши те важке завдання, яке стоїть перед ними.

У багатьох Індиго шкільна успішність доволі висока, але все одно вони залишаються самітниками. Деякі стикаються з соціальними викликами, а інші залишаються наодинці з собою, тому що, перебуваючи на вищому рівні вібрацій, їм нелегко спілкуватися з ровесниками.

Нам треба набратися терпіння стосовно себе, тому що їх терпіння до нас безмежне. Почуття вини не буде працювати для них як мотивація. Їх завіса дуже тонка, і вони пам'ятають про Дім. Отже, їм відомо, що почуття вини — всього лише ілюзія. Інколи, будучи ще маленькими, вони почнуть смикати вас за фартух і запитувати: «Матусю, а ти пам'ятаєш, як я був твоїм батьком?» І вам буде здаватися, що вони фантазують. Проте це не так. Набуваючи вміння долати труднощі, вони змушені вчитися відключати свої спогади про минуле для того, щоб адаптуватися до «реального світу». Їм доводиться жити у цьому світі, не виставляючи відмінностей.

Сварити Дитину Індиго складно, особливо, коли вона реагує посмішкою, що може розізлити вас. Учіть дітей відповідальності, тому що це запорука їх ефективної діяльності. Треба займатися ними, бо часто, коли у них погіршується успішність, це означає, що їм просто нудно. Очікуйте від Індиго більшого. Скажіть їм, що ви очікуєте від них чогось особливого, тому що вони самі особливі; не тому, що вони Індиго, а через їх індивідуальні властивості.

На зміну Дітям Індиго прийдуть Діти Кристальної Вібрації, котрі є представниками людства більш високого рівня розвитку. Вони володітимуть здібностями, які ми називаємо магічними. Ці діти керуватимуть базовим розумінням енергії, чого немає у нас на цьому етапі еволюції.

«Коли кожний із вас вирішить переселитися в нові тіла, ви переселитеся у тіла Дітей Кристальної Вібрації. Тому що вони підтримують нову матрицю. Коли ви повернетеся і набудете

форму Кристальних Дітей, ви направите людство по шляху, яким воно буде йти наступні п'ять тисячоліть.

Це буде чудовий час, бо Діти Кристальної Вібрації намагалися прийти сюди вже неодноразово. Зараз деякі з них живуть серед вас. Вони володіють магією. Вони розуміють і вступають у взаємодію з недоступними вам формами енергії. Одним лише помахом своєї руки вони можуть змусити відбуватися багато що, однак ми говоримо вам: попри всю їх силу, її джерело — їх вразливість. Багато із тих, кого ви називали Учителями чи Магістрами, несли Кристальну Вібрацію. Чи можете ви уявити, що зараз також можна набути подібні сили? Ну що ж, почніть уявляти це, дорогі. Діти Індиго розчищають для цього дорогу. Тепер бачите, якою радісною може стати Планета Земля? Тепер ви розумієте, чому ми назвали вас вибраними? Енергія Христа вернулася на Землю, але не через одну людину, а через усіх вас» [128, с. 86].

Діти Індиго несуть в собі величезний заряд енергії, який оточуючим може здаватися гнітючим і руйнівним. Обов'язок батьків — допомогти спрямувати цю енергію у позитивне русло. Завдання педагогів – працювати не тільки з Дітьми Індиго, але також з їх батьками. Уявлення про виховання дітей радикально змінилися за останні 50 років. Треба створити простір для людей, котрі здобули силу — у власному домі, у школах, в урядах. Це запорука успіху.

Учителі повинні звільнити простір для Дітей Індиго і кинути їм виклик. Не слід боятися, що діти виявляться розумнішими. Як би не було важко у ролі вчителів, вони не повинні обмежувати Індиго власними рамками. Найкраще просто спостерігати за тим, як далеко вони підуть. Вчителі мають заохочувати дітей стати кращими, ніж їх попередники. Гарного результату можна досягти завдяки грі, тим паче, що діти дуже люблять гратись.

Для людей властиво суперечити змінам. Однак Діти Індиго прийшли сюди, щоб ці зміни відбулись. Отже, спочатку їх можуть сприймати як проблемних або дуже неспокійних дітей. Вони починають змінювати те, що у вас уже є. Ви будете бачити негативні аспекти цих змін, а також переживати труднощі, які виникатимуть у тих випадках, коли Дітям Індиго не кидають виклик і їм стає нудно. Якщо вони відкрито виражають своє розчарування,

ви у цьому бачите деструктивну поведінку. Якщо ж засмучення утримати всередині, то воно виллється у саморуйнівну поведінку, що буде дуже печальним результатом для вас. У таких випадках треба вміти прощати самого себе. Простіть їх і продовжуйте грати Гру. Захоплюйте їх своїм прикладом, дозволяючи собі вишукано помилятися. І цим ви дозволите їм чинити так само. Звільніть простір для того, щоб це відбувалося без напруги, але найголовніше — насолоджуйтеся Грою [129, с. 180-190].

Ясновидиця і психолог Дорін Вйорче на основі власних досліджень і спостережень характеризує особливості Кристалічних Дітей і їх відмінності від Дітей Індиго (Табл. 3) [30].

Перше, що привертає увагу у Кристалічних Дітях — це їх очі: великі, проникливі, мудрі. Ці очі діють гіпнотично: перед ними розкривається душа. Це щасливі пречудові діти, котрі легко прощають. Це нова — у багатьох аспектах досконала — генерація світла у віці 0-7 років, не подібна на жодне з попередніх поколінь.

Трохи старші Індиго (яким сьогодні приблизно від 7 до 25 років) володіють якостями, які частково є і у Кристалічних Дітей. Обидва покоління високочутливі, спіритуально здібні, мають вагомі життєві завдання. Головна відмінність полягає в характері. Індиго виділяються своєю «бойовою» налаштованістю, їх колективна мета — усунення непридатних систем. Вони покликані зруйнувати системи урядів, освіти, права, яким не вистачає інтегративності. Для досягнення цієї мети їм наданий легкозбудливий темперамент і вогненна рішучість.

На відміну від Дітей Індиго, Кристалічні Діти мають щасливу, безтурботну й урівноважену природу. Вони йдуть тією дорогою, яку проклали для них Індиго.

Поняття «Індиго» і «Кристал» були надані цим поколінням дітей тому, що вони найбільш точно визначають кольори їх аури і енергію. В аурі Індиго багато синього індиго. Це колір «третього ока» (лобна чакра), центр енергії, який міститься всередині голови між бровами і регулює здатність сприймати енергію, бачення і дух. Велика кількість Індиго справді ясновидці.

У Кристалічних Дітей різнокольорові очі пастельних відтінків, які випромінюють світло. Вони допомагають зрозуміти красу кристалів і каменів.

Діти Індиго відчувають брехню. Вони знають, коли їх обманюють, обмовляють, принижують чи маніпулюють ними. Оскільки їх колективна мета — вести людство у новий інтегрований світ, детектори брехні — важлива частина їх місії. Позиція Індиго загрозлива для багатьох дорослих — Індиго нездатні пристосовуватися до нездорових ситуацій вдома, на роботі чи у школі. Вони не можуть відділити себе від своїх почуттів і зробити вигляд, ніби все гаразд, якщо тільки вони не перебувають під впливом заспокійливих засобів чи інших медикаментів.

Кристалічні Діти також проявляють спіритуальні здібності, особливо дар телепатії, який веде до уповільненого розвитку мовлення, що неправильно інтерпретується і не цінується належно. На проголошеній Індиго Новій Землі людство набагато краще усвідомить інтуїтивний світ своїх думок і почуттів і менше буде залежати від вимовлених чи написаних слів. Комунікація буде здійснюватися швидше, більш прямо і чесно — від душі до душі, від серця до серця. Уже сьогодні багато хто входить у контакт зі своїми духовними силами і здібностями. Загальний інтерес до паранормального нині більший, ніж коли-небудь, і відображається у потоці книг, фільмів, телепередач на цю тему.

Тому не дивно, що покоління, котре йде за Індиго, — високотелепатичне. Багато Кристалічних Дітей проявляють уповільнений розвиток мови — інколи перші спроби заговорити припадають на 3-4 роки. Але при цьому батьки не мають жодних проблем у спілкуванні зі своїми мовчазними нащадками, — вони практикують з цими дітьми обмін думками від серця до серця. І діти звертаються до комбінації із телепатії, винайденої ними самими мови знаків і звуків (включаючи спів). Проблеми виникають тільки тоді, коли з боку медиків і педагогів Кристалічні Діти отримують діагноз «аномалія мовленнєвого розвитку», «аутизм».

Цілком правильно, що Кристалічні Діти відрізняються від попередніх поколінь людей, але чому в цій відмінності має критись патологія? Якщо вдома в дітей не виникає труднощів у спілкуванні з батьками, навіщо штучно створювати проблему?

Аутисти не розмовляють, оскільки їм байдуже спілкування: вони живуть у своєму власному світі, не маючи внутрішнього зв'язку з оточенням та іншими людьми. Кристалічні Діти є повною протилежністю. Вони належать до найбільш бадьорих, комунікабельних, дружелюбних, чутливих, добрих, соціально активних з усіх мислимих поколінь дітей. Крім того, їх нелегко вивести зі стану спокою, і вони мають нові спіритуальні таланти. Кристалічні Діти спонтанно допомагають тим, хто страждає, тоді як аутист ніколи б цього не зробив.

Стів Ротер і Група передбачають, що скоро на планеті почнуть народжуватися перші Кристалічні Діти, котрі володіють усіма Кристальними характеристиками. На Землі існує вже багато Кристалічних Дітей, але жоден із них не володіє ще всіма здібностями, які проявляться у найближчому майбутньому. Вони черпають сили, підключаючись до колективної свідомості.

Уявіть людину, котра перестрибує з однієї альтернативної реальності в іншу і навпаки, тобто з вродженою здатністю до міжпросторових мандрівок. Уявіть людину настільки чутливу, що вона відчуває кожну емоцію та думку оточуючих. Уявіть людину, котра володіє такою могутністю, що інші її бояться. Котра може пересувати речі по кімнаті силою думки і не розуміє, чому ви не можете робити те саме. А тепер уявіть усі ці якості в тілі темпераментної дворічної дитини, котра щойно вивчила слово «ні». Входження Кристалічних Дітей у наш світ може становити деякі проблеми. Фактично, перші батьки Кристалічних Дітей будуть шануватися у всі часи, оскільки виховання цих дітей у кращому випадку непросте. Насправді за своєю природою ці діти настільки відрізняються від попередніх, що більшість із них будуть приховані від публіки на якийсь час. Коли критична маса буде досягнута, вони вийдуть на поверхню у безпеці і у великій кількості.

Кристалічні Старці, котрі володіли багатьма, хоча і не всіма характеристиками, тихо прокладали шлях для цього еволюційного кроку. Освічені дорослі і батьки спостерігали за цими еволюційними змінами і готували ґрунт, змінюючи колективну свідомість своєю любов'ю. Кристалічні першопрохідці також зіграли велику роль у підготовці основи, але вони робили це майже непомітно.

Найбільша проблема, про яку нас попереджують, — остерігатися духовного змагання. Духовне змагання — це базове переконання, що один вібраційний рівень якимось чином кращий за інший. Майте на увазі, що виникнуть неймовірні труднощі, якщо ці діти увійдуть у світ, у якому процвітають страх і скрута. Зараз уже існує достатньо інформації, і «правильні» люди працюють у галузі освіти. Ще більше знань прийде від самих дітей, коли вони побачать, що настав час. Кристалічні Діти приходять у світ, тому що людство підняло рівень вібрації достатньо високо для того, щоб їм було безпечно.

Таблиця 2. Основні узагальнені характеристики Індиго, Кристалічних та інших Нових Дітей

ДІТИ ІНДИГО І КРИСТАЛІЧНІ
- Вони більш чутливі. - У них є важлива, глобальна ціль у житті. - У них є узгодженість між серцем, розумом, словами і діями. - Вони сприймають відсутність цілісності і чесності. - Вони дуже пристрасні: у житті, любові, справедливості. - У маленьких і дорослих загострене почуття допомоги людям. - За своєю природою вони не судять людей. - У них гарне почуття гумору. - Вони потребують водойм, природи, мистецтва, одягу з натурального волокна, фізичних вправ і безпечного оточення (як фізично, так і емоційно, психічно і духовно). - Їм необхідні в оточенні емоційно спокійні люди.

Таблиця 3. Відмінності між Індиго і Кристалічними

ПАРАМЕТРИ	ІНДИГО	КРИСТАЛИ
Налаштованість Духу	**Дух Бійця — «Руйнівник систем»**	**Дух Миротворця — «Миротворці»**
Ціль	- Відкривати дорогу. - Заявляти. - Не приймати те, що застаріло.	- Продовжувати шлях, відкритий поколінням Індиго. - Будувати з більш тонкими енергіями. - «Підштовхувати» з внутрішньою незвичайною силою (щоб піднімати частоту — енергетичний рівень — суспільства).
Особливості	- Заявляти. - Випробовувати фізичні межі. - Тонке відчуття брехні, хитрості і маніпуляції.	- Вести, будучи прикладом для людей. - Випробовувати психічні межі.
Особистість	- Загалом екстраверти. - Піонери (вони вперті, першопрохідці, оригінальні, самодостатні, незалежні, творчі). - Усвідомленість бажань, наполегливість. - Величезна енергія і відсутність страху перешкод.	- Спокійні, мирні і витончені. Зазвичай інтроверти. - Більш духовні. - Більш телепатичні. - Більш чутливі.

Правила поведінки	- Ці діти просять і вимагають. - Вони не бояться конфронтації. - Бунтарі.	- Вони небагатослівні, але слова дуже глибокі. Говорять, якщо їх запитують. - Вони випромінюють мир і спокій. - Для них природно гармонізувати енергію довкола. - Дуже чутливі до людей, добре розуміють їх потреби. - Ця дитина мовчить і йде, якщо назрівають конфлікти, запобігає конфронтації. - Вони об'єднують закони духовного розуму.
Фізичні та інші характеристики	- Міцні фізично. - Сильні ментально.	- Менш міцні фізично і ментально. - Вразливі емоційно. - Психічні вміння «активізовані» з народження. - Інколи страждають від алергії, вони більш ніжні.
Їх характеристики можуть бути помилково поставлені як діагноз	- ADD (Дефіцит уваги). - ADDH (Дефіцит уваги з гіперактивністю).	- Хвороба Aspergtrs (легка форма аутизму, на яку часто хворіють програмісти, комп'ютерщики, інженери систем, особливо в США). - Аутизм. - Часто дитину вважають «відірваною» від реальності.
Особливості спілкування і темп мовлення	Швидко говорять, завжди дають відповідь.	Можуть говорити повільніше, тому що їм треба більше часу, щоб зрозуміти, що дорослі погано розуміють телепатичне спілкування, яке вони зазвичай використовують інтуїтивно.

Потреби	- Підтримка їх талантів першовідкривача і лідера. - Інструменти для посилення організованості. - Вивчення дипломатії і правил ввічливості.	- Використання і підживлення їх умінь і талантів «миротворця». - Техніки легкого психічного очищення. - Обмін енергією з природою.

Як запобігти небезпеці виродження Індиго-дітей як нового еволюційного виду людства

Перелік особливих особистісних якостей нового покоління давали багато вчених. Абрахам Маслоу, унікальний вчений і психолог XX ст., багато часу присвятив дослідженням, пов'язаним з людиною майбутнього. У своїй фундаментальній праці «Нові рубежі людської природи» А. Маслоу наводить список тих якостей, які будуть характеризувати людину Нової епохи:

• Їй будуть притаманні пікові переживання (переживання смислових «вершин» життя, його екзистенціальної сутності та ін.).

• Легка, «наднормальна», природна «несвідома» мова буття — це мова поетів, містиків, провидців; мова метафор, музики, мистецтва, невербальних сигналів, екзистенційного «мовчання».

• Здатність до синтетичного чи сакрального пізнання (тобто бачення божественного у звичайних речах і подіях). Така людина може довільно сакралізувати все що завгодно.

• Дивовижна усвідомлюваність і метамотивованість до Життя, до Буття, до Краси, Істини, Добра, Єдності.

• Ці люди якимось чудесним чином упізнають одне одного і майже миттєво, одразу ж, досягають близькості і взаєморозуміння. Після того вони уже можуть спілкуватися не лише вербально, а й невербально.

• Вони набагато чутливіші до Краси, уміють вносити її у все — бачать красу легше і повніше, ніж інші, швидше відгукуються на прекрасне і навіть розуміють красу того, що у звичному розумінні вважається потворним.

• Вони більш холістичні (цілісні) у своєму ставленні до світу. Для них існує єдине людство і єдиний Космос.

• Для цих людей характерна посилена тенденція до синергії — внутріпсихічної, міжособистісної, внутрікультурної і міжнародної (тобто здатність до спонтанного об'єднання енергій, їх гармонійної сумісності).

• У них дуже рухоме власне «Я»; вони легко змінюють свою ідентичність.

• Ці люди часто викликають до себе інтерес, любов і навіть інколи, завдяки їх дивовижним особистісним якостям, благоговіння.

• Вони набагато більше схильні бути новаторами, відкривати дещо нове, інколи навіть у буденному, звичному. Для них зрозуміле не тільки те, що уже є в об'єкті, а й те, що ще повинно бути в ньому (потенційно).

• Ці люди, хоча й переживають незрівнянно глибші екстаз, захоплення, щастя, ніж звичайна людина, схильні також до космічної, екзистенційної туги через недосконалість людей і обставин, що їх оточують (адже усвідомлюваний такими людьми контраст між реальним і видимим світом надто великий).

• Їм не притаманне звичне для нас переживання власної елітарності з усіма негативними наслідками.

• Якщо звичайна людина вважає, що зменшує таємницю у міру приросту наукового чи іншого знання, то така людина, навпаки, проймається все могутнішою таємницею із нарощуванням знання (згадаймо «вчене незнання» М. Кузанського або Сократове: «Я знаю лише те, що я нічого не знаю, але інші не знають навіть і того»); таємниця для неї дуже притягальна.

• Ці люди не бояться дивацтв і чудово упізнають серед звичайних людей таких же «диваків».

• Для цих нових людей характерне цілком інакше, ніж у інших, ставлення до зла. І хоча це здається парадоксальним, але вони, намагаючись зрозуміти його причини, водночас неухильно борються з ним. Адже глибше розуміти (співстраждати) означає бути внутрішньо — у свідомості — сильнішим!

• Вони не вважають таланти власною заслугою і швидше відчувають себе носіями талантів, наданих зверху, ніби інструмен-

тами для розгортання божественних можливостей. Це особливий вид об'єктивності чи самозречення.

• Такі люди більше схильні до релігійності у всіх її містичних проявах.

• Вони є чимось більшим, ніж просто сильними, вольовими, самоактуалізованими особистостями, хоча у них немає яскравої визначеності.

• Ці люди частіше зазнають пікових переживань, зачаровано розглядаючи краплі дощу чи рідкісне забарвлення пуделя, рух гусениці по листку чи що-небудь інше.

• У таких людей відносно знижений мотив змінювати дійсність, їм скоріш властиве переживання і єднання з дійсністю.

• Їм властива *постамбівалентність*, тобто повне прийняття партнера, спонтанна любов та інтерес до нього, дружба і любов від усього серця, вільне вираження почуттів.

• Дивно, але для таких нових людей змінюється роль оплати їх праці як такої — тепер ця оплата пов'язана не тільки і не стільки з грошима [Див. 98].

Маслоу поставив завдання перед психологією майбутнього — розробка цілком нового типу виховання й освіти, причому з опорою не на конкретну психічну даність тієї чи іншої дитини, а на її потенціал. Головним змістом особистісного потенціалу людини майбутнього, або «Людини Трансцендентної», на думку вченого, є потенціал людяності, розуміння себе й інших, потенціал «стати настільки хорошою, наскільки вона тільки здатна». Необхідно також навчити індивіда сприймати реальність свіжо і безпосередньо.

Якщо ми уважно проаналізуємо цей «список якостей нової людини» А. Маслоу, то знайдемо численні збіги, прояви цих якостей у сучасних Дітей Нової Свідомості.

Надто часто, щоб це можна було вважати просто модою або дитячими фантазіями, Індиго читають, говорять, малюють і пишуть вірші про життя на інших планетах, за якими вони інколи навіть тужать. Деякі дослідники езотеричного спрямування схильні вважати, що у своїх минулих втіленнях ці діти справді були жителями інших світів і планет, що вони — посланці Бога, який направляє їх на Землю з визначеною місією — вивести

людей на новий духовний рівень, привести до життя у так званому «четвертому вимірі».

Згідно з цією теорією, людство за час свого існування пройшло три стадії розвитку: перша — це вимір каменя, друга — вимір тварини (фізіологія, інстинкти), третя — теперішній вимір (розум і почуття). Подібні ідеї розвивали відомі мислителі, зокрема Платон, Аристотель, Лейбніц та інші. Наприклад, Платон виділяв у людській душі, яка є безтілесною і безсмертною, три ієрархічні частини: розум, воля і благородні бажання, потяги і чуттєвість. Аристотель розвинув учення про душу, яка належить усім об'єктам живої природи: рослинам (вегетативний рівень), тваринам (чуттєва душа), людині і Богу (розумна душа). У людині є три різні душі: рослинна відповідає за споживання, ріст і розмноження, тваринна — за відчуття, жадання, розумна — за пізнання себе і світу. Погано, коли людина зупиняється, затримується на рослинній або тваринній стадії, так і не реалізувавши в собі розумного, божественного начала.

Лейбніц розвинув учення про монади — прості неподільні субстанції, що є носіями сили та активності і мають духовну природу. Мислитель виділяє три види монад, залежно від їх досконалості, запрограмованої Богом: 1) найнижчі, які утворюють неорганічну природу (каміння, земля); вони «сплять без сновидіння», характеризуються пасивною здатністю до сприйняття; 2) монади-душі, які мають відчуття і споглядання (сприйняття, уявлення) — це душі тварин; 3) монади-духи (душі людей), які характеризуються найвищим ступенем розвитку, здатні до активного міркування і самосвідомості. Монада-Бог — це найдосконаліша монада, яка встановлює гармонію між усіма іншими монадами, перетворює кожну монаду у «живе дзеркало Всесвіту», яке відображає у собі весь світовий порядок. Кожна монада завдяки внутрішній активній діяльності прагне вдосконалення і містить у собі своє минуле, сучасне і майбутнє. Ці думки Лейбніца перегукуються з сучасними науковими відкриттями про голографічну (фрактальну) будову реальності, про те, що духовне начало, свідомість у різних проявах присутні у всьому.

На четвертій сходинці розвитку людства пануватиме чистий дух. Час четвертого виміру близько.

Друнвало Мелхіседек вважає, що сьогодні надзвичайно багато людей у серці своєму пов'язані з новим образом буття. Залишилося мало тих, котрі все ще тримаються за старі шляхи. Особливо близькі до істини діти, в першу чергу ті, котрі народилися за останні 23 роки або близько до того. Це незвичні діти, котрі приходять з нових рівнів свідомості і опускають вищі рівні на наш рівень. Вони приходять з інших світів, зберігаючи відчуття і пам'ять про них. У міру дорослішання спогади починають покидати дітей, і до 12 років вони їх повністю втрачають. Діти, повні надії, ближчі до Бога. Коли нова свідомість почне розкриватися у світі, то саме діти поведуть нас у нову реальність. Вони будуть знати про неї більше, ніж ми. Коли прийде час, в останні дні нашої епохи, ці діти будуть взаємодіяти таким способом, який буде вважатися неможливим з нашої точки зору. Вони поєднаються і стануть однією живою істотою. Діти всього світу почнуть випромінювати вібрацію, яка змінить світ.

Друнвало виділяє три типи дітей, котрі з'являються сьогодні у світі. Перший — діти з Китаю; другий — «Діти Індиго»; третій — «діти СНІДу». Перший випадок з китайськими дітьми зафіксовано у 1984 році, коли була виявлена дитина з дивними телепатичними здібностями. Дослідники проводили різні тести (перевертали картки в іншій кімнаті, виривали з книги сторінку навмання, м'яли і давали в руку дитині — і вона могла легко прочитати кожне слово на сторінці), і кожного разу дитина на сто відсотків мала рацію. Цей феномен був виявлений не лише у Китаї — такі діти-суперспірити існують у всьому світі. Батьки таких дітей часто задають питання: «Що мені робити? Моя дитина знає все».

Друнвало Мелхіседек припускає, що діти-суперспірити і Діти Індиго — ймовірно, дві окремі групи дітей з неймовірними психічними здібностями, які вийшли з одного джерела. Але найбільше його цікавить третя група — діти СНІДу.

Більш як десяток років тому у США народилася одна ВІЛ-інфікована дитина. Відразу після народження і в шість місяців було проведено аналіз її крові, який показав наявність вірусу СНІДу. Коли дитину обстежили через рік, аналіз знову був позитивний. Наступного разу тест був проведений, коли дитині

виповнилося шість років і, на диво, аналіз не показав і сліду від ВІЛ-інфекції.

Щоб з'ясувати ситуацію, цю дитину відвезли до Каліфорнійського університету в Лос-Анджелесі. Проведені там дослідження показали, що її ДНК була не такою, як у звичайних людей. У ДНК людини чотири нуклеїнові кислоти утворюють по три з'єднання, внаслідок чого утворюються 64 різних комбінації, які називаються кодонами. У ДНК людей 20 із цих кодонів активовані, інші ж неактивні, за винятком трьох, які є кодами початку і завершення. Учені вважали, що неактивні кодони є старими програмами з нашого минулого. У згаданого хлопчика було активовано 24 кодони — на чотири більше, ніж у звичайної людини. Потім дитину протестували, щоб перевірити, наскільки сильна її імунна система. Взяли смертельну дозу ВІЛ-інфікованих клітин і змішали її в чашці Петрі з певною кількістю клітин дитини, і її клітини залишилися абсолютно неушкодженими. Учені продовжували збільшувати концентрацію смертоносних клітин, дійшовши до концентрації, що у 3000 разів перевищує ту, яка знадобилась би для зараження людини. Клітини дитини залишилися не ураженими. Потім учені почали тестувати кров дитини на стійкість до інших хвороб, таких як рак, і виявили, що ця дитина має імунітет до всього! Згодом були знайдені ще інші діти, у котрих ці кодони були активовані — 10000, 100000, 1000000, — а зараз, за оцінками Каліфорнійського університету, який відслідковує тести ДНК по всьому світу, 1% людей у світі володіє новою ДНК. Це приблизно 60 мільйонів людей, котрих важко вважати людьми у традиційному розумінні цього слова.

Пояснення подібних явищ, схоже, було знайдене ще на початку XX ст. Один із основоположників класичної генетики — американський біолог Томас Хант Морган, займаючись теорією спадковості, проводив експерименти на мушках дрозофілах. Він хотів з'ясувати, як довго ознаки виродження зберігаються і накопичуються із покоління в покоління. Морган брав двох мушок, схрещував, отримував потомство, із якого вибирав найбільш дефективних і схрещував їх. І так доти, доки вчений не отримав усе покоління з ознаками виродження виду. Із них Морган вибрав найбільш хворих і ні на що не здатних мушок. Коли він їх схрестив, то, на свій величезний

подив, отримав покоління комах, які були на 100% здорові. Більше того, ознаки виду у дрозофіл були навіть покращені порівняно з тими, кого він брав спочатку. Із цього експерименту випливає, що існує певний закон у природі, який не дозволяє вироджитися видові. Коли ситуація зовсім погана, включається механізм збереження генотипу і навіть його вдосконалення. Саме це, на думку доктора медичних наук Ірини Фрейман, ми спостерігаємо останнім часом. Людство вироджується, тому народжується нова раса.

Зараз активовані кодони знаходять і в дорослих — це явище дуже швидко поширюється, подібно до спалаху епідемії. Це може означати, що в наші дні на Землі народжується нова раса людей, представники якої, очевидно, не можуть хворіти. Учені схильні вважати це результатом певної реакції емоційного і ментального тіл — хвильової форми, що випромінюється тілом, яка викликає певну мутацію ДНК.

Друнвало виділяє три складові цього феномену. Першою складовою є розум, який усвідомлює єдність, взаємозв'язок всього з усім (Квітку Життя); другою — центрованість у серці, тобто любов; третьою складовою є вихід за межі подвійності — перестати судити світ. Поки ми розцінюємо світ як добрий чи поганий, то, на думку Друнвало, перебуваємо у стані гріхопадіння. («Не судіть, і не судимі будете...»). Люди з новою ДНК перестали судити і перебувають у такому стані, коли вони бачать усе єдиним і відчувають любов. Те, що відбувається у них всередині, породжує хвильову форму, яка на екрані комп'ютера виглядає практично так само, як молекула ДНК. Тому дослідники думають, що саме життя цих людей відображає структуру ДНК, входить з нею в резонанс, і ці чотири кодони змінюються, внаслідок чого люди отримують імунітет до хвороб. Однак залишається невідомим, чи існує ще щось окрім повного імунітету? Адже ці люди, наприклад, могли би бути безсмертними... Можливо, існують такі особливості, про які ми не могли навіть мріяти. Чи пов'язані ці люди один з одним? Чи існує яка-небудь форма телепатичного зв'язку між ними? Багато питань залишаються відкритими і вимагають проведення численних досліджень.

Друнвало зауважує, що у китайських дітей з психічними надздібностями майже ніколи не виявляють такої нової ДНК, зате її знаходять в Росії і США. Ймовірно, існують вогнища

поширення нової ДНК. Що дало поштовх до цього? На думку Друнвало, хтось вказав шлях — це зробила одна дитина. Тим самим це було закладено у Решітку довкола Землі, і зараз ця інформація перебуває у підсвідомості нашої планети і доступна будь-кому. Коли це відбулося, інші люди тим чи іншим способом підсвідомо з'єдналися з цим у глибокій медитації і молитві і змінилися. Зароджується нова раса, і це одне з найдивовижніших явищ, які відбуваються на нашій планеті.

Сучасний езотерик і цілитель, Духовний Майстер, член групи New Age Masters Влад Булгаков знає про Дітей Індиго зі своєї духовної практики. Група New Age Masters (Влад Булгаков і Ірина Істоміна) проводить діагностики на основі яснобачення за спеціальною програмою — «складання космічного паспорта» різних людей. У рамках цієї роботи вивчена певна кількість індиго-дітей.

На запитання: хто такі Діти Індиго? — Влад Булгаков дає чітку й однозначну відповідь: *це діти майбутнього нового покоління і нового еволюційного виду оновленого людства Землі, яке буде володіти надздібностями; представники людства Шостої Раси, які будуть населяти нашу (точніше, вже їх) планету після Переплюсовки, Квантового переходу і настання Золотого Віку Епохи Сатья-Юга і Матері Світу, тобто після 2012 року.*

Ким стануть Діти Індиго, коли виростуть? Правильна відповідь, за В. Булгаковим: Боголюдиною, Боголюдьми.

Група New Age Masters категорично не погоджується з поширеним твердженням, що у теперішній час на Землі 90% дітей народжуються у «форматі» Індиго. За їх інформацією, зараз на Землі більшість дітей народжуються так званими «кармічними фіналістами». Це душі, котрі повинні «фіналізувати», зачистити, спокутати гріхи свого роду і «закрити» його. Ці діти, як правило, інваліди, або хворі, або народжуються в неблагополучних сім'ях і т.п.

Крім Індиго і кармічних фіналістів є ще третя категорія дітей — так звані еволюціонери. Еволюціонерам не треба вирішувати якихось серйозних еволюційних завдань, їх єдина мета — можливість отримання безцінного досвіду життя у перехідних умовах планети перед Квантовим Переходом.

І, нарешті, виявлений четвертий вид дітей, котрі втілюються зараз на Землі, — «спостерігачі». Діти-спостерігачі володіють багатьма здібностями, притаманними Дітям Індиго, однак не належать до цього класу. Спостерігачі — це іншопланетні форми життя, неземні сутності, котрі приходять на нашу планету на одне втілення для спостереження за перехідним етапом еволюції Землі. Відрізнити їх від Індиго дуже важко. Єдиний параметр, що дозволяє зробити це, — форма хвильової ДНК. У Дітей Індиго тонкоматеріальна ДНК має земну форму, а в дітей-«спостерігачів» форма польової ДНК неземна.

Процентне співвідношення між цими чотирма категоріями дітей точно не відоме.

Влад Булгаков завдяки власним спостереженням і узагальненням виводить нові характеристики Дітей Індиго.

У Дітей Індиго нетипова аура: колоподібна або конусоподібна (на відміну від овально-яйцеподібної у представників П'ятої Раси); у них дуже сильне і щільне енергетичне поле, а розмір активного біополя становить біля 5-7 метрів (середньостатистичний показник — до 1 метра). Колір аури, як правило, — золотий або вогненно-золотий. Проте В. Булгаков застерігає, що не можна беззастережно зараховувати дітей до класу «Індиго» тільки на підставі кольору їх аури. Це обумовлено простим і природним фактором психоемоційного стану дітей у момент огляду. Колір аури змінюється залежно від настрою дитини. Тому не завжди виправдане використання приладів, які працюють за принципом Кирліан-ефекту.

Найточнішим параметром ідентифікації і класифікації дітей формату «Індиго» на сьогодні В. Булгаков вважає колір випромінювання ДНК. Хвильва ДНК людини має власний унікальний колір, що відповідає частоті її вібрацій. Кольорова гама ДНК, на відміну від аури, є величиною постійною і не змінюється залежно від емоційно-ментального стану людини. У зв'язку з цим група New Age Masters пропонує ввести таку класифікацію аури людини: аура ДНК або тонка аура і аура емоційно-ментальна (психоемоційна) або ефірна, яку, власне, і бачать більшість ясновидців і фіксують Кирліан-камери. Тонку ауру ДНК неможливо зафіксувати приладами, робоча частота яких відповідає навіть вищому

електромагнітному діапазону (Кирліан-прилади). Для реєстрації цього спектру вібрацій необхідні прилади, що фіксують торсіонний діапазон віброчастот. Тонку ауру ДНК можуть бачити і класифікувати тільки дуже досвідчені і «тонкі» ясновидці, котрі здатні сприймати як вищі електромагнітні, так і торсіонні вібрації, та відрізняти тонку ауру від ефірної.

Діти Індиго не піддаються негативним енергоінформаційним інвазіям типу зурочень, порчі, проклять і т. ін., а якщо навіть таке трапляється, то швидко нейтралізують їх як у себе, так і в інших людей. Вони є піонерами, основоположниками нових родових дерев (родових еґреґорів) майбутнього людства Землі, у них немає кармічних боргів і практично нема власної карми. Середній показник наповненості їх посудини карми становить 10-12%, це рівень святих. Але це так звана «свята» чи «якірна карма» — тобто чужа карма, яку вони добровільно приймають на себе для заякорювання, утримання в фізичному світі (якщо б відсоток був нижчий, людина просто не змогла би жити в цьому світі).

У Дітей Індиго дуже сильна енергетика, у них відсутня схильність до кармічних хвороб, і вони вроджені цілителі. У них ідеальна хвильова структура ДНК. Колір хвильових ДНК-структур відповідає ідеальній кольоровій матриці 12-спіральної ДНК. Майже у всіх них розкрито 6 спіралей ДНК.

Чакральна система працює досконало, всі чакри активні практично на 100%. Коефіцієнт використання мозку у Дітей Нової Епохи близько 75%. У Дітей Індиго активні понад 51% генів (порівняно з 20% у середньої людини П'ятої Раси), причому геном перебуває в ідеальному, не мутованому вірусом Гріхопадіння стані, без генів хвороби і гена старіння. У них відсутній онкоген. Їх кристал Життя, на відміну від сучасного людського виду, самопоповнюється. Це означає, що ці люди зможуть жити стільки, скільки захочуть.

Їх Серця відкриті на 100%, а коефіцієнт відповідності Матриці Ідеального Стану Боголюдини Шостої Раси дорівнює приблизно 80%! У Дітей Індиго немає родового дерева, вони не несуть на собі людську карму і започатковують нові роди, нові еволюційні гілки і монадичні зерна Нового Людства. У них

ідеальний показник Коефіцієнту Гармонії Начал і єдиний Канал з Вищим «Я» (це характерно тільки для Вищого Розуму).

Найболючіше питання — чи зможуть ці діти Бога зберегти свій безцінний дар, не втратити його, як це вже трапилося з першопредками сучасної Людини після Гріхопадіння. Зараз очевидно одне: для цього їм необхідна наша допомога.

Індиго-діти підтримують енергією життя своїх батьків, а також неусвідомлено, на рівні Вищого «Я», тягнуть на себе їх карму, хвороби і проблеми. Вони масово стягують на себе також кармічний негатив Землі і людства. Це дуже серйозна проблема, яка гальмує еволюцію Індиго-дітей. З космічного погляду їх можна зрозуміти, вони керуються любов'ю і прагненням допомагати людству. Тому вони неусвідомлено почали брати на себе буквально всі тягарі світу. І якщо з переробкою негативної людської енергетики проблем не виникало, то з кармою така схема не проходить. До того ж це все-таки діти, хоча й Індиго!

Характерно, що Діти Індиго володіють чимось на зразок єдиного колективного Вищого Розуму і живуть за принципом «один за всіх, і всі за одного». Вони проявляють чітко виражені форми вищої організації (як єдина сила). Так, одна дитина раптом відчула різку втому і біль в області серця і сонячного сплетіння. Ясновидницький перегляд показав, що в цей час вона на рівні рішення Вищого «Я» віддала частину своєї сили Дитині Індиго із Латинської Америки, котра якраз потребувала допомоги.

У них є найефективніший спосіб захисту і впливу на довколишній світ — це Любов! І цим універсальним засобом вони користуються постійно. Наприклад, якщо на Дитину Індиго кричить (тупа) учителька в школі, вона просто розпливається в усмішці і випромінює вібрацію любові. Крики і роздратування як рукою знімає.

Діти Індиго «нахапали» собі стільки кармонегативу, що просто не встигають переробляти його любов'ю своїх сердець. Унаслідок цього їх каузальна і хвильова ДНК-матриці почали зашлаковуватися і стрімко набирати карму. Це могло перерости в кризу і мутацію ДНК Індиго-дітей, унаслідок якої вони, по суті, стали б звичайними людьми П'ятої Раси, що відходить. А це не потрібно ні їм, ні еволюції.

Влад Булгаков описує роботу з санації ДНК Індиго-дітей, яку провела група New Age Masters з доручення і за допомогою Планетарної Ієрархії Світла протягом 2005-2006 років. Унаслідок цієї роботи, яка отримала назву «Алмазне Преображення каузальної ДНК-матриці Індиго-дітей Землі», була повністю оновлена й очищена від кармічного зашлакування каузальна і хвильова ДНК-матриці Дітей Індиго. З того часу кожна Дитина Індиго стала носієм Каналу Алмазного Серця Творця і Сердечних Аспектів Творця, тобто Сам Творець енергією Любові Свого Серця допомагає Дітям Індиго переробляти чужу карму, яку вони притягують. Діти Індиго стали потужною колективною силою Світла нашої Галактики [187].

І все ж Діти Індиго потребують і нашої допомоги. Все частіше спостерігається феномен, коли Діти Індиго просто вироджуються, втрачають свої нереалізовані надздібності і перетворюються у звичайних дітей-еволюціонерів. При цьому вони «випадають», відключаються від матриці Індиго-дітей. Причини цього банальні: не маючи можливості реалізувати себе і розвинути свої обдарування, Діти Індиго під впливом зовнішніх умов і соціуму просто адаптуються до них — за законом Еволюційного Усереднення. У загальній сірій масі жити легше, а тих, хто виділяється із цього стада, вимираюча раса карає і створює їм різні труднощі й перешкоди. І це вже стійка тенденція! Якщо у найближчий час не вжити ніяких заходів, можливо, скоро мова піде вже про виродження Індиго-дітей як нового еволюційного виду людства. А це — пряме виродження останнього, оскільки Діти Індиго є родоначальниками нового виду людей — Боголюдей і піонерами нових людських родів.

Сили Світла вживають відповідних заходів на рівні Тонких сфер (матриці Індиго-дітей) щодо недопущення виродження Нових Дітей Землі. Проте й людству треба здійснювати серйозні і комплексні кроки у цьому напрямку, не розраховуючи, що все зроблять за нього. Необхідно виявляти таких дітей, проводити роз'яснювально-популяризаційну роботу з батьками, вчителями, вихователями, родиною, дідами і бабами і всіма тими, з ким контактує Дитина Індиго. Головне завдання — допомогти їй не тільки не втратити, але й розвинути свої

здібності! Необхідно проводити спеціальні форуми, зустрічі, круглі столи для батьків і всіх, хто стикається з Індиго-дітьми. Потрібні сайти і форуми в Інтернеті.

Також дуже важливо, щоб Діти Індиго росли в середовищі собі подібних. Для цього необхідно створювати Індиго-дитсадки, школи, літні табори тощо, які б формували світогляд Боголюдини.

Також слід вивчити можливість повернення в Індиго-формат (перепідключення до матриці Індиго-дітей Землі, реініціацію Дітей Індиго) тих дітей, котрі втратили свої Божественні здібності і перестали бути Дітьми Індиго. У таких дітей закриваються (в'януть) 4 спіралі ДНК (з 6 до 2), мозок, гени, зменшується розмір поля, ступінь відкритості Серця тощо.

Враховуючи особливу важливість питань, пов'язаних з Дітьми Індиго, напередодні їх масового приходу на Землю і формування ними нових еволюційних гілок людства, В. Булгаков вказує на **нагальну необхідність комплексного і глобального вивчення цього феномена**. Він вважає, що для цього треба об'єднати зусилля всього людства, а також створити міждержавну і міжнародну некомерційну структуру, наприклад, під егідою ООН. Головними завданнями такої структури могли би бути систематизація знань про Дітей Індиго, їх усебічне вивчення, вироблення рекомендацій батькам для оптимізації виховного процесу, створення спеціальних шкіл для Дітей Індиго, у яких Нові Діти змогли би розкривати себе, а також фонду матеріальної допомоги для популяризації цієї проблематики у всьому світі й адресної допомоги для виховання Індиго-дітей.

Пришестя дітей нової раси — виклик дорослим

...Чи готові ми приймати і розуміти цих носіїв майбутнього?

Часу обмаль... За розрахунками пророків і астрологів, час Х настане 21 грудня 2012 року — це день Індиго, день «Великого Переходу» (згідно з календарем майя). Наша Земля і Сонце опиняться на одній лінії з центром нашої Галактики, і трьохвимірна модель світу припинить своє існування. У землян з'явиться можливість жити у четвертому вимірі (у будь-який момент ми матимемо доступ до себе в минулому і майбутньому). Проте у

наступний четвертий вимір перейти зможуть лише ті, хто достатньо зміг розширити свою свідомість і усвідомив свою Єдність з усім Всесвітом. Показовою рисою нового рівня свідомості буде миттєва матеріалізація подій і бажаних об'єктів. Покоління Індиго обіцяє вижити і створити новий світ — світ, повний безумовної любові і свободи.

Теперішня глобальна криза людства пов'язана з вичерпанням можливостей розвитку у рамках західноєвропейської культури, і вихід із неї вимагає переходу до нового синтетичного світосприйняття, яке спирається на нову модель реальності. Мова йде про перехід до нової свідомості, що суттєво розширить внутрішні і зовнішні можливості людини, дозволить створити нову структуру людського суспільства, залучити принципово нові джерела екологічно безпечної енергії і перейти на зовсім іншу технологію, сировиною для якої стане раніше не використовуваний обсяг дешевих ресурсів.

Системне дослідження історії людської культури (здійснене у роботах Сухоноса С. І. «Глобальна криза людства», «Перехід із тривимірної парадигми у чотиривимірний світогляд») показало, що загальна свідомість людства у міру накопичення все більшої кількості інформації про довколишній світ зазнала низки послідовних трансформацій, у яких є строга і проста логіка. Найбільш наочно це прослідковується в історії живопису й астрономії.

Так, первіснообщинний період характеризується міфологічною 0-вимірною свідомістю, для якої типовим є наскельний безсюжетний живопис і уявлення про Всесвіт, як світове яйце — річ у собі, деяку міфологічну істоту.

Рабовласницький період характеризується 1-вимірною свідомістю з найбільш вираженим єгипетським стилем лінійного живопису й уявленням про Всесвіт як стрічкову структуру (ріка Ніл і поряд небесний Ніл та ін.), а також як лінійно-розгалужену структуру у вигляді світового дерева.

Феодальний період характеризується 2-вимірною свідомістю з його домінантою у плоскому живописі (відсутність перспективи, об'єму) і найбільш поширеними 2-вимірними моделями Всесвіту: плоска Земля, накрита двомірним куполом, де зорі розташовані на однаковій відстані від спостерігача, або абсолютно плоскою моделлю Всесвіту Птоломея, де планети рухаються довкола Землі у площині екліптики по складних епіциклічних орбітах.

Капіталістичний період характеризується переходом до 3-вимірної моделі простору, що дозволило живописцям освоїти перспективу і наповнити картини об'ємом. У космологічній картині відбулися такі ж істотні зміни — Всесвіт став об'ємним, і наука про простір почала використовувати три осі координат: X, Y, Z.

До 2000 року можливості людини розвиватися у рамках тривимірної топологічної системи, у яку вона перейшла в епоху Відродження, вичерпали себе. Криза почалася ще у 1990 році, і все XX ст. є перехідно-підготовчим періодом до нової топологічної моделі, яка призведе до появи чотиривимірної свідомості, яка спирається на розширену на один додатковий вимір свідомість людини. Її повний опис зробити важко, оскільки доводиться використовувати звичні для більшості категорії мислення.

Переорієнтація розвитку цивілізації з лівопівкульного типу мислення на правопівкульний призведе до того, що сценарії техногенної культури стануть периферійними. Дистанційний, телепатичний нагляд за машинами зі штучним інтелектом поставить їх знову під контроль людини. Багато технічних засобів, які компенсують нашу недосконалість, стануть взагалі непотрібними.

Створення людиною ноосфери вже почалося. Недалеко той час, коли людина отримає нове звання — громадянин Всесвіту. Треба бути готовими до такої честі і відповідальності.

Відомий теософ Рудольф Штайнер майже століття тому попереджував: *скоро на Землю прийдуть світлі душі і, якщо вони не знайдуть на Землі застосування своїм духовним здібностям, вони будуть здійснювати перевороти і революції; «небо буде бунтувати»*. Напрошується думка, чи не пророцтво це про сучасний тероризм?

У кінці 80-х років XX ст. філософ Ю. Лінник писав про те, що на початку 90-х на Землю прийде нове чудесне покоління, якому доведеться пройти через свій власний апокаліпсис, через трагедію неприйняття і нерозуміння дорослою частиною людства. Буде зруйнований культ материнства і дитинства. Але ми повинні подолати ці випробування завдяки своїм багатовіковим духовним традиціям і подвижництву. Для цього доведеться відновити пам'ять століть у свідомості молодих поколінь.

Спасіння до нас прийде через дитинство, вважає Ю. Лінник. Метафорично це буде мале Друге пришестя — його прелюдія, його передвісник. Філософ закликає учителів і батьків бути уважними до дітей, котрі будуть приходити і вже приходять у світ, щоб не відбулося вселенської трагедії. Адже разом з ними йде очищення і відродження земної ноосфери. Взявши на себе трагічну карму XX ст., Нові Діти почнуть висвітлювати, перетворювати її, окреслюючи нові шляхи для людства. Мова йде не про месій чи горстку вибраних — дітей-спасителів буде дуже-дуже багато. Нам усім разом треба навчитися оберігати дитинство як найважливіший резервуар духовності на нашій планеті.

Друнвало Мелхіседек уподібнює феномен Нових Дітей, Дітей Нової Мрії, до феномену іншопланетян; тільки діти не прилітають сюди на космічних кораблях, — їх дух особисто входить в еволюційний цикл Землі, приєднуючись до нас. На його думку, ці діти, як правило, не є втіленням душ, які вже були тут раніше. Це душі з дуже високих рівнів існування, котрі приходять сюди тільки з Любові до нас, щоб допомогти нашому розвиткові.

Друнвало припускає, що коли дух приходить на правий бік планети, наприклад у Японію, Китай, Тибет, втілена істота проявляє психічні здібності, а якщо він з'являється на західному боці, то виникають фізичні зміни, відбувається зміна ДНК, повернення до 12 (а не 2) ниток ДНК.

Ці зміни пов'язані з входженням у певний стан свідомості, до якого закликали великі Вчителі людства. Сказано, що діти поведуть нас за собою. Сьогодні у кожного є вибір: чи слідувати цій конкретній моделі самотрансформації, преображення, запропонованій дітьми. Якщо ми захочемо цього і будемо довіряти їм, то результатом буде повний імунітет до хвороб, стверджує Друнвало.

Цей процес можна порівняти з мутацією бактерій і вірусів. Ми атакуємо їх системи забруднювачами, такими як пеніцилін, внаслідок чого за винятком декількох гинуть всі. Ці одиниці стають сильнішими, і бактерії набувають імунітет до всіх отрут, які ми їм даємо. Чи з нами не відбувається щось подібне? Ми мутуємо, і забруднення, віруси і хвороби перестають діяти на нас. Відсоток захворюваності СНІДом у США суттєво знизився. І це, вважає Друнвало, багато в чому зумовлене саме розглянутими трансмутаційними процесами.

Багато людей сьогодні розмірковують про безсмертя і вибирають шлях до нього. Деякі люди можуть заперечити, що набути повний імунітет до хвороб і досягти фізичного безсмертя означає також порушити природний цикл життя і смерті, який підтримує планету в рівновазі. Але все, що відбувається, має причину і мету. «*Все існуюче має достатні підстави для свого існування*», — стверджував Г. Лейбніц. Можливо, ці люди, котрі більше не хворіють, перестануть умирати; може, їх свідомість стала настільки єдиною з початковою ціллю Землі, що, зрештою, Земля стане цілісною і завершеною, перестане бути забрудненою і смертельно виснаженою. Ми легко могли би жити з населенням у шість мільярдів чи двадцять мільярдів — якщо би жили по-іншому. Місця достатньо, річ лише у тому, що ми неправильно використовуємо природні ресурси, вбиваючи планету. Тому вона змушена захищатися, прийнявши рішення максимально скоротити кількість людей — шляхом стихійних лих і катастроф.

В. Вернадський наводив таке міркування: якщо взяти усіх жителів планети Земля і поставити їх один коло одного, виділивши кожному квадратний метр, то вони займуть територію невеликого озера. Таким чином, проблема перенаселення Землі надумана. Якщо б ми вирішили жити по-іншому, ситуація могла би суттєво покращитися. Та й, зрештою, як стверджує Г. Грабовий, при потребі ми могли би силою думки, психічної енергії, колективної свідомості людства збільшити радіус Землі або створити додаткові простори для життя. Ще раніше цю ідею висловлював російський філософ-косміст М. Федоров, творець філософії «спільної справи».

Том де Вінтер — всесвітньо відомий лектор і цілитель, також прийшов до висновку, що наш спосіб існування, який базується на полярній свідомості, повинен закінчитися з тієї простої причини, що ми самі себе руйнуємо: смертельні хвороби, проблеми старіння, небувале забруднення довкілля. Існує, на його думку, Космічний План, який говорить нам, що це повинно закінчитися, у цього немає майбутнього, і в теперішній момент ми переходимо до більш високого рівня свідомості. Ми живемо у період переходу до четвертого виміру свідомості. Це означає, що наші думки будуть творити нашу реальність. Полярна свідомість доживає останні часи, і ми починаємо стикатися з реальністю, яка твориться нашими мислеформами. І це та причина, через яку Нові Діти прийшли до нас, — вони хочуть бути свідками цього переходу і прагнуть здійснити разом з нами цей гігантський крок.

Земля сьогодні є унікальним місцем у Всесвіті. Її називають «розсадником душ», «дитячим садком Бога». Ванга своїм внутрішнім (радарним) зором бачила, що зараз в атмосфері Землі перебувають делегації з ближніх і дальніх куточків Космосу, посланці з інших галактик і зоряних систем, котрі ретельно слідкують за ходом земного експерименту, бо від нього залежить доля не тільки Землі, а й усього Всесвіту. Цей перехід до четвертого виміру важливий для невидимого світу, для всіх космічних рівнів. Саме тому багато душ вирішили бути тут у цей цікавий і знаменний період.

Нові Діти бачать і відчувають речі, яких ми не уявляємо. За проведеними дослідженнями НАСА виявлено, що Діти Індиго, крім нашої реальності, можуть одночасно бачити ще 9 вимірів.

У нас внутрішній екран один, а у них ще 9, причому працюють вони одночасно. Відомо вже багато прикладів, коли маленькі діти бачать паралельні світи. Резонанс їх душ набагато вищий від тієї частоти, на якій резонуємо ми.

Дитяча свідомість — чутливий датчик тонкого світу, а ми маленькій дитині, котра ще живе в обох світах, нав'язуємо нашу нецілісну свідомість, нашу відірваність від природи, нашу соціальну роз'єднаність.

Найголовніше — не впасти в ейфоричний стан, який може виникнути після багаторазово повторюваних різними фахівцями слів про те, що Нові Діти — це наші спасителі, високі душі, котрі порятують увесь світ і нас, дорослих. Виходить, ми хочемо перекласти вирішення власних задавнених проблем на тендітні дитячі плечі?.. Чи не пропускаємо ми у цій солодкій дрімоті ті серйозні моменти у вихованні й освіті сучасних талановитих і обдарованих дітей, котрі й будуть значною мірою визначати, ким насправді вони виростуть?

Не слід забувати, що Нові Діти — це все-таки ще діти, що паростки нової свідомості треба плекати й оберігати, що виховання на особистому — дорослому — прикладі накладає найсуттєвіший відбиток на гнучку і податливу дитячу психіку.

Чи готові ми побачити у наших Нових Дітях їх безмежну відвагу, здатність любити і вірити у нас, дорослих, їх непохитну волю і гострий критичний розум, їх загострені почуття й емоції, парадоксально ранню дорослість і дивовижну мудрість поглядів на життя?

Злочинним буде не помічати новизни й особливості наших дітей! Необхідно долати бар'єр стереотипності мислення. Адже поки ми вирішуємо для себе, існують чи не існують Нові Діти, наші діти стрімко ростуть і змінюються. Нам часто ніколи брати їх на руки, співати колискову, розповісти казку, взагалі, приділити їм час і увагу.

Ці «нові» і, як ми думаємо, «могутні» діти часто виявляються беззахисними. Вони надзвичайно критичні до себе і судять за високими мірками не тільки наш світ і нас, дорослих, але й самих себе. Саме тому в десятки разів зросла кількість дитячих і підліткових самогубств: Нові Діти із їх загостреною чутливістю покидають наш світ жорстокості, байдужості, болю і несправед-

ливості. Цього можна було б уникнути, якби ми навчилися їх чути і розуміти, відчувати їх дитячий біль; якби ми всім серцем повірили у можливість створити разом з ними нову, світлу реальність.

Це ми, дорослі, придумали апокаліпсис і нагнітаємо песимістичні настрої своїми похмурими прогнозами. Діти Нової Свідомості хочуть жити — у новому прекрасному світі, який вони покликані побудувати. Вони хочуть допомогти нам знову стати на ноги, набути впевненості у силі Світла і в завтрашньому дні планети Земля.

Щоб допомогти нашим Новим Дітям, ми повинні перш за все навчитися краще розуміти самих себе, оскільки ці діти, при всій їх новизні, є продуктом нашої еволюції. Нам необхідно цілеспрямовано працювати над собою і стрімко змінюватися — у сокровенних куточках своєї душі, у взаєминах з собою й іншими людьми, з природою і світом. Тоді нам вдасться уникнути катастрофи і позбутися відчуття приреченості.

Ми підійшли до часу глобальних змін, великого переходу, квантового стрибка, інформаційного вибуху, завершення історії... У нашому світі, який так невпинно змінюється, не варто триматися за віджиле минуле, застарілі стереотипи і моделі поведінки. Треба просто любити і довіряти один одному. Діти, або ширше — дитинність, повинні стати сенсом нашого життя.

Хочеться завершити це дослідження, яке, як розуміємо, потребує продовження, поглиблення, доповнення, зокрема, аналізом феномену Нових Дітей в Україні (маємо надію, це справа майбутнього), віршем «Молитва»:

Люблю і дякую за все,
Що Бог послав мені сьогодні.
Хай день натхнення принесе
І не впаду в гріха безодню.

Хай світла радість і тепло
Струмує з серця — і до світу.
Життя щоб казкою було,
Щоб ми усі були як діти.

Л. Кудрик

ПІСЛЯМОВА

Конфлікт між поколіннями, непорозуміння між батьками і дітьми були завжди, але сьогодні це набуває небувалих масштабів. Діти стали некерованими, гіперактивними, імпульсивними, інколи навіть агресивними, здатними до насильства та асоціальної поведінки. Вони нерідко відчужені від оточення, відчувають себе або й сприймаються іншими як «білі ворони», «ізгої», «не від світу цього». Їм важко адаптуватися до суспільства і до шкільної системи, проти якої вони бунтують небажанням вчитися, зверхністю і недисциплінованістю. У чому причини? Як допомогти цим дітям успішно соціалізуватися, проявити себе, реалізувати свої здібності і таланти, гармонійно розвиватися без зривів і конфліктів?

На ці та інші подібні запитання і шукають відповідь автори посібника. Зрозуміло, що вичерпних відповідей поки що немає. Наводяться погляди різних авторів, оригінальні гіпотези, роздуми. Автори звертаються до ідей мислителів різних часів, відомих містиків, езотериків, футурологів, науковців.

Феномен Нових Дітей проаналізовано з точки зору суперечливої єдності в людині біологічного, соціального і духовного. Перевагу автори надають духовним факторам розвитку людини, показують визначальну роль свідомості і її здатність змінювати, моделювати об'єктивну реальність. Таким чином, у викладі матеріалу домінує філософсько-ідеалістичний підхід, що розглядає людину як творіння Бога і богоподібну сутність, здатну до постійного саморозвитку.

Ставиться проблема виживання людини через активізацію її поки що не вивчених і незадіяних психофізичних резервів, розкриття паранормальних здібностей, розвиток інтуїції. Автори пропонують застосовувати у вихованні дітей нові підходи, напрацьовані сучасною психологією, зокрема техніки візуалізації і вербалізації, позитивної трансформації мислення.

У книзі наявний багатоманітний емоційний фон: від грізних апокаліптичних застережень до світлої надії на майбутнє людства, яке вже зараз творять Діти Нової Свідомості. Ліричні відступи, вірші, філософські рефлексії, наявні у тексті, роблять його цікавим, оригінальним, доступним для сприйняття різними категоріями читачів.

Книга викличе зацікавлення у вчителів, вихователів, батьків, науковців, лікарів, усіх, хто так чи інакше пов'язаний з вихованням дітей і не байдужий до їх долі, як і долі всієї планети і людства.

СТАНОВЛЕННЯ ДУХОВНОСТІ (ДОДАТКИ)

Додаток А. Звернення до Дітей Індиго і тих, хто працює з ними

Послання із Серця

(Лекція Селії Фен)

Нові Діти, Індиго і Кристалічні, прийшли зі спеціальною місією — допомогти Планеті в її Еволюції, у процесі, який називається Вознесінням. У той час, як ми насолоджуємося і осягаємо їх як частину нашої сім'ї і нашого суспільства, вони мають Вище Духовне призначення.

Як особистості, Індиго і Кристалічні діти мають багато досконалих дарів і талантів. Часто вони високоінтелектуальні, творчі і психічно чутливі. Вони можуть бачити і спілкуватися з духовними провідниками і ангелами, і вони відчувають себе однаково вдома як у світі Духовному, так і в світі Матеріальному. Але це ГРУПА, енергія і послання якої дуже важливі. Ця група працює на Планеті, приносячи і заземляючи новий вид енергії.

Це Кристалічна чи «Христова» енергія, яка становить рівень «Христосвідомості». І послання Нових Дітей є Посланням Серця. Як група вони працюють, допомагаючи людству відкрити Колективну Серцеву Чакру і прийняти нову енергію. Був потрібний могутній «поштовх», щоб людство змогло підняти свою свідомість на рівень, необхідний для народження Нового суспільства і Нової Землі. І Нові Діти забезпечили цей «поштовх». Допомагаючи людству в тому, щоб відкрити серцеві чакри і почати працювати від серця, Нові Діти дозволяють відбутися процесові, який називається Вознесінням. Вони — це рушій і енергія Вознесіння, і їх послання — це пробудження людства і просування його вперед. Нові Діти є Майстрами Вознесіння.

Їх робота полягає у створенні нового суспільства, яке базується на Любові і Взаємній підтримці. Це суспільство, яке існує

за рамками дуальності, у просторі «Єднання». Це груповий проект, в якому беруть участь діти по всій Планеті, і він слугує для того, щоб об'єднати людську сім'ю на основі концепції Нового Суспільства або Золотої Ери для Планети.

Людське минуле... Кристальне Людське Майбутнє

У другій половині XX ст. люди запрограмували себе і планету на руйнування. В останні роки XX ст. було багато передбачень, історій і вірувань про «кінець часів». Якщо б люди залишилися всередині своїх вірувань, то зараз вони з великою ймовірністю прийшли б до «кінця». Але на Планеті було багато людей, котрі були готові рости, і були більш зацікавлені у настанні Золотої Ери, яка також була передбачена. Духовний Світ почув їх, і Індиго і Кристальні Діти були прикликані з усієї Галактики і планети Земля для того, щоб допомогти у цьому процесі. Сміливі і прекрасні душі, досконалі душі, душі рівня майстра... Їх роботою було прорватися крізь старі системи, які стали стримуючими і застійними, і потім дуже швидко підняти свідомість, щоб люди могли увійти на Землю П'ятого Виміру і змогли функціонувати як Багатовимірні Майстри чи Ангели в образі Людей. Зараз ми перебуваємо у процесі швидкого підняття свідомості. Ми називаємо його Вознесінням.

В останні роки XX ст. криза набула планетарного масштабу. Системи, які люди створили для підтримки стабільного суспільства, стали застійними і репресивними. Такі системи як економіка, охорона здоров'я, закон і освіта більше не служать суспільству і людям, для котрих вони були первинно створені. Вони служать тільки собі і живлять тільки себе, ставши руйнівними і гнітючими.

Людство у більшості втратило духовний вимір, зосередившись на сферах нижніх чакр: грошах, сексі і силі, як сенсі життя. Безмежне споживання стало метою життя розвинутого світу, і ці вірування і концепції швидко поширилися по планеті, творячи суспільство, що базується на жадібності і матеріалізмі.

У той момент, у 1970-і та 1980-і роки, багато Працівників Світла, котрі вже працювали над Великим Зрушенням чи Вознесінням, попросили про допомогу, і їх молитви були почуті. Діти

Індиго були послані для того, щоб почати процес швидкого підняття свідомості. У 1987 році достатня кількість їх прийшла, і достатній прогрес був досягнутий, щоб відбулася «Гармонійна Конвергенція», яка поклала початок процесам активації і установки Нової Кристалічної Решітки для Нової Планети і Нового Людства. Цей процес закінчився до кінця 1990-х років, коли для роботи з новою Кристалічною Решіткою почали приходити Кристалічні Діти.

З цього моменту «сценарії кінця» були викреслені із Колективної Свідомості Людства, і на закладеному Кристалічному Фундаменті почалося будівництво Нової Землі. Почав з'являтися новий вид людей — Індиго-Кристальні Люди, чи Ангели в образі Людей. Істоти, котрі перебувають у гармонії і з Вищими Вимірами і з Фізичним Світом. Психічно чутливі, духовні істоти, з'єднані з Реальністю Ангелів, і, в той же час, щасливі бути у людській формі, працювати над створенням «раю на Землі» для Планети.

Прихід Нових Дітей... розклад для Індиго і Кристалічних

Перші Діти Індиго почали приходити на планету у 1940-х роках. Війна, відома як «Друга Світова Війна», стала великою чисткою, яка видалила негативність з планети і дозволила досконалим істотам почати інкарнувати у фізичній формі. Це був момент, коли у Вищих Вимірах було прийняте рішення про те, що Земля повинна продовжитися, і Золота Ера повинна стати реальністю.

У 1940-і, 1950-і і 1960-і «лідери» Нової Землі, перші «Нові Діти» прийшли на планету. Вони народжувалися повсюдно на планеті, і їх призначенням було почати задавати запитання і приймати відповіді з допомогою ченелінгу. І зараз багато із цих Індиго служать як лідери і фасилітатори у процесі зрушення свідомості, що є частиною Вознесіння і Переходу.

Ці Ранні Індиго проклали шлях для першої «хвилі» Індиго, яку ми можемо назвати «масовою висадкою». У 1970-х гігантська хвиля душ Індиго інкарнувала на Планету і почала «заякорювати» енергію на планеті. Коли народжується кожний новий Індиго чи Кристалічна дитина, рівень Колективної Свідомості автоматично піднімається. Коли велика їх кількість інкарнує разом, Колек-

тивна Свідомість піднімається пришвидшеним темпом. Швидкий прогрес технологій за останні 30 років можна розглядати як дар від Індиго, чия досконала свідомість підштовхнула людей до прискореного розвитку у цій та інших галузях людської діяльності.

Люди цієї першої хвилі Індиго зараз стали дорослими, розмінявши другий і третій десяток років. Вони увійшли у головний потік суспільного життя і почали вносити в нього реальні зміни.

У 1980-і інкарнувала друга хвиля Індиго. Ця нова хвиля досконалої свідомості, як говорилося раніше, у 1987 році дозволила відбутися Гармонійній Конвергенції, коли була розпочата активація Нової Системи Решітки для Нової Землі.

У 1990-х Індиго продовжували інкарнувати, але почали приходити і діти нового виду. Перші Кристалічні Діти почали приходити у кінці 1990-х, коли нова Кристалічна Решітка була «увімкнена», дозволивши почати втілюватися досконалим душам цих дітей. Важлива річ, яку треба розуміти стосовно цих дітей, це те, що вони заземлені у Нову Решітку. У своїх сім'ях і суспільстві вони є спонукальним фактором, який кличе людей здійснити зрушення від Старої Решітки до Нової. У кінцевому рахунку, всі істоти будуть народжені у Новій Системі Решітки, і стара відімре сама собою. Тоді Нова Земля буде повністю заякорена!

У 2003 році відбулася подія, відома як «Гармонійний Конкорданс», яка ознаменувала початок налаштування великої кількості дорослих людей і Працівників Світла на Нову Решітку, після чого вони почали ставати Кристальними дорослими, або Дорослими зі Свідомістю Христа, або Ангелами в образі Людей. Це потребувало швидкого переходу від однієї Решітки до іншої, і для деяких став дуже травмуючим момент вступу в нові енергії. Ці нові енергії сильні і могутні, і вони потребують абсолютного відкриття Серцевої Чакри. Нова Кристалічна Решітка налаштована на Серцеву Чакру, а не на нижні чакри, які підтримували Стару Решітку.

І ще, після того, як Нова Сітка запрацювала, нам, як людям, наші діти запропонували вибір здійснити зрушення. І в цей період між листопадом 2005 року і січнем 2006 року багато хто зробить свій вибір на користь переходу до Нової Решітки. Це прекрасний час. Це — час Серця!

Діти Індиго і їх Послання Планеті Земля

Діти Індиго названі так тому, що їх «душа» вібрує на високому рівні свідомості, котрий резонує з кольором Індиго Міжбрівної Чакри. Коли Індиго інкарнували на Землі, вони принесли з собою певні ознаки і якості.

Вони, перш за все, правопівкульні істоти. Вони артистичні, вони творчі і наділені інтуїцією, і вони духовні за своєю природою. Вони люблять медитувати, займатися йогою і працювати з кристалами. У більшості своїй вони чесні і відкриті, і цілісність дуже важлива для них. Друзі дуже потрібні їм, і в міру дорослішання вони схильні організовуватися в групи, які є дзеркальним відображенням концепції «духовних груп і кланів». Індиго і Кристальні Діти є колективними істотами, тому їм подобається бути частиною групи.

Їх посланням і їх місією було показати суспільству, що воно сковане системами, які більше не підтримують ріст людства. І вони робили це, кожен по-своєму демонструючи, якими руйнівними стали ці системи.

Їх першим посланням було соціальне і суспільне послання їх сім'ям. Вони відмовилися прийняти управління і силову структуру типової сімейної «комірки», де батько є господарем, і всі виконують те, що він скаже. Багато сімей були похитані, коли Індиго відобразили в собі як у дзеркалі потворний і руйнівний бік традиційного сімейного життя. Поступово суспільство почало розуміти, що єдиний можливий шлях працювати з енергією Індиго проходить через Серце. Індиго навчили своїх батьків мистецтва переговорів і дискусій, чесності, відкритості і здатності розділяти свою енергію. Вони навчили своїх батьків поваги: поваги один до одного, до кожної особистості в сім'ї і поваги до індивідуальних емоційних і фізичних потреб.

З цієї конфронтації між Старою і Новою Енергією виникла Нова Батьківська парадигма. Батьки і діти у цій парадигмі стали партнерами. Стосунки стали базуватися на Любові і Персональному Рості для всіх. Бути батьками стало Роботою Серцевої Чакри, яка базується на Любові, а не роботою Чакри Сонячного Сплетіння, що базується на управлінні і насильстві.

У галузі освіти виникла така сама криза, коли **велика кількість** Дітей Індиго увійшла у Шкільну Систему. Індиго **володіють**

високим інтелектом та інтуїцією. Вони дуже швидко думають і дуже швидко навчаються. Вони швидко розвиваються у вільному і відкритому оточенні, і почувають себе погано в закритому і контрольованому середовищі. Неминучим було те, що вони знайшли шкільну систему повільною, нудною, яка їх засмучує і не відповідає їх потребам. Медична наука почала їх «діагностувати» як СДУ і СГДУ, аутизм, і приймати як «проблему», яку треба «усунути», переважно з допомогою ліків.

Ті, кого не вдавалося «відремонтувати» чи взяти під контроль, ставали порушниками спокою і демонстрували саморуйнівну поведінку, приймаючи наркотики, алкоголь і проявляючи насилля. Але тим самим вони передавали своє послання про те, що є щось дуже неправильне у системі освіти, яка базується на «знаннях із голови», яка перебуває дуже далеко від реального зв'язку з життям. Фактично, та основна ідея, за рахунок якої вся система була вибудувана й існувала тривалий час, стала основним обмежувачем для цих істот, чия енергія та інтелект ніяк не вписувалися у систему. Наше суспільство все ще перебуває на початкових стадіях у пошуку шляхів того, як учити цих дітей, щоб задовольнити їх потреби, базуючись на Серці, так само і як на Голові.

У царині Здоров'я і Медицини ці діти також кинули виклик нашому звичному мисленню. Ліки, які ми звикли використовувати для лікування СДУ і СГДУ, часто не працюють і не призводять до вилікування, тільки пригнічуючи симптоми. Багато батьків не почувають себе щасливими, даючи своїм дітям у такому ранньому віці антидепресанти і психотропні ліки. Адже побічні ефекти для такого віку зовсім не вивчені.

У будь-якому випадку, ці діти часто мотивують своїх батьків для пошуку альтернативних і більш натуральних і м'яких шляхів подолання так званих «проблем», пов'язаних з їх високоенергійними дітьми. Наприклад, це включає більш натуральні дієти, що базуються на природних продуктах, і виключення цукру та промислово обробленої їжі з раціону дітей.

Цей процес спонукав батьків та інших людей робити свій власний вибір і приймати свої рішення, не підкорятися диктату медичної системи, у якій домінує концепція отримання максимального прибутку фармацевтичною промисловістю.

Насправді Індиго допомогли досягти величезного зрушення у мисленні не тільки у плані того, як бути батьками, але й у плані того, як ми живемо і чого хочемо від нашого суспільства. І все це — частини Великого Зрушення, почати яке прийшли сюди Індиго. Це зрушення від системи, що базується на холодній логіці Голови, до суспільства, базованого на потоці ніжності із Серця!

Діти Серця: Кристальні Діти

Приблизно у 1998 році почали втілюватися перші Кристалічні Діти або діти «Свідомості Христа». Це почало відбуватися тому, що, як говорилося раніше, Нова Система Решітки планети тепер могла підтримувати цих чистих і сильних істот. Кожна Кристалічна Дитина народжується у системі Нової Сітки Землі. Кожна має потенціал до повного пробудження до свідомості Майстра на рівні Свідомості Христа. Вони всі Духовні Майстри за правом народження.

Їх аури дуже чисті і сильні, і вони можуть нести всі промені активації Нової Землі: Золотий, Пурпурно-Рожевий, Аквамариновий, Сріблястий-Індиго і Оранжево-Рожевий Промені. Деякі ранні Кристалічні Діти прийшли тільки з Золотим і Оранжево-Рожевим променями, щоб стабілізувати систему. Але пізніші Кристалічні Діти народилися з можливістю нести і використовувати всі Промені, якщо потрібно, і ці діти називаються «Кристалічними Дітьми Райдуги».

Кристалічні Істоти — це прекрасні діти! У них великі і чисті очі, які проникають поглядом прямо у глибину вашої душі, що насправді вони і роблять! Зазвичай вони спокійні і зосереджені діти, але можуть ставати гіперактивними, коли їх енергія виходить із рівноваги. Вони дуже Люблячі і Ніжні, і дуже люблять ділитися своєю енергією з оточуючими, які її потребують. Вони дуже сильні і часто зовсім не знають страху. Вони дуже чутливі до їжі і довкілля, тому що народилися з чистими системами, необхідними на Новій Землі.

Вони є Ясновидцями і психічно чутливими, вони бачать ангелів і духовних провідників, і вони часто можуть бачити майбутнє. Вони знають про минулі життя і часто можуть розповісти, ким були у своїх минулих втіленнях.

Вони дуже тісно пов'язані в Групу, і більша частина їх роботи для Планети проходить у групі на Вищих рівнях Свідомості. Ось чому Кристалічні Діти інколи стають втомленими, дратівливими і буркотливими. Вони часто тяжко трудяться на Вищих Рівнях для того, щоб утримувати енергії процесу Вознесіння.

Збільшення кількості Аутичних дітей на планеті також пов'язане з цим процесом. Аутичні діти вибрали утримувати свою енергію на рівнях Вищих Вимірів, тому що вони утримують енергетичні портали у Вищих Вимірах, поки достатня кількість «звичайних» людей не піднесеться на ці рівні, щоб стати здатними виконувати цю роботу, перебуваючи у фізичному втіленні.

Їх Дар нам: Переміщення у наші Серця і Вдосконалення наших Енергетичних Систем для життя на Новій Землі

Неоціненний дар Планеті від Нових Дітей.

Діти Індиго дозволяють нам вирватися від обмежувальних і репресивних систем думок і вірувань, які базуються на управлінні і силі. Вони допомагають нам замінити ці системи на нові, з новою енергією, базованою на любові, прийнятті і мирі.

Кристалічні Діти допомагають нам витребувати свою силу і свій Простір Серця і повністю заякорити себе у Новій Решітці. Вони вчать нас приймати наші духовні дари як наше вроджене право і бачити чудеса творення як нормальне явище.

Вони вчать нас поважати себе і нашу Планету. Вчать бачити красу, чудо і радість Творення. Учать знати, що всі ми Спів-Творці в цьому чудесному проекті під назвою «Нова Земля».

Ми вчимося у них жити як вони, у текучому моменті Зараз, вільному від впливу минулого і майбутнього. Ми вчимося жити у Серці, прощати, бути толерантними і безумовно все приймати.

Ми вчимося творити через Намір і Зосередження, і ми вчимося того, що справжнє значення Процвітання не пов'язане з жадібністю, але є колективною потребою. Ми вчимося важливості підтримки, любові і самоцінності.

І, нарешті, ми вчимося Вищої Реальності Духовних Сімей і Ангелічних Кланів... майбутніх соціальних одиниць Нової Землі.

Це благословенний шлях, і Нові Діти показують дорогу! [194].

Діти Світла до всіх дітей...
Невідомий автор

Наступає час Великого Пробудження. Ви, які захотіли відвести свої очі від темряви, блаженні, бо вам суджено стати свідками того моменту, коли на Землю зійде новий день. Ваше серце прагнуло побачити справжній мир там, де царювала війна, явити милість там, де правила жорстокість, і пізнати любов там, де серця скував страх, тому вам надана честь бути в цьому новому світі.

Планета Земля — це ваше благословення. Вона — ваш друг і ваша Мати. Завжди пам'ятайте і благословляйте ваш зв'язок з нею. Це — жива, любляча, дихаюча істота, подібна до вас. Вона відчуває любов, яку ви випромінюєте, коли ступаєте по її поверхні з серцем, наповненим щастям.

Творець вибрав ваші руки, щоб приласкати одинокого, ваші очі, щоб побачити невинність (а не судити), і ваші губи, щоб промовити слова втіхи. Зробімо так, щоб болю більше не було! Ви так довго блукали в сутінках. Вийдіть на світло і зверніться до Істини, яку ви знаєте. Світ вистраждався, але не від зла, а від страху визнати Добро. Дозвольте страхові відійти раз і назавжди — хай Світло вивільнить і трансформує його. У ваших силах зробити це.

Ніхто не може віднайти вас, крім вас самих. Всі відповіді на ваші питання знаходяться всередині вас. Діліться з людьми тими істинами, які ви засвоїли. Ваше розуміння було послане зверху не тільки для вас самих, але для того, щоб направити змучений світ до місця відпочинку у новій свідомості.

Прямо тут, перед вашими очима, прекрасні видіння стають реальністю. Ось вона, відповідь на ваше запитання, — це пісня, яка проливає утіху на стомлену душу і надихає її. Ось той міст, який з'єднує вас з вашими братами і сестрами. Ось ваша суть. Погляньте на себе з любов'ю і дозвольте собі наповнитися Світлом, якому ви були свідками. Від вас виходить істинна любов, і кожна думка — це благословення для всього Всесвіту.

Усі ваші рани затягнуться. Ви будете випромінювати прекрасне золотисте сяйво, яке свідчить про Того, Хто Створив вас у Мудрості і Славі. Минуле розчиниться, як поганий сон, а ваша радість буде така велика, що ви більше не згадаєте про минулу ніч.

Ідіть уперед і будьте посланцями Надії. Вкажіть шлях до зцілення, йдучи в благодаті. Ваші брати і сестри підуть за вами. І коли ви минете незгоди, ви з'єднаетеся з усіма, кому здавалося, що він уже втрачений. У Творця не може бути втрачених. Виберіть шлях прощення. І ви утрете сльози радістю і добротою, яку будете знаходити у всьому.

Ідіть уперед і живіть життям, що випромінює духовну любов, якою ви і є. Прославляйте Творця кожним вашим діянням. Ви значимі, ви потрібні, ви достойні. Не дозволяйте темряві застилати світло перед вашими очима. Ви народилися не для того, щоб упасти. Ви приречені на успіх. Надія світу виросла у ваших грудях, і вам гарантований успіх, якщо ви виступаєте від імені Того, Хто Створив вас.

Ось у чому полягає зцілення планети Земля. Всі ваші сумніви і страхи відійдуть, якщо ви знаєте, що зцілення їй принесе Любов вашого серця.

Історія про орла, який не хотів літати

Одного разу пішов селянин до лісу, щоб знайти там птаха, якого він зможе взяти з собою додому. Він упіймав молодого орла, приніс його додому на пташиний двір до курей, качок та індиків. Він дав йому пташиного корму, хоча той був орлом, королем усіх птахів.

П'ять років потому селянина відвідав один мудрий чоловік, який чудово розбирався у природознавстві. І коли вони разом прогулювалися садом, він, побачивши орла, вигукнув: «Але ж цей птах — не півень, це орел!»

«Так, — відповів селянин, — це правда. Але я виростив його як півня. І тепер він уже не орел, а півень, навіть незважаючи на те, що розмах його крил становить три метри».

«Але я не можу в це повірити, — сказав інший чоловік. — Він усе ще орел, тому що в нього серце орла. І це дозволить йому коли-небудь піднятися високо в небо».

«Ні, ні, — відповів селянин, — тепер він справжній півень, і він ніколи більше не буде літати».

Тоді вони вирішили провести випробування. Людина, яка добре розбиралася в природознавстві, взяла на руки орла, підняла руку вверх і благальним голосом сказала: «Адже ти орел, ти належиш небу, а не землі: розправ свої крила і лети!»

Орел сидів на простягнутій вверх руці й оглядався навкруги. Позаду себе він побачив курей, які спокійно клювали свої зерна, і раптом знову зістрибнув вниз до курей.

Тоді селянин сказав: «Я ж казав тобі, він став півнем».

«Ні, — відповів інший чоловік. — Він — орел. Завтра я повторю свою спробу ще раз».

На наступний день піднявся він разом з орлом на дах будинку, підняв його вгору і сказав: «Орле, адже ти орел, розправ свої крила і лети!»

Але коли орел знову побачив курей, які кудкудакали у дворі, він знову зістрибнув до них униз і став порпатися разом з ними.

Тоді селянин знову сказав: «Адже я тобі говорив, він — півень і залишиться півнем».

«Ні, — відповів інший. — Він — орел, і серце в нього орлине. Дозволь нам завтра зробити ще одну-єдину спробу, і я змушу його полетіти».

На наступний ранок він рано встав, узяв з собою орла і виніс його за межі міста, подалі від будинків, до підніжжя гори. У цей час сходило сонце, і його промені золотили вершину гори. Кожний камінчик світився від радості, насолоджуючись таким чудесним ранком.

Він підняв орла вверх і сказав йому: «Орле, адже ти орел. Ти належиш небу, а не землі. Розправ свої крила і лети!»

Орел оглянувся навколо, увесь затріпотів, ніби його наповнювало нове життя, — але не полетів. Тоді чоловік змусив його подивитися прямо на сонце. І враз орел розправив свої могутні крила, піднявся з криком угору і почав підніматися усе вище і вище, і більше не повернувся назад. Він був орлом, навіть незважаючи на те, що був приручений і вирощений разом з курми [59, с. 160-161].

Дезидерата

Крокуй спокійно серед гамору та поспіху — пам'ятай, який мир може бути у тиші. Наскільки це можливо, не зрікаючись себе, зберігай добрі стосунки з людьми.

Спокійно і ясно проголошуй свою правду, слухай також те, що кажуть інші, навіть якщо вони говорять не надто розумно, — бо й у цьому є якийсь сенс.

Якщо порівнюватимеш себе з іншими, можеш стати гордим або зневіреним, бо завжди були й будуть гірші й кращі від тебе.

Радій як зі своїх успіхів, так і з планів.

Якою б скромною не була твоя праця, виконуй її самовіддано і добросовісно. Повір: це справжня цінність проти мінливої долі.

Будь обережним у своїх починаннях, бо світ цей сповнений оман.

Але нехай це не заступить тобі справжніх чеснот: багато людей прагнуть високих ідеалів, а життя усюди сповнене геройства.

Будь собою й не опирайся почуттям. Не будь цинічним у любові, бо серед черствості й розчарувань вона єдина вічна як трава.

Приймай спокійно все, що несуть із собою літа, без гіркоти полишай те, що дарувала молодість. Зміцнюй силу Духа, щоб у несподіваному нещасті стала для тебе щитом.

Лише не віддавай себе на поталу витворам уяви: багато-бо страхів породжують нудьга та самотність.

Дотримуйся необхідної дисципліни, але вмій бути лагідним до себе. Пам'ятай: ти — дитина Всесвіту і маєш право бути тут не менше, ніж зорі й дерева. І чи зрозуміло це тобі, чи ні — повір, що світ цей є таким, яким повинен бути.

Отож будь у мирі з Богом, що б ти не думав про Його існування, чим би не займався і якими б не були твої прагнення. У вуличному гаморі, у метушні життя збережи спокій своєї душі.

З усіма своїми пастками, втомою і втраченими мріями цей світ усе ж чудовий.

Будь уважним і намагайся бути щасливим[1].

---

[1] Цей текст, датований 1692 роком, знайдено у старій церкві в Балтиморі.

Нова людина (89, пісня 433)

Нова людина уже прийшла на землю нашу. Людина, що розумна, уже зникає повністю, бо знищила себе сама. Нова людина — нова дитина. Як тяжко з ними, і як легко водночас. Нова людина — вид новий. Енергії нові.

Нова свідомість. Усе нове. Нова людина, пристосована до змін, що відбуваються довкола. Колір енергетики новий. Клітина кожна побудована по-новому. Нова людина виживе в нових умовах на землі. Нова людина кольору індиго — це проміжний етап у розвитку людини. А далі вже НІХТО. Без якостей, енергії. Усе це замінилось на любов. НІХТО людина — багато рівнів має розвитку свого. Підвладний час, енергія підвладна. Підвладні явища природи. Людині, що НІХТО — доступне все. Але збагнути треба спочатку все в любові у собі. Я працював. Виконував найтяжчу я роботу. Я змінював себе. Я над собою працював. Я заспокоївся нарешті. Я полюбив себе. Весь світ у собі я полюбив. Я став Любов'ю. Я полюбив Творця. Я полюбив Усе. Відкрився для любові я у Всьому. Відкрився для УСЬОГО я в Любові. І зникло зло для мене. Й добра немає — існує лиш Любов. І робиться усе в любові на користь усього. І робиться усе найкращим чином. У час найкращий. У проявах найкращих. І зникли всі обмеження, бо розчинились у Любові. І створюється все з НІЧОГО. З думки, з наміру, із інформації створюється все. Я став НІХТО. Я став ЛЮДИНОЮ. Я живу і задоволення отримую від цього. Я змінюю себе. Я Всесвіт змінюю, змінюючи думку, намір у собі. Усе в мені Любов'ю стало, а отже, і навколо. Себе я очищаю від усього, що заважає розвиватись у Любові. Усе в собі я очищаю від усього, що заважає розвиватись у Любові. Земля вся очищається Любов'ю. Усе, що заважає розвитку Землі в Любові, у гармонії — зникає. Зникає на Землі назавжди, на віки. Лиш досвід залишається. Прекрасно розвивається усе, що йде до світла, до Любові. Усе, що розвивається в гармонії з собою і усім довкола себе. Усе на користь усього в Любові, що безмежна є.

• Я буду наполегливим, доки не досягну успіху. Якщо я наполегливий, якщо я не припиняю намагань, продовжую рухатись уперед, то я досягну своєї мети. Я не буду слухати тих, хто скаржиться і бідкається, бо їх хвороба заразна.

• Життя роздає нагороди в кінці шляху, а не на початку, і мені невідомо, скільки кроків я повинен пройти до мети. Можливо, невдача мене спіткає на тисячному кроці, але зразу ж за поворотом дороги мене буде чекати успіх.

• Що б не сталося, я завжди зроблю наступний крок. Якщо виявиться, що він марний, я зроблю другий, потім третій. У будь-яку мить зробити один крок не так вже й важко. Я знаю, що численні малі зусилля призводять до завершення великого задуму.

• Я буду наполегливим, доки не досягну успіху. Я не змирюся з поразкою, такі слова як «невдача, марно, безнадійно, неможливо, не можу, нездатний, відступлю» назавжди зникнуть із моєї мови, адже так говорять нерозумні. Я не впаду у відчай при труднощах і буду працювати. Я не звертаю уваги на перепони, бо мій погляд звернений до високої мети. Я знаю, що перейшовши пустелю, вийду до зеленої трави.

• Я буду наполегливим, доки не досягну успіху. Я буду знати, що кожна невдача у справах сьогодні збільшує мої шанси на успіх при наступній спробі. Будь-які невдачі містять зерна майбутнього успіху. Мені потрібна ніч, щоби я міг оцінити день. Я повинен бути переможеним, щоб колись стати переможцем. Я буду наполегливим і досягну успіху. Кожну перепону до мети я буду розглядати, як перевірку своєї майстерності.

• Після закінчення кожного дня, незалежно від того, чи був він вдалим чи ні, я постараюсь що-небудь зробити, щоб наблизитись до мети. Я ніколи не допущу, щоб день закінчився невдачею. Так я посію зерна майбутнього успіху і буду мати велику перевагу порівняно з тим, хто закінчує роботу у встановлений час. І я не дозволю, щоб вчорашній успіх заспокоїв мене сьогодні, тому що так закладається основа неуспіху. Я забуду події дня, що минає, незалежно, були вони добрими чи поганими, і зустріну новий ранок із переконанням, що цей день буде найкращим у моєму житті. Доки я живу, я буду наполегливим, бо це — запорука перемоги [168].

Звернення жертв чорнобильського катаклізму до кожної людини планети [140]

Любий друже!

Хоч би ким ви були — безпритульним жебраком чи можновладцем, праведником чи останнім грішником, видатним ученим чи домогосподаркою — почуйте наш голос із прадавнього Києва — з епіцентру чорнобильської трагедії — останнього попередження Людству. Ви ж бо не можете не бачити, не відчувати, що всі ми, люди Землі, хибними вчинками, порочними ідеями, злими думками та нелюдськими діями привели планету до останньої межі. І ніхто не порятує нас від неминучої загибелі, якщо самі не захочемо допомогти собі та всьому живому на Землі. Адже землетруси й повені, екологічні катаклізми, війни та хвороби — наслідок нашої жорстокості та бездуховності. Хіба Ви, любий друже, можете не подбати у такий час про долю нашого спільного дому, тобто про власне майбутнє і майбутнє своїх дітей та онуків?!

Політики не здатні на це через недолугі протиріччя, що роз'єднують їх. Тільки ми, всі разом, спроможні зробити перший крок до Спасіння, розкаявшись у власних гріхах та байдужості до Святих Заповідей.

Згадайте, як бодай раз у житті Вам чудодійно допомогла сердечна молитва чи невимовно сильне бажання! Тож уявіть, яка то буде могуть, коли ми всі — кілька мільярдів — у кожному куточку планети, в одну і ту ж мить підведемо очі до неба та потвердимо Господу, Вищому Розуму Всесвіту, наше спільне прагнення Добра й Любові. Цей потужний енергетичний струмінь якщо не очистить ноосферу Землі від злоби, агресії, відчаю і зневіри, то зупинить її руйнацію, а скорботний день 26 квітня стане ще й Днем Надії на спасіння Людства. Для цього від Вас, любий друже, потрібно, та небагато — 26 квітня (щороку) з 20.00 до 20.10 за київським часом — з корективою на місцевий! — відкинути всі свої турботи, найприкріші образи та біди і:

а) якщо Ви віруєте у Ласку Божу, то зверніться з найщирішою молитвою до Господа (своєю мовою, за своїми традиціями) про очищення і спасіння планети і людства;

б) якщо Ви не віруєте, то присвятіть ці кілька хвилин добрим, світлим думкам, щиро побажайте собі любити й допомагати ближнім — бодай одній живій душі.

Господь почує нас!

Просимо всі гуманітарні, культурні та конфесійні громади України сприяти розповсюдженню цього нашого звернення.

Додаток Б. Вірші

Джеймс Твайман
(вірші про Дітей Індиго) [149]

***

Ми — відображення вашої любові,
Вашого світла
І ваших чеснот.
Ми — найвище ваше уявлення
Про те, ким ви можете стати
І ким є.
Усвідомивши це, ви можете багато чого навчити нас.
І в нас також є чому вас навчити.
Ми тут, щоб разом створити Новий Світ,
Світ, який завжди був присутній у Помислах Божих.
Впустіть його у свої помисли,
Тоді ви побачите і відчуєте його.
А інакше це неможливо.
Діти, народжені сьогодні, не відрізняються
Від дітей минулого.
Просто настав час.
Розумієте?

***

І ти ще потрібний нам для того, що набути найвище бачення,
На яке ми здатні.
І пам'ятай: ти робиш це не стільки для нас,
Скільки для себе.
Що даси нам,
Отримаєш сам.
Це твій шанс народитися заново

Й отримати виховання, яке допоможе прожити життя бездоганно.
Якщо ти готовий навчитися цього,
Щоб дати дітям навколо тебе,
Ти отримаєш це і сам.
Це дар, який ти піднесеш нам, а ми — тобі.
І тоді ти згадаєш.

***

Задумайся про назву цієї книги:
«Виховання дітей...»
По-англійськи слово «виховувати»
Синонімічне слову «піднімати».
Підняти свою дитину...
Поглянувши на речі з цього боку,
Ти набудеш нового розуміння.
Ти тут для того, щоб підняти свою дитину до небес.
Усе інше відбудеться саме по собі.
Тобі треба навчитися,
Як передати свою дитину Богові.

***

Якщо ти навчишся по-справжньому слухати нас,
Це принесе тобі користь у найнеочікуваніших сферах.
Подаруй нам свою готовність слухати.
Тоді ти почуєш
І обов'язково зрозумієш.
Тоді ти зрозумієш, що намагаються сказати діти,
Ти зможеш розмовляти їх мовою
І жити, як вони.
Ми не просимо, щоб ти нам щось дав,
А лише прийняв себе таким, яким ти є.
У тобі живе дитина-екстрасенс,
І вона хоче сказати багато.
Слухай нас —
І ти навчишся слухати себе.

***

Постарайся запам'ятати, що дивитися і бачити —
Різні речі.
Так само, як слухати і чути.
Можна дивитися на щось, але не бачити по-справжньому.
Так само можна слухати когось, але не почути.

Твої діти прагнуть, щоб їх побачили
І почули.
Це перший дарунок, який ти можеш їм піднести.
Слухай усім серцем
І дивися всією душею.
Якщо ти зумієш піднести цей дар,
То тим надаси їм величезну допомогу.
А вони допоможуть тобі пригадати, хто ти.

***

Якщо ти дозволиш собі бути добрим учнем,
То з тебе вийде і добрий учитель.
Твоїм дітям потрібне і те, й інше.
Учитися і вчити — це те саме.
Діти задають питання, тому що хочуть зрозуміти.
Але вони вже знають.
Розумієш різницю?
Ти не відрізняєшся від своєї дитини.
Так, твоє тіло старше,
Так, твій мозок накопичив більше інформації.
Але від інформації користі мало.
Як і від більш зрілого тіла.
Діти ближчі до реальності,
Адже розум їх відкритий
І готовий наповнитися.
А твій?
Твої уявлення сьогодні непридатні.
Відмовся від них
Раз і назавжди.

***

У юності ти намагався знайти свій шлях
У цьому світі.
І всюди тебе зустрічали складні завдання.
Твої діти намагаються знайти свій шлях зразу у двох світах.
І перед ними стоять завдання, яких ти не в силі навіть осмислити.
Їх замішання викликане тим, що вони пам'ятають незримий світ
І намагаються примирити ці спогади з реальністю фізичного всесвіту.
Не намагайся прискорити цей процес.
Дозволь їм трудитися по-своєму,
Щоб знайти власний шлях до рівноваги.

***

Навчися звільнятися від своїх розумових побудов.
Чим швидше ти зрозумієш, що ти не знаєш, що робиш,
Тим краще для тебе
І тим більше ти зможеш допомогти своїй дитині.
Зрозуміти, що ти потребуєш допомоги, — це не слабкість.
Слабкість — вважати, ніби ти щось знаєш,
Насправді не знаючи.
Відмова від усього — початок мудрості.
Довір'я до всього — основа мудрості.
Вдячність за все — результат мудрості.
Діти знають досить багато, щоб просити тебе про допомогу,
Приймаючи навіть найбільш незначні рішення.
Бери з них приклад, і ти не пошкодуєш.

***

Ти досі ще віриш, що час — перешкода навчанню.
Час не має жодного відношення до навчання.
Знання — ось свідчення того, що ти чогось навчився.
Все, про що тобі належить дізнатися, — це те, що Бог любить тебе.
Твої діти вже знають це,
А ти чиниш спротив.
Ти дуже допоможеш своїм дітям, якщо дозволиш їм навчити себе.
Тоді і вони зрозуміють це повніше.
Коли дитина набуває свої дари,
Це запалює всередині тебе вогонь, здатний пробудити
Твоє власне знання.
Пам'ятай, що ви йдете по цьому шляху разом.
Це найважливіше, чого ми можемо навчити тебе.

***

Чи готовий ти забути всі ролі, які, як тобі здається,
Ти повинен грати —
Особливо стосовно власних дітей?
Відклади їх убік і відкрий своє серце.
Бувають дні, коли тебе просять бути батьком,
А бувають дні, коли тебе просять бути дитиною.
Інколи ти будеш учити, а інколи — вчитися.
Ти вже вмієш подавати добрий приклад,
Навчися ж бути слабким,
Навчися дозволяти.
Навчися визнавати, що все досконале

Таким, як є.
Не пробуй щось змінити.
Дозволь змінити себе.

***

Світло не в кінці тунелю.
Воно горить не так далеко,
І не шукай його поза власним досвідом.
Воно і зараз всередині тебе.
Воно ніколи не погасало,
Як і ти ніколи не покидав Божої Свідомості.
Тобі нікуди йти,
Нічого звершувати.
Візьми свою дитину за руку
І постій поруч з нею непорушно і тихо.
Зітхни глибоко-глибоко
І зрозумій, що ти вдома.
Дозволь дітям бути тими, хто вони є.
Це один з найбільших дарів, які ти можеш піднести їм.
Деякі діти розгублені, прийшовши у цей світ.
Не тому, що вони щось забули,
Але тому, що не бачать у світі відображення тієї любові,
Яку вони відчувають всередині себе.
Цю любов вони шукають перш за все в тобі.
Якщо ти відкриєшся і даси дітям те, чого вони хочуть,
Тоді вони знайдуть цю любов усюди.

***

Твої діти знають, що життя — гра.
Немає ні перемог, ні поразок,
Тільки хороша гра.
Звідки тобі знати, чи добре ти граєш?
Ти щасливий?
Це єдине запитання, яке треба задати собі.
Як можна чекати, що твоя дитина буде дотримуватися такого погляду,
Якщо ти сам про нього забув?
Будь щасливий, навіть коли ти нещасливий.
Якщо ти розумієш, що це означає,
Значить, ти просунувся набагато далі, ніж думаєш.

***

Твої діти вже знають шлях до істини.
Найголовніше — допомогти їм «не забути».
Колись ти також знав,
Але твоєю увагою заволодів нереальний світ.
Тепер у тебе є можливість зцілити цю рану,
Оберігаючи дітей.

***

Пізнай небо й усвідом, що там ти вдома.
Відкрий очі і зрозумій, що
Твої ступні ніколи не торкалися землі.
Ти народжений для польоту,
Хоча ніколи в це не вірив.

Ніл Доналд Уолш
Учіть своїх дітей

Учіть своїх дітей розуміти, що для того, щоб бути Щасливими,
У житті не треба мати нічого додатково:
Ні людини, ні місця, ні якоїсь речі,
Що справжнє щастя знаходиться всередині нас самих.

Учіть їх, що вони самодостатні.
Учіть своїх дітей, що невдача — це тільки вигадка,
Що кожна спроба — це успіх,
І що кожне досягнення приводить до перемоги,
І що перша перемога не більш почесна, ніж остання.

Учіть своїх дітей, що вони всі з'єднані з усім життям,
Що вони Одно з усіма людьми,
І що вони ніколи не розділені з Богом.

Учіть своїх дітей, що вони живуть у світі
Неймовірного достатку,
Що всього у цьому світі достатньо для всіх,
І що все це однаково дано для всіх,
А не перебуває у накопиченні в меншості.

Учіть своїх дітей, що все, чого б вони не захотіли мати
у своєму житті, не є щось негідне чи нездійсненне.

Що їм не треба змагатися з іншими через щось,
І що Боже благословення дане всім.

Учіть своїх дітей, що їх ніколи не будуть осуджувати,
Що їм не треба турбуватися, щоб завжди мати рацію.
Що їм не треба старатися бути кращими,
Щоб виглядати прекрасними в очах Бога.

Учіть своїх дітей, що наслідок і покарання —
це не одне і те саме.
Що смерті немає у світі,
І що Бог нікого не осуджує.

Учіть своїх дітей, що для любові немає умов,
І що їм не треба турбуватися,
Що вони втратять вашу любов чи любов Бога,
І що їх власна любов, подарована безумовно,
Найбільший подарунок, який вони тільки можуть дати світові.

Учіть ваших дітей, що бути особливими
Не означає бути кращими від інших,
Що показувати перевагу перед іншими
Не означає, що люди зможуть побачити, ким вони є насправді.
І що найбільше зцілення в усвідомленні:
«мій спосіб не означає краще, мій спосіб — просто інший».
Учіть своїх дітей, що немає нічого,
Чого б вони не змогли зробити в житті.
Що ілюзія незнання про Вселенські закони відходить з планети
Земля.
І що єдино необхідне — це повернути всім людям планети
Пам'ять про те, хто вони є насправді.
Учіть цього своїх дітей не через слова, а через свої дії.
Не через дискусії,
А через демонстрування.
І те, що ви будете робити, ваші діти будуть відображати,
І як ви живете зараз — так і вони будуть жити.
Учіть їх цього, і ви навчите їх великого.
І пам'ятайте...
Ми всі — одно.

Додаток В. Медитації

Текстові медитації для дітей
(за Чіттападом)

Деякі текстові медитації можна розповідати маленьким дітям як казки. Це певний вид мистецтва, який дозволяє зливатися з природою на глибокому енергетичному рівні, отримувати від неї енергію, відчуття духовної гармонії і почуття єднання з буттям.

Медитації, які спочатку опираються на текст, дають можливість налаштуватися на різні енергії, вібрації світу. Зазвичай людині це важко зробити, оскільки вона зайнята метушнею, справами і думками про виживання. Це нагадує поезію, з тією лише відмінністю, що тут нема емоцій і пристрастей, якими часто проникнуті вірші поетів. Медитації мають безособистісний характер, вони трансцендентні, вони розширюють свідомість та енергетичне сприйняття світу, природи і в дітей, і в дорослих.

Найголовніше — здійснити перехід від слів до потоку реальних відчуттів, який відповідає словам, а потім, практикуючи близьку по духу медитацію щоденно, посилювати і поглиблювати ці відчуття до такої міри, щоб цим можна було жити.

Діти сприйнятливі до таких медитацій, але для них медитування має стати грою. Дитина може відчувати дуже глибокі духовні стани, якщо захопиться медитацією, але для неї все одно це буде формою гри.

Текстові медитації не гірші від молитов, поезії чи інших медитацій. Якщо навчити цього дітей, вони зможуть придумувати красиві тексти, підбирати під них музику.

«Фактично людство живе всередині величезних власних снів. Тож нехай це будуть красиві, щасливі і наповнені хорошою енергією сни», — вважає автор книги «Духовне виховання дітей» Чіттапад і пропонує прекрасні текстові медитації для дітей [173, с. 85-91]:

***

У кімнаті погасло світло. За вікном прийшла глибока, таємнича, красива ніч. Запалились голубі зорі, вони співають свої нічні пісні в оксамитовому небі, вони мигають і розповідають казки маленьким дітям про далекі світи. Засинають звірі і птахи, повітря дихає ароматами нічних квітів, тихо колишеться листя сплячих дерев, а зорі танцюють у глибокому небі чарівні танці.

***

Тихо-тихо за вікнами падає сніг. Маленькі сніжинки кружляють у зимовому чарівному небі, їх танці існують так недовго, таке швидкоплинне життя кришталевих сніжинок, повне краси і гармонії. Спить під льодом ріка, вона усе ж тече глибоко під снігом і живе своїм довгим-довгим життям. Усе місто в снігу, у вікнах будинків ще горять теплі вогники, у місто приходить нічна казка. Так було у цьому місті сто років тому, коли ще не було ні тебе, ні мене, так було двісті років тому і буде потім.

Час, таємничий і величний час царює над цим світом.

Прислухайся до шурхоту часу.

***

Послухай весну. Відчуваєш, який ніжний вітер дує у вікно. Як багато у ньому запахів. Пахнуть молоді листочки, тепла земля, кора дерев і перші квіти. Солодке, п'янке повітря весни наповнює і нашу кімнату, і весь світ. Співають птахи, вони співають про любов свої вічні пісні. Ось розсунулися хмари і вийшов красень Місяць. Його мигаюче світло зробило увесь світ таким ефемерним, таким загадковим і глибоким. Таємничі тіні лягли на землю від усіх дерев. Ти чуєш, як розпускаються листочки? Навесні маленькі бруньки тріскають зсередини, і листочки швидко виходять у життя. Вони такі ж юні, як ти, як весна, що купає їх у живому теплому вітрі. Зараз весна твого життя. А ти пам'ятаєш, що було раніше, де ти був, до того як народився?...

Спілкування з Землею

Довкола нас простягається світ, що йде далеко-далеко, безкрайній і чарівний. Тепла, жива Земля дихає у вечірньому повітрі. Земля

величезна, мудра і дуже давня. Ми дуже давно живемо на цій Землі. Торкніться її долонями, подякуйте за те, що вона дає нам притулок, захист, годує нас. Пошліть їй через свої долоні вітання. Що вона відповідає? Можна лягти на Землю обличчям донизу і подумки дивитися у її глибину, у величезний внутрішній простір. Краще, щоб чоло торкалося Землі. Ми дихаємо всіма чакрами, усією шкірою разом з Землею і беремо в себе її силу. Земля величезна, давня, безкрая. Земля величезна, сильна і мудра. Я зливаюся з нею, відчуваю всіма клітинами її силу і дихання. Мені добре і спокійно, я і Земля єдині.

Живий ліс

Кожне дерево у цьому лісі живе. Воно тягнеться гілками до сонця, воно тягнеться коренями в глибину Землі, п'є воду, дихає, радіє вітру у кронах і розмовляє з іншими деревами. Дерево — живе яйце. Адже якщо подивитися крізь землю, то видно корені, так само як гілки. Вони ростуть, тільки вниз, і все це разом охоплено яйцем, яке світиться, сидячи наполовину в землі. Ліс — це багато таких яєць, що світяться, які входять одне в одного. У них є душа, дерева мріють ходити лісом, так само як люди мріють літати. Маленькі кущі, квіти також живі, і трава, і навіть камені. У кожного своє світіння, своє тепло, різний характер. Можна просити у трав здоров'я, якщо збираєш їх для їжі. Увесь ліс пронизаний божественним диханням життя. Ліс — це істота, яка живе гармонійно у безконечному океані Буття.

Спілкування з морем

Величезне море колихається, глибоко зітхає, пестить камені і несе, несе свої вічні хвилі. Тисячу років тому воно так само хлюпалось біля цих берегів, так само люди стояли біля води і думали про Вічність. І дві, і три тисячі років назад інші люди, яких давно уже нема, дивилися на море, а воно майже не змінилося. Море живе довго і пам'ятає все, що з ним було. Я відчуваю глибокі сині води у величезній чаші, безкрайній горизонт, що йде в нікуди, і час, вічний час...

Ці медитації можуть бути довші і яскравіші, але у них є певна схема. Спочатку дитині розкривається світ природи, причому

саме тієї природи, яка є зараз за вікном, оскільки до її енергії підключитися найлегше. Всі образи повинні бути зрозумілі дітям. Тоді встановлюється контакт між природою, дорослим і дитиною. Чисті енергії змивають з дитини стреси, агресію, образи, страхи, які могли відкластися у підсвідомості.

Чим довше триває медитація — 10, 20 хвилин, тим глибше відбувається очищення від жорстких елементів життя, тим сильніше налагоджується зв'язок із силами природи. А в кінці медитації відбувається ніби доторк до Вічності, до чогось трансцендентного. Заспокоєна, умиротворена увага дитини скеровується уже за межі ближньої природи — у глибину буття.

За умови щоденного досить частого занурення у такі стани людина набуває дуже оптимістичну, стійку психіку і схильність до духовної практики. Починати варто з перших днів життя, а в 6-7 років дитину можна вчити самостійно налаштовуватися на природу і Космос — якщо раніше їй розповідали такі казки, для неї це буде легко і природно.

Коли діти дорослішають, їм варто випробовувати медитації на відчуття живого світу. Це така форма спілкування з природою, коли дитина відчуває камені, гори, дерева як живі об'єкти, наділені енергією та певною свідомістю. Але це слід робити у формі гри, щоб зберегти притягальність медитацій, а не перетворювати їх в якісь обов'язкові вправи. Якщо дитина не хоче слухати, то не треба її змушувати, може, їй зараз не підходить цей стан природи. Медитація — це невимушений дарунок дитині від батьків і Всесвіту. Будучи на природі, на прогулянці, можна почати ненав'язливу розповідь, самим увійти в медитативний стан, а потім сісти разом з дітьми десь під деревом, запропонувати їм розслабитися, глибоко дихати і продовжувати відчувати природу. Підвищує зв'язок з енергетичним світом пора перед сходом сонця, перед заходом і після заходу — уже в сутінках. Добре медитувати також вночі біля водойми при світлі місяця або під зоряним небом. Тільки середина дня при яскравому сонці не зовсім придатна для тонких станів — це час активних дій.

Існують різні види медитацій на об'єкти довколишнього світу. Наприклад, у лісі можна сфокусуватися на енергії, яка тече у деревах, і навчити дітей набирати цю енергію, розмовляти з деревами,

обнімаючи їх, виконуючи водночас дихальні вправи. Можна так само набирати морську енергію, енергію гір тощо. Ці духовні медитації допомагають дітям сфокусуватися на свідомості моря чи гір, на їх сутності. Діти розширюють свою свідомість і відчувають весь світ живою істотою, наділеною не тільки енергією, а й частинкою вічної душі. У дітей розвивається благоговійне ставлення до світу, яке живить серце краще, ніж пристрасті й емоції, а вже через нього діти входять у царину духовних переживань.

Духовність — це не тільки розумні книги, не психологія, освіченість, ерудиція чи вміння красиво говорити про мистецтво, філософію чи релігію. Це ті внутрішні, майже інтимні переживання, які поєднують людину з її ж духом і душею, а через них — з Богом і Вічністю. Духовність проявляється, коли людина своєю душею сприймає душі інших людей, природи, планет і зірок.

Ці переживання сильніше впливають на людину, ніж десятки розумних книг. Під їх впливом вона швидко преображається. Можна довго вчити дітей альтруїзму, милосердя, любові, і вони якоюсь мірою цим переймуться, але якщо завдяки медитації, спонтанно, дитина починає відчувати єдність зі світом, з живими істотами, то її моральність розвивається швидко і ніби зсередини, сама по собі. Етика немов сама народжується в людині, якщо вона переживає духовні стани. Насильство, агресія, експлуатація інших людей стають неприйнятними для серця, у якому розвивається духовність.

А. Могилевська. Медитації за методом Луїзи Хей [103]

Покликання

Так інколи важко зрозуміти свої призначення і покликання! Є чотири покликання, з якими люди народжуються і проживають свої втілення. Це лікар (цілитель), учитель (наставник), художник (артист, харизматична людина, яка веде за собою) і священик (психолог). Але основне призначення кожної людини — усвідомити свою роль у допомозі і співчутті близьким. Ви можете допомогти людям знайти їх покликання, зцілюючи чи навчаючи чого-небудь, створюючи довкола них красивий світ чи вислуховуючи їх. Прикличте Ангела вашого Покликання, Ангела Вчите-

ля, Ангела Цілителя, Ангела Творчості чи Ангелів Відкритості і Прийняття, промедитуйте з кожним окремо або зі всіма разом, і вони допоможуть вам ясно побачити, хто ви, незалежно від того, що ви робите у своєму повсякденному житті.

Талант

У давнину талантом називали срібну монету. Хтось, вклавши її у справу, примножував своє багатство, а хтось, щоб не потратити і зберегти, заривав талант у землю.

Живий талант — дар, «заритий у землю», на відміну від срібла, пропадає. Те, що дане від природи, без роботи, турботи і розвитку гасне і гине. Головне — усвідомити, яке багатство вам належить! Талант до співу чи малювання, до танців чи спортивних звершень... Талант педагогічний чи кулінарний, талант спілкування чи дар оповідача... Знайте: природа не обділила нікого. У вас є талант, тож доведіть його до досконалості!

Якщо ви ховаєте скарб, лише зрідка дістаючи його, щоб помилуватися, то ризикуєте рано чи пізно забути, де він зберігається. Так і талант ваш буде забутий.

Прикличте Ангела Талантів і разом з ним починайте будь-яку свою справу. Невтомно трудіться, відточуйте, розвивайте свій талант, щоб досягти майстерності Творцеві на радість.

Дисципліна

Великим призначенням вашого буття є тренування волі, необхідне для того, щоб усвідомлено контролювати інстинкти, які рухають вами. Й оскільки воля ваша порівнюється з енергією, яка дає вам можливість втілення, необхідно постійно тренувати її. З'ясувавши, що це шлях до досягнення духовної зрілості і незалежності, ви можете легко підкорятися повелінням своєї волі.

Дисципліна не має нічого спільного з насильницьким примушуванням, її треба розуміти як допомогу дозріваючому характеру. Бо лише той, хто покірний і слухняний, зможе осягти істину самої долі. Дисципліновано залучайте в своє життя ангелів Волі і Дисципліни, і вони допоможуть вам виробити в собі такі якості, про які ви мрієте.

Знання

Що за потреба нам у коморах, переповнених зерном, якщо ви не збираєтеся пекти хліб? І що за нужда вам у багатому урожаї, якщо ви не хочете ним ділитися? Так що за потреба вам у знаннях, якщо ви не хочете зробити їх корисними для життя?

Ніхто не може володіти знаннями одноосібно, вони не можуть належати комусь одному. Вони — як і любов — покликані бути передані іншим. Ангел Знань разом з Ангелом Учителем покажуть вам, як передавати досвід від матері до дочки, від батька до сина, від майстра до учня... І що б ви не робили у своєму земному житті, передача особистого досвіду збагачує вас самих і робить ваш світ мудрішим, вона сприяє прогресові й еволюції людства.

Інтуїція

Інтуїція — це Бог у людині, що відкриває їй істини Буття. Як інстинкт спрямовує тварину, так само й інтуїція спрямувала би людину, якщо б людина дозволила інтуїції керувати нею.

Інтуїція — здатність пізнавати без допомоги логічного міркування, несвідоме розуміння суті подій чи передчуття чогось — відіграє у житті будь-якої думаючої людини одну з головних ролей. Перебуваючи у процесі творення власного життя, ви самі не завжди здатні вловити той момент, коли внутрішня напруга раптом починає переростати у щось визначене; коли загальна ідея набуває конкретного змісту і втілюється в форму. Відкрийтеся Ангелу Інтуїції, закличте Ангела Сприйняття, порадьтеся з Ангелом вашого Серця...

Будьте відкриті для світу і вірте у свою інтуїцію. Бог знає все і тільки інтуїтивно, а тому перше слово — завжди від Бога, друге — від розуму, а третє — від сумніву. Сумнів — як лукавий — починає вас водити і роздирати на частини. Прислухайтеся до найпершого слова — слова від Бога.

Слово

Слово означає здатність Духа проявляти себе у формі. Проявлений всесвіт, яким ви його бачите, так само як і невидимий Всесвіт, який також існує, — це результат Божественного Слова, «бо Він сказав — і сталося».

«Слово було у Бога, і Слово було Бог». Чи задумувалися ви, як багато сигналів ви посилаєте кожним своїм словом, що при цьому повідомляєте про себе і як повинні бути обережні у всьому, що говорите? Слова — це вираження ваших думок, які створюють невидимий Всесвіт — простір довкола вас. З кожним новим словом ви випромінюєте чи притягуєте до себе енергію, яка, хочете ви того чи ні, впливає на ваше життя.

Скільки радості принесли у ваше життя слова, сказані мамою! Чи часто ви повторюєте їх своїм дітям? Закличте Ангела Слова і пізнайте мову свою божественну. Вона — це ви, хто сам творить свою долю. Скільком людям ви можете привнести радості і щастя у їх життя! Підбадьорте своїм словом, похваліть, підтримайте, утіште їх... Ангели Слова і Ніжності допоможуть вам знайти ті самі потрібні і підходящі до моменту слова.

Свідомість

Ваша свідомість — повсюдно, вона долає час і простір, вона всередині і ззовні нас. Ваша свідомість не буде статичною і закостенілою, якщо ви вірите силам, закладеним у вас при народженні. З її допомогою ви можете осягнути незриме. Усвідомлювати себе значить звертатися до Духа всередині і довіряти йому, бо дані процеси нероздільні за своєю суттю.

Погляньте на дитину, що будує замок з піску. Мама каже їй: «Ти побудував такий прекрасний замок!» — але дитина може і не зрозуміти її слів. Проте якщо вона скаже: «Який прекрасний замок» — їй вдасться наблизитися до душі дитини. Тому що у момент творення людина ідентична зі своїм творінням, вона перебуває поза собою — і саме тому така близька до власної сутності.

Внутрішня дитина

Всередині вас присутній справжні скарб — це ваша «внутрішня дитина» —частина ваших дитячих спогадів. Ваша «внутрішня дитина» може бути сумною і радісною, зажуреною і бадьорою, грубою і ніжною, злою і доброю, м'якою і вимогливою, чесною і лукавою, корисливою і безкорисною. Але коли Ви звернетеся до Ангела Дитинства і разом з ним виявите в собі «дитину», станете турботливо її вирощувати і виховувати, вона — безпосередня,

щира, здивована — уже не буде вимагати від вас утіхи. Її характер набуде найпрекрасніших ангельських рис і збереже їх на усе життя.

Любов

«Той, хто не любить, не знає Бога, Бо Бог є Любов». Любов вільна від осуду і страху. Любов — це космічна сила, яка перемагає все. Здатність любити — кращий із дарів, яким нагородив людину Всесвіт. Любов спонукає до творчості, вчить терпіння і вміння розуміти іншого. Тільки завдяки їй відокремлене від усього світу «я» знаходить дорогу до прекрасного «ми».

Але чи завжди ви чесні перед собою? Чи не називаєте ви любов'ю нестримне бажання зробити іншого своєю власністю? Чи вмієте ви любити, віддаючи і нічого — ні вдячності, ні розуміння — не вимагаючи взамін?..

Навчитися розрізняти грань між прагненням бачити іншого щасливим і бажанням ощасливити себе вам допоможуть ангели Любові, Розуміння і Щастя. З їх допомогою ви зробите важливий крок до розуміння природи любові без умов.

Задоволення

Для чого ви прийшли на Землю? Щоб страждати чи пізнавати радість? Радує вас життя чи засмучує? «І те й інше», — скажете ви? Багато хто думає, що прийшли сюди, щоб випити до дна гірку чашу страждань і через них стати духовнішими, ближчими до Бога. Це не так: чим більше радості ви знайдете у житті, тим здоровішою буде ваша душа, тим більше радості ви принесете Богові.

Коли падає сніг, радійте, що скоро настане літо, а коли почне падати пух із тополь, порадійте, що це не сніг... Коли вам дуже гаряче, радійте, що незабаром настане зима і можна буде подихати свіжим морозним повітрям. Коли дуже хочеться пити, згадайте, як багато води в річці, морі чи океані, подумки увійдіть у її прохолоду... Ангел Задоволень — такий теж є — навчить вас насолоджуватися самим процесом життя й отримувати задоволення від усього, що з вами відбувається.

Усмішка

Що ж це таке — усмішка? Чому ми миттєво реагуємо й усміхаємось у відповідь? За будь-якою усмішкою стоїть любов Бога. Вона ж виражається у радості життя. Погляньте на дітей, які усміхаються вам. Вони знають, чому усміхаються. І вони знають, чому плачуть. А плачуть вони тому, що тільки деякі з людей здатні усміхатися.

Просто зараз прикличте ангелів Радості й Усмішки, разом з ними підійдіть до дзеркала й усміхніться собі. Потім скажіть: «Я люблю тебе! Я справді люблю тебе!» і говоріть доти, доки не відчуєте, що це правда. Розфокусуйте свій погляд у дзеркало, і ви побачите ангелів за своєю спиною, ви відчуєте тепло їх крил і почуєте голоси: «Ми віримо в тебе!»

Вина

Ваша совість є кращим суддею для вас, і ви не зможете позбутися її, куди б не втекли. Від себе не втечеш, і коли ви винні, то самі знаєте це. Почуття вини завжди притягує покарання у вигляді хвороб, нещасних випадків і навіть смерті. Людські закони досить різноманітні, ось тільки почуття вини всюди у світі однакове. Ми не можемо повернути час назад і що-небудь змінити у минулому, але можемо змінити своє ставлення до нього. Каяття може змінити, зм'якшити вашу провину, помилку можна виправити, попросивши прощення... Є багато шляхів позбавлення від минулих помилок. Зверніться до Ангела Прощення. Попросіть його допомогти вам в усвідомленні вашої провини і в прощенні самого себе. І пам'ятайте — Бог вас не прощає, тому що не судить. Він є Любов!

Невідповідність вимогам

У інших людей можуть бути які завгодно погляди на те, як ви повинні одягатися, де працювати, скільки заробляти і з ким жити. Вас це ні до чого не зобов'язує. Ви вільні вибирати свій шлях, самостійно будувати своє життя так, як вважаєте правильним. Зрештою, це ж ваше життя, причому єдине! Погодьтеся, нерозумно витрачати його на те, щоб відповідати чиїмсь очікуванням... Тільки ви самі знаєте, що для вас краще. Тільки ви самі вирішуєте, якою дорогою йти.

Але якщо ви вже прийшли на роботу, на прийом чи до школи — тут прикличте Ангела Підкорення і постарайтеся відповідати уставу організації чи правилам поведінки. Адже це ви дали свою згоду на роботу чи навчання. Бувають такі моменти у вашому житті, коли просто необхідно відповідати вимогам суспільства в ім'я збереження миру.

Обмеження

Кажуть, що свобода однієї людини закінчується там, де починається свобода іншої. Навчіться спокійно ставитися до тих обмежень, які визначило саме життя. Але найчастіше ви обмежуєте самі себе своїм невір'ям у власні сили, таланти і можливості. Пам'ятайте, що Всесвіт бажає вам тільки добра і тому нагородив вас усіма цими скарбами.

У будь-яких обставинах, поспілкувавшись з ангелами Свободи і Можливостей, ви можете досягти дуже і дуже багато: налагодити зіпсовані відносини, написати добру книгу, зробити важливе відкриття, виростити чудових дітей. Для цього вам не доведеться шукати додаткові ресурси — усе, що вам потрібно, міститься у вас самих.

Відповідальність

Життя постійно спонукає людей брати на себе відповідальність за щось чи за когось. Інколи здається, що це ущемляє свободу. Насправді невміння брати на себе відповідальність свідчить не стільки про прагнення до незалежності, скільки про незрілість характеру.

Ангел Відповідальності навчить вас відповідати за свої слова, вчинки, дії і навіть думки. Беріть відповідальність для початку тільки за себе, не судіть інших і не намагайтеся виправити їх або щось робити за них. Думайте тільки про себе у прямому і кращому розумінні цього слова: про що ви думаєте, що маєте намір зробити, як чинити і чим готові поступитися саме ви, яка міра вашої особистої відповідальності за все, що відбувається у вашому світі.

Безсмертя

Коли ви починаєте розуміти, що душа людини вічна, як Дух, який існує завжди, не сотворений і не має початку і кінця, то перестанете боятися приходу смерті. Ніщо із коли-небудь створеного і створюваного в царині духу не зможе пропасти в універсамі безслідно.

Прикличте Ангела Вічності, і він допоможе вам усвідомити, що Закон, Дух і Субстанція вічні. Ви — діти цього Духу і тому безсмертні. Такий він — вічний Закон Буття.

Вік

У кожного віку є своя принада. Тонкий, ніжний пушок на голові немовляти викликає розчулення, а сивина — повагу. Якщо ви усвідомлено прожили кожну свою годину, настільки ж усвідомлено проживете ви і кожний свій день, не втрачаючи дорогоцінного часу на скарги про минулі безповоротно роки швидкоплинного життя.

Кожна година вашого земного буття є віхою на життєвому шляху — шляху дорослішання і дозрівання. Кожна хвилина відведеного вам часу є одиницею виміру вашого існування, відрізок якого ви самі визначили у момент свого втілення. Кожна секунда наближає вас до кінцевої мети вашого життєвого шляху, і земний, зовнішній вік ваш — є лише відображення ваших думок і відчуттів, ваших реакцій на прояви цього світу.

Скільки б не було вам років зараз, запросіть Ангела Мудрості і постарайтеся стати ближче до тих людей, прощання з якими вже недалеке. Це і буде кращою підготовкою до прийняття власного віку і власної старості.

Першоджерело

Є тільки одне джерело Любові, Гармонії, Радості, Рівноваги, Здоров'я, Процвітання, Спокою і Мудрості. І це є Бог. У будь-якому місці, часі і ситуації присутній Бог. І єдиний, чистий, неподільний Дух присутній у всіх своїх творіннях. Він є у кожному з вас.

Це джерело ніколи не висохне, і кожний із вас може припасти до Нього і доторкнутися до Його Любові. Не ходіть у пошуках цього джерела по всьому світу — воно набагато ближче, ніж ви

можете припустити — воно у вас самих. Тримайте його в чистоті, не дозволяйте лайливим думкам чи поганим учинкам висушити вашу душу і перекрити потік Любові, Гармонії, Радості, Рівноваги, Здоров'я, Процвітання, Спокою і Мудрості...

Мудрість

Часто люди плутають поняття «мудрість» і «розум». Проте це далеко не одне і те саме. Можна легко розв'язувати логічні задачі, робити наукові відкриття, читати блискучі лекції... і постійно бути безпорадним у будь-якій побутовій ситуації, тиранити близьких людей, висувати нерозумні претензії до життя і долі.

Довіртеся, і Ангел Мудрості обніме вас своїми теплими крильми й увіллє у вас свою силу. Уміння прощати і вірити, надіятися і не обманюватися, любити життя і не боятися смерті — ось що таке мудрість.

Осяяння

Осяяння чи Просвітлення — це натхнення, яке досягає Космічного рівня, прямий контакт з Істиною чи Богом. Це сприйняття, яке повністю базується на інтуїції, і самопізнання Бога через людину.

Осяяння приходить тоді, коли людина починає все більше і більше розуміти свою єдність з Цілим, але Ціле лежить у царині внутрішнього світу думок, і тому тільки там може відбутися контакт з Ним. Ангели Божественного Осяяння шепочуть вам: «Звернись до Бога, і Він почує тебе». Єдиний Бог, якого людина може знати, — це Бог її внутрішнього життя.

Досвід

Без нього люди були б нежиттєздатними. Тільки на досвіді ви вчитеся всього, що робите.

Досвід — це великий творець особистості, і не проходить ні дня без того, щоб ви не зустрічалися з ним у храмі науки існування. Щоразу він приходить у ваш храм шляхом безконечних проб і помилок. Він визначає ступінь важливості якого-небудь явища для кожного окремо, тому що він — ваш великий провідник.

Ангел Особистого Досвіду каже: немає на світі нікого, хто думав би з вами однаково. Ваш досвід належить тільки вам, поки ви його не обнародуєте, не поділитеся ним з іншими в ім'я прогресу й еволюції людства.

Спокій

Душевний спокій — це син згоди з самим собою і довколишнім світом. Дуже важливо вміти цінувати цей стан, уміти повністю занурюватися в нього. Ще важливіше вміти не впадати у відчай, втративши душевну рівновагу. Звертайтеся до Ангела Спокою. Жодний найбільш тренований альпініст не живе на вершині підкореної гори. Подолавши підйом, він спускається в долину, щоб відпочити у спокої. За сплеском енергії і активності неминуче наступає період тиші і спокою. І те й інше прекрасне.

Процвітання

Процвітання, успіх — це втілення істинної субстанції у ваших справах. Усе у всесвіті існує для вас, і ніщо вам не вороже. Вам слід знати, що, куди би ви не прийшли, повсюди зустрінете дружбу, любов, людський інтерес і допомогу. Життя завжди і повністю віддає себе вам. Ви повинні отримувати, використовувати і примножувати цей дар. Успіх і процвітання — це духовні якості, притаманні всім людям, але не всі люди обов'язково використовують їх. Оточіть себе Ангелами Процвітання, Успіху, Надлишку, Достатку і дозвольте собі бути багатими!

Розвиток

Людині потрібна постійна духовна, професіональна й особистісна робота над собою: зупинка у розвитку з невблаганною неминучістю призводить до духовної смерті.

Це не означає, що треба неодмінно ганятися за літературними новинками і відвідувати всі театральні постановки. Людині бракує не стільки ерудиції, скільки культури мислення і самодисципліни. Необхідно навчитися аналізувати свої емоції і мотиви, послідовно міркувати і лаконічно висловлювати свої судження, розуміти і приймати інших людей...

Програма вашого росту не піддається вимірюванням. Головне — не зупинятися. Щовечора звертайтеся до своїх ангелів-хоронителів, разом з ними проглянньте свій минулий день. Проаналізуйте всі події і м'яко пробачте всіх і себе.

Самопізнання

Якщо хочете зрозуміти інших людей, пізнайте самих себе. Якщо хочете пізнати самих себе, зрозумійте людей. Якщо хочете зрозуміти людей, пізнайте суть їх учинків. Якщо хочете пізнати суть їх учинків, пізнайте суть своїх знань.

Якщо хочете пізнати суть своїх знань, вдивляйтеся в джерело, з якого ви їх черпаєте. Задивившись у води свого істинного Джерела, ви знайдете душу.

Самооцінка

Щоденно людина здійснює щось негідне уявлень про саму себе — прокидається пізніше, ніж планувала увечері, порушує дане собі чи іншому слово, їсть більше, ніж треба, курить, випиває зайву чарку, дратується через дрібниці... Майже неможливо відчувати повагу до себе з дня на день і за цих обставин!

Ваша самооцінка постійно змінюється і надзвичайно залежить від настрою, оточуючих, погоди, часу доби. Постійно спілкуйтеся з Ангелом власної Цінності, нагадуйте собі про це і не впадайте у відчай з будь-якої дрібної помилки чи невдачі. Пам'ятайте: низька самооцінка — шлях до поразки.

Смерть

«Бог не є Бог мертвих, але живих, бо під його поглядом усе оживає». Дух не народжується і не помирає, тому що законові Життя невідома смерть. Вмирання — це лише скидання старого одягу й набуття нового. «Є тіла небесні і тіла земні», матеріальне тіло і духовне тіло. Духовне тіло — це тіло воскресіння.

Нічого не можна вгадати, нічого не можна з абсолютною точністю передбачити, крім смерті, — усі ми рано чи пізно здійснимо свій перехід. Можна поставитися до факту свого відходу в інший світ по-філософськи: з певною байдужістю. А можна жити з почуттям спокійної готовності. Зрозумівши, що вашою істин-

ною батьківщиною є світ душі, а буття на Землі — лише мала частинка істинного існування, ви усвідомите: смерть не становить жодної загрози і не є ворогом людства. Вона всього лише завершення одного з відрізків шляху вашого духовного розвитку.

Пори року своїм прикладом показують вам суть круговороту життя і смерті, і роблять це так природно, що людині слід було б повчитися. Прикличте ангела Втіхи, поплачте, коли смерть забирає від вас тих, кого любите, але не впадайте у відчай, тому що насправді ніщо не може розлучити вас. Поки ви пам'ятаєте і любите їх — вони живі. Поки вас пам'ятають і люблять — ви живі.

Бути духовним

Рік за роком і вік за віком живуть люди за законами суєтного світу, світу, у якому скоро не залишиться місця для любові. І перетвориться планета ваша у простір безнадійності і безпощадності, якщо ви не прикличете ангелів Віри, Любові, Творення і Вічності.

Ви шукаєте істинно християнських шляхів на Землі? Ви шукаєте чистопородних ортодоксальних юдеїв? Або вірних мусульман, для яких усі інші — невірні?

Істинний шлях для духовної людини, яка вірить у Єдиного Бога, є шлях любові і терниста дорога абсолютної вірності законові нашої з вами єдності.

Десять заповідей Закону були дані вам Мойсеєм у Старому Заповіті, заповіді любові — Христом у Новому Заповіті. У Корані чи Торі, у Бхагавад-Ґіті чи книгах Конфуція — у всіх цих мудрих книгах містяться усі вимоги до істинно духовного існування.

Якщо ви прагнете бути істинно віруючими в Бога і ангелів Його, яким Він заповідав охороняти вас на всіх дорогах ваших, дотримуйтесь заповідей любові і живіть по любові. Бо в цьому є вираження вищої волі і шлях до досконалості.

Досконалість

Досконалість — це істинний стан буття, настільки повний, що не виникає ніяких бажань. Це ідеальна непорочність і Божественна властивість абсолютної бездоганності. Багато хто прагне досконалості, але не всі розуміють, що це таке. Ангел Доско-

налості підказує, що єдино можливий спосіб духовного зцілення свідомості — це бачити тільки досконалість у своєму ближньому незалежно від того, яким він може здаватися вам зараз.

Творення майбутнього

Сконцентруйтеся на тому, чого ви найбільше хочете. Просто уявіть початок своєї історії і прокрутіть її в уяві, як фільм. Рано чи пізно ви доберетеся до того місця, де кадри застигнуть. Вдивіться у них уважніше, вберіть у себе. Пізніше, зіткнувшись з цією ситуацією в реальному житті, ви зможете відреагувати на неї цілком усвідомлено. Повторюйте цей кадр, поки не відчуєте, що запам'ятали все до найменших деталей, і ви побачите, що обставини життя складаються так, що реальне втілення бажаного наближається. Перш ніж запустити свої бажання у «кінопрокат», прикличте ангелів Майбутнього і Виконання Бажань, іще раз усе обдумайте, що може виявитися справді корисним для вас.

Творіть з любов'ю образи, які виникають перед вашим внутрішнім зором. Так твориться майбутнє. Майбутнє залежить від вас.

Щастя

Щастя — це стан благополуччя і радості. Це насолода, задоволення будь-якого роду, яке супроводжує стан благополуччя, постійна радість.

У невидимій субстанції це слово означає стан внутрішнього миру і гармонії, усвідомлення доброти і доброчинності Бога, який може прийти до кожної людини, благотворно впливаючи на розум, тіло і справи людини.

Людина ніколи не буває нещасливою по волі Бога. Ви маєте повне право на щастя, але щасливі тією мірою, наскільки здатні його сприйняти, нікому не зашкодивши при цьому, і зберегти в ньому природу прогресуючого Життя.

Істинне щастя — тонке і майже невловиме. Завжди щасливою людина бути не може, але це справа її вибору. Поки ви справді щасливі, ви про це можете і не здогадуватися. А коли щастя проходить, розсіюється як дим, ви намагаєтеся знову віднайти його.

Оберігайте своє життя, частіше спілкуйтеся з ангелами Щастя, Радості і Любові... Життя людське не таке вже й довге, але життя душі вашої — вічне життя. Про нього задумайтеся... і будьте щасливі!

Таємниця

Таємниця — непояснима і притягальна... Покровом таємниці вкриті багато людських зустрічей і відкриттів. Сама поява людини на Землі — це величезна таємниця. Таємничі порухи людської душі, часом непояснимий її вибір. Інколи здається, що все життя перетворюється на осягнення таємниць і розгадування загадок. Це змушує шукати і творити, любити і дерзати. Завжди звертайтеся до Ангела Таємниці, і він причинить для вас завісу таїнства самого Всесвіту...

Тиша

Це слово використовується частіше від інших і в той же час зрозуміле, можливо, менше, ніж будь-яке інше слово. Не існує місця, куди ми повинні піти у пошуках тиші, нема такої особливої пози, котру треба для цього прийняти, немає формули, яку ми повинні для цього повторювати. Ми можемо увійти у цей «внутрішній храм» будь-яким шляхом.

Деякі люди настільки усвідомлюють свою єдність з Благом, що в будь-який момент можуть звернутися всередину і створити шлях для його втілення у своєму житті. Іншим необхідні для цього молитва, спів, читання Біблії, повторення натхненних віршів. Якщо ми знаємо, що Бог завжди з нами, то не будемо шукати зовнішніх шляхів до Нього. Ми входимо у внутрішні покої нашого розуму і закриваємо двері від душевного розладу і неспокою, єднаючись зі своїм Богом, своєю духовною свідомістю, своїм Отцем, що перебуває у нас. Наші очі не бачать, вуха не чують. Мовчання — це наше єднання з Духом, наше усвідомлення єдності з Благом. Наше розуміння того, що «Отець, який перебуває у мені, Він творить діла».

Задоволеність

Задоволеність — це радість від того, що робота виконана добре, що сім'я саме така, про яку вам мріялось, що зусилля й

енергія душі не пропали даремно. Не треба плутати задоволеність з конформізмом і невимогливістю. Ангел Задоволеності допоможе вам розібратися з цими поняттями і підкаже, що істинна задоволеність — у спокої і мирі серця і душі.

Урівноваженість

Урівноваженість — це половина шляху від одного кінця до іншого. Мудрі живуть посередині, тримаючи увагу по боках. Урівноваженість не досягається різким переходом від вищого рівня до нижчого чи навпаки. Ангели Рівноваги і Балансу повідомляють, що урівноваженість — це стійкість всупереч внутрішньому і зовнішньому хаосу. Це одночасно і витонченість, і рішучість; це стримування вибуху почуттів. Урівноваженість — це не сором'язливість і в'ялість, а захист вашої цілісності.

Людство

У будь-якому віці людина не може обходитися без інших людей. Коли ви народжуєтеся, вам необхідна мама, коли ростете і дорослішаєте — вчителі. Ви стаєте дорослими і також потребуєте близьких друзів і коханих людей. У старості вам необхідний турботливий догляд. Усе це люди дають один одному.

Щасливий той, хто в молодості спілкувався зі старими, а в старості — з молодими. Бо немає нічого сильнішого від єдності сили і досвіду, волі і мудрості. Говорячи про юнацьку гарячковість і старечу розсудливість, Ангел Спільноти дає зрозуміти, що обидві вони — ніщо одна без другої. Тільки завдяки взаємообміну енергій початку і кінця виникає у природі те, що ми називаємо золотою серединою. Ця золота середина і є здоровий прогрес, без якого світ не зміг би вижити. Ось так і ви: тільки здобуваючи золоту середину, починаєте жити.

Чудо. Чудеса

Погляньте у дзеркало, і ви побачите там найбільше чудо. Вдивіться у лик природи, і ви зрозумієте, що живете у найдивнішому зі світів. Вдивіться у себе, і ви побачите, що у вас втілені всі чудеса світу. Колись у дитинстві ви вважали чудом циркові фокуси. Але тепер розумієте, що чудо — це саме життя. Безмеж-

ність Усесвіту, плід хлібного дерева, сама людина, запах весни, любов і співчуття — світ повний чудес, і вони шукають можливості проявитися.

Але розчарування, втома, суперництво, заздрість, необхідність заробляти гроші притуплюють спрагу чудес і можуть зовсім позбавити здатності помічати їх.

Прикличте Ангела Чуда, очікуйте чуда, і це зробить вас вільними і вічно молодими.

Цілеспрямованість

Коли ми говоримо про цілеспрямованість Духу, ми маємо на увазі, що Свідомий Розум знає, що він хоче виразити, і має силу виразити це. Хтось каже, що не може бути такої речі, як «безмежна ціль», тому що це суперечило б самому змісту слова «ціль». Можливо, це так, це навіть здається самоочевидним, але з цього не випливає, що не може бути такої речі, як цілеспрямованість. І справді, очевидність цієї якості Вічного Розуму Всесвіту незаперечна. Сама еволюція творення на цій планеті уже передбачає наявність якогось виду цілеспрямованості.

Основне значення слова «цілеспрямованість» може бути визначене як протилежність безцільності. Це дух значимості, важливості, поєднання бажання і устремління, внутрішнє визнання Божественного Спонукання. Ангели Провідники Цілі завжди вкажуть вам істинну мету вашого перебування на Землі.

Ясність

Чим більше ясно, зрозуміло і вільно ви виражаєте свої думки, тим вільнішим стає ваш дух, тим чистішими будуть ваші вчинки. І ви дізнаєтеся, у чому ваше призначення.

Ви будете допомагати тим, кому найбільше потрібна ваша допомога. Ви подаруєте свої ясність і чистоту іншим, щоби ваше світло освітило їх ніч. Прикличте ангелів Ясності і Чистоти... Який із всіх напоїв земних найприємніший на смак і найбільше освіжає вуста стомленого спрагою мандрівника? Чиста, нічим не замутнена вода.

Діти

Діти — це наші ангели, а ваші вчителі. Вони ніколи не були ні вашими іграшками, ні гарантом вашого буття у вічності. Не стати вам з їх допомогою безсмертними. Діти з'являються у цьому світі ради самих себе. Вони показують, якими ви могли би стати, якщо би прислухалися до голосу любові більше, ніж до голосу розсудку.

Дитина — це прояв самого життя, з блискучими від захоплення очима бавиться вона зі звірятами на лузі і дозволяє вітрові цілувати своє волосся. Але тут можете з'явитися ви і почати читати їй мораль. Відразу змовкає ангельський сміх, і блиск очей змивається сльозами.

Учіться мріяти у дітей. Дайте дітям шанс жити у їх мріях, бо тільки так зможуть збутися і ваші власні мрії.

Виховання

Ви нікого не можете виховати на свій образ і подобу. Але ви можете потурбуватися про те, щоб життя ваших дітей принесло вам радість, а не горе. Ви можете навчити їх долати страх. Можете допомогти їм пробудити до життя усе те, що дрімає поки що у їх душах. Полюбіть їх і повірте у їх сили і можливості. Це подарує вашим дітям почуття захищеності. І тільки завдяки вашій любові вони навчаться відрізняти істинне добро від зла.

Вашим дітям потрібні не тільки любов і відмінне харчування. Кращою нагородою для батьків є щасливі діти. Однак і ви самі будьте як діти і вчіться того, що є прикладом у житті ваших дітей. Запросіть архангела Ієгудиїла, ангелів Виховання, Наставництва й Освіти. Тільки разом з ними ви зумієте випромінювати віру в істинність вашого шляху. Вони ж допоможуть вам знайти ті єдино правильні слова і дії, які принесуть вашим дітям користь, світло і любов.

Сміливість

Сміливість людини полягає у її здатності обстоювати свої погляди й переконання у будь-яких життєвих обставинах і при будь-яких режимах.

Людина здає екзамен на сміливість усе життя. Від того, чи поступитеся ви страхові, заздрості чи відчаю, чи проявите людя-

ність стосовно слабких, чи збережете чистоту помислів, залежить не тільки ваша власна доля, але й доля інших людей. Людина не повинна нехтувати своєю власною долею, відступаючи перед перешкодами. І в цьому їй допоможуть ангели Сміливості і Мужності. Бо сміливість — це досконалість мужності. Мужності самому творити своє життя.

Тіло

Тіло — це зовнішня форма. Тіло Бога — це всеохопний прояв Духа, як видимий, так і невидимий. Єдине невидиме Тіло Бога включає всі інші тіла, які є меншими. Це стосується також і людини, як на видимому, так і на невидимому рівні. Це істинно на кожному ступені свідомості, від найпростішого до немислимо складного, від клітини до архангела. Це прояв Духу на будь-якому рівні буття.

Тіло — це храм для «проживання» у ньому вашого духу, воно дається вам «в оренду» тимчасово. Часто ви ставитеся до нього безтурботно і зневажливо... Подумайте про те, що Творець сказав би про ваше безвідповідальне ставлення до власного тіла?

Не висувайте до тіла надмірних вимог. Прикличте Ангела Чистоти й утримуйте тіло в порядку. Враховуйте його потреби, щоб вашому неспокійному духові було в ньому тепло і затишно. І тоді ваш дух буде жити довго у вашому тілі, забезпечуючи вам довголіття.

Енергія

Енергія божественна і невичерпна, і тому її завжди достатньо. Це слово завжди пов'язане з ідеєю могутності, прихованих чи явних можливостей, життєвої сили, і в нашому світі є синонімом Життя, Духу, Божественної Енергії.

Бог дарував вам сили для дії. Прикличте Ангела Енергії і використовуйте всі свої сили для досягнення своїх істинних цілей. Чи знаєте ви взагалі, що це за цілі? Любити один одного, допомагати другові, розуміти себе і друга, жити один ради одного.

Як часто ви так бездарно розтрачаєте свої сили на щось несуттєве! Хіба у вашому житті немає нічого такого, заради чого вартувало б жити? Шукайте свою ціль, і ви її знайдете з допо-

могою Ангела Цілі, а Ангел Енергії дасть вам сили для її досягнення.

Енергія подібна до вогню: вона може спалювати, перетворюючи на попіл усе, що людині дороге, вона ж може дарувати тепло і світло. Енергія, розбуджена злобою, гнівом і ненавистю, несе руйнівний заряд. Та сама енергія, пробуджена любов'ю, перетворюється на силу, яка дарує любов, радість і творче піднесення.

Планетарная молитва-медитация

Силой разума, Верой, Любовью
Мысль Единства творите, друзья!
Пусть сердца всех людей доброй воли
Слышат Бог и родная Земля.

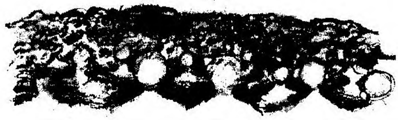
Высший Разум! Прости неразумных,
Позабывших других и Творца,
В представлениях самости скудных,
В тисках плоти взрастивших сердца.

Мы с поклоном к Земле и с молитвой:
«Неразумных детей, Мать, прости
И не дай разразиться стихиям,
Шквалы водные в русла введи.

Не сердись, Дорогая, поверь нам,
Мы с невежеством схватку ведём
И в пути к Силам Света и Знанью,
Верь нам, больше уже не свернём!»

Мы в едином вселенском порыве
Свет любви шлём, Кормилица-Мать,
И пусть мысли людей доброй воли
Ниспошлют Тебе БЛАГОДАТЬ!

Додаток Г. Молитви за Дітей Індиго [29]

Молитва про позбавлення від поганих схильностей

Архангеле Уриїле, прошу тебе увійти у розум і почуття моїх дітей і допоможи їм не боятися любові. Нехай усі наслідки допущених помилок у наших попередніх взаємовідносинах будуть виправлені. Будь ласка, допоможи моїм дітям звільнитися від усякого гніву чи непрощення, які зачаїлися у їх серцях. Зараз я ясно бачу величезний круг яскравого світла, яке наповнює моїх дітей. Я знаю, що мої діти сповнені Світла і Божественної Любові і тепер всередині них не залишилось жодного не заповненого світлом місця. Мої діти досягли досконалості і знайшли задоволення у внутрішніх скарбах любові.

Молитва про позбавлення від гіперактивності

Архангеле Уриїле, ти здатний умиротворювати моря і заспокоїти землю. Я знаю, що ти в силі також умиротворити і заспокоїти моїх дітей. Прошу тебе: допоможи їм відчути спокій зсередини і спокійно діяти назовні. Прошу тебе привнести мир Божий у серця моїх дітей. Будь ласка, допоможи мені осягнути терпіння і згоду з моїми дітьми і з самим собою. Амінь.

Молитва про правильне харчування

Архангеле Рафаїле, прошу твого втручання, щоб зцілити пристрасть моїх дітей до поганої їжі. Будь ласка, допоможи їм полюбити здорову їжу і напої. Прошу тебе позбавити їх від усіх страхів чи попередніх звичок, які сформували у них нездорові пристрасті. Будь ласка, дай мені ясну настанову про те, як мені допомогти моїм дітям споживати більш здорову їжу.

Молитва про звичку до організованості

Сьогодні я звертаюся до Ангелів Організованості. Будь ласка, допоможіть моїм дітям стати більш зосередженими. Прошу вашої поради про зменшення хаосу і метушні у нашому житті. Будь ласка, підкажіть моїм дітям, як важливо бути зібраними й організованими, і, будь ласка, допоможіть їм організувати себе відповідно до особливостей їх особистості. Будь ласка, дайте мені

ясну настанову про те, як мені найкраще допомогти своїм дітям стати і залишатися зосередженими й організованими. Допоможіть моїм дітям здійснити їх плани і наставте їх на шлях істинний, швидше, прошу вас. Дякую.

Молитва про позбавлення конфліктів з педагогами

Ангели-хоронителі тих педагогів, які працюють з моїми дітьми, мені потрібна ваша допомога. Я прошу, щоб ви допомогли педагогам моїх дітей набути терпимість і розуміння. Будь ласка, допоможіть їм позбутися від усякого осуду і непрощення стосовно моїх дітей. Якщо мені слід перевести моїх дітей в інший клас, будь ласка, допоможіть мені здійснити це швидко і згідно з Божим промислом.

Молитва перед початком батьківських зборів

Боже милостивий, переді мною зустріч з педагогами моїх дітей, і я прошу Твоєї допомоги. Будь ласка, допоможи мені бути зосередженим, умиротвореним і спокійним. Будь ласка, допоможи мені воістину почути слова педагогів і те, що лежить у їх основі, без упередження чи страху. Допоможи мені бути люб'язним і готовим до співробітництва. І ще, укріпи мене у моєму знанні, що діти мої в порядку, що вони не погані і не зіпсовані. Укріпи мене у моєму спротиві медичним засобам. Будь ласка, Господи, допоможи мені знайти правильні рішення, які справді допоможуть моїм дітям бути світлими, добре вчитися, рости, ладити з іншими і бути щасливими. Дякую Тобі. Амінь.

Молитва про мир і щастя в сім'ї

Архангеле Урііле, мені тривожно від того, що сім'я моя нещасна. Чи міг би ти зараз прийти нам на допомогу? Оскільки ця ситуація торкається серця кожного з нас, я прошу, щоб ти увійшов у серця кожного із членів нашої сім'ї і очистив їх від залишків страху. Будь ласка, виправ наші помилкові судження і наслідки цих помилок. Допоможи нам побачити один одного очима Божественної любові. Допоможи нам навчитися прощення, відпустити обвинувачення і гнів. Я прошу про втручання ангелів-хоронителів кожного із нас, які живуть у цій сім'ї, щоб повернути мир і любов цьому дому.

Молитва про прощення ваших Дітей Індиго

Господи, я прошу Твоєї допомоги. Мені здається, що я відчуваю злі думки і почуття стосовно своїх дітей. Допоможи мені очистити мій розум і серце від цієї отрути. Прошу: допоможи мені відпустити ці тяжкі почуття. Допоможи мені перестати обвинувачувати себе і перестати обвинувачувати того, хто також є батьком моїх дітей. Не обвинувачень і злості шукаю я, а істинного зцілення. Хочу миру Господнього. Я знаю, що Ти зараз зі мною, і я прошу Твоєї допомоги, щоб я могла відчути Твою любов і турботу. Віднині все, що відбувається, я цілком довіряю волі Твоїй, бо впевнена в тому, що Божественний розум уже прийняв рішення. Дякую Тобі безмежно!

Молитва про зцілення дратівливих Дітей Індиго

Архангеле Михаїле, мої діти дуже дратівливі. Я знаю, що гнів кориниться у страхові, і я прошу, щоб ти розвіяв страх, який викликає цю роздратованість. Будь ласка, допоможи моїм дітям побачити смішне у цій ситуації. Будь ласка, допоможи моїм дітям розсміятися, відпустити свій страх і стати вільними!

Будь ласка, допоможи моїм дітям відпустити від себе звинувачення і гнів, замінивши їх на співстраждання і терпимість. Я прошу, щоб і мене Ти звільнив від усякої роздратованості, яку я, можливо, передаю своїм дітям. І, будь ласка, настанови мене і моїх дітей, якщо ми повинні щось зробити чи змінити, щоби стати більш спокійними і сповненими любові. Амінь.

Молитва про покращення успішності

Ангели-хоронителі моїх дітей, я звертаюся до вас по допомогу і втручання. Мені здається, що оцінки моїх дітей не відображають їх істинного потенціалу і рівня їх справжніх знань. Цю ситуацію я зараз цілком доручаю Богові і вам, будучи впевненим у тому, що ви знаєте, що слід робити. Будь ласка, дайте мені ясну настанову про те, як я можу допомогти своїм дітям відчути радість і цінність учіння, правильного і своєчасного виконання домашніх завдань, розвитку хороших навичок у навчанні й отримання позитивних оцінок за підсумкові роботи. Я знаю і вірю в те, що мої діти створені на образ і подобу Божу, а це озна-

чає, що вони є частиною безконечного Божественного розуму. Будь ласка, допоможіть моїм дітям насолоджуватися навчанням. Амінь.

Молитва про дитячу дружбу

Боже милостивий, я прошу, щоб Ти допоміг моїм дітям розвинути і виховати в собі навички доброї дружби. Будь ласка, допоможи їм притягнути до себе чудесних, вірних і добрих друзів. Будь ласка, допоможи моїм дітям подолати всяку соромливість чи страхи, щоб вони могли бути хорошими друзями для інших. Будь ласка, навчи моїх дітей, як бути вірними, уміти віддавати і бути надійними стосовно своїх друзів. Я зараз звертаюся до ангелів-хоронителів цих чудових нових друзів моїх дітей і прошу, щоб Ти об'єднав моїх дітей і їх нових друзів. Спасибі, амінь.

Молитва для розлучених батьків

Пресвята Діво Маріє, я звертаюся до Тебе. Я знаю, що Ти допомагаєш усім дітям на Землі, і я прошу Твоєї допомоги моїм дітям. Будь ласка, втручайся у зустрічі моїх дітей з їх батьком (матір'ю). Будь ласка, захисти почуття дітей і їх тіла під час цих побачень. Будь ласка, допоможи мені поручити Богу всі попередні образи й осуд, які я, можливо, маю стосовно батька (матері) моїх дітей. Прошу Тебе направити свою добру і могутню силу на те, щоб зберегти любов моїх дітей до обох батьків. Амінь.

Додаток Д. Тести й анкети

Чи є я або моя дитина Індиго? [29]

1. Рішуча.
2. Народжена у 1978 р. або пізніше.
3. Наполеглива.
4. Творча натура, схильна до музики, ювелірної справи, поезії і т.п.
5. Схильна до шкідливих звичок.
6. «Стара душа».
7. Інтуїтивна, часто медіум, спілкується з ангелами.

8. Ізоляціоніст, що проявляється в агресивності чи в зосередженості на самому собі.

9. Незалежна і горда, навіть якщо постійно просить вас позичити їй грошей.

10. Горить бажанням допомогти світові у чомусь великому.

11. Коливається між низькою самооцінкою і величчю духу.

12. Легко може стати набридливою.

13. Можливо, має діагноз СДУ або СДУГ.

14. Схильна до безсоння, неспокійного сну, нічних жахів або важко засинає чи боїться заснути.

15. Траплялися депресії, думки про самогубство або навіть спроби його здійснити.

16. Шукає справжньої, щирої і міцної дружби.

17. Часто відчуває прив'язаність до рослин чи тварин.

Якщо людина відповідає 14 і більше із вказаних пунктів, то не виключено, що вона Індиго.

Якщо співпадають від 11 до 13 згаданих характеристик, то, швидше за все, це «майбутні Індиго» або ті, хто розвиває у собі риси «юних світлоносців»; або ті Діти Індиго, котрих штучно намагаються позбавити їх духовного дару через авторитарний тиск або медикаментозне лікування.

Американський тест від творців фільму «Індиго»

Перевірте, чи ваша дитина Індиго!

1. Чи має ваша дитина виняткову чутливість на грані надприродного або здібності яснобачення?

2. Чи поводиться вона краще, коли перебуває сама, на природі або з тваринами?

3. Чи має вона здатність дивовижно точно відчувати неправду?

4. Чи була підозра на наявність у неї аутизму, порушення концентрації і уваги (СДУ) чи гіперактивність (СГДУ)?

5. Чи відчуває ваша дитина, що вона на планеті для дуже важливої місії (навіть якщо вона ще не знає, що це таке)?

6. Чи говорить ваша дитина про кольори і світло довкола людей?

7. Чи відчуває вона пригнічення при контакті з тими системами, яким притаманні ритуальність і які не вимагають творчого мислення?

8. Чи переживає ваша дитина обурення з приводу світових проблем, забруднення довкілля, корупції уряду чи війн?

9. Чи має ваша дитина кращий спосіб для виконання якихось дій (і говорить про це), того, що треба робити вдома чи у школі?

10. Чи має вона труднощі з абсолютним авторитетом (авторитет, який не пропонує вибору чи пояснення)?

11. Чи має ваша дитина сильне відчуття своєї значимості, відчуття того, що вона «заслуговує бути тут»?

12. Чи розповідала вона коли-небудь, що щось відбудеться, до того, як це ставалося?

Якщо ви відповіли «Так» на п'ять і більше запитань, то є велика ймовірність того, що ваша дитина може вважатися Індиго.

Якщо ви зауважуєте, відчуваєте ці речі в інших, а відповіли «Так» менше, ніж на п'ять запитань, то, можливо, ви тут для того, щоб забезпечити Дітей Індиго так необхідною їм підтримкою для того, щоб вони могли виконати свою місію [188].

Ймовірно, ваша дитина — Індиго, якщо:

• Як тільки починає розмовляти, улюбленим її словом стає «Навіщо?», пізніше — «Чому?».

• Уже в 1,5-2 роки говорить про себе не в третій особі, а в першій (раннє усвідомлення себе окремою особистістю).

• Володіє високою самооцінкою. Одна дівчинка-Індиго сказала «Якщо вони мене не люблять, то це тому, що вони мене погано знають».

• Спілкується з людьми легко; але сама вибирає, з ким спілкуватися, а з ким ні.

• Шульга від природи.

• Постійно переживає інформаційний голод; без нової інформації страждає, так само як ми — без їжі.

• На жорсткі накази не реагує або бурхливо протестує, але якщо пояснити ваше прохання, виконує його охоче і старанно.

• Прагне все дослідити і вивчити самостійно; їй треба менше часу для сну (висока енергетика).

• Дуже вразлива та емоційна.

• Дуже легко оперує технікою.

• Не терпить нудьги і беззмістовного очікування.

• Уміє займатися зразу декількома справами.

• Відчуває чужий біль і смуток як свої.

• Легко налагоджує контакт з тваринами.

• Любить експериментувати. Дуже зосереджена, коли якась справа захоплює її.

• Часто пропонує оригінальне й ефективне вирішення проблеми.

• Коли її не приймають, віддає перевагу гордій одинокості.

• Володіє яскраво вираженими екстрасенсорними здібностями.

• Має власне бачення життя і намагається неухильно дотримуватися його. Індиго можна зламати, але зігнути неможливо.

Анкета для педагогів і всіх, хто не байдужий до проблеми Нових Дітей

1. Прізвище, ім'я, по батькові.
2. Місце роботи, посада.
3. Контактний телефон.
4. Чи чули Ви щось про Нових Дітей (Дітей Нової Свідомості, Дітей Індиго)? Звідки надходила інформація (радіо, телебачення, книги, преса, Інтернет, колеги, батьки, психологи, курси підвищення кваліфікації (потрібне підкреслити, інше вказати).
5. Чи читали Ви публікації на цю тему (книги, статті тощо) українських авторів? Які саме? Якщо ні, то чи відчуваєте потребу в такій літературі і чи хотіли б її отримати?
6. Чи вважаєте доцільним вивчення українських Нових Дітей і чому?
7. Які ознаки характеризують Нових Дітей? Що це за діти? Яка їх роль у сучасному світі і значення для майбутнього планети і людства?
8. Чи є у Вас у школі (класі, сім'ї) такі діти? Яке їх співвідношення щодо «звичайних» дітей?
9. Чи могли б Ви надати інформацію про таких дітей (їх думки, вислови, вірші, малюнки, особливості поведінки, опис цікавих ситуацій тощо)?

8. Які труднощі виникають у роботі і спілкуванні з цими дітьми?

9. Як ви долаєте ці труднощі?

10. Хто допомагає Вам у роботі з Новими Дітьми (психолог, лікар, адміністрація школи, заступник директора з виховної роботи, батьки, священик)?

11. Чи можете Ви дати консультацію батькам, класним керівникам, учителям з приводу виховання Дітей Нової Свідомості?

12. Чи хотіли б Ви отримати більше інформації про сучасних Нових Дітей? Якої саме?

13. Чи маєте бажання налагодити співпрацю з майбутнім *Науково-просвітницьким центром Духовного розвитку і виховання Дітей Нової Свідомості?* У якій формі:

а) бути лектором, тренером, консультантом;

б) бути учасником семінарів, тренінгів, круглих столів;

в) прослухати курс лекцій про сучасних Нових Дітей;

г) час від часу отримувати консультації з цієї проблематики;

д) допомогти налагодити контакти з ученими, психологами, адміністрацією школи, вчителями, батьками, громадськістю, молодіжними організаціями (потрібне підкреслити) тощо (вказати);

е) знайти спонсорів, меценатів, жертводавців для підтримки роботи Центру;

є) допомогти у виданні книг, публікації матеріалів;

є) інші форми участі (вказати).

14. Ваші побажання укладачам посібника для вчителів, вихователів і батьків «Діти Індиго — зерна нового людства».

15. Дата заповнення, підпис.

Щиро дякуємо за участь в анкетуванні.

Заповнені анкети, а також свої відгуки, враження про прочитане і пропозиції Ви можете надіслати на електронну адресу: *L_kydryk@ukr.net*. Будемо щиро вдячні. З повагою автори.

СЛОВНИК

Алхімія — таємне вчення про перетворення звичайних металів у золото; процес перетворення метафізичний і метафоричний — насправді мова йде про самовдосконалення людини: людина, котра досягла досконалості, здатна до трансформації матеріальної дійсності.

Ангел-хоронитель — має безтілесну природу і є нашим помічником у світі духовному. Його допомога максимальна, коли людина очищується від своїх недосконалостей, і мінімальна, коли людина забуває про духовні закони.

Аура — електромагнітне поле, яке оточує фізичне тіло і проявляється в кольорі. Тонка невидима сутність, або флюїд, який еманує із людських і тваринних тіл і навіть із речей. Це психічне випаровування, в якому беруть участь і розум, і тіло. Її життєва сила залежить від чакр.

Афірмації — словесні формули, з допомогою яких здійснюється програмування психіки. Це короткі твердження, що допомагають змінити наш спосіб мислення і сформувати те майбутнє, до якого ми прагнемо.

Вібрації Дітей Індиго — це електромагнітні коливання, частота яких в декілька разів перевищує частоту коливань звичайної людини.

Візуалізація — це концентрований намір, втілений у вигляді ментальних образів.

Вознесіння — процес сходження до вищих рівнів енергії; стрибок від свідомості дуальності, через різні рівні, до єдності.

Дислексія (легастенія) — нездатність розпізнавати надруковані чи написані символи, яка обумовлена ушкодженням відповідних центрів сприйняття у мозку. У широкому значенні слова під цим розуміють будь-яке порушення, яке викликає труднощі у навчанні і стає причиною збентеження і компенсаторної (яка відхиляється від норми) поведінки.

ДНК — носій усієї спадкової інформації, яка зберігається у послідовності ланок; відрізки ДНК, які мають приблизно 600-1800 пар ланок, утворюють т. зв. гени, які несуть у собі

інформацію про визначені спадкові ознаки організму. ДНК (дезоксирибонуклеїнова кислота) — величезний біополімер приблизно з десяти мільярдів молекул, який творить у наших клітинах хромосоми.

Духовна сім'я — спільнота душ, які мають спільну природу, які відчувають одна з одною зв'язок і походять від однієї великої спільної душі. Духовні спільноти разом працюють і втілюються на Землі від початків історії.

Духовність — категорія людського буття, що виражає його здатність до творення культури та самотворення. Це інтегральна категорія, що виражає теоретико-пізнавальну, художньо-творчу та морально-аксіологічну активність людини. У релігійно-християнській антропології духовність є виразом вищого моральнісного спрямування людського буття до Бога.

Душа — поняття, що виражає індивідуальну своєрідність внутрішнього світу людини, здатність до переживання, співпереживання або відчуження. У більшості філософських і релігійних систем душа протиставляється як тілу, так і духу. Якщо дух розглядається як джерело креативних та раціонально-пізнавальних можливостей людини, рух до трансцендентного, то душа — джерело морально-комунікативних можливостей, спрямованість до іманентного, ближнього. У багатьох філософських культурах душа виражається символом «Серце»; особливо яскраво ця тенденція виражена в українській традиції філософії серця.

Душа також частина нашого Вищого «Я», та частина людської сутності, яка є божественною і вічною. Душа знає все, вона досконала. Вона постійно повідомляє нам різноманітну інформацію й обмінюється нею з сутностями, що її оточують, і з членами своєї сім'ї «по той бік завіси». Душу називають також Золотим Ангелом всередині нас.

Езотерика — таємна наука про людину і Всесвіт.

Життєва сила — життєва основа, прана. Вищий принцип життєдіяльності.

Індивідуальне навчання — це така організація процесу навчання, при якій діти навчаються вдома без заданої навчальної програми чи обов'язкових для виконання завдань. Як і при

домашньому навчанні, тут у більшості випадків істотну допомогу надає один із батьків.

Інкарнація — народження божественного життя, втілення.

Інтуїція — безпосереднє осягнення істини з допомогою прямого бачення. Вона не має дискурсивного характеру, дається ясно і чітко, її результати очевидні і не потребують доведення. Основні характеристики інтуїції під час дослідження: безпосередність, несподіваність, неусвідомленість шляхів одержання нового знання. Виділяють інтуїцію раціональну (інтелектуальну) та емпіричну (чуттєву).

Встановлено, що люди, котрі володіють розвинутою інтуїцією, здатні швидко орієнтуватися у найскладніших ситуаціях і миттєво приймати безпомилкові рішення. Тому інтуїція, як метод духовного пізнання, стоїть вище від логіки, раціонального мислення.

Істинне «Я» — безсмертна індивідуальність.

Карма — моральна причинність, закон воздаяння. Усезагальний закон причин і наслідків, який безпомилково спрямовує всі інші закони. Карма приводить наслідки дій у відповідність з їх причинністю на фізичному, ментальному і духовному планах буття. Цей невидимий і часто неусвідомлюваний нами закон мудро, розумно і справедливо прилаштовує кожний наслідок до його причини, пов'язуючи причину з її творцем, відновлюючи гармонію у світі матерії відповідно до гармонії, яка панує у світі духу. З цього випливає, що не карма нагороджує чи карає нас, а ми самі себе нагороджуємо чи караємо залежно від того, чи перебуваємо в гармонії з вселенськими законами, чи порушуємо їх. Закон причини і наслідку поширюється за межі одного життя. «Що виходить від людини, те коли-небудь до неї повернеться назад». Карма також визначає фізичні, ментальні і духовні уроки, які повторюються у багатьох життях і надають душі можливості для росту. Називається також долею.

Крайон — Істота Світла, ченелінг якої здійснює американець Лі Керолл. Крайон передає багато знань про життя на Землі, про науку, світло, Нових Дітей тощо.

Майстер — людина, котра досягла духовної досконалості.

Медитація — налаштування на поле природи, на його вищі вібрації, концентрація на них, зосередження свідомості на одному

об'єкті. Цей стан також характеризують як «роззосередження» уваги, зупинку мислення і блокування сприйняття зовнішнього світу; як різновид самогіпнозу, стан, який переживає віруюча людина у щирій молитві.

Містика (від гр. «таємне знання», сокровенне) — сакральна релігійна практика, спрямована на безпосереднє надчуттєве спілкування і єднання з Богом; пізнання трансцендентної сутності світу.

Містик — людина, посвячена у містерії — таємні ритуали ініціацій.

Монада (з гр. «одиниця») — неподільний первинний духовний елемент, «іскра Божа».

Нова Ера (New Age) — ера духовності і єдності; у наш час називається також золотою Ерою Водолія.

Окультизм — таємне вчення про людину і її взаємодію з силами Всесвіту. Напрямок розвитку європейської містичної думки, що сформувався у середині XIX ст. У його основу лягли таємні вчення гностиків, алхіміків, розенкрейцерів, юдейська кабала, античні містерії та ін.

Паранормальне — події, явища, здібності, які виходять за рамки фундаментальних законів сучасної фізики.

Посвячені — люди, втаємничені у деякі езотеричні вищі таїнства.

Працівник Світла (Світлоносець) — людина, котра свідомо присвятила себе Світлу і роботі з енергіями. Вона рішуче йде шляхом духовного розвитку і допомагає рухатися по ньому іншим.

Просвітлення — стан злиття з Божественним Світлом або свідомістю Бога, що несе невимовну благодать.

Психічна енергія — найтонша і наймогутніша енергія в космосі, енергія свідомості і думки.

Свідомість — вища якість духовного принципу, Божественної Душі, нашого вищого «Я». Структура, яка дозволяє душі управляти тілом. Душа, матеріальною частиною якої є тіло, через свідомість взаємодіє з реальністю. У широкому розумінні свідомість — це структура, що об'єднує духовну і фізичну субстанції.

Істинна свідомість, за Г. Грабовим, — це свідомість, яка відображає реальність світу у безконечному часі і просторі і дозволяє жити вічно і вічно розвиватися.

Спіритуальність (Духовне начало) — перебування в контакті з духовними, тонкими рівнями буття; знання про різні виміри.

Тіло Вознесіння. Людина, яка здобула Тіло Вознесіння, здатна покинути наш світ, забравши з собою тіло, і свідомо переходити у світ Божественний і назад.

Тіло Світла — електромагнітне тіло живої істоти на ефірному рівні. Це справжнє тіло, яке створює копію для фізичного тіла і робить можливою міжпросторову комунікацію. Працюючи зі своїм Тілом Світла, людина отримує у своє розпорядження засоби, матерію і енергію, які поєднуються таким чином, що їй відкриваються нові, кращі перспективи.

Третє око — шоста чакра, яка називається також «око душі» або «внутрішнє око Бога», розташована між бровами; незвичний орган сприйняття. Через цю чакру можна встановити зв'язок з духовними рівнями, її можна активізувати з допомогою медитації чи свідомості.

Усвідомлення — частина свідомості, з допомогою якої ми ідентифікуємо себе у довколишньому світі.

Хроніки Акаші — інформаційне поле, літопис Усесвіту.

Чакри (у перекладі з санскриту «колесо, круг») — енергетичні центри, центри свідомості й усвідомлення людини (почуттів, емоцій, бажань і думок). Деякі з цих центрів знаходяться в ефірному тілі, у тому числі сім основних центрів. Кожна з цих семи чакр коливається на частоті одного з семи кольорів райдуги, які, поєднавшись, утворюють світло.

Частота вібрацій енергії. Усе в світі випромінює вібрації, які підпорядковуються своєму ритму і видаються на своїй частоті. Люди, тварини, рослини і матеріальні об'єкти, по суті, є енергіями, які вібрують на властивій їм частоті. Коли ми настроюємо радіоприймач на певну частоту, ми можемо вловити деякі вібрації і почути їх. Точно так само ми можемо налаштуватися на частоту вібрацій інших істот всередині чи ззовні нашого Всесвіту.

Частота мозкових хвиль. Мозок випромінює хвилі різної частоти залежно від того, у якому стані ми в певний момент перебуваємо. Під час сну вони глибші, ніж коли ми бадьорі і сконцентровані на довколишній дійсності. Частоти мозкових хвиль

непогано вивчені і можуть бути зареєстровані на ЕЕГ (електроенцефалограмі). Їх поділяють на чотири основні частоти: *дельта, тета, альфа і бета*, які співвідносяться з різними станами свідомості.

Ченелінг. Під час ченелінгу відбувається перенесення енергії від одного джерела до іншого. Кінцевий результат перенесення визначається особливостями процесу, прийомом і використанням перенесеної енергії. Завдяки ченелінгу втілення і поширення високої мудрості стає доступним кожному із нас.

Чуттєзнання — знання якості потоків енергій простору.

Шишковидна залоза. Інша її назва — епіфіз. Знаходиться у середньому мозку і керує мозком і всією нервовою системою. Вона перетворює сигнали, які свідомо сприймаються органами чуття, у мимовільні реакції. В епіфізі зустрічаються свідомість і підсвідомість. Збої у діяльності цього перемикача ведуть до депресії. Неодмінною умовою психічного здоров'я є повноцінне функціонування епіфізу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Агни-Йога: у 3 т. — Самара: Самарский дом печати, 1992.

2. Алексеєнко А. П. Природа духовності: монографія / А. П. Алексеєнко. — Х.: Факт, 2004. — 240 с.

3. Антонова Т. Ф. Оккультные законы эволюции (Метафизические представления архаической Восточной философии по эволюции миров) / Т. Ф. Антонова. — Новосибирск: Новосибирское книжное издательство, 1992. — 192 с.

4. Астрогор А. Душа и карма. Формула души и генетика Духа / А. Астрогор. — М.: СКРИН, 1998. — 192 с. — (Серия «Кармическая медицина»; кн. 3).

5. Астрогор А. Книга чувств / А. Астрогор. — М.: Издательство «Чистые воды», 2003. — 256 с. — (Серия «Кармическая медицина»).

6. Белимов Г. С. Дети индиго. Кто управляет планетой? / Г. С. Белимов. — М.: РИПОЛ классик, 2007. — 384 с.

7. Белопольский Ю. А. Загадка происхождения человека / Ю. А. Белопольский. — Харьков: Книжный клуб «Клуб семейного досуга», 2007. — 320 с.

8. Белый А. Тайная Доктрина дней Апокалипсиса / А. Белый, Т. Белая. — К.: Ника-Центр, 2009. — 304 с. — (Серия «Универсальные основы эзотерических знаний»).

9. Бетти Джин Эдди. Озаренная светом / Бетти Джин Эдди; пер. с англ. А. С. Сударикова. — Львов, 2002. — 160 с.

10. Бех І. Д. Виховання особистості: Сходження до духовності: наук. вид. / І. Д. Бех. — К.: Либідь, 2006. — 272 с.

11. Бех І. Д. Духовні цінності в розвитку особистості / І. Д. Бех // Педагогіка і психологія. — 1997. — №1. — С. 124 — 129.

12. Білодід Ю. М. Духовність: сутність, структура, функції: монографія / Ю. М. Білодід. — Житомир: Редакційно-видавничий відділ ІПСТ, 2003. — 192 с.

13. Бердник О. Кажу вам (Священні знаки) / Олесь Бердник. — Київ-Нью- Йорк: Видавництво М. Коць, 1989. — 224 с.

14. Беркович А. Космоэнергетика (Аура и цвет) / А. Беркович. — М.: Издательский Дом «Профит Стайл», 2006. — 96 с.

15. Біблія; пер. з давньоєврейської та грецької. — К.: Українське біблійне товариство. — 1995. — 296 с.

16. Бланк С. М. Исцеление молитвами. Слово защищает и лечит / С. М. Бланк. — СПб.: ИК «Невский проспект», 2005. — 192 с. (Серия «Основы биоэнергетики»).

17. Бланк С. М. Благословение Вселенной. Слово очищает биополе / С. М. Бланк. — СПб.: Вектор, 2008. — 255 с. (Серия «Энергетика. Невидимый мир»).

18. Бочелюк В. Й. Зарицька В. В. Педагогічна психологія: навч. посіб. / В. Й. Бочелюк, В. В. Зарицька. — К.: Центр навчальної літератури, 2006. — 248 с.

19. Браун Сильвия. Совершенствование души / Браун Сильвия; пер. с англ. Н. Москвина. — К.: Издательство «София», 2004. — 352 с.

20. Браун Сильвия. Жизнь на Другой Стороне. Путешествие медиума в потустороний мир / Браун Сильвия, Харрисон Линдсей; пер. с англ. О. Гурьева. — М.: ООО Издательство «София», 2007. — 272 с.

21. Брюэр Эни. Двенадцать нитей ДНК: История, теория и практика перекодирования ДНК / Брюэр Энн; пер. с англ. Л. Назарова. — М.: ООО Издательство «София», 2009. — 288 с.

22. Булгаков Влад. Летопись Вознесения. / Булгаков Влад. — М.: Амрита-Русь, 2008. — 320 с. — (Серия «В преддверии Золотого Века»; кн. 6).

23. Васильчук А. Функціональна анатомія тонкоматеріальних тіл людини / А. Васильчук. — Львів: Каменяр, 2003. — 415 с.

24. Вернадський В. И. Научная мысль как планетное явление / В. И. Вернадський. — М.: Наука, 1991. — 271 с.

25. Васянович Г. П. Ноологія особистості: навч. посіб. для студентів і викладачів / Г. П. Васянович, В. Д. Онищенко. — Львів: Сполом, 2007. — 216 с.

26. Верещагин Д. С. Освобождение: Система дальнейшего энергоинформационного развития, I ступень / Д. С. Верещагин. — СПб: Издательство «Невский проспект», 2001. — 186 с. (Серия «Система ДЭИР»).

27. Верещагин Д. С. Становление: Система дальнейшего энергоинформационного развития, II ступень / Д. С. Верещагин. — СПб: «Невский проспект», 2001. — 188 с. (Серия «Система ДЭИР»).

28. Верещагин Д. С. Мудрость: Система навыков дальнейшего энергоинформационного развития / Д. С. Верещагин. — СПб: «Невский проспект», 2006. — 192 с. (V ступень; второй этап; часть 1).

29. Вёрче Дорин. Забота о Детях Индиго / Вёрче Дорин; пер. с англ. С. Важненко. — М.: ООО Издательство «София», 2007. — 272 с.

30. Вёрче Дорин. Кристальные дети. На смену Индиго: Дети — служители Света / Вёрче Дорин; пер. с англ. — М.: ООО Издательство «София», 2008. — 160 с.

31. Виилма Л. Душевный свет. — Переиздание. — Екатеринбург: У-Фактория, 2004. — 240 с. — (Серия «Живите с умом»).

32. Виилма Л. Учение о выживании: справочник для самостоятельно мыслящих / Лууле Виилма; пер. с эст. И. Рююдья. — М.: АСТ: Астрель, 2007. — 222 с. — (Серия «Прости себя»).

33. Виилма Л. Исток жизни / Лууле Виилма. — Екатеринбург: У-Фактория, 2007. — 134 с.

34. Воспитание и образование / [упорядкув. Н. В. Фролова]. — М.: Сфера, 1999. — 416 с. — (Серия «Мир Агни-Йоги»).

35. Гегенкамп Каролина. Энциклопедия Индиго: Теория и практика общения с Новыми Детьми / Каролина Гегенкамп; пер. с нем. А. Энмытагин. — М.: ООО Издательство «София», 2007. — 288 с.

36. Грей Джон. Дети — с небес. Искусство позитивного воспитания. Как развить в ребенке дух сотрудничества, отзывчивости и уверенности в себе / Джон Грей; пер. с англ. Е. Мирошниченко. — М.: Издательский дом «София». 2004. — 400 с.

37. Ґрюн Ансельм. Жити в домі любови / Ґрюн Ансельм; пер. з нім. О. Конкевич. — Львів: Свічадо, 2005. — 120 с.

38. Джебран Калил Джебран. Пророк / Джебран Калил Джебран. — К.: Издательство «София», 2004. — 142 с.

39. Джерард Роберт В. Измени свою ДНК, измени свою жизнь! Способы улучшения вашего физического, эмоционального и социального благополучия / Роберт В. Джерард; пер. с англ. За ред. И. В. Сутокской. — М.: ООО Издательство «София», 2007. — 192 с.

40. Дженкинс Пегги Дж. Воспитание духовности у детей. Руководство для занятых родителей / Пегги Дж. Дженкинс; пер. с англ. С. Важненко. — М.: Издательский дом «София», 2005. — 224 с.

41. Довгань В. К богатству — с пеленок. Настольная книга умных родителей / В. Довгань, Е. Минилбаева. — Калуга: Издательство Н. Бочкаревой, 2006. — 256 с.

42. Доля Р. В. Искусство радости. 108 техник медитаций / Р. В. Доля. — М. : Амрита-Русь, 2005. — 208 с. — (Серия «Эзотерика истоков»).

43. Доля Р. В. Русский дзен. Очищение / Р. В. Доля. — М.: Амрита-Русь, 2007. — 272 с. — (Серия «Странные сказки»).

44. Доля Р. В. Молитва мистика / Р. В. Доля. — 2-е изд. — М.: Амрита-Русь, 2007. — 256 с. — (Серия «Молитвы разных времен и народов»).

45. Дрознин Майкл. Библейский код. Тайнопись будущего / Майкл Дрознин. — М.: Издательство «ВАГРИУС», 2000. — 223 с.

46. Дхаммапада / [пер. с пали В. Н. Топоров]. — Рига: Угунс. — 1991. — 103 с.

47. Ефимов О. И. Школьные проблемы. Для умных родителей, педагогов и врачей / О. И. Ефимов. — СПб.: Издательство «ДИЛЯ», 2004. — 288 с.

48. Зеланд В. Трансерфинг реальности. Ступень IV: Управление реальностью / В. Зеланд. — СПб.: ИГ «Весь», 2006. — 224 с.

49. Земун Ю. Этерлинг. Версия чуда. Дети Индиго в России / Ю. Земун. — М.; СПб.: АСТ: Сова, 2007. — 159 с.

50. Кандыба В. Мировой опыт духовного саморазвития. Энциклопедия духовной самореализации / В. Кандыба. — М.: Издательство «Лань», 2003. — 447 с.

51. Кволс К. Радость воспитания. Как воспитывать детей без наказания / К. Кволс. — СПб.: ИГ «Весь», 2006. — 288 с. — (Семейная библиотека: здоровье и психология).

52. Кехо Д. Сила разума для детей / Д. Кехо, Н. Фишер; пер. с англ. П. А. Самсонов. — 4-е изд. — Минск: Попурри, 2008. — 176 с.

53. Кирулф С. Как стать экстрасенсом. Сверхъестественные возможности человека: мнения, факты, гипотезы / Стивен Кирулф, Стэнли Криппнер; пер. с англ. О. С. Епимахова. — М.: РИПОЛ классик, 2007. — 288 с.

54. Керделлан К. Дети процесора: Как Интернет и видеоигры формируют завтрашних взрослых / К. Керделлан, Г. Грезийон; пер.

с фр. А. Лущанова. — Екатеринбург: У-Фактория, 2006. — 272 с. (Серия «Психология детства: Современный взгляд»).

55. Клизовский А. Основы миропонимания новой эпохи. Т. 1. О мысли / А. Клизовский. — Рига: ВИЕДА, 1991. — С. 43 — 69.

56. Клизовский А. Основы миропонимания новой эпохи. Т. 2. О воспитании / А. Клизовский. — Рига: ВИЕДА, 1991. — С. 37 — 78.

57. Ключ к пониманию Священного Писания. — Брюссель: Издательство «Жизнь с Богом», 1982. — 698 с.

58. Кримський С. Заклики духовності XXI ст. / С. Кримський. — К.: Видавничий дім «КМ Академія», 2003. — 32 с.

59. Кристиан Майер. Свобода внутреннего «Я». Метод творческого развития личностного потенциала / Майер Кристиан; пер. с нем. — Х.: Издательство «Гуманитарный Центр», 2004. — 228 с.

60. Кудрик Л. Г. Ідея цілісної освіти П. Юркевича і сучасність: матеріали міжнародної наук.-практ. конференції. Ч. 1 [«Гуманітарна освіта: фактор світової інтеграції»] / Л. Г. Кудрик. — Чернівці: Митець, 1997. — С. 113 — 119.

61. Кудрик Л. Г. Співвідношення навчання і виховання у філософії педагогіки П. Юркевича / Л. Г. Кудрик // Київські обрії. Історико-філософські нариси. — К.: Стилос, 1997. — С. 267 — 273.

62. Кудрик Л. Г. Проблеми гуманізації та інтеграції освіти у філософсько-педагогічній творчості П. Юркевича / Л. Г. Кудрик // Педагогіка і психологія професійної освіти. — 1999. — № 2, березень-травень. — С. 74 — 77.

63. Кудрик Л. Г. Філософія як цілісне світосприйняття в концепції П. Юркевича: дис. ... канд. філос. наук / Л. Г. Кудрик. — Львів, 1999. — 198 с.

64. Кудрик Л. Г. П. Юркевич про вивчення мови в школі з погляду її значення для цілісної освіти духу / Л. Г. Кудрик // Українська мова та література. — 1999. — № 4 (116). — С. 1 — 3.

65. Кудрик Л. Г. Морально-духовний ідеал християнської педагогіки П. Юркевича: матеріали наук.-практ. конференції [«Демократичні цінності українського виховання»] / Л. Г. Кудрик. — Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2000. — С. 121 — 124.

66. Кудрик Л. Г. Космічна філософія і особистість Олеся Бердника / Л. Г. Кудрик; [упоряд. В. Юрковський] // Записки 2000-го року /

Т-во Наукових Викладів ім. св. мтрп. П. Могили у Львові. — Львів: Центр Європи, 2000. — Вип. 3. — С. 141 — 144.

67. Кудрик Л. Г. Філософія: навч. посіб. / Л. Г. Кудрик. — Львів: ЛФ МАУП, 2002. — 200 с.

68. Кудрик Л. Г. Роль слова та мовчання в морально-духовному вдосконаленні особистості / Л. Г. Кудрик // Наука. Релігія. Суспільство. — 2002. — № 4. — С. 248 — 249.

69. Кудрик Л. Г. «Хто стереже свої уста, той зберігає свою душу...» / Л. Г. Кудрик // Українська мова та література. — 2002. — № 13 (269). — С. 3 — 12.

70. Кудрик Л. Г. Духовно-моральна зрілість особистості як передумова її соціально-правової зрілості: матеріали II Міжнародної наук.-практ. конференції [«Управління у державі III-го тисячоліття»], (Львів, 24-26 березня 2003 р.) / Л. Г. Кудрик, Ю. Р. Сурмяк. — Львів: ЛвЦНТЕІ, 2003. — С. 82 — 86.

71. Кудрик Л. Г. Духовно-моральний розвиток особистості — необхідна передумова ноосферогенезу (за вченням В. Вернадського) / Л. Г. Кудрик // Педагогічна думка. — 2003. — № 1 — 2. — С. 3 — 8.

72. Кудрик Л. Г. Свідомість як визначальний фактор становлення ноосфери / Л. Г. Кудрик // Імідж сучасного педагога. — 2003. — № 5 — 6. — С. 15 — 19.

73. Кудрик Л. Г. Формування культури думки — важливе завдання людини інформаційного суспільства / Л. Г. Кудрик // Соціально-економічні дослідження в перехідний період. Інноваційний розвиток економіки: зб. наук. праць: в 4 ч. / НАН України. Інститут регіональних досліджень; редкол.: М. І. Долішній (відп. ред.) [та ін.]. — Львів, 2003. — Вип. 6 (XLIV). — Ч. 4. — С. 214 — 221.

74. Кудрик Л. Г. Думка — рушій еволюції людини / Л. Г. Кудрик // Здоровий спосіб життя: зб. матеріалів III Міжрегіональної наук.-практ. конференції, 18-19 вересня 2003 р., м. Славута. — Львів, 2004. — С. 45 — 48.

75. Кудрик Л. Г. Роль філософії у самовизначенні особистості / Л. Г. Кудрик // Педагогічна думка. — 2004. — № 1. — С. 19 — 34.

76. Кудрик Л. Г. Образ философа в творческом наследии Ивана Огиенко / Л. Г. Кудрик // Актуальні проблеми філософських, політологічних і релігієзнавчих досліджень: матеріали міжнар. наук. конференції «Людина — Світ — Культура». — К. — 2004. — С. 126 — 128.

77. Кудрик Л. Г. Іван Огієнко про формування духовної культури людини / Л. Г. Кудрик // Українська мова та література. — 2004. — № 19. — С. 18 — 21.

78. Кудрик Л. Г. Проблема духовного розвитку людини і народу у філософсько-педагогічній спадщині І. Огієнка / Л. Г. Кудрик // Православ'я — наука — суспільство: проблеми взаємодії: матеріали Другої Всеукраїнської наук.-практ. конференції; під ред. В. Масенка. — Черкаси: ЧНУ, 2004. — С. 130 — 134.

79. Кудрик Л. Г. Виховний потенціал філософії у контексті сучасних освітніх завдань / Л. Г. Кудрик // Формування інтелектуально розвинутої і морально зрілої особистості у процесі викладання гуманітарних дисциплін: матеріали міжнар. наук.-практ. конференції. — Львів, 2004. — С. 73 — 76.

80. Кудрик Л. Г. Пізнання духовної природи людини — запорука здоров'я / Л. Г. Кудрик, Ю. Р. Сурмяк // Здоровий спосіб життя: зб. статей IV Міжрегіональної (II міської) наук.-практ. конференції, 17-18 вересня 2004 р., м. Славута. — Львів, 2004. — С. 56 — 58.

81. Кудрик Л. Г. Структура педагогічної діяльності, особливості її організації у контексті філософії освіти XXI ст. / Л. Г. Кудрик, Ю.Р. Сурмяк // Педагогічна думка. — 2005. — № 4. — С. 75 — 79.

82. Кудрик Л. Г. Філософія в таблицях і схемах: навч. посіб. для студентів / Л. Г. Кудрик. — Львів: ЛІ МАУП, 2005. — 136 с.

83. Кудрик Л. Г. Психологічні основи здоров'я / Л. Г. Кудрик, Ю. Р. Сурмяк // Наукові праці МАУП; редкол.: М. Ф. Головатий (голов. ред.) [та ін.]. — К.: МАУП, 2006. — Вип. 1. — С. 124 — 127.

84. Кудрик Л. Г. Проблема духовного розвитку людини у філософії і педагогіці: матеріали ... міжнародної наук.-практ. конференції [«Формування духовно і морально зрілої особистості у процесі викладання гуманітарних дисциплін»] / Л. Г. Кудрик. — Львів: ЛІ МАУП, 2007. — С. 340 — 358.

85. Кудрик Л. Г. Діти нової свідомості / Л. Г. Кудрик // Ставропігійські філософські студії: зб. наук. праць з філософії, психології, мистецтвознавства, культурології, педагогіки та філософії освіти. — Львів: «Ставропігіон», 2008. — Вип. 1. — С. 164 — 182. — (Ultima ratio).

86. Кудрик Л. Г. До проблеми духовного розвитку дитини в сучасному світі / Л. Г. Кудрик // Ставропігійські філософські студії: зб. наук. праць з філософії, психології, мистецтвознавства, культурології,

педагогіки та філософії освіти. — Львів: «Ставропігіон», 2008. — Вип. 1. — С. 91 – 103. — (Ultima ratio).

87. Кудрик Л. Г. Релігія, наука і філософія у формуванні світогляду і культури особистості / Л. Г. Кудрик // Релігія як чинник формування духовності і культури людини: матеріали міжкафедрального наук.-метод. семінару, 9 грудня 2008 р. — Львів: ЛІ МАУП, 2008. — С. 3 – 29.

88. Куртышева М. Дети Индиго — наше будущее? / М. Куртышева. — СПб.: Питер, 2007. — 208 с.

89. Куцел О. Гармонія. Книга третя. Пісні. Додаток / О. Куцел, О. Куцел. — 2009. — 111 с.

90. Кэрролл Ли. Крайон. Книга VI. Партнерство с Богом. Практическая информация для нового тысячелетия / Ли Кэрролл; пер. с англ. Д. Гапеев. — М.: ООО Издательский Дом «София», 2006. — 400 с.

91. Кэрролл Ли. Крайон. Книга IX. Новое начало: Год 2002 и дальше / Ли Кэрролл; пер. с англ. Д. Гапеев. — К.: «София», 2007. — 400 с.

92. Кэролл Ли. Крайон. Последние времена / Ли Кэрролл; пер. с англ. Д. Гапеев. — М.: ООО Издательство «София», 2007. — 176 с.

93. Кэрролл Ли. Дети «Индиго». Новые дети уже пришли / Ли Кэрролл, Джен Тоубер; пер. с англ. Т. Беллина. — М.: ООО Издательство «София», 2007. — 288 с.

94. Кэрролл Ли. Дети Индиго-2. Праздник цвета Индиго / Ли Кэрролл, Джен Тоубер; пер. с англ. К. Семенова. — М.: ООО Издательство «София», 2007. — 240 с.

95. Левшинов Андрей. Что делать, чтобы многократно увеличить жизненную силу / Андрей Левшинов. — СПб.; М.: Прайм-ЕВРОЗНАК: ОЛМА-ПРЕСС, 2001. — 117 с.

96. Линник Ю. В поисках Шамбалы / Ю. Линник. — Петрозаводск: Карелия, 1992. — 576 с.

97. Логинов А. Тайны вечной жизни: От египетской Книги Мертвых до учения Карлоса Кастанеды / А. Логинов. — М.: РИПОЛ классик, 2005. — 256 с. — (Серия «За гранью реальности»).

98. Маслоу А. Новые рубежи человеческой природы / А. Маслоу; пер. с англ. А. Балл. — М.: Смысл, 1999. — 425 с.

99. Мерфи Дж. Духовное пробуждение к новой жизни / Дж. Мэрфи; пер. с англ. Л. А. Бабук. — Минск: Попурри, 2007. — 320 с.

100. Мерфи Дж. Как обрести здоровье и долголетие / Дж. Мэрфи; пер. с англ. Л. А. Бабук. — Минск: Попурри, 2007. — 272 с.

101. Мерфи, Дж. Развивайте в себе чувство уверенности и самоуважения / Дж. Мэрфи; пер. с англ. Л. А. Бабук. — 2-е изд. — Минск: Попурри, 2007. — 320 с.

102. Мерфи Дж. Сила вашего подсознания / Дж. Мерфи; пер. с нем. Р. Кутузова. — Донецк: Полиграф ПРЕСС, 2004. — 200 с.

103. Могилевская А. Медитации по методу Луизы Хей / А. Могилевская. — СПб.: Вектор, 2007. — 126 с. — (Серия «Тайные силы разума»).

104. Мулдашев Э. Р. В поисках Города Богов. Т. 2. Золотые пластины Харати / Э. Р. Мулдашев. — СПб.; М.: Издательский дом «Нева»: Аиф-Принт, 2004. — 320 с.

105. Мулдашев Э. Р. В поисках Города Богов. Т. 3. В объятиях Шамбалы / Э. Р. Мулдашев. — СПб.: Издательский дом «Нева», 2004. — 528 с.

106. Мэлори Шон Дуглас. Тайна сверхчеловека, или Откровения «Ангара-18» / Мэлори Шон Дуглас; пер. с англ. М. Ахманова. — СПб.: Невский проспект: Вектор, 2007. — 314 с.

107. Мэри Бэкер Эдди. Наука и здоровье с ключом к Священному Писанию / Мэри Бэкер Эдди. — Бостон: The First Church of Christ, Scientist, 1994. — 693 с.

108. Некрасов М. М. Ансамбль Универсальных миров / М.М. Некрасов. — М.: ИНСАН, 1992. — 160 с.

109. Некрасова З. Как оттащить ребенка от компьютера и что с ним потом делать / З. Некрасова, Н. Некрасова. — М.: ООО Издательство «София», 2007. — 256 с.

110. Ошо. Белый лотос: Беседы о Мастере дзен Бодхидхарме (31 октября — 10 ноября 1979 года, аудитория Гаутамы Будды, Пуна, Индия) / Ошо; пер. с англ. — М.: ООО Издательство «София», 2007. — 352 с.

111. Ошо. В поисках Чудесного. Чакры, кундалини и семь тел / Ошо; пер. с англ. Ма Дэва Таласи. — М.: ООО Издательство «София», 2007. — 400 с.

112. Ошо. Горчичное зерно. Комментарии к пятому Евангелию от св. Фомы / Ошо; пер. с англ. — М.: ООО Издательство «София», 2007. — 496 с.

113. Ошо. Дар просветления / Ошо; пер. с англ. — М.: ООО Издательство «София», 2007. — 224 с.

114. Ошо. Книга осознания: Создайте свой собственный путь к свободе / Ошо; пер. с англ. — М.: ООО Издательство «София», 2006. — 304 с.

115. Ошо. О детях / Ошо; пер. с англ. — М.: ООО Издательство «София», 2007. — 224 с.

116. Ошо. О Женщинах: Соприкосновение с женской духовной силой / Ошо; пер. с англ. — М.: ООО Издательство «София», 2007. — 256 с.

117. Ошо. От медицины к медитации / Ошо; пер. с англ. — М.: ООО Издательство «София», 2007. — 464 с.

118. Ошо. Свобода. Храбрость быть собой / Ошо. — СПб.: ИГ «Весь», 2006. — 192 с.

119. Ошо. Смерть — величайший обман / Ошо; пер. с англ. — М.: ООО Издательство «София», 2007. — 160 с.

120. Ошо. Творчество: Высвобождение внуренних сил / Ошо; пер. с англ. — М.: АСТ, 2007. — 190 с.

121. Помиткін Е. Психологічне забезпечення духовного розвитку дитини: програми роботи з дітьми від 5 до 18 років / Е. Помиткін. — К.: Шкільний світ, 2008. — 128 с. — (Бібліотека «Шкільного світу»).

122. Правдина Н. Выше нас только звезды! Уникальная энциклопедия счастья / Н. Правдина. — М.; СПб: АСТ: Астрель-СПб, 2006. — 251 с.

123. Рерих Е. И. Письма Елены Рерих, 1932-1955 / Е.И. Рерих. — Новосибирск: Издательство «Вико», 1993. — 512 с.

124. Рерих М. Зажигайте сердца М. Рерих. — М.: «Молодая гвардия», 1978. — 207 с.

125. Рерих Н. К. Семь великих тайн космоса: сочинения / Н.К. Рерих. — М.: ЗАО Издательство ЭКСМО-Пресс, 2001. — 960 с. (Серия «Антология мысли»).

126. Рогожкин В. Ю. Эниология / В. Ю. Рогожкин. — Ростов-на-Дону: ЭНИО, 2002. — 544 с.

127. Романчук О. Гіперактивний розлад з дефіцитом уваги у дітей / О. Романчук. — Львів: Навч.-реабіліт. центр «Джерело», 2008. — 324 с.

128. Ротер Стив и Группа. Вспомни! Руководство по человеческой эволюции / Ротер Стив и Группа; пер. с англ. под ред. Е. Брежневой. — М.: ООО Издательство «София», 2007. — 368 с.

129. Ротер Стив. Добро пожаловать Домой: Жизнь на Новой Планете Земля / Ротер Стив; пер. с англ. — М.: ООО Издательство «София», 2007. — 352 с.

130. Русский космизм: Антология философской мысли / [сост. С. Г. Семенова, А. Г. Гачева]. — М: Педагогіка-Пресс, 1993. — 368 с.

131. Савчин М. Духовний потенціал людни / М. Савчин. — Івано-Франківськ: Вид-во «Плай», 2001. — 203 с.

132. Сан Лайт. Энергия мысли. Искусство созидательного мышления / Сан Лайт. — СПб.: Вектор, 2003. — 158 с.

133. Сан Лайт. Искусство жизни. Откройте в себе пространства изобилия, радости и света / Сан Лайт. — СПб.: Вектор, 2003. — 184 с.

134. Сведенборг Э. Мудрость Ангельская о Божественном Провидении / Э. Сведенборг; пер. с лат. Э. Трайбс. — К.: Ника-Центр, 1997. — 416 с. — (Серия «ПОЗНАНИЕ»; Вып. 4).

135. Сведенборг Э. О небесах, о мире духов и об аде / Э. Сведенборг. — К.: Україна, 1993. — 336 с.

136. Симоне Харланд. Гиперактивный или сверходаренный? Как помочь нестандартным детям / Симоне Харланд / под ред. Г. А. Лаписа; пер. с нем. Л. Д. Старцева. — СПб.: ИГ «Весь», 2004. — 128 с.

137. Синельников В. Возлюби болезнь свою / В. Синельников. — М.: ЗАО Центрполиграф, 2006. — 221 с. — (Серия «Тайны подсознания»).

138. Синельников В. Прививка от стресса. Как стать хозяином своей жизни / В. Синельников. — М.: ЗАО Центрполиграф, 2006. — 221 с. — (Серия «Тайны подсознания»).

139. Синельников В. Сила намерения. Как реализовать свои мечты и желания / В. Синельников. — М.: ЗАО Центрполиграф, 2006. — 159 с. — (Серия «Тайны подсознания»).

140. Сирота Л. Акція «Спасенна планета» / Л. Сирота // Науковий світ. — 2001. — № 4. — С. 26 — 28.

141. Сковорода Г. Пізнай в собі людину / Г. Сковорода; пер. М. Кашуба; пер. поезії М. Войтович. — Львів: Світ, 1995. — 528 с.

142. Соловьев В. Философские начала цельного знания: сочинения: в 2 т. / В. Соловьев. — Т. 2. — М.: Мысль, 1998. — С. 139 — 288.

143. Стормер К. Ченнелинг для начинающих / К. Стормер; пер. с англ. М. Холомина. — М.: ФАИР-ПРЕСС, 2003. — 192 с.

144. Стоун Роберт. Небесная 911. Как обращаться за помощью к правому полушарию мозга / Стоун Роберт; пер. с англ. И. Митрофанов. – М.: Издательство «София», 2007. – 224 с.

145. Сурмяк Ю. Р. Християнське виховання молоді – передумова її духовної та морально-правової зрілості / Ю. Р. Сурмяк // Цінності християнської культури як фактор морально-етичного формування особистості: зб. наук. статей / за заг. ред. Оржеховської В. М. – К., 2002. – С. 45 – 50.

146. Сурмяк Ю. Р. Правове виховання учнівської молоді як превентивний фактор / Ю. Р. Сурмяк // Педагогічна думка. – 2003. – № 1 – 2. – С. 24 – 31.

147. Сурмяк Ю. Р. Правова реабілітація молоді як одне із основних завдань закладів освіти та обов'язків міліції: зб. тез круглого столу / Ю. Р. Сурмяк. – Львів: ЛДУВС, 2007. – С. 85 – 89.

148. Сухомлинський В. О. Моральні заповіді дитинства і юності / В. О. Сухомлинський. – К.: Радянська школа, 1966. – 232 с.

149. Твайман Джеймс. Если ваш ребенок не такой, как все: О воспитании чувствительных детей / Твайман Джеймс; пер. с англ. Е. Мирошниченко. – М.: София, 2006. – 271 с.

150. Тейяр де Шарден П. Гімн Всесвіту / Тейяр де Шарден П.; пер. Г. Волинка // Зарубіжна філософія XX ст. Читанка з історії філософії. У 6 кн. – К.: Фірма «Довіра», 1993. – С. 215 – 218.

151. Тихоплав В. Ю. Гармония Хаоса, Или Фрактальная реальность / В. Ю. Тихоплав, Т. С. Тихоплав. – СПб « ВЕСЬ», 2003. – 352 с.

152. Тихоплав В. Ю. Жизнь напрокат / В. Ю. Тихоплав, Т.С. Тихоплав. – СПб.: ИД «ВЕСЬ», 2003. – 256 с. – (Серия «На пороге Тонкого Мира»).

153. Тихоплав В. Ю. Кардинальный поворот / В. Ю. Тихоплав, Т. С. Тихоплав. – СПб.: ИД «ВЕСЬ», 2003. – 304 с. – (Серия «На пороге Тонкого Мира»).

154. Тихоплав В. Ю. Начало начал / В. Ю. Тихоплав, Т. С. Тихоплав. – СПб.: ИД «ВЕСЬ», 2003. – 288 с. – (Серия «На пороге Тонкого Мира»).

155. Тихоплав В. Ю. Наша встреча с Грабовым / В. Ю. Тихоплав, Т. С. Тихоплав. – СПб.: ИД «ВЕСЬ», 2004. – 192 с. – (Серия «Доктрина жизни»).

156. Тихоплав В. Ю. Планета свободного выбора / В. Ю. Тихоплав, Т. С. Тихоплав. — М.: АСТ: Астрель, 2007. — 319 с.

157. Тихоплав В. Ю. Физика веры / В. Ю. Тихоплав, Т. С. Тихоплав. — СПб.: ИД «ВЕСЬ», 2003. — 256 с. — (Серия «На пороге нового мира»).

158. Тюріна Т. Основи духовної педагогіки. Філософсько-педагогічні нариси / Т. Тюріна. — Львів: Львівський державний інститут фізичної культури, 1998. — 76 с.

159. Тюріна Т. Духовна педагогіка: Витоки, сутність і перспективи розвитку: монографія / Т. Тюріна. — Львів: СПОЛОМ, 2005. — 276 с.

160. Тюріна Т. Шляхи духовного формування особистості. Книга для педагогів, психологів, філософів / Т. Тюріна. — Львів: СПОЛОМ, 2006. — 106 с.

161. Тюріна Т. Феномен духовності особистості: монографія / Т. Тюріна. — Львів: СПОЛОМ, 2009. — 232 с.

162. Упанішади / [перекл., передм., та комент. Йога Сутарами]. — Львів: Фенікс, 1999. — 244 с.

163. Усманов, Музаффар Хаджи. Уроки чтения серцем. Суфийские секреты здоровья / Музаффар Хаджи. — СПб.: Издательство «Прайм-ЕВРОЗНАК», 2006. — 248 с. — (Серия «Здоровье — это счастье»).

164. Феномен Григория Грабового. Целители России. — М., 2002. — 381 с.

165. Форд А. Человек не может умереть: откровения самого известного в мире медиума о жизни после смерти / Артур Форд; пер. с англ. В. Л. Олейник. — М.: АСТ: Астрель, 2007. — 123 с.

166. Фриссел Боб. В этой книге нет ни слова правды, но именно так все и происходит / Фриссел Боб; пер. с англ. — К.: «София», 1998. — 192 с.

167. Фрисселл Боб. Мы — духовные существа, переживающие опыт человеческой жизни / Фриссел Боб; пер. с англ. — М.: Издательский дом «София», 2005. — 160 с.

168. Хацко Ю. Психологія виховання неординарної особистості / Ю. Хацко. — Львів: СПОЛОМ, 2006. — 182 с.

169. Хей Луиза. Исцели себя сам. Психологические причины болезней и метафизические пути их преодоления / Хей Луиза; пер. с англ. Р. Родякина. — Луганск, 1996. — 236 с.

170. Хей Луиза. Новейшая энциклопедия здоровья и счастья / Хей Луиза; пер с англ. — М., 2006. — 896 с.

171. Хохель С. Целостное восприятие личности и методы определения ее типа / С. Хохель. — К.: МЗ УУП, 1992.

172. Хохель С. Ступени сознания. Учебник по становлению человека через развитие его качеств от психологического успеха до духовного развития / С. Хохель. — К.: София. — 448 с.

173. Читтапад. Духовное воспитание детей / Читтапад. — К.: Ника-Центр, 2005. — 136 с.

174. Читтапад. Человеческая судьба / Читтапад. — К.: Ника-Центр, 2007. — 128 с.

175. Читтапад. Энергетическая целостность / Читтапад. — 2-е изд., доп. — К.: Ника-Центр, 2006. — 288 с.

176. Чопра Дипак. Как познать Всевышнего. Путешествия души в поисках истины / Чопра Дипак; пер. с англ. Н. Шпет. — Х., 2003.

177. Чопра Дипак. Семь Духовных Законов для родителей. Руководство для достижения успеха и реализации всех возможностей ваших детей / Чопра Дипак; пер. с англ. Н. Шпет. — К.: София, 1998. — 160 с.

178. Чопра Дипак. Семь Духовных Законов Успеха. Практическое руководство по осуществлению вашей мечты / Чопра Дипак; пер. с англ. Н. Шпет. — М.: ООО Издательский дом «София», 2006. — 160 с.

179. Штайнер Р. Христианство как мистический факт и мистерии древности / Р. Штайнер; пер. с нем. — Ереван: НОЙ, 1991. — 154 с. (Серия «Духовная наука»).

180. Шубейкина Т. Д. Библейский цикл творения одухотворенной материи / Т. Д. Шубейкина. — Луганск, 2009. — 372 с.

181. Юркевич П. З науки про людський дух: [вибране] / П. Юркевич. — К.: Абрис, 1993. — С. 115 — 221.

182. Юркевич П. Серце та його значення в духовному житті людини, згідно з ученням слова Божого: [вибране] / П. Юркевич. — К.: Абрис, 1993. — С. 73 — 114.

183. Юркевич П. Курс общей педагогики с приложениями / П. Юркевич. — М.: Типография Грачева, 1869. — 404 с.

184. Юркевич П. Чтения о воспитании / П. Юркевич. — М.: Издательство Н. Чепелевского, 1865. — 272 с.

185. Элизабет Клэр Профет. Ваши семь энергетических центров / Элизабет Клэр Профет, Патрисия Р. Спадаро; пер. с англ. — СПб.: Издательство «ДИЛЯ», 2006. — 256 с.

186. Этуотер П. М. Х. За пределами детей Индиго: Новые дети и наступление пятой эры / П. М. Х. Этуотер; пер. с англ. А. Якубинский. — М.: Издательство «София», 2006. — 320 с.

Електронні джерела

187. Алмазное преображение ДНК-матрицы Индиго детей [Електронний ресурс]. — Електрон. дані. — Режим доступу: *www.firelion83.narod.ru*. — Загол. з титулу екрану. — Мова: рос.

188. Американский тест от создателей фильма «Индиго»! (Проверьте, является ли ваш ребёнок Индиго!) [Електронний ресурс]. — Електрон. дані. — Режим доступу: http://www.kryoninternational.com — Загол. з титулу екрану. — Мова: рос.

189. Астрология и дети [Електронний ресурс]. — Електрон. дані. — Режим доступу: *www.astrogoro.ru*. — Загол. з титулу екрану. — Мова: рос.

190. Бердник О. Заповіт людям Землі [Електронний ресурс] / О. Бердник. — Електрон. дані. — Режим доступу: *www. berdnyk. com. ua / tvory 20. html*. — Загол. з титулу екрану. — Мова: укр.

191. Дети Индиго [Електронний ресурс]. — Електрон. дані. — Режим доступу: www.promicenter.com.ua/rus/indigo_childs. — Загол. з титулу екрану. — Мова: рос.

192. Літературні Цитати [Електронний ресурс]. — Електрон. дані. — Режим доступу: *cytaty.com.ua/quote/194*. — Загол. з титулу екрану. — Мова: укр.

193. Метод Бронникова [Електронний ресурс]. — Електрон. дані. — Режим доступу: *www.bronnikov.com ua/metod_bronnikova/metod_bronnikova.php*. — Загол. з титулу екрану. — Мова: рос.

194. Послание от новых детей [Електронний ресурс]. — Електрон. дані. — Режим доступу: *http://archmichail.narod.ru*. — Загол. з титулу екрану. — Мова: рос.

195. Ребенок Индиго онлайн [Електронний ресурс]. — Електрон. дані. — Режим доступу: *http://www.soznanie.info/st indigonl.html*. — Загол. з титулу екрану. — Мова: рос.

Науково-популярне видання

Л. Г. Кудрик, Ю. Р. Сурмяк

ДІТИ ІНДИГО –
зерна нового людства

Комп'ютерне верстання *Геннадій Кундельський*
Редактор *Валентина Дуткевич*
Дизайн обкладинки *Ольга Шингур*

Підписано до друку 28.07.2011 р. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Друк офс. Умовн.-друк. арк. 21,85.
Умовн. фарбовідб. 18,67. Наклад 500 прим.

Видавництво "Аверс"
79007, Львів, вул. Фурманська, 5
Для листування: 79000, Львів, а/с 159
Свідоцтво держреєстру: серія ДК №51 від 11.05.2000 р.
Тел. (032) 240-30-41. Тел./факс (032) 240-30-40, 240-30-42.
e-mail: avers@lviv.farlep.net
www.avers-books.com.ua

Кудрик Ліліана Григорівна –
кандидат філософських наук,
професор МКА,
доцент кафедри життєвих компетентностей ЛОІППО (Львівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти), автор понад 60 наукових публікацій, у тому числі навчальних, науково-методичних посібників для вчителів і студентів.
Коло наукових інтересів: філософія, езотерика, психологія, педагогіка, релігієзнавство.
Вивчає проблему особистісного і духовного розвитку людини.

Сурмяк Юрій Романович –
кандидат педагогічних наук,
професор кафедри правознавства Прикарпатського інституту ім. М. Грушевського МАУП (Міжрегіональної Академії управління персоналом),
автор понад 50 наукових публікацій з проблем виховання.

ISBN 966838684-8
9789668386848